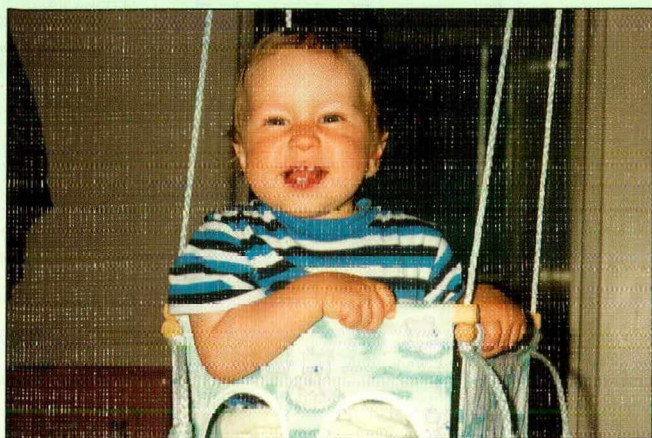
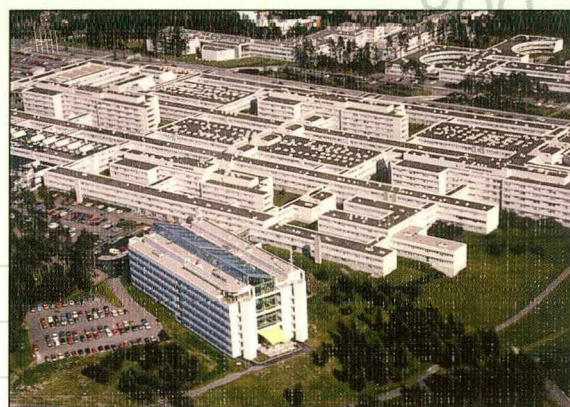
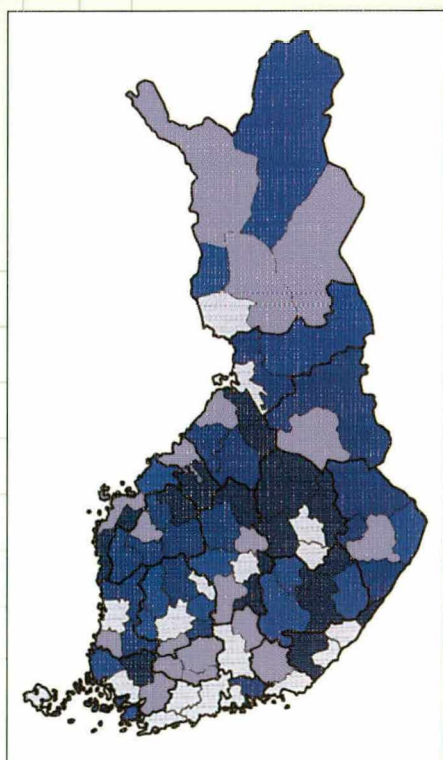

Seutukunta- ja maakuntakatsaus 1999

1600
1400
1200
1100
1000
900

Tilastokeskus

Seutukunta- ja maakuntakatsaus

Tiedustelut:

Leena Jäntti (08) 537 2046
Esko Syrjäkari (08) 537 2045

Kansi: Mervi Heusala, Mainostoimisto Turbiiniryhmä Oy
Kannen kuvat: Leena Jäntti, Sanna Tuomaala ja Studio Juha Sarkkinen (Medipolis Oy)

ISSN 1456-2480
ISBN 951-727-668-0

© 1999 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

Multiprint, Oulu 1999

ALKUSANAT

Seutukunta- ja maakuntakatsaus 1999 on järjestyksessään neljäs seutukunnalliseen aluejakoon perustuva kokoomajulkaisu. Julkaisussa eri ilmiöitä ja niissä esiintyviä alueellisia eroja pyritään kuvaamaan mahdollisimman helposti havaittavassa muodossa. Katsaus ei sisällä perinteisiä numeromatriiseja, vaan tiedot on valmiiksi muokattu ja esitetty visuaalisesti seutukunnittaisina ja maakunnittaisina teemakarttoina ja diagrammeina.

Seutukuntajako luotiin aluekehityslakien perusjaoksi ja otettiin käyttöön vuoden 1994 alusta. Päätös perustuu alueiden kehittämistä annettuun lakiin. Sisäasiainministeriö vahvisti jaon, mutta seutukunnat päättivät itse nimistään. Seutukuntajaon käyttöönoton jälkeen rajoja on jonkin verran korjailtu vastaamaan paremmin alueiden sisäistä yhtenäisyyttä. Viimeksi seutukuntajakoa muutettiin vuonna 1997. Seutukuntia on tällä hetkellä 85.

Seutukunnittainen tarkastelu soveltuu alueellisten erojen tarkasteluun usein paremmin kuin perinteiset kunta-, maakunta- ja läänijaot. Kaupunkikeskukset eroavat naapurikunnistaan usein selvästi. Kuntarajat eivät kuitenkaan juuri koskaan rajaa ihmistoimintaa. Ihmiset käyvät töissä, opiskelevat ja tekevät ostoksiaan hallinnollisista rajoista riippumatta.

Katsauksen tietosisältö on pyritty pitämään kutakuinkin samanlaisena edellisten julkaisujen kanssa, jotta ajallinen vertailtavuus säilyisi. Viimevuotisessa katsauksessa tästä tavoitteesta jouduttiin jossain määrin tinkimään kuntien taloutta kuvaavassa osassa. Vuoden 1997 alussa otettiin kunnissa käyttöön uusi kirjanpitojärjestelmä, jossa soveltuvin osin noudatetaan kirjanpitolakia. Tästä johtuen kuntien taloutta kuvaavat tunnusluvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 1996 ja sitä aikaisemmissa tilastoissa julkaistujen tunnuslukujen kanssa.

Katsauksen kuvat tuotetaan myös värillisinä kalvoina. Koska tietosisältöä päivitetään jatkuvasti, on kalvokokoelma aina ajantasainen. Kalvoja voi tilata Tilastokeskuksen aluepalvelusta. Myös kuvien pohjana olevat tilastoaineistot ovat erikseen tilattavissa.

Seutukunta- ja maakuntakatsaus 1999 on tehty Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelussa. Sen toteutuksesta ovat vastanneet suunnittelijat Sirkku Hiltunen, Leena Jäntti ja Katja Niemelä.

Oulussa, marraskuussa 1999

Leena Jäntti
vs. aluepäällikkö

SISÄLLYSLUETTELO

	SIVU
SEUTUKUNNAT.....	7
MAAKUNNAT.....	7
VÄESTÖ.....	13
Ikä- ja sukupuolirakenne.....	13
Hedelmällisyysluku, syntyvyys ja kuolleisuus	24
Muuttotase ja ulkomaalaisväestö.....	30
Väestöennuste.....	30
ELINKEINOELÄMÄ.....	37
Yritykset ja toimipaikat.....	37
Työpaikat ja työllinen työvoima.....	43
Alkutuotanto.....	44
Jalostus.....	52
Korkea teknologia.....	61
Palvelut.....	64
TULONSAAJIEN TULOT.....	68
BRUTTOKANSANTUOTE.....	73
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS.....	84
KOULUTUS.....	94
TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT.....	100
ASUMINEN JA RAKENNUKSET.....	106
LIIKENNE JA MATKAILU.....	113
ENERGIATALOUS.....	121
YMPÄRISTÖN TILA.....	126
RIKOKSET.....	130
KUNNALLISTALOUS.....	133
ALUEPOLITIikka.....	139
<i>KÄYTETYT KÄSITTEET JA LYHENTEET.....</i>	<i>145</i>
<i>KUVALUETTELO.....</i>	<i>147</i>
<i>LIITTEET</i>	

SEUTUKUNNAT

Seutukunnat ovat kahden tai useamman kunnan muodostamia kuntaryhmiä, joiden muodostamisen kriteerinä on käytetty kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä. Seutukuntajako otettiin käyttöön vuoden 1994 alusta. Silloisen päätöksen mukaan Suomi jaettiin 88 seutukuntaan. Huhtikuussa 1997 kolme näistä seutukunnista lakkautettiin, joten nykyinen seutukuntamäärä on 85.

Kuntien määrä seutukunnissa vaihtelee kahdesta seitsemääntoista. Eniten kuntia on Turun seutukunnassa. Kahden kunnan muodostamia seutukuntia ovat Lappeenrannan, Varkauden, Outokummun, Ilomantsin ja Torniolaakson seutukunnat.

Seutukunnat ovat eri kokoisia niin väestöltään kuin pinta-alaltaankin. Koko Suomen väestöstä yli viidennes asuu Helsingin seutukunnassa (1.13 milj. asukasta). Muita yli 100 000 asukkaan seutukuntia on kahdeksan. Alle 8 000 asukkaan seutukuntia on kolme. Pienin niistä on Ahvenanmaalla sijaitseva Föglön seutukunta, jossa asukkaita oli vuoden 1998 lopussa alle 2 400. Föglö on myös maapinta-alaltaan pienin. Pinta-alaltaan suurimmat seutukunnat ovat Lapissa, niistä suurimpana Pohjois-Lapin seutukunta, joka kattaa 10.5 % koko maan pinta-alasta. Pohjoisen seutukunnat ovat harvaanasuttuja. Suurin keskimääräinen asukastiheys on Helsingin seutukunnassa.

Sisäasiainministeriö on määritellyt seutukunnat aluepoliittisen tukialuejaon perusalueeksi. Euroopan Unionin hierarkisessa NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics) -alueluokitusjärjestelmässä seutukuntataso on NUTS 4 -taso. Vain kuudella EU:n jäsenvaltiolla on vastaavia aluetasoja.

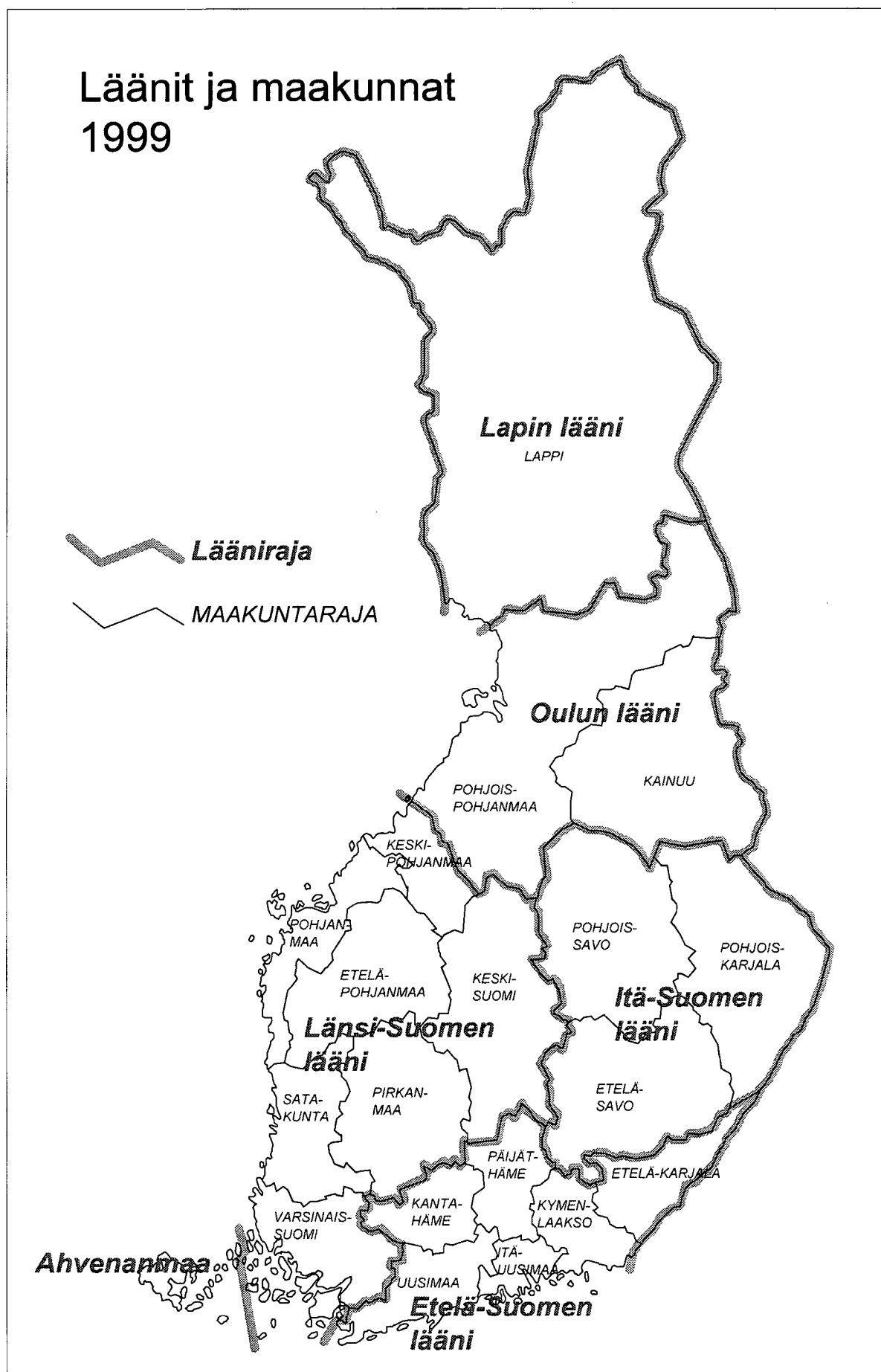
MAAKUNNAT

Maakuntataso on EU:n NUTS -alueluokitusjärjestelmässä NUTS 3 -taso. EU:ssa vastaavia alueita on yhteensä 1 093. Maakuntien tarkoituksena on muodostaa toiminnallis-taloudellisia alueita valtion aluejakojen yhtenäistämiseksi. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan maakunnan liittojen aluejako otetaan valtion aluehallintoviranomaisten aluejakojen pohjaksi.

Maakuntia on nykyään 20 kappaletta, joista Itä-Uudenmaan maakunta on uusin. Se perustettiin syyskuussa 1997. Sen jälkeen Hämeen ja Vaasan rannikkoseudun maakunnat ovat muuttaneet nimeä. Hämeen uusi nimi on Kanta-Häme ja Vaasan rannikkoseudun nimi on nyt Pohjanmaa.

Seutukuntien määrä vaihtelee maakunnittain kahdesta kahdeksaan. Kahden seutukunnan maakuntia ovat Päijät-Häme, Kymenlaakso, Keski-Pohjanmaa, Kainuu, Ahvenanmaa ja Itä-Uusimaa. Eniten seutukuntia on Pirkanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnissa. Kuntien määrä vaihtelee maakunnissa Kainuun kymmenestä Varsinais-Suomen 56:een.

Uudenmaan asukasluku on maakuntien suurin. Siellä asui vuoden 1998 lopussa 1.27 miljoonaa asukasta. Ahvenanmaalla, Keski-Pohjanmaalla, Itä-Uudellamaalla ja Kainuussa asukasluku oli alle 100 000. Tiheintä asutus on Uudellamaalla, jossa asuu lähes 200 ihmistä neliökilometrillä. Harvinta asutus on Pohjois-Suomen maakunnissa.

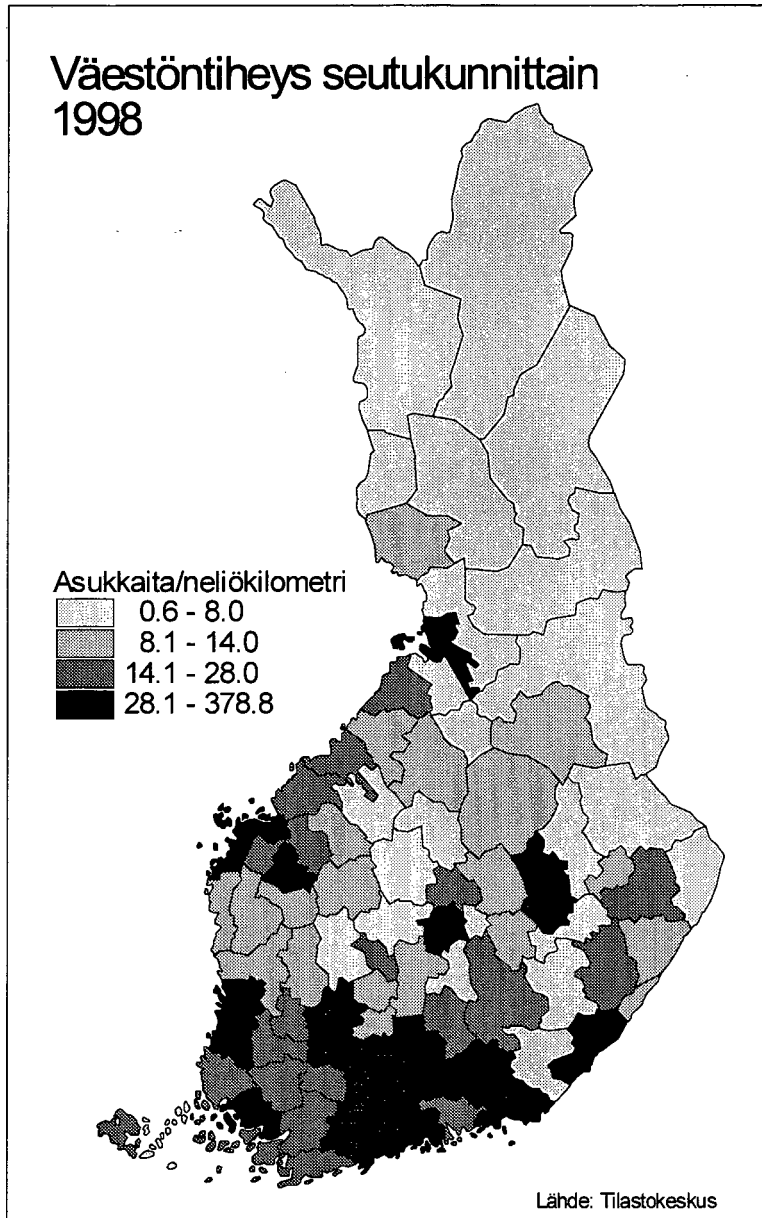

Kuva 1. Läänit ja maakunnat 1999.

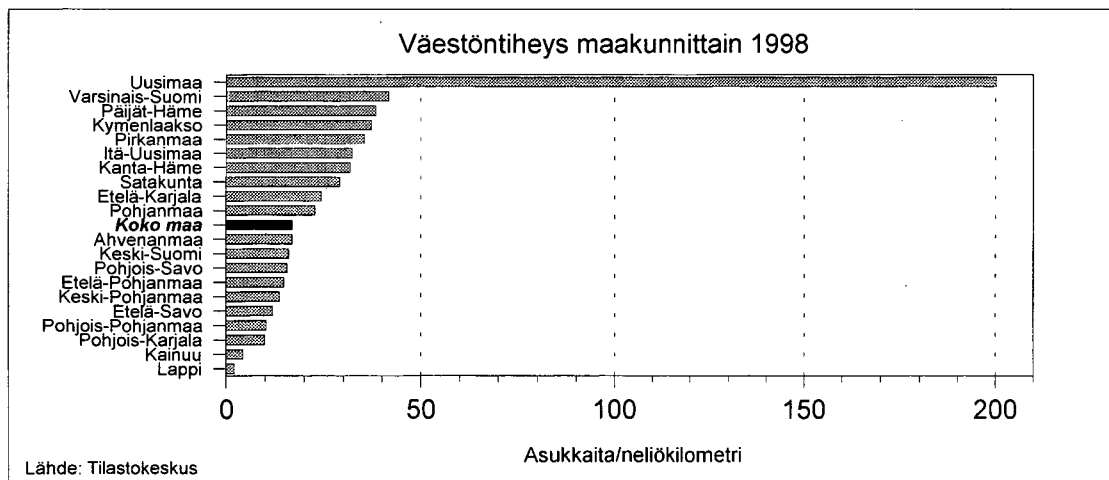
Maakunnat ja seutukunnat 1999

Kuva 2. Maakunnat ja seutukunnat 1999.

Kuva 3. Väestötiheys seutukunnittain 1998.

Kuva 4. Väestötiheys maakunnittain 1998.

Taulukko 1. Perustietoja seutukunnista ja maakunnista

Seutukunnat:

Seutukunta	Maapinta-ala km ²	Väkiluku 1998	Väestönmuutos 1997 – 1998 (%)	BKT/asukas 1997 markkaa	BKT 1997 koko maa=100	Työttömyysaste elokuu 1999 (%)
Eteläisten seinänaapurien	1730	23963	-1,4	80086	74,0	12,4
Etelä-Pirkanmaan	1041	42351	-0,1	96071	88,7	15,4
Forssan	1402	36297	-0,5	92873	85,8	13,9
Föglö	516	2399	-0,9	78104	72,1	2,3
Helsingin	3052	1156138	1,4	155732	143,8	9,9
Hämeenlinnan	2729	86981	0,1	98602	91,1	13,7
Härnänmaan lin	1724 4987	30986 17743	-0,5 -0,7	84341 52987	77,9 48,9	8,9 19,1
Ilomansin	3376	9882	-2,2	68263	63,0	20,4
Imatran	1437	42376	-1,1	135384	125,0	18,5
Itä-Hämeen	1891	30583	-0,9	99902	70,7	15,9
Itä-Pirkanmaan	1229	13153	-0,5	76585	92,2	15
Jakobstadsregionen	2452	48477	-0,2	97926	90,4	11,4
Joensuun	3310	90972	-0,1	91315	84,3	18,7
Joroisten	1922	12489	-1,3	65302	60,3	13
Juvan	3125	19303	-1,7	66852	61,7	13,9
Jyväskylän	1354	132761	1,1	95282	88,0	18,1
Jämsän	2350	28925	-0,5	111302	102,8	17,9
Järviseudun	2132	23141	-1,1	68688	63,4	12,5
Kaakkoisen Keski-Suomen	2023	14956	-0,9	61616	56,9	16,4
Kaakkois-Pirkanmaan	863	9992	-0,3	77407	71,5	10,7
Kaakkois-Satakunnan	1781	32131	-0,9	89813	82,9	10
Kajaanin	6261	57164	-0,4	86033	79,4	18,8
Kaustisen	3241	19400	-0,8	67304	62,1	11,5
Kehys-Kainuun	15306	34907	-2,5	59931	55,3	23
Kemi-Tornion	4929	64235	-1,1	112974	104,3	20,1
Keski-Karjalan	2515	22916	-1,2	74298	68,6	18,9
Keuruun	2803	21182	-0,7	66639	61,5	17,3
Koillis-Lapin	20561	24289	-2,9	77526	71,6	20,9
Koillismaun	13106	34024	-1,6	62534	57,7	21,9
Koillis-Pirkanmaan	870	15969	-1,5	106602	98,4	14,3
Koillis-Savon	3553	22871	-1,7	66891	61,8	15,9
Kokkolan	2045	52694	-0,1	92997	85,9	16,1
Kotka-Haminan	1957	89600	-0,4	103777	95,8	16
Kouvolan	3149	100202	-0,4	100186	92,5	14,5
Kuopion	1530	107959	0,4	103716	95,8	16,1
Kuusikuntien	3182	30261	-0,6	66800	61,7	12,6
Kyrönmaan	1038	17550	-0,4	59378	54,8	11,4
Kärkikuntien	593	6911	-1,5	56836	52,5	18
Lahden	3242	166860	0,0	91738	84,7	16,6
Lakeuden	2060	14357	-0,4	51295	47,4	11,6
Lappeenrannan	1071	68634	0,0	116944	108,0	17,3
Lohjan	1708	74894	0,7	86792	80,1	8,8
Loimaan	2303	37442	-0,3	79845	73,7	10,3
Lounais-Pirkanmaan	1294	25037	-0,5	76934	71,0	13,5
Loviisan	1515	23016	-0,2	114773	106,0	11,6
Luoteis-Pirkanmaan	2630	30197	-0,5	90360	83,4	12,5
Länsi-Saimaan	2573	20183	-1,0	55022	50,8	12,8
Mariehamns	1010	23226	1,1	133671	123,4	2,3
Mikkelin	4793	70955	-0,3	84188	77,7	17,4
Nivala-Haapajärven	4851	41623	-1,0	69256	64,0	15,5
Oulun	2352	168548	1,8	123471	114,0	15,4
Outokummun	1247	14058	-1,4	61654	56,9	20,3
Pieksämäen	1972	25154	-1,2	66409	61,3	17,2
Pielisen-Karjalan	7335	35836	-1,9	70177	64,8	23
Pohjois-Lapin	32113	19295	-2,0	104032	96,1	23,4
Pohjois-Pirkanmaan	2660	17299	-0,4	79897	73,8	13,2

Pohjois-Satakunnan	3097	30776	-0,8	74579	68,9	16,2
Pohjoisten seinänaapurien	1564	57938	0,7	75064	69,3	12,6
Porin	1989	117185	-0,4	103327	95,4	18,9
Porvoon	1232	65143	1,4	93643	86,5	9,1
Raahen	2601	37168	-1,1	105913	97,8	16
Rauman	1423	60729	-0,4	119347	110,2	16,6
Riihimäen	1073	41636	-0,1	83069	76,7	13,4
Rovaniemen	11065	62942	-0,2	83617	77,2	21,2
Saarijärven	3528	22425	-1,3	69592	64,3	17
Salon	2659	61592	0,5	141411	130,6	9,3
Savonlinnan	2624	42447	-1,0	87457	80,8	19,1
Sikalatvan	2250	7111	-1,9	79157	73,1	12,9
Sisä-Savon	2507	20831	-1,4	56672	52,3	16,7
Suupohjan	3127	31414	-1,2	62805	58,0	14,9
Sydösterbottens kustregion	1659	19835	-1,2	106889	98,7	7,9
Tammisaaren	1605	43443	0,5	89532	82,7	10,5
Tampereen	2021	290507	1,1	106004	97,9	15,3
Torniolaakson	3766	10866	-1,8	58443	54,0	20,7
Tunturi-Lapin	20569	15020	-1,5	73696	68,1	23,5
Turun	1938	278844	1,1	108594	100,3	14,3
Vaasan	2526	88237	0,4	113626	104,9	12,4
Vakka-Suomen	2175	42015	-0,2	86923	80,3	12,1
Varkauden	1226	34952	-1,0	97978	90,5	18,1
Viitasaaren	2788	15623	-1,9	63907	59,0	18,8
Ylivieskan	3084	40179	-0,6	76125	70,3	12,3
Ylä-Savon	7694	68621	-1,3	71490	66,0	16,4
Äboland-Turunmaan	1549	23157	-0,8	79778	73,7	8,3
Äänekosken	1403	24263	-0,3	120261	111,1	17,7

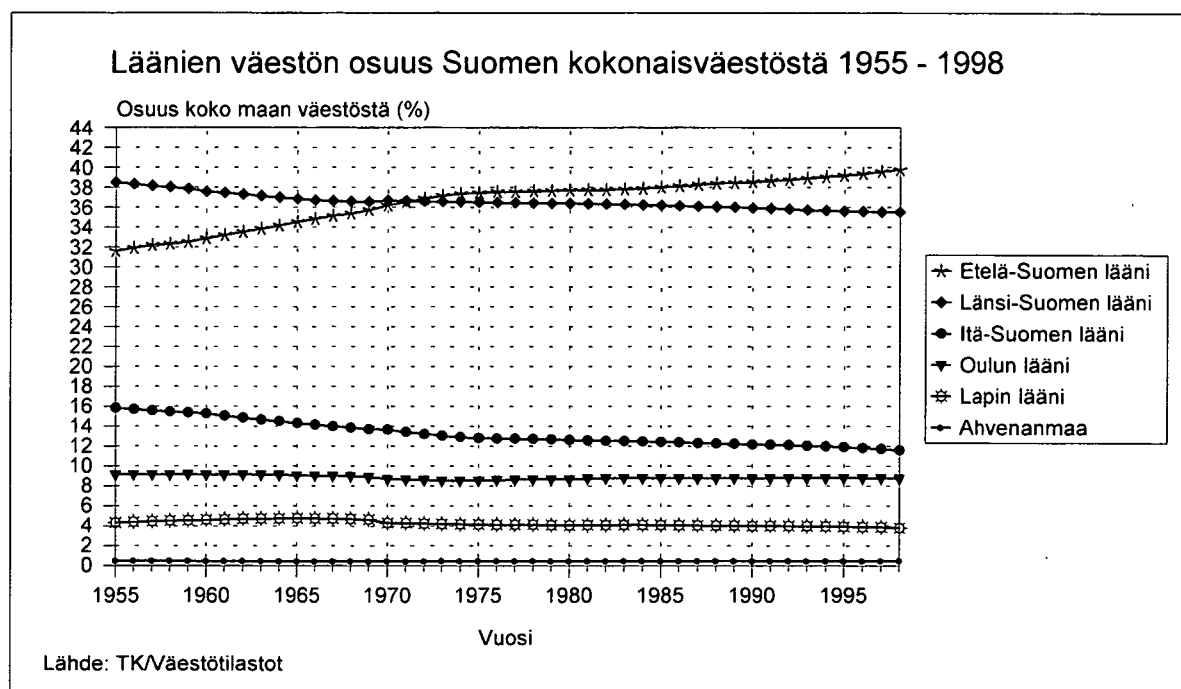
Maakunnat:

Maakunta	Maapinta-ala km ²	Väkiluku 1998	Väestönmuutos 1997 - 1998 (%)	BKT/asukas 1997 markkaa	BKT 1997 koko maa=100	Työttömyysaste elokuu 1999 (%)
Ahvenanmaa	1527	25625	0,9	128 370	118,5	3,2
Etelä-Karjala	5674	138104	-0,5	110 503	102,0	18,3
Etelä-Pohjanmaa	13458	197703	-0,5	81 508	75,3	13,8
Etelä-Savo	14436	170348	-0,9	78 985	72,9	18,7
Itä-Uusimaa	2747	88159	1,0	99 251	91,7	11,3
Kainuu	21567	92071	-1,2	75 974	70,2	22,6
Kanta-Häme	5204	164914	-0,1	93 414	86,3	15,0
Keski-Pohjanmaa	5286	72094	-0,3	86 029	79,4	16,1
Keski-Suomi	16248	260135	0,1	90 912	84,0	18,9
Kymenlaakso	5106	189802	-0,4	101 881	94,1	16,8
Lappi	93003	196647	-1,2	89 887	83,0	23,6
Pirkanmaa	12606	444505	0,6	99 548	91,9	16,0
Pohjanmaa	7675	174099	-0,1	102 969	95,1	11,5
Pohjois-Karjala	17782	173664	-0,8	80 856	74,7	22,1
Pohjois-Pohjanmaa	35292	360753	0,3	96 697	89,3	17,2
Pohjois-Savo	16510	255234	-0,6	86 928	80,3	18,1
Päijät-Häme	5133	197443	-0,1	93 018	85,9	18,1
Satakunta	8290	240821	-0,5	101 921	94,1	17,3
Uusimaa	6366	1274475	1,3	149 317	137,9	11,2
Varsinais-Suomi	10625	443050	0,7	107 073	98,9	13,4

VÄESTÖ

Suomessa oli vuoden 1998 lopussa 5 159 646 asukasta, joista useampi kuin joka viides asui Helsingin seutukunnassa (1 156 138 asukasta). Helsingin ohella Tampereen ja Turun seutukunnat muodostavat Suomen väkirikikaimmat seutukunnat. Kolmannes koko maan väestöstä asuu näiden kolmen seutukunnan alueella. Väkiluvultaan maan pienimmässä seutukunnassa Föglössä oli vuoden 1998 lopussa 2 399 asukasta. Lääneittäin tarkasteltuna Etelä- ja Länsi-Suomen lääneissä asui yhteensä 75 % koko maan väestöstä.

Vuonna 1998 väkiluku kasvoi 14 seutukunnassa, suhteellisesti eniten Oulun alueella. Voimakkaimmat väestön kasvualueet ovat yleensäkin keskittyneet suurten kaupunkien seutukuntiin. Suhteellisesti eniten väestöään menettivät Kehys-Kainuun ja Koillis-Lapin seutukunnat. Maakunnittain tarkasteltuna väkiluku kasvoi suhteellisesti eniten Uudellamaalla, 1,3 %. Vastaavasti suurimman väestönmenetyksen koki Kainuu, jossa väkiluku väheni 1,2 %.

Kuva 5. Läänien väestön osuus Suomen kokonaisväestöstä 1955 – 1998.

Ikä- ja sukupuolirakenne

Koko maan väestön ikä- ja sukupuolirakennetta tarkasteltaessa vuonna 1998 suurimman ikäryhmän muodostivat 50-vuotiaat. Heistä oli miehiä 44 566 ja naisia 43 555.

Väestön ikärakenne vaihtelee alueellisesti. Nuorten ikäluokkien osuus väestöstä on huomattavan suuri pohjoisissa seutukunnissa. Vuonna 1998 alle 15-vuotiaiden osuus oli yli 20 % kaikissa Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan seutukunnissa. Lakeuden seutukunnassa tämä osuus oli yli 27 %. Kärkikuntien ja Imatran seutukunnissa lasten osuus oli seutukuntien alhaisin, alle 16 %.

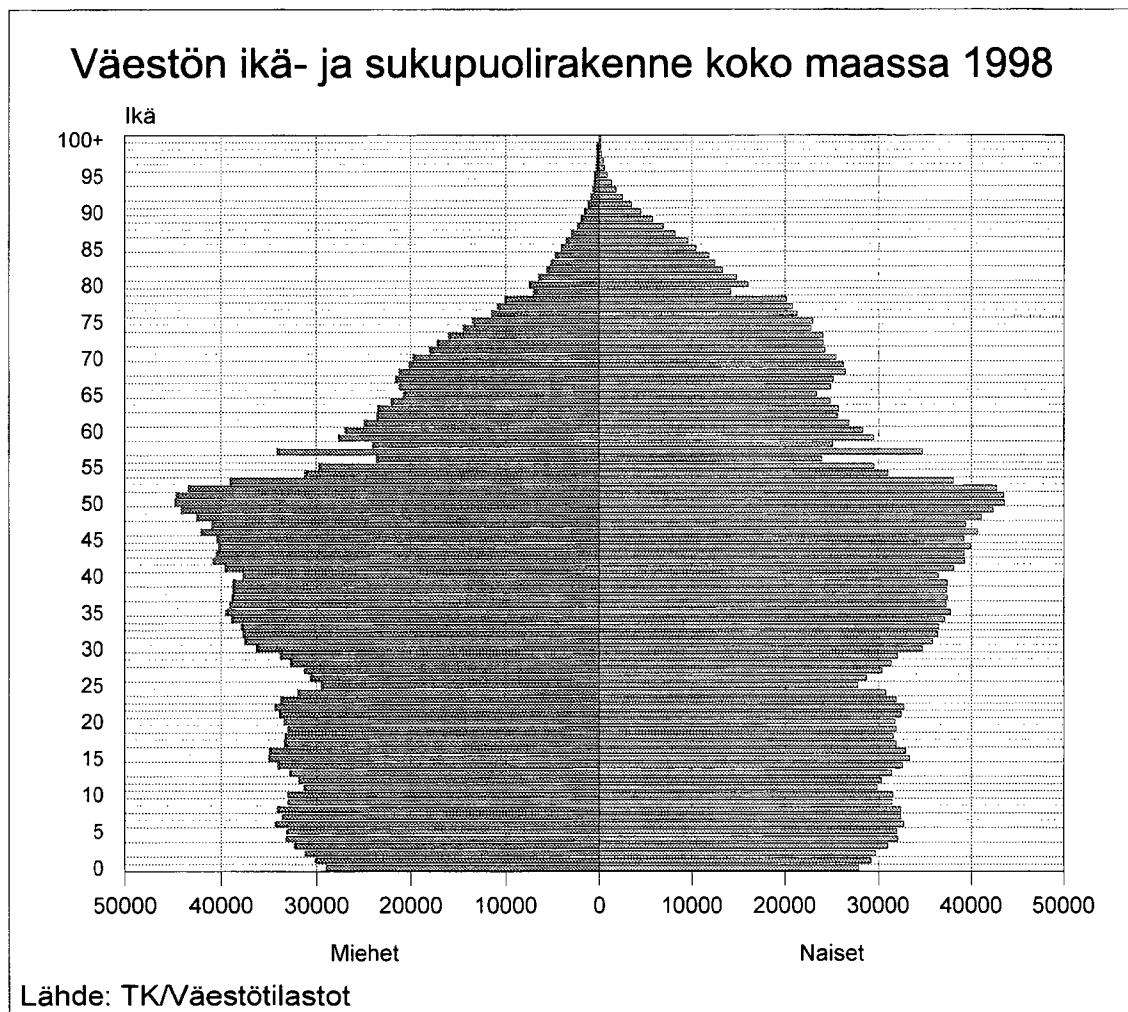
Työikäisten (15-64-vuotiaat) osuus oli suurin Helsingin seutukunnassa, 70 % väestöstä. Maakunnista Uudellamaalla ja Päijät-Hämeessä työikäisen väestön osuus oli suurempi

kuin koko maassa keskimäärin. Työikäisiä oli suhteellisesti vähiten Föglön ja Lakeuden seutukunnissa, alle 60 %.

Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä oli yli 23 % Föglön ja Kärkikuntien seutukunnissa. Oulun ja Helsingin seutukunnissa vanhimpia ikäluokkia oli suhteellisesti vähiten, alle 12 %. Yli 64-vuotiaiden osuus oli suurempi kuin alle 15-vuotiaiden osuus 42 seutukunnan alueella. Suurimmillaan nuorten ikäluokkien enemmisyys oli Lakeuden seutukunnassa. Päinvastainen tilanne oli Kärkikuntien seutukunnassa, jossa vanhojen ikäluokkien osuus oli huomattavasti suurempi kuin nuorten.

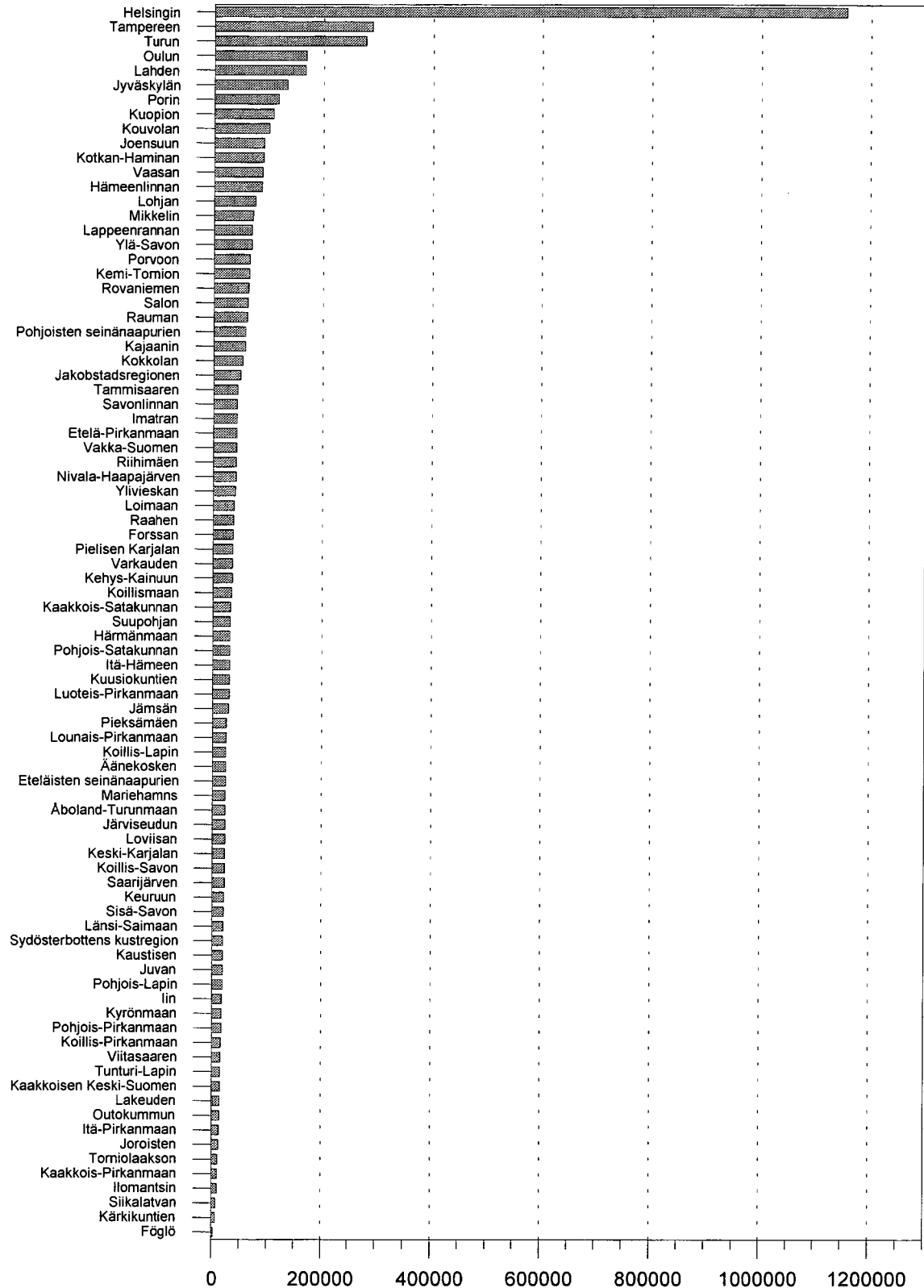
Vuonna 1998 väestön keski-ikä oli koko maassa 38.9 vuotta. Keski-ikä oli luonnollisesti alhainen seutukunnissa, joissa nuorten ikäluokkien osuus oli suuri. Se oli alimmillaan Lakeuden ja Oulun seutukunnissa. Keski-ikäitään vanhinta väestöä oli Kärkikuntien ja Föglön seutukunnissa, lähes 45 vuotta.

Suurin osa seutukunnista on naisennemmistöisiä, vain 26 seutukunnassa oli miesennemmistö vuonna 1998. Helsingin, Turun, Kuopion, Tampereen ja Lahden seutukunnissa tuhatta miestä kohti oli vähintään 1 080 naista. Myös suurin osa Suomen maakunnista on naisennemmistöisiä. Naisvaltaisinta maakunta on Uusimaa. Naisten suhteellinen osuus oli pienin Pohjois-Lapin, Föglön ja Iin seutukunnissa, alle 930 naista tuhatta miestä kohden.

Kuva 6. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne koko maassa 1998.

Väkiluku seutukunnittain 31.12.1998

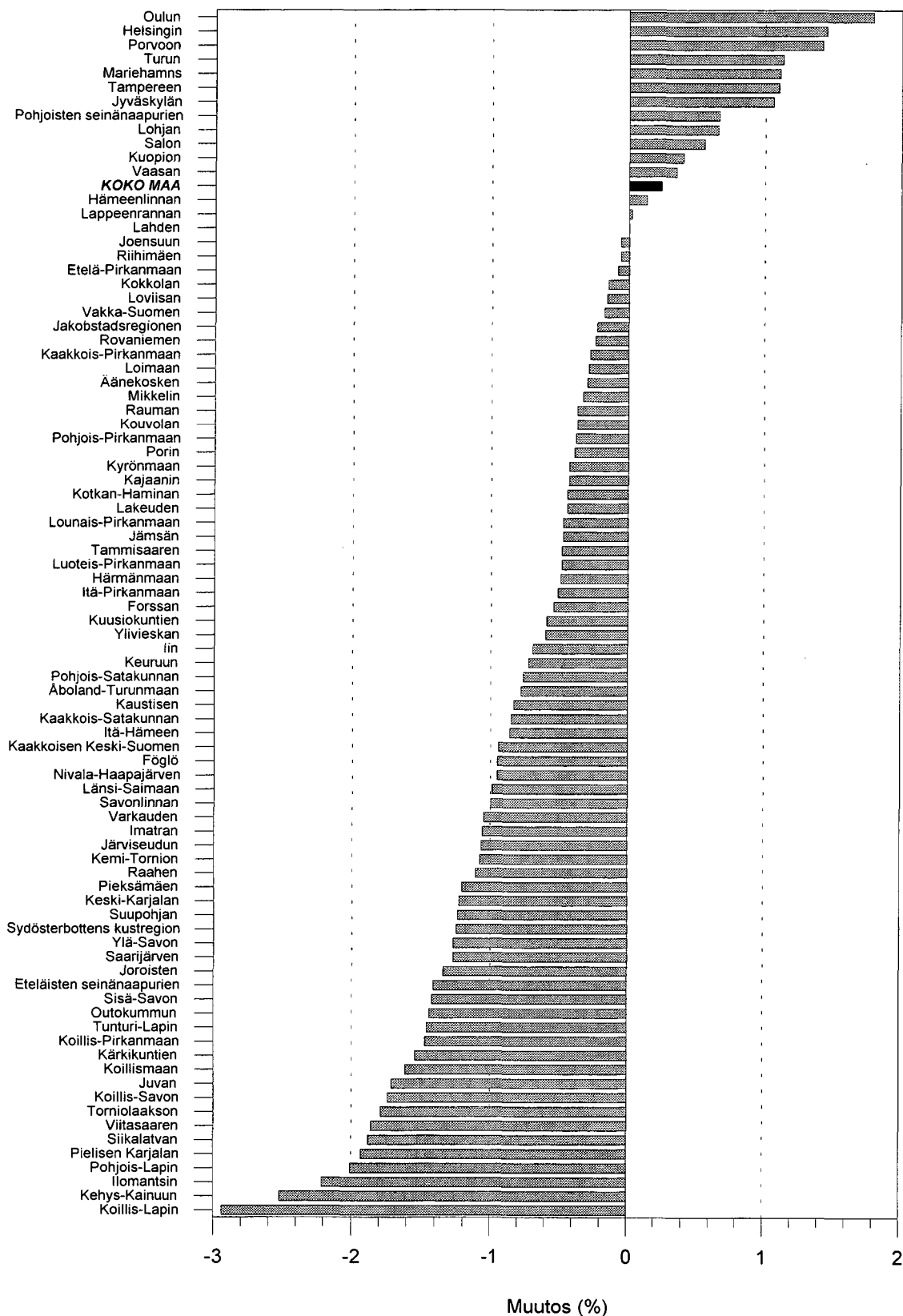

Lähde:TK/Väestötilastot

Väkiluku

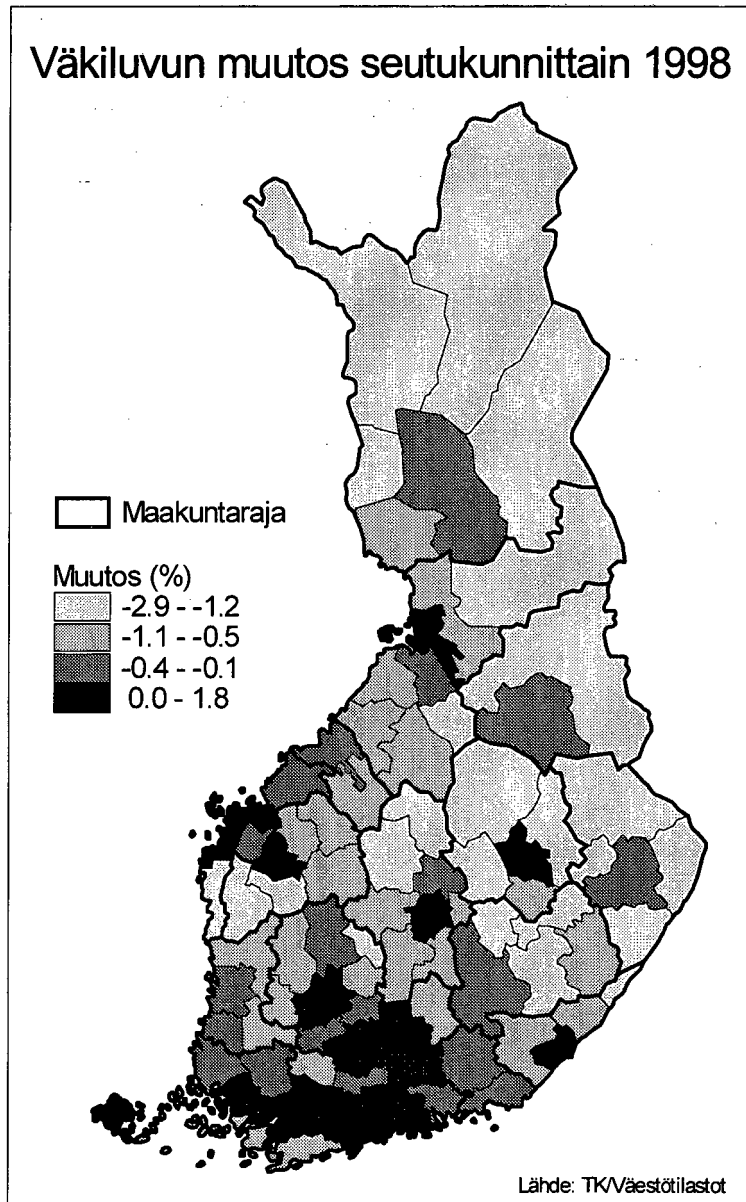
Kuva 7. Väkiluku seutukunnittain 31.12.1998.

Väkiluvun muutos seutukunnittain 1998

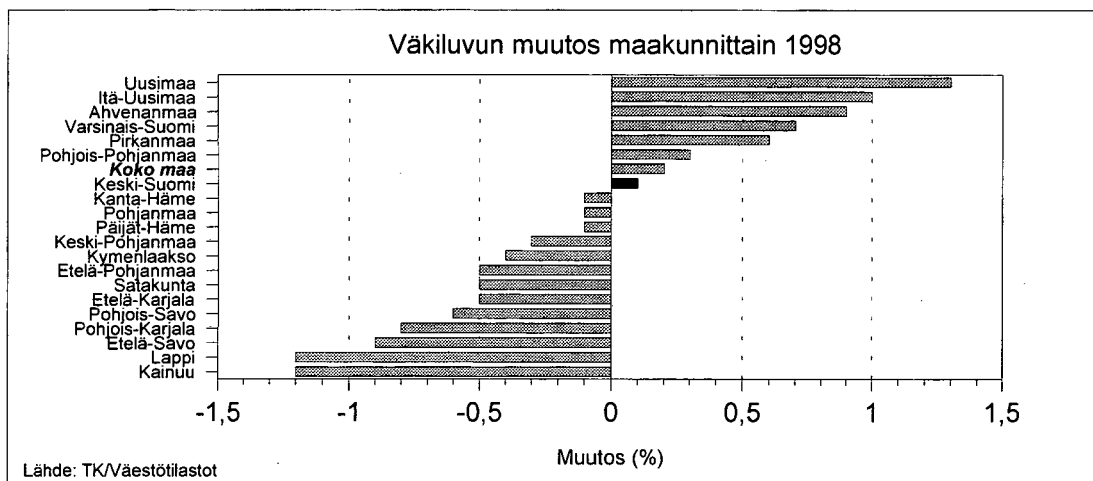

Lähde: TK/Väestötilastot

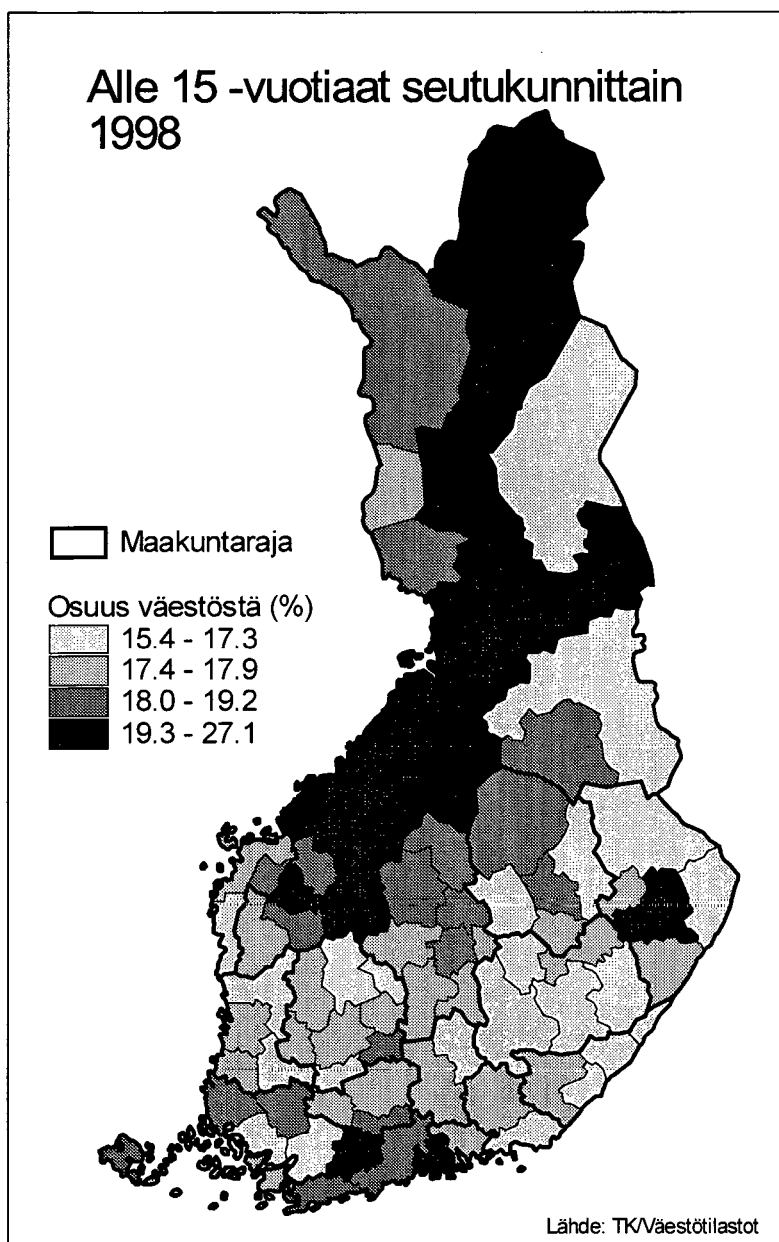
Kuva 8. Väkiluvun muutos seutukunnittain 1998.

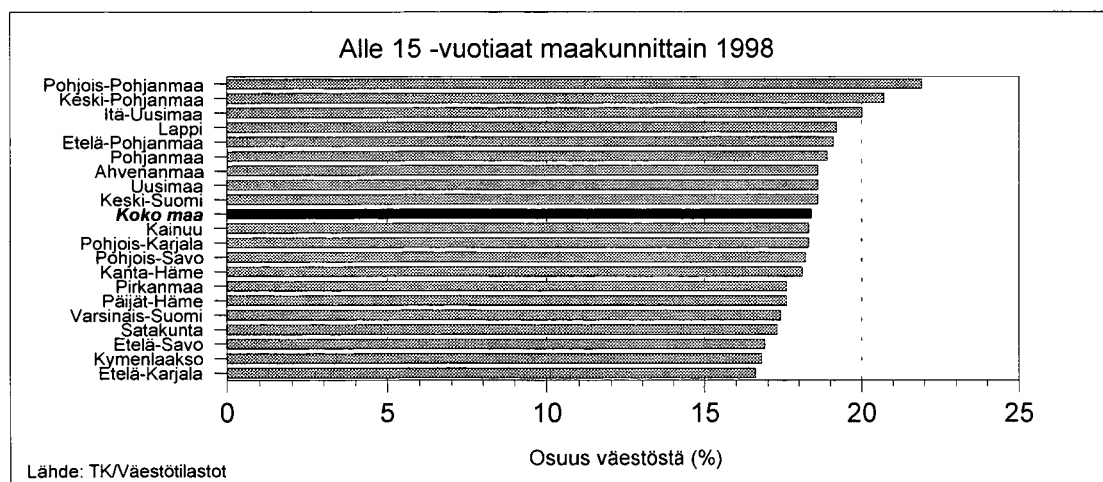
Kuva 9. Väkiluvun muutos seutukunnittain 1998.

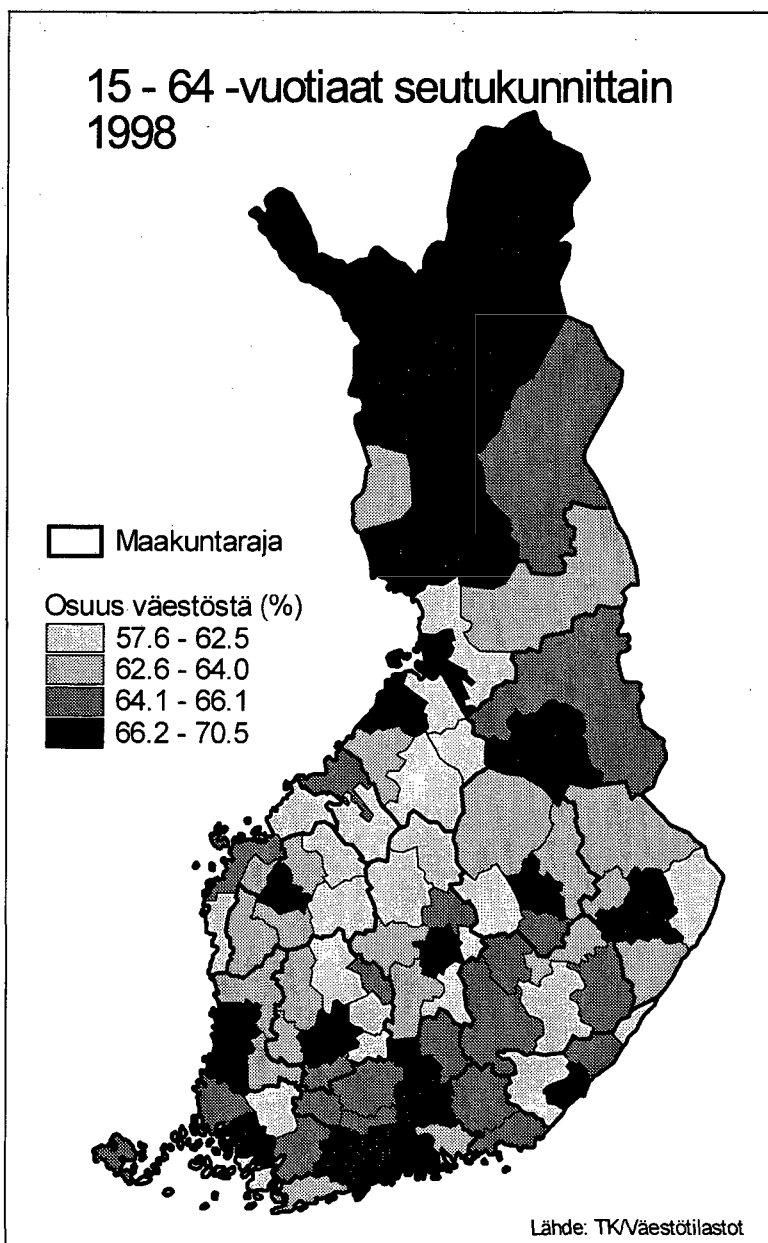
Kuva 10. Väkiluvun muutos maakunnittain 1998.

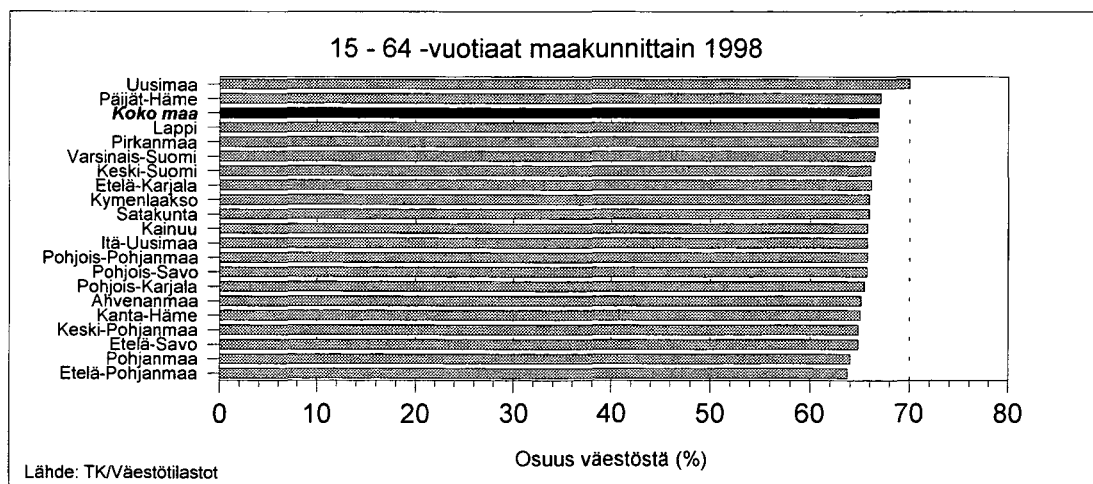
Kuva 11. Alle 15 -vuotiaat seutukunnittain 1998.

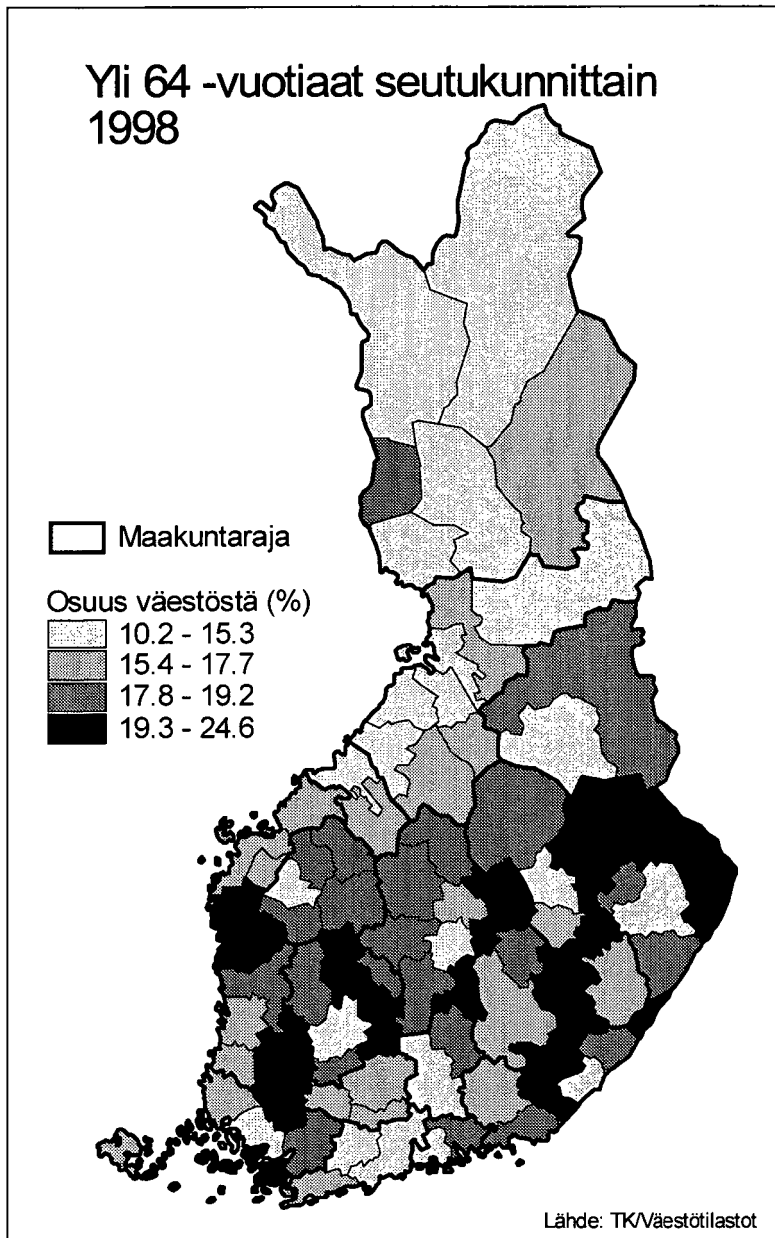
Kuva 12. Alle 15 -vuotiaat maakunnittain 1998.

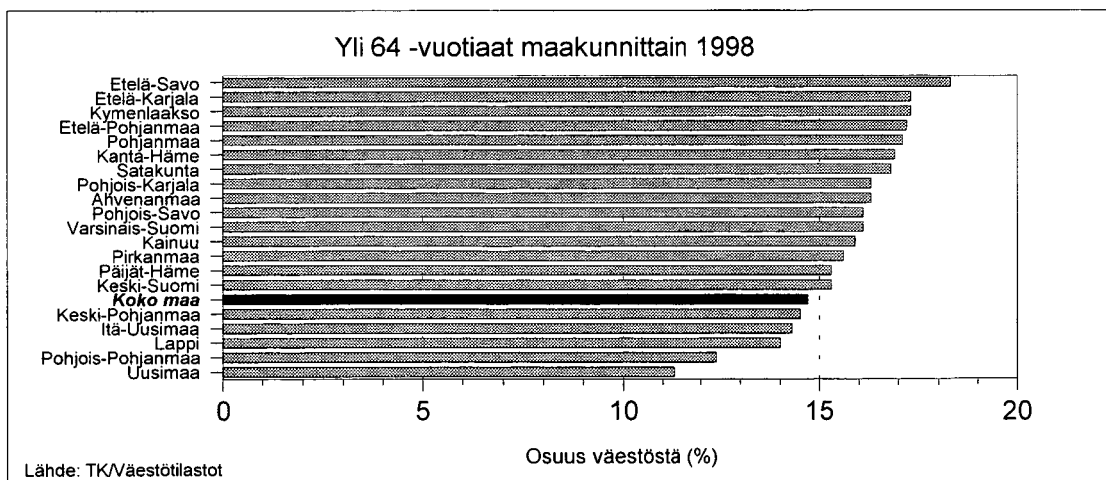
Kuva 13. 15 – 64 -vuotiaat seutukunnittain 1998.

Kuva 14. 15 – 64 -vuotiaat maakunnittain 1998.

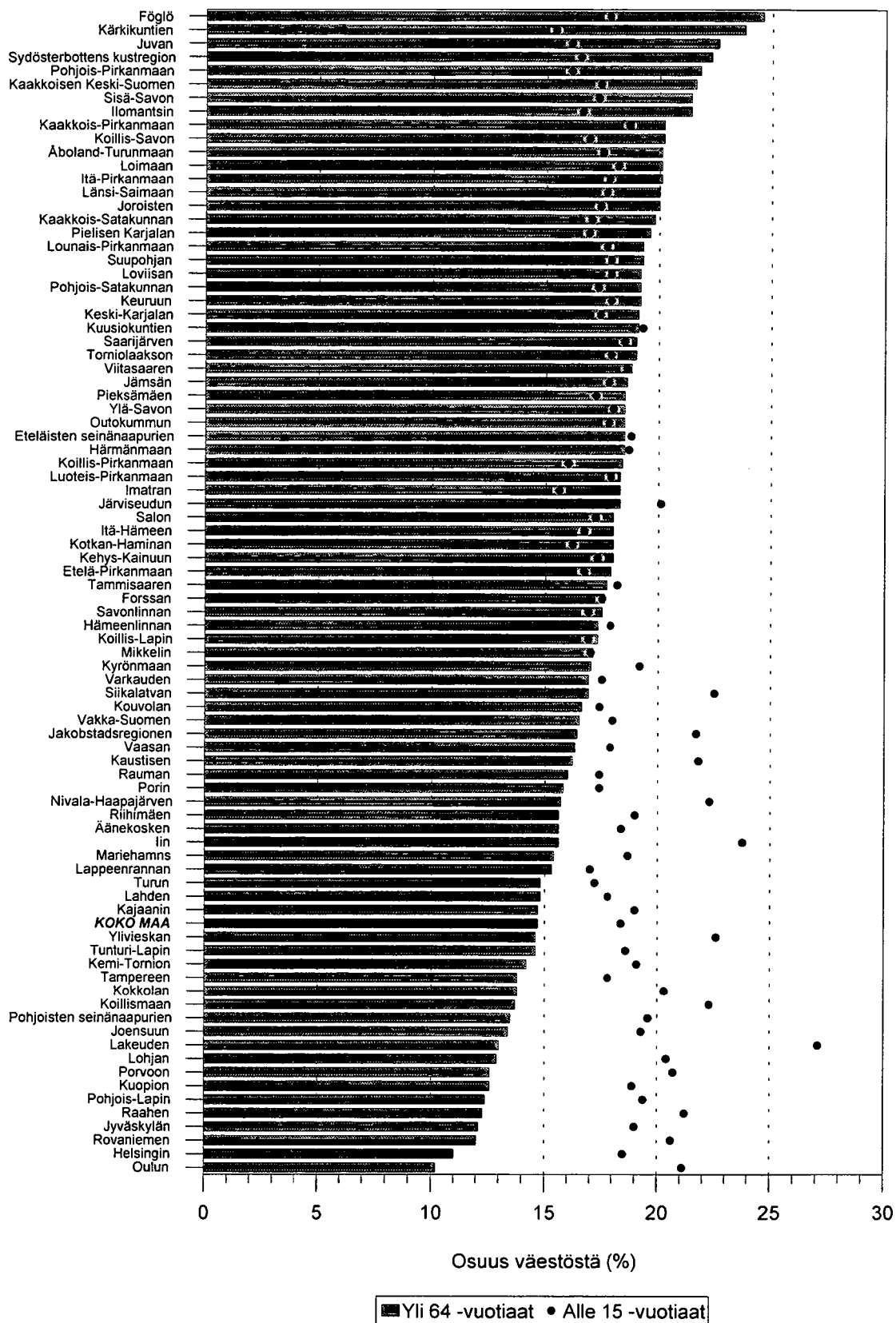

Kuva 15. Yli 64 -vuotiaat seutukunnittain 1998.

Kuva 16. Yli 64 -vuotiaat maakunnittain 1998.

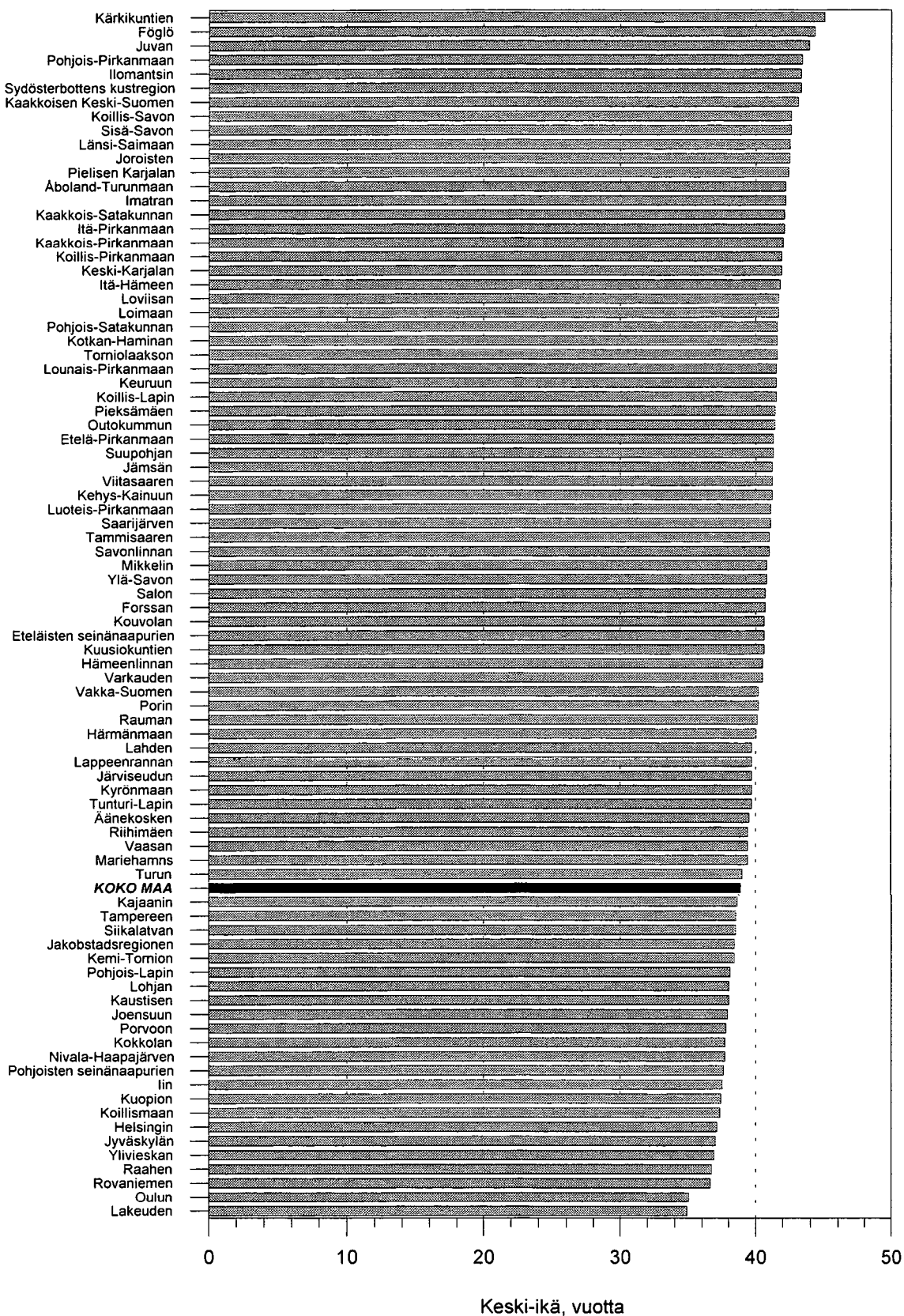
Yli 64- ja alle 15 -vuotiaat seutukunnittain 1998

Lähde: TKV/väestöttilastot

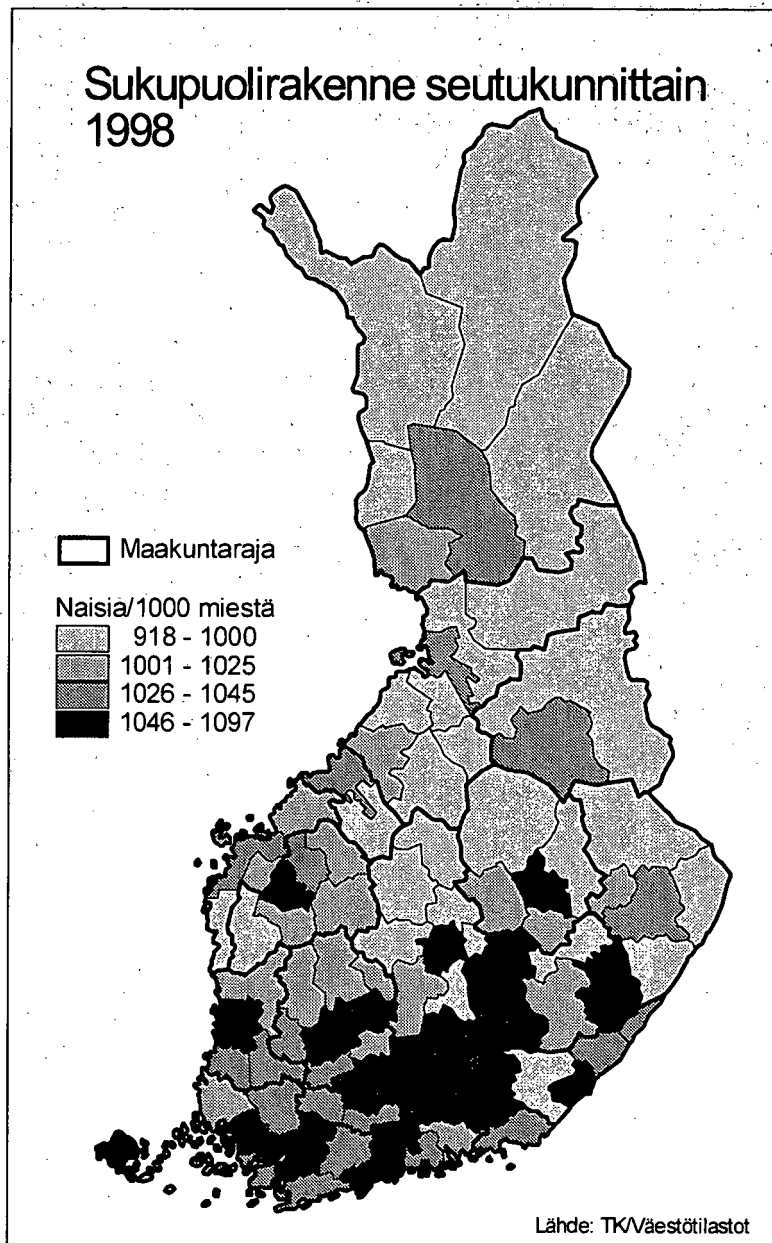
Kuva 17. Yli 64- ja alle 15 -vuotiaat seutukunnittain 1998.

Väestön keski-ikä seutukunnittain 1998

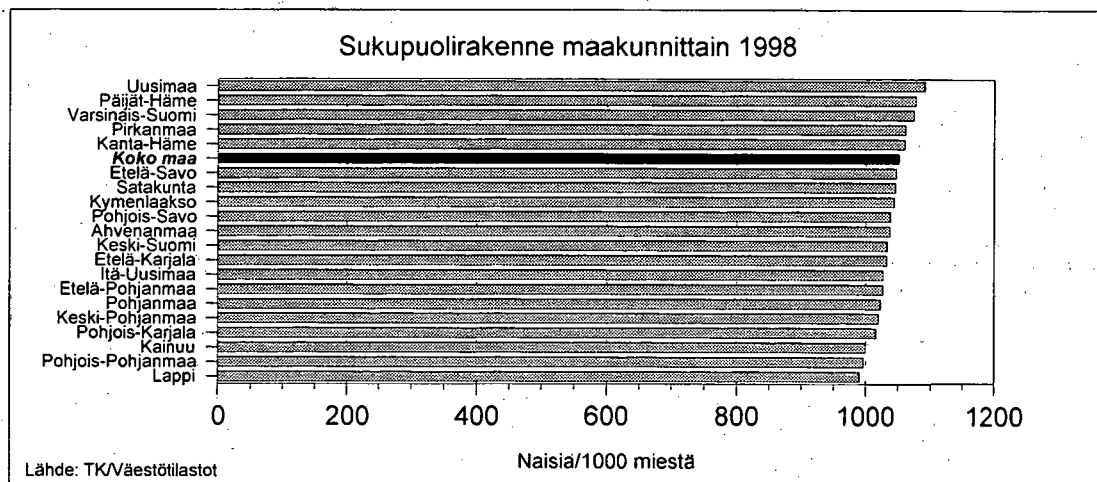

Lähde: TK/Väestötillastot

Kuva 18. Väestön keski-ikä seutukunnittain 1998.

Kuva 19. Sukupuolirakenne seutukunnittain 1998.

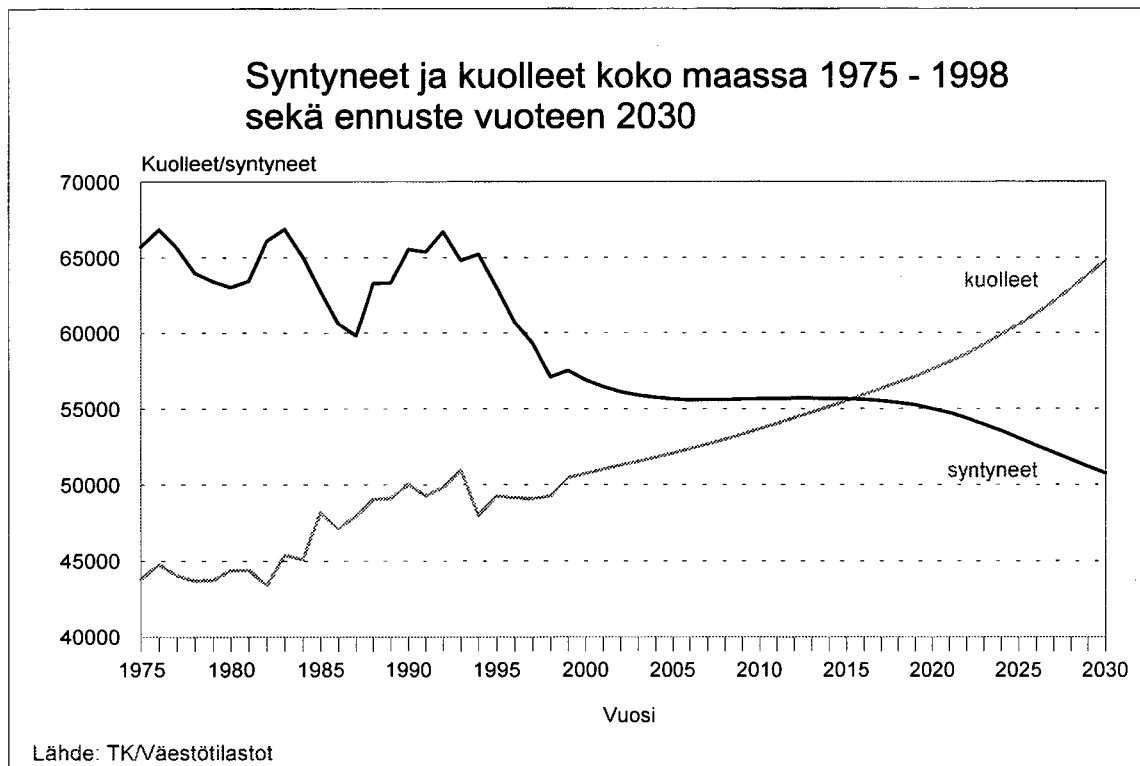
Kuva 20. Sukupuolirakenne maakunnittain 1998.

Hedelmällisyysluku, syntyvyys ja kuolleisuus

Syntyvyyttä voidaan mitata yleisellä hedelmällisyysluvulla, jossa elävänä syntyneiden lasten määrää verrataan 15-49 -vuotiaiden naisten määrään. Vuonna 1998 koko maan hedelmällisyysluku oli 46.3. Lakeuden, Jakobstadsregionen ja Nivala-Haapajärven seutukunnissa luku oli yli 60. Pienimmillään hedelmällisyys oli Kaakkois-Pirkanmaan seutukunnassa. Maakunnista alhaisin hedelmällisyysluku oli Etelä-Savossa.

Kuolleisuus- ja syntyvyysluvut kertovat kuolleiden ja syntyneiden määrän suhteessa koko väestöön. Ilomantsin, Sisä-Savon, Keski-Karjalan ja Joroisten seutukunnissa oli vuonna 1998 korkein kuolleisuus, yli 14 promillea. Oulun seutukunnassa kuolleisuus oli maan alhaisin, alle seitsemän promillea. Lakeuden ja Oulun seutukunnissa syntyi vuonna 1998 tuhatta asukasta kohti yli 14 lasta. Alhaisin syntyvyys oli Kärkikuntien, Keski-Karjalan, Sydösterbottens kustregionen ja Kehys-Kainuun seutukunnissa, alle kahdeksan lasta tuhatta asukasta kohti.

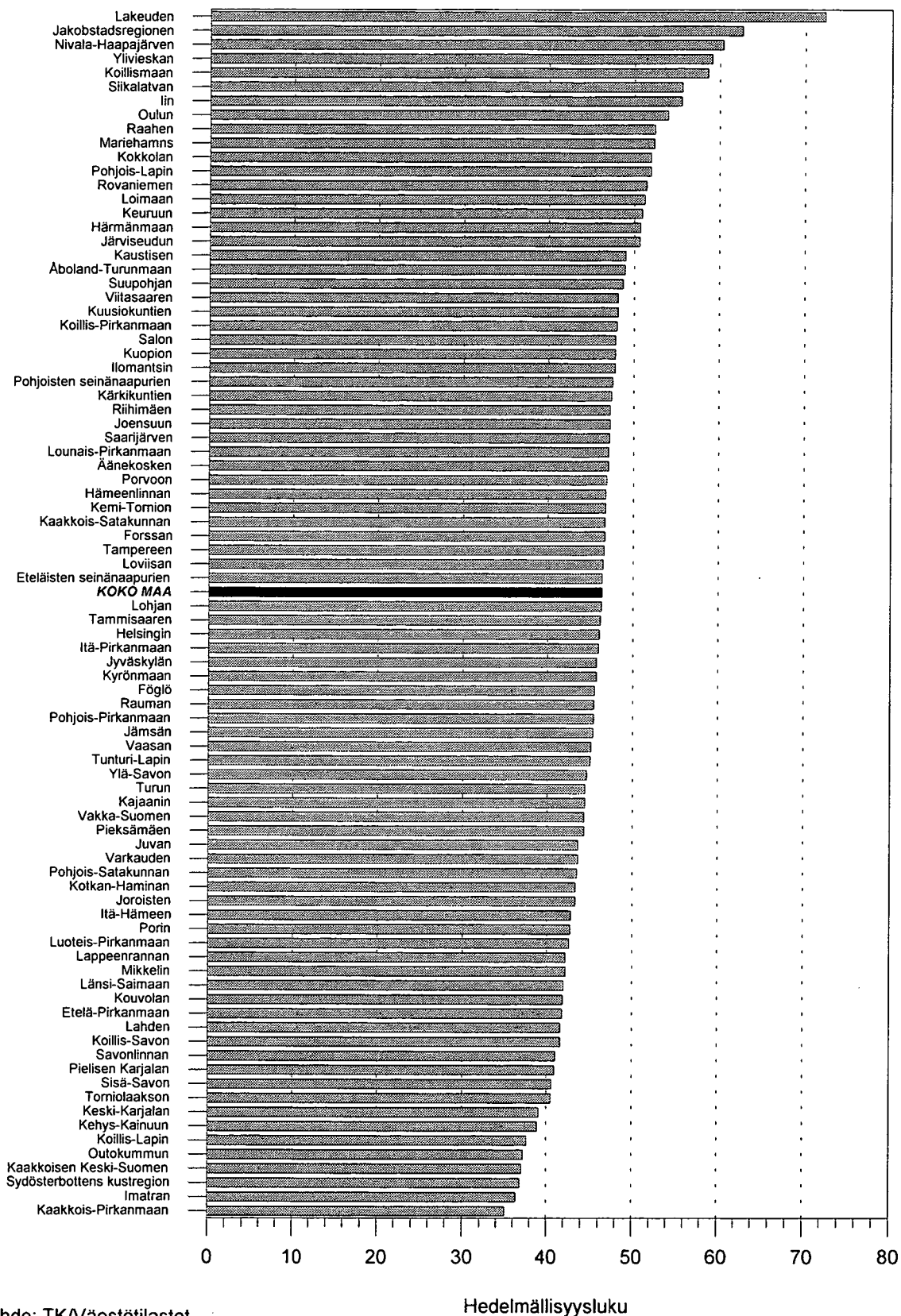
Syntyneiden ja kuolleiden määrän erotuksena saadaan *syntyneiden enemmisyys eli luonnollinen väestönlisäys*. Koko maassa luonnollisen väestönlisäyksen ennustetaan kääntyvän negatiiviseksi vuoden 2015 jälkeen. Vuonna 1998 29 seutukunnassa syntyneitä oli enemmän kuin kuolleita, eli syntyneiden enemmisyys oli positiivinen. Positiivisin se oli Oulun seutukunnassa, negatiivisin Sisä-Savon seutukunnassa. Maakunnittain tarkasteltuna Etelä-Savossa oli negatiivisin luonnollinen väestönkehitys.

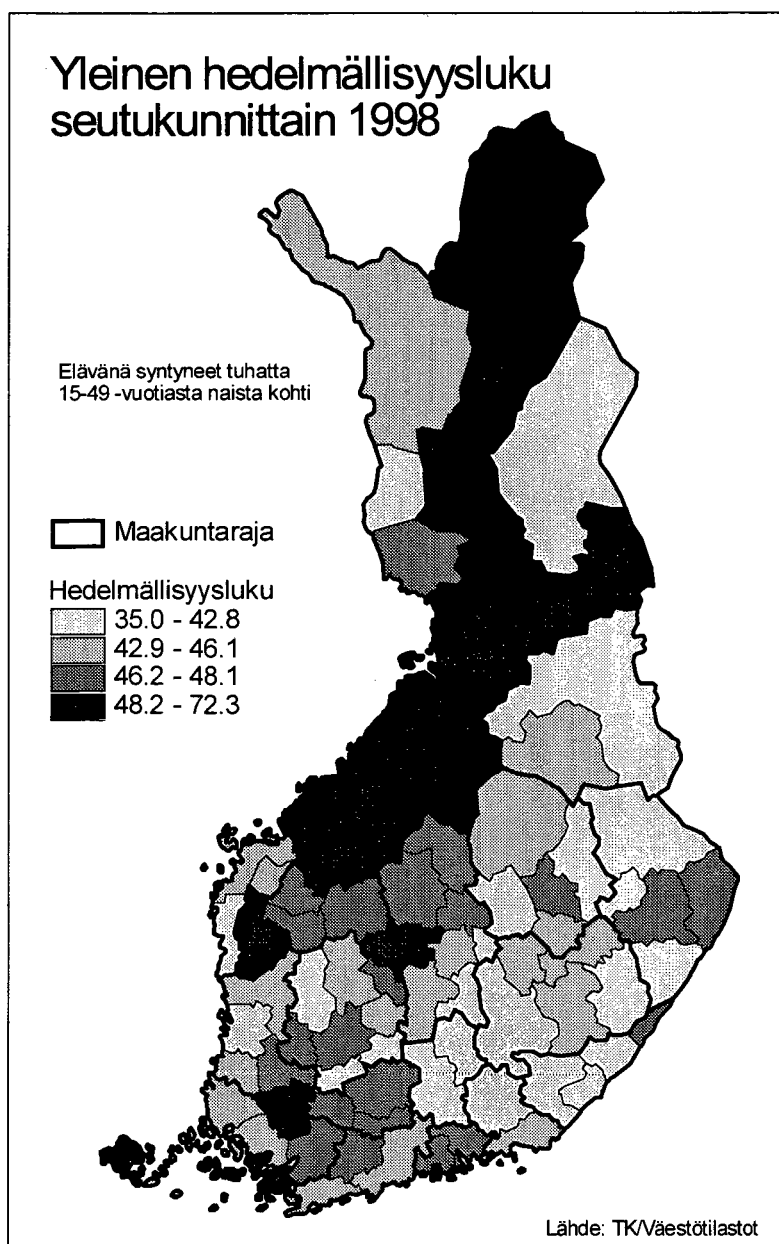
Kuva 21. Syntyneet ja kuolleet koko maassa 1975 – 1998 sekä ennuste vuoteen 2030.

Yleinen hedelmällisyysluku seutukunnittain 1998

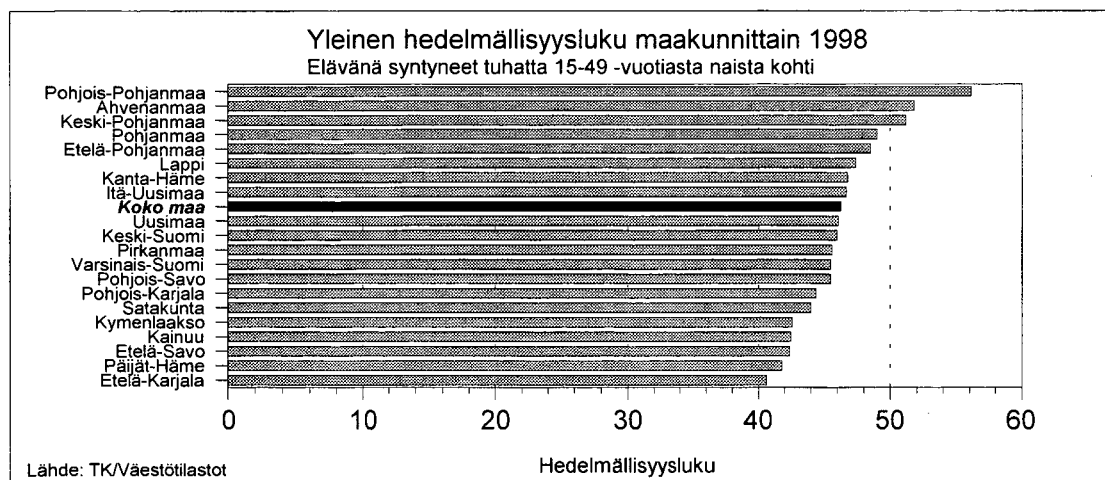
Elävänä syntyneet tuhatta 15-49 -vuotiasta naista kohti

Kuva 22. Yleinen hedelmällisyysluku seutukunnittain 1998.

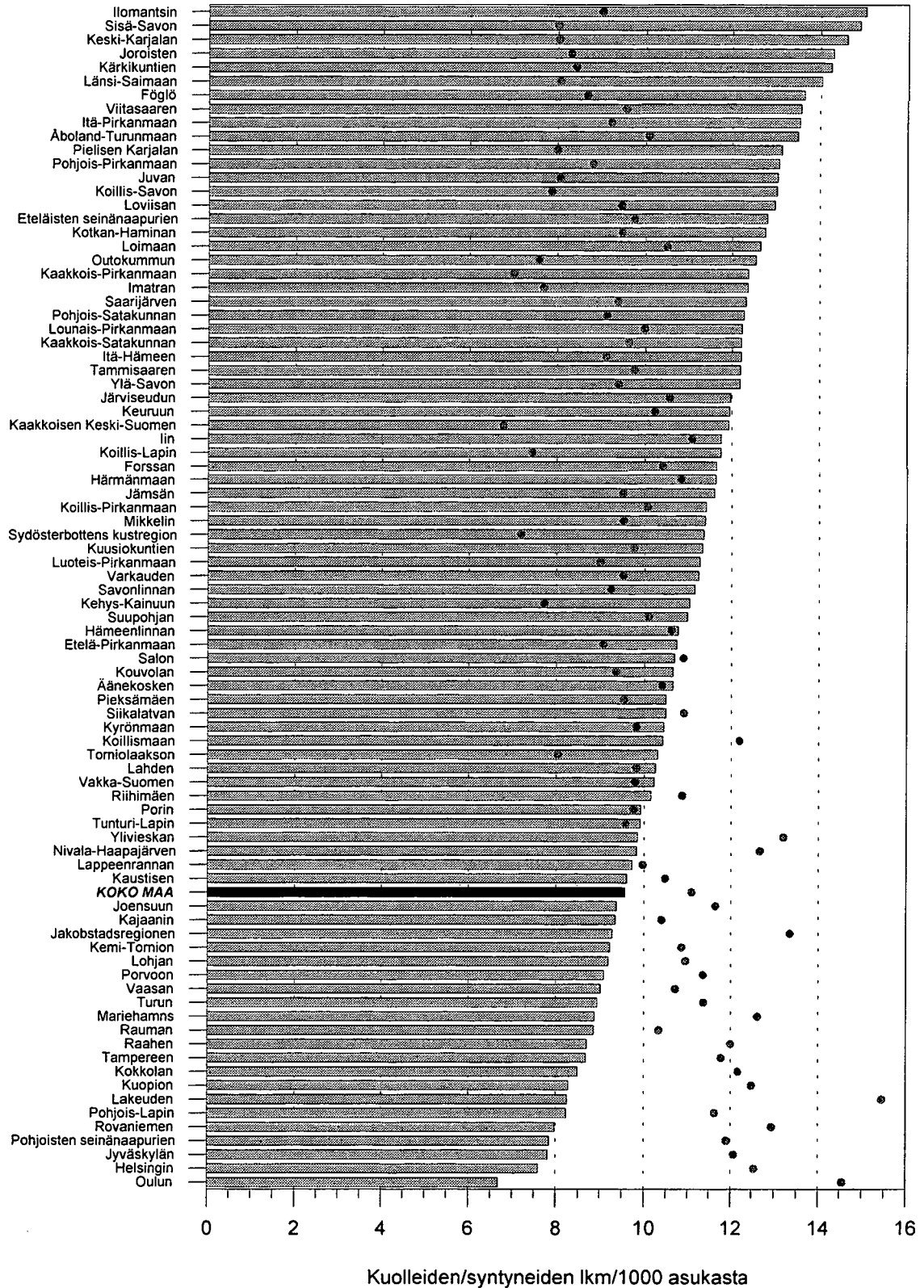

Kuva 23. Yleinen hedelmällisyysluku seutukunnittain 1998.

Kuva 24. Yleinen hedelmällisyysluku maakunnittain 1998.

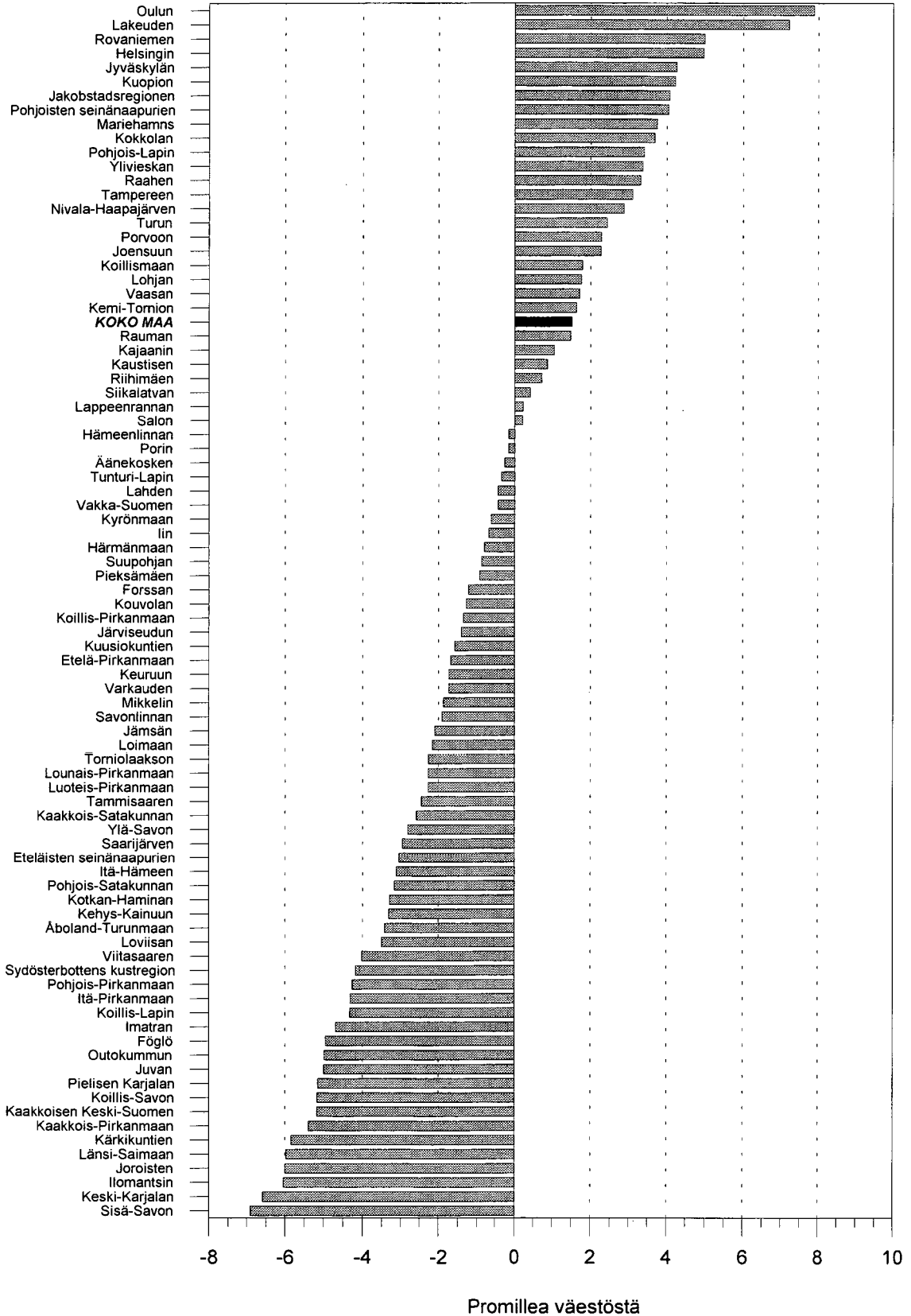
Kuolleet ja syntyneet seutukunnittain 1998

Lähde: TK/Väestötilastot

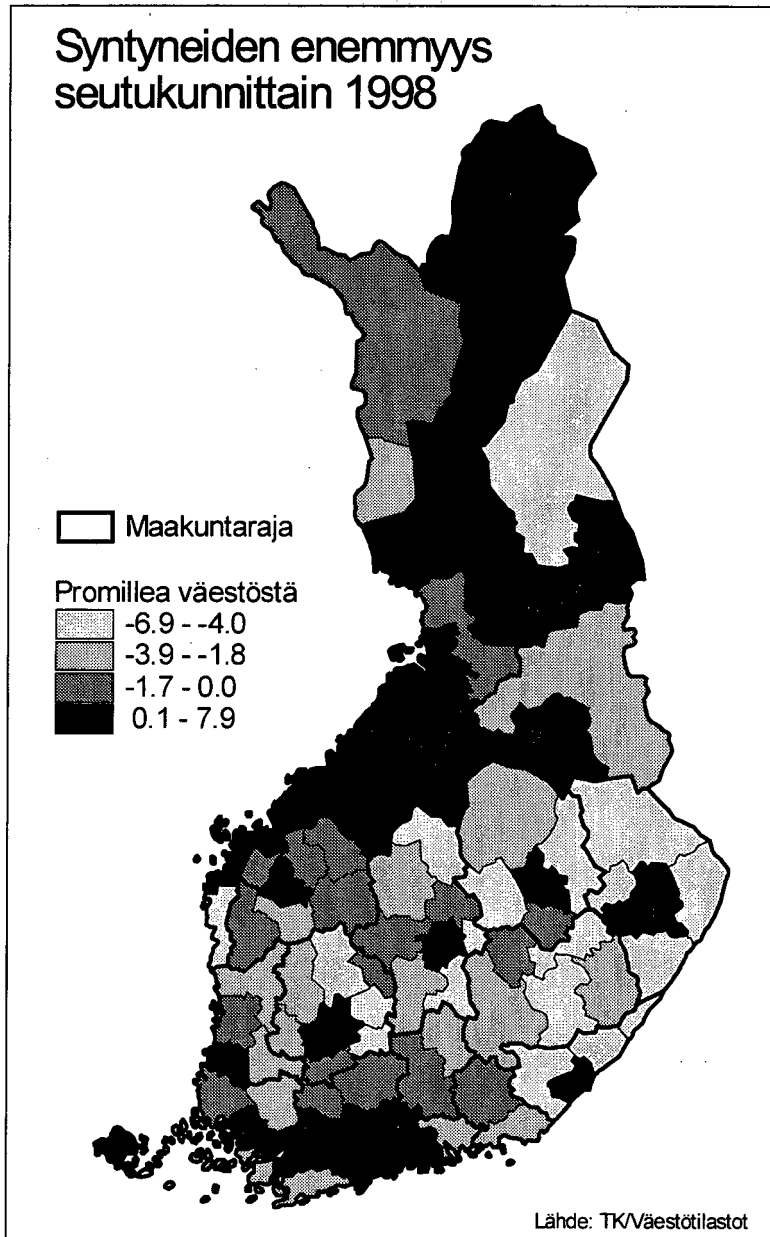
Kuva 25. Kuolleet ja syntyneet seutukunnittain 1998.

Syntyneiden enemmitys seutukunnittain 1998

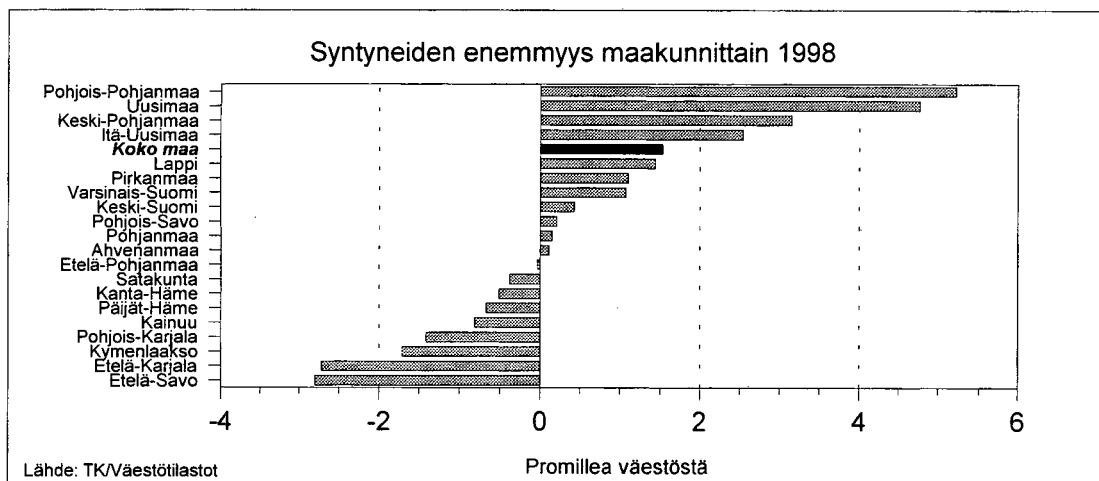

Lähde: TK/Väestötillastot

Kuva 26. Syntyneiden enemmitys seutukunnittain 1998.

Kuva 27. Syntyneiden enemmitys seutukunnittain 1998.

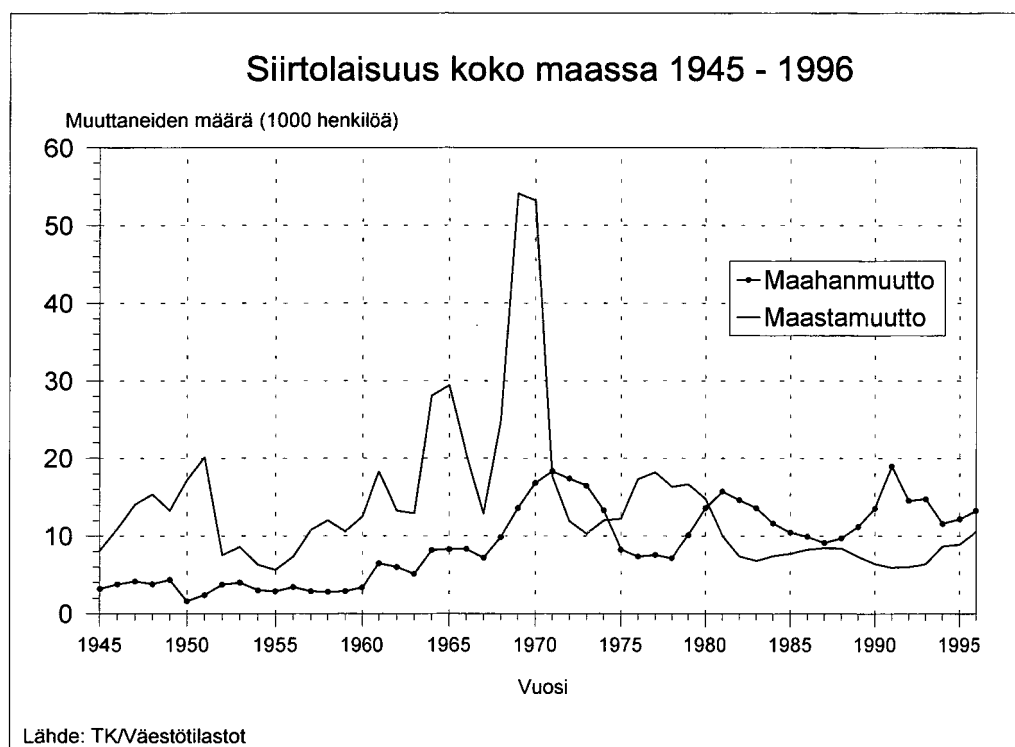

Kuva 28. Syntyneiden enemmitys maakunnittain 1998.

Muuttotase ja ulkomaalaisväestö

Muuttotase oli vuonna 1998 positiivinen kahdeksassatoista seutukunnassa eli nämä seutukunnat saivat muuttovoittoa. Näistä suurin osa oli yli 40 000 asukkaan seutukuntia. Poikkeuksen tästä muodostivat Etelä-Pirkanmaan, Kaakkois-Pirkanmaan ja Loviisan seutukunnat. Maakunnittain tarkasteltuna Itä-Uusimaa, Uusimaa, Ahvenanmaa, Varsinais-Suomi ja Pirkanmaa olivat muuttovoittoalueita. Muuttotaseeltaan negatiivisimpia olivat Lappi ja Kainuu.

Vuonna 1998 ulkomaalaisten osuus oli koko maassa 1.6 %. Lähes puolet ulkomaalaisista asui Helsingin seutukunnassa. Suhteellisesti eniten muiden maiden kansalaisia asui Maarianhaminan seutukunnassa (4.3 %). Siikalatvan ja Kyrönmaan seutukunnissa ulkomaalaisten osuus oli pienin. Maakunnista Ahvenanmaalla ulkomaalaisten osuus oli suurin.

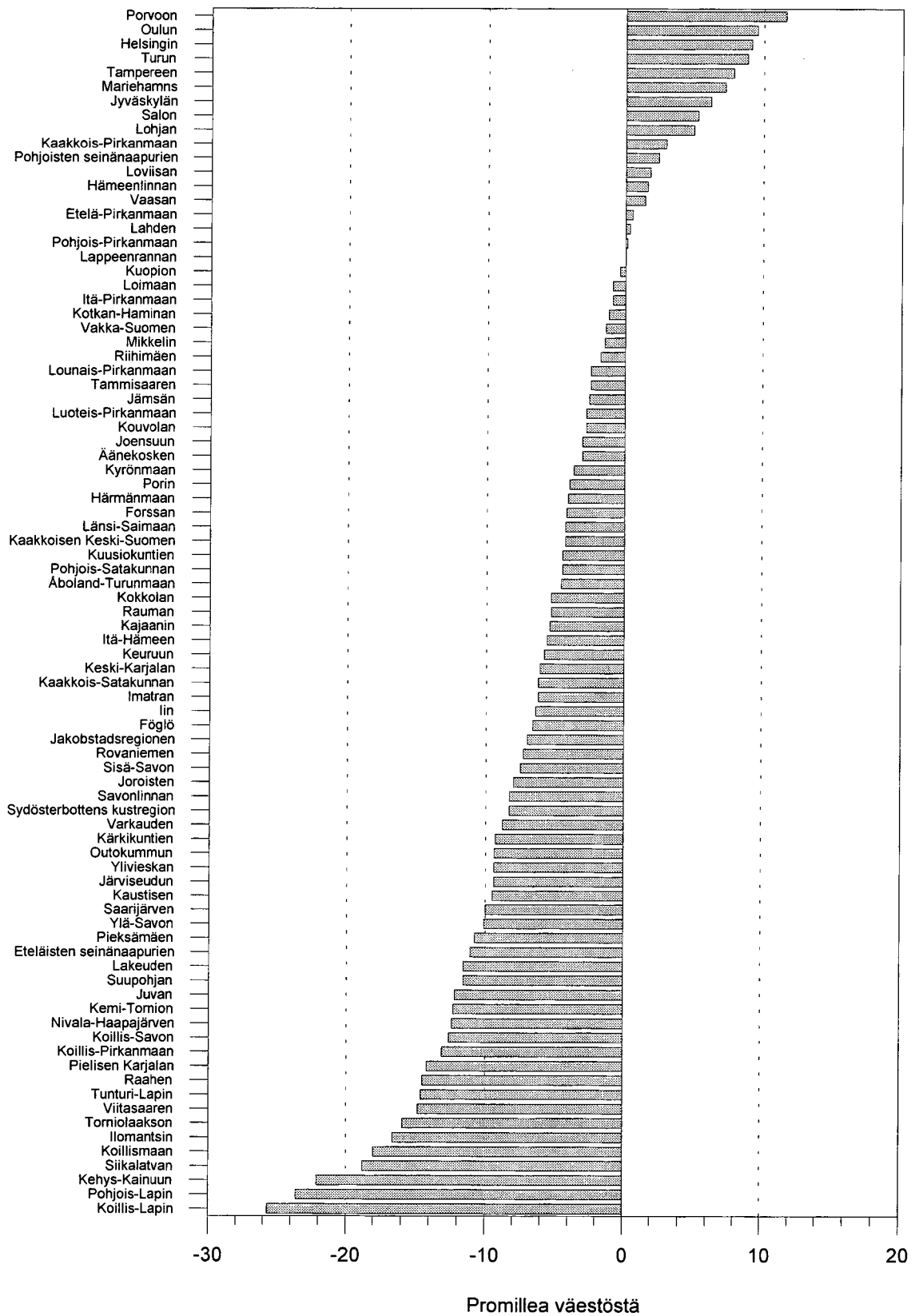
Kuva 29. Siirtolaisuus koko maassa 1945 – 1996.

Väestöennuste

Väestöennusteen perusväkilukuna on käytetty vuoden 1997 lopun väkilukua. Ennuste on laskettu käyttämällä ns. demografista komponenttimallia, jossa väestön tuleva määrä ja rakenne lasketaan ikäryhmittäisten syntyvyys-, kuolevuus- ja muuttokerrointen avulla. Kertoimet on laskettu viime vuosien väestönkehityksen perusteella.

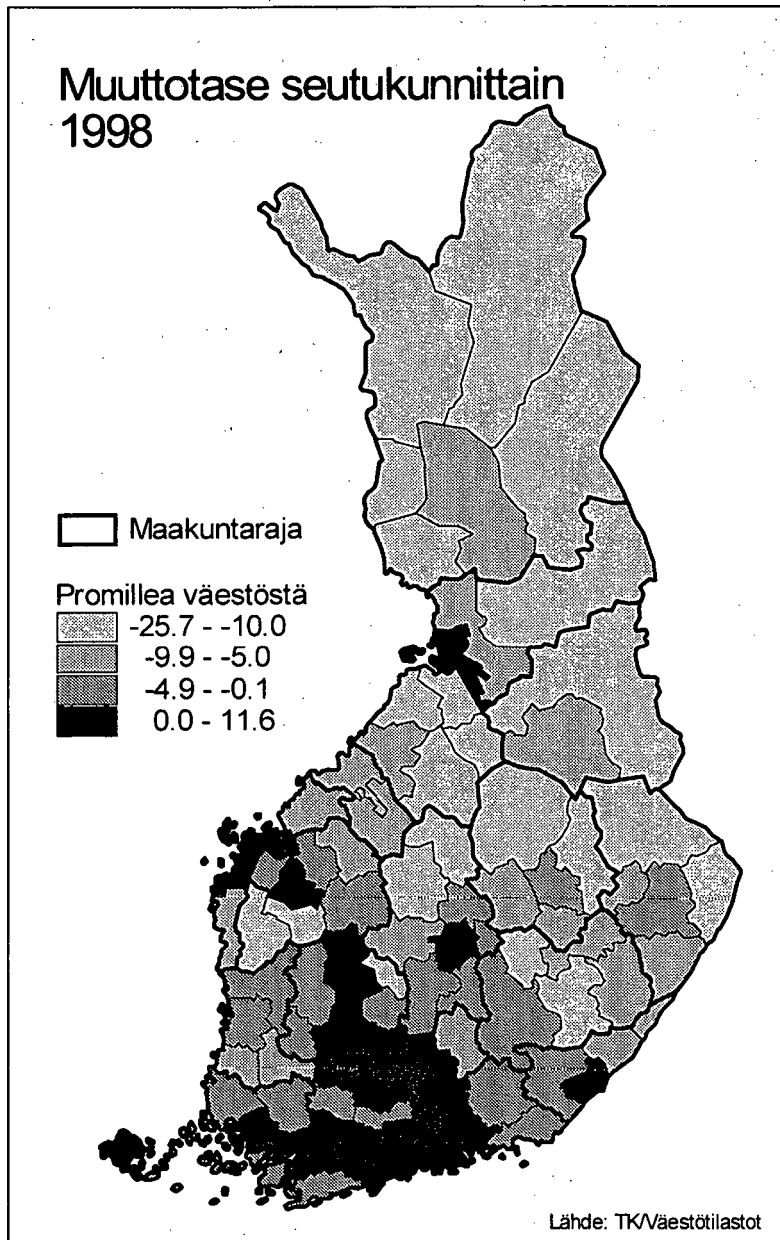
Ennusteen mukaan väestönkehitys on vuodesta 1998 vuoteen 2020 saakka positiivien 24 seutukunnan alueella. Voimakkaimpia (yli 10 % muutos) väestönkasvualueita tulevat olemaan Lakeuden, Oulun ja Helsingin seutukunnat, pahimpia väestökatoalueita taas Kärkikuntien ja Torniolaakson seutukunnat. Maakunnittain tarkasteltuna väkiluku kasvaa ennusteen mukaan suhteellisesti eniten Uudellamaalla ja vähenee eniten Kainuussa.

Muuttotase seutukunnittain 1998

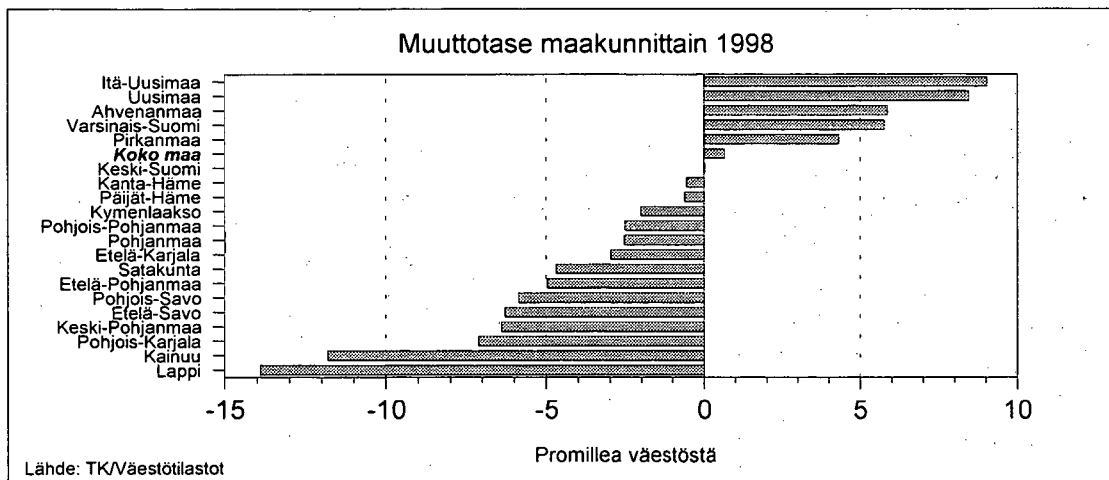

Lähde: TK/Väestötillastot

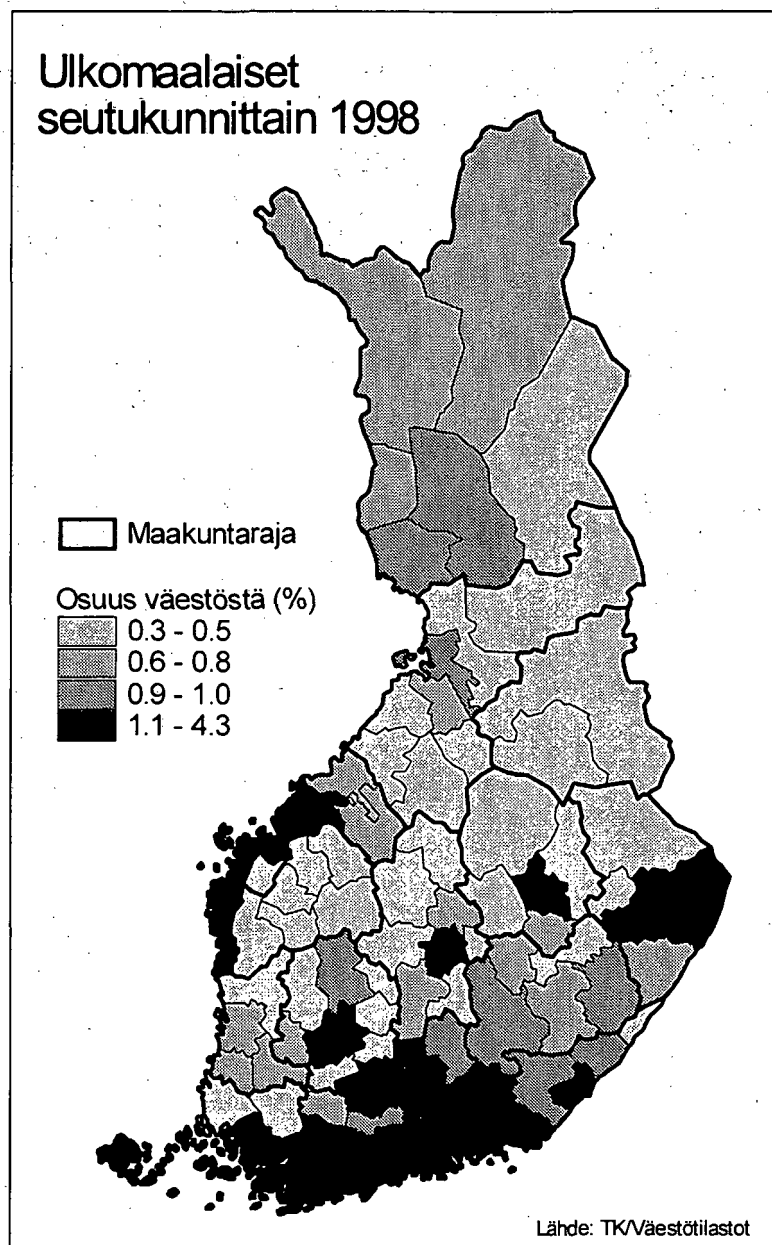
Kuva 30. Muuttotase seutukunnittain 1998.

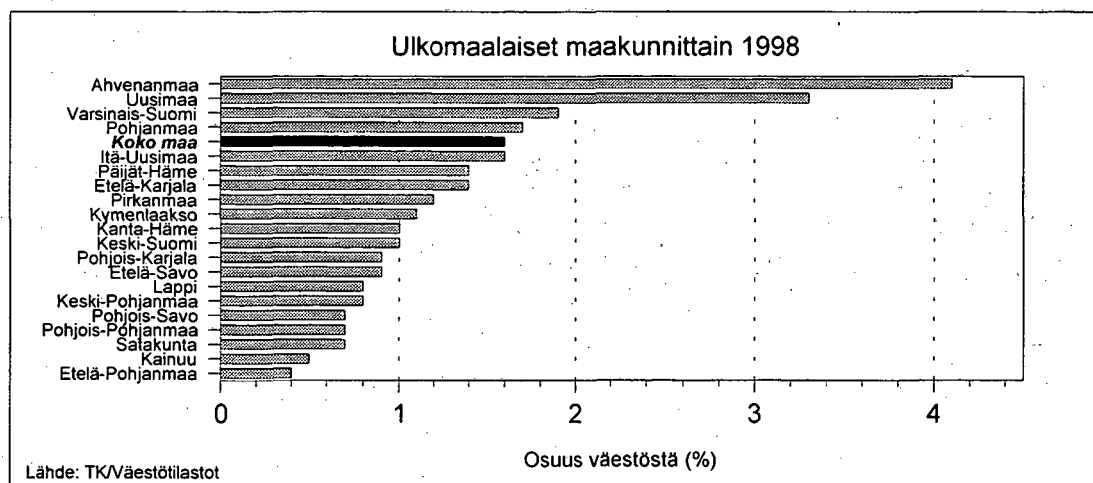
Kuva 31. Muuttotase seutukunnittain 1998.

Kuva 32. Muuttotase maakunnittain 1998.

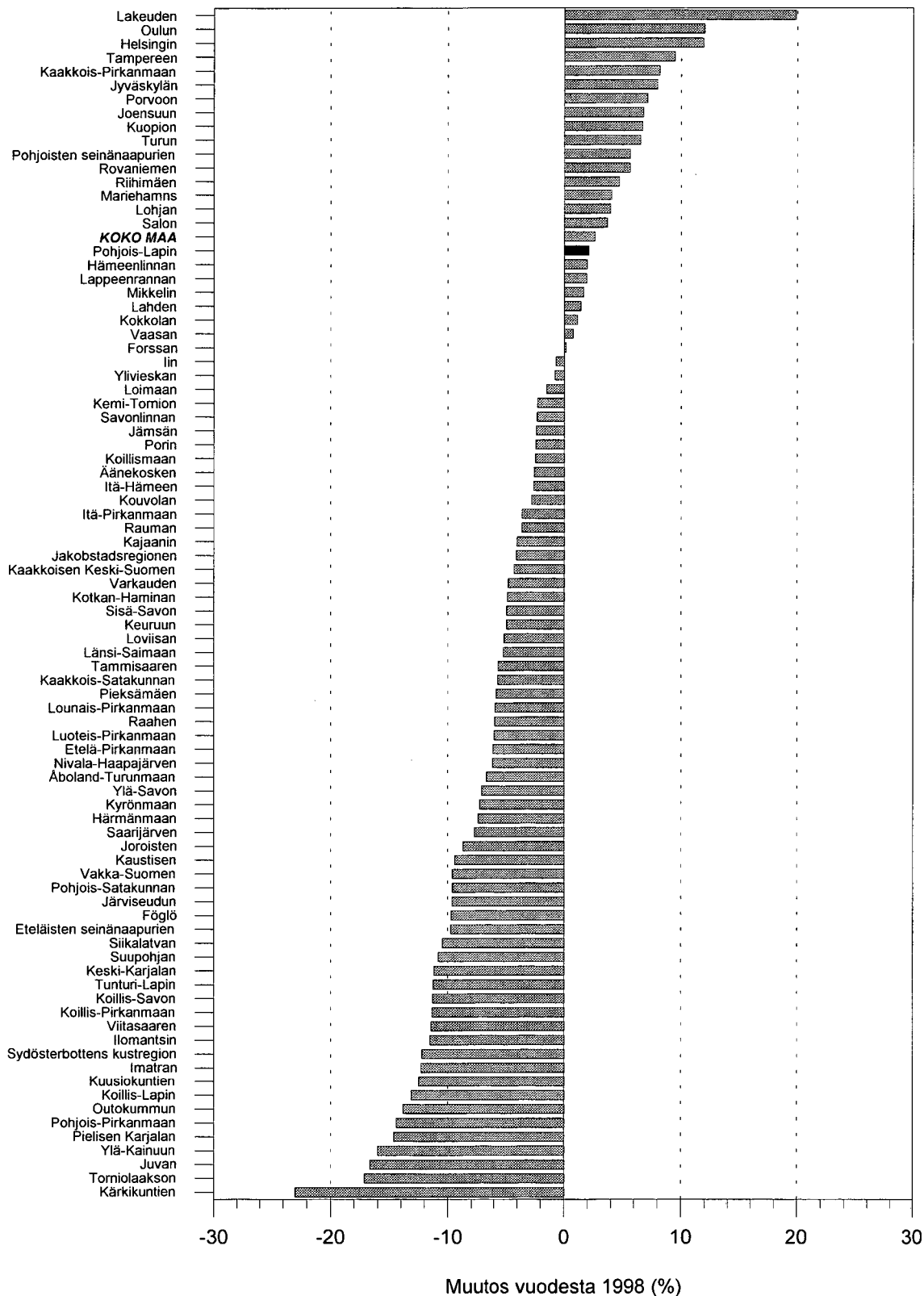

Kuva 33. Ulkomaalaiset seutukunnittain 1998.

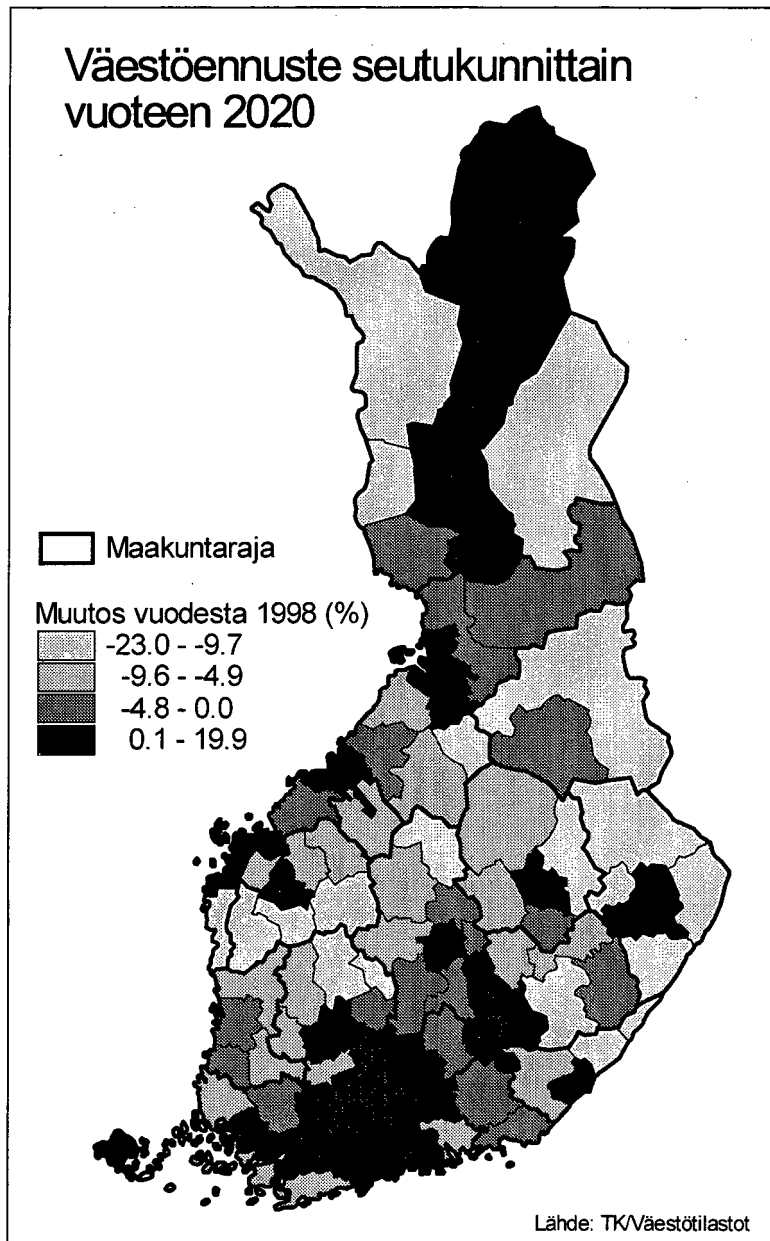
Kuva 34. Ulkomaalaiset maakunnittain 1998.

Väestöennuste seutukunnittain vuoteen 2020

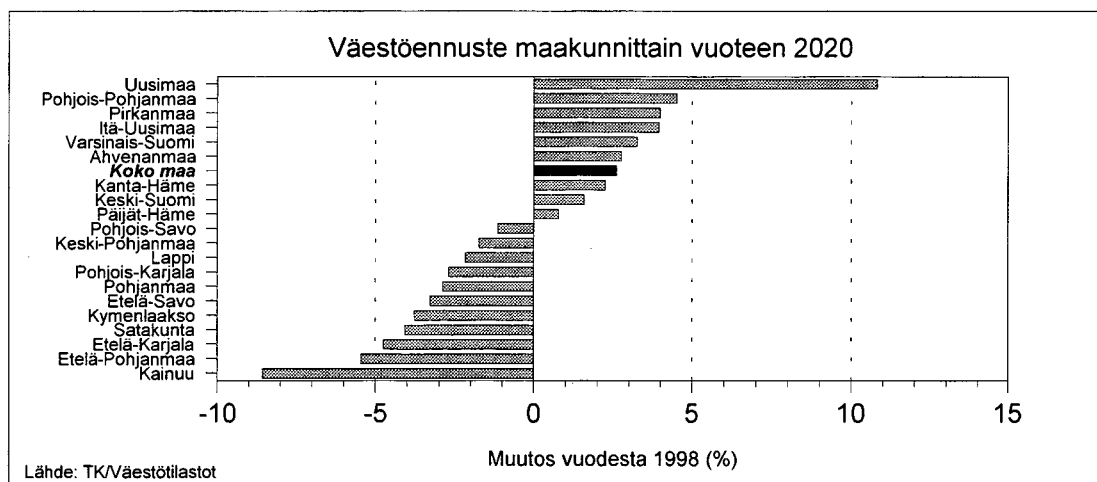

Lähde: TKV/väestötilastot

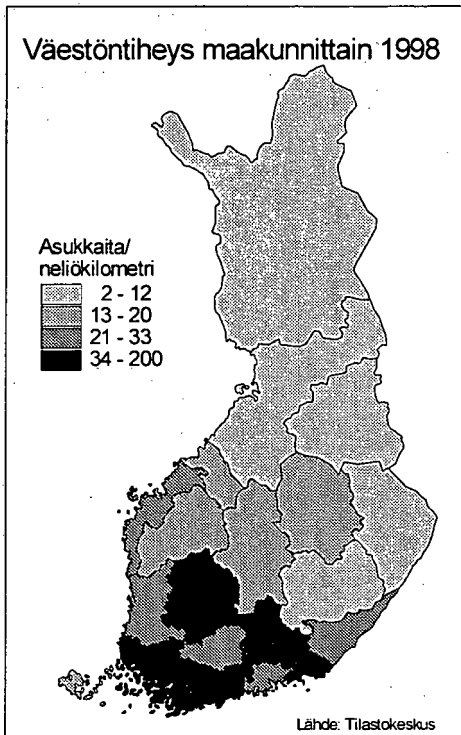
Kuva 35. Väestöennuste seutukunnittain vuoteen 2020.

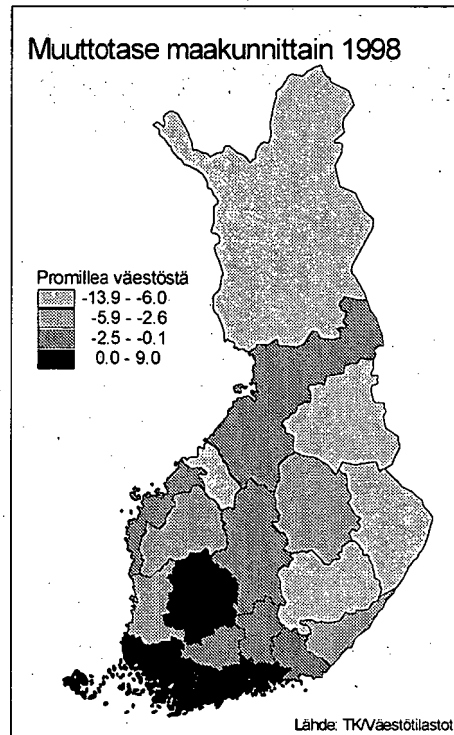
Kuva 36. Väestöennuste seutukunnittain vuoteen 2020.

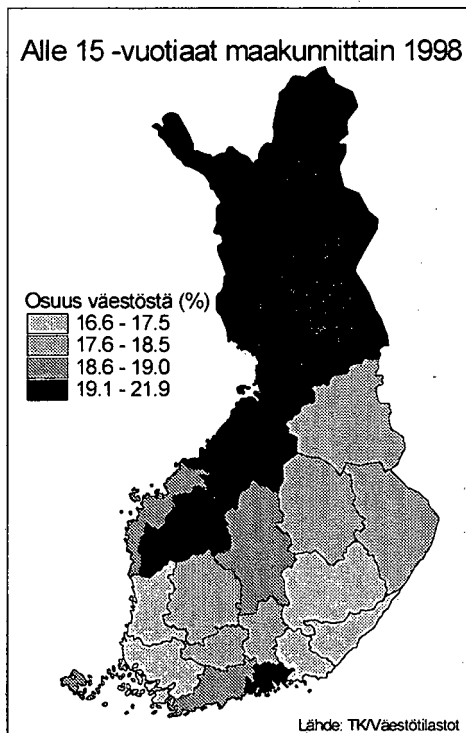
Kuva 37. Väestöennuste maakunnittain vuoteen 2020.

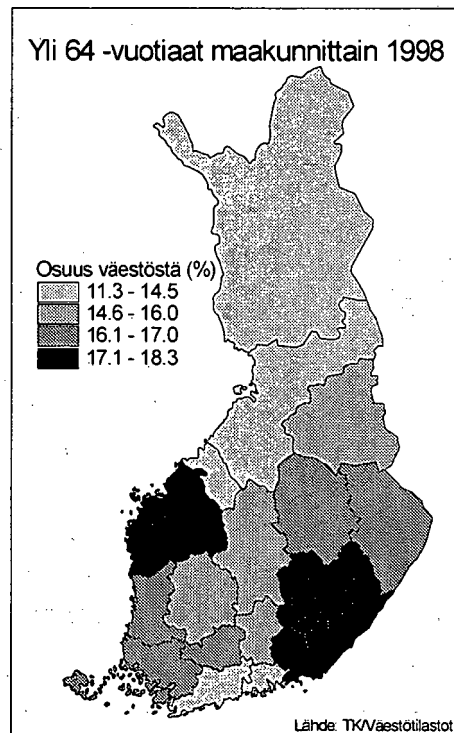
Kuva 38. Väestötiheys maakunnittain 1998.

Kuva 39. Muuttotase maakunnittain 1998.

Kuva 40. Alle 15 -vuotiaat maakunnittain 1998.

Kuva 41. Yli 64 -vuotiaat maakunnittain 1998.

ELINKEINOELÄMÄ

Yritykset ja toimipaikat

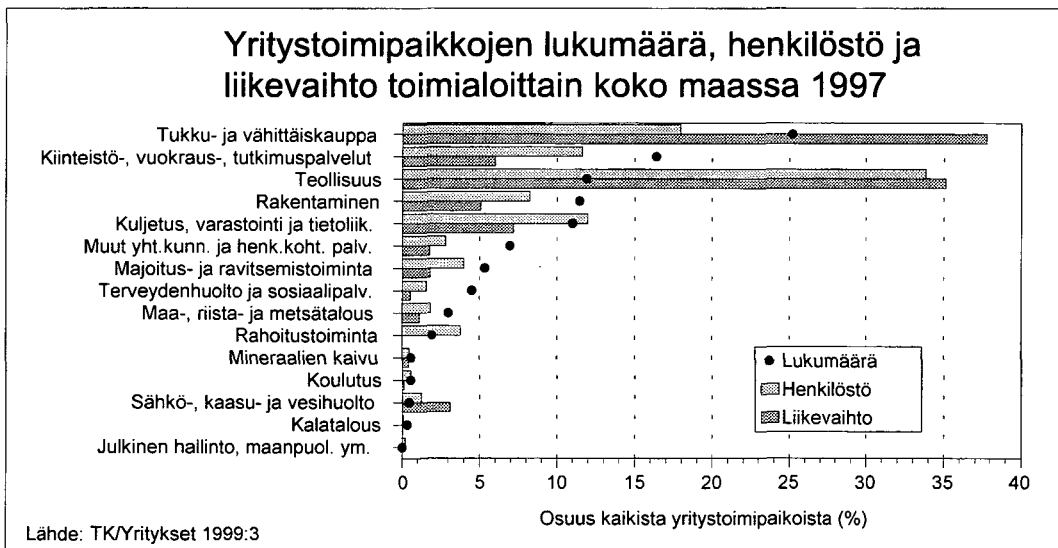
Vuonna 1997 tukku- ja vähittäiskauppa oli suurin yksittäinen toimiala sekä yritystoimipaikkojen lukumäärällä että liikevaihdon määrällä mitattuna. Näillä toimialoilla syntyi lähes 40 % toimipaikkojen liikevaihdosta. Henkilökunnan määrällä mitattuna teollisuus oli toimialoista merkittävin. Toimipaikkojen henkilöstöstä kolmannes toimi teollisuustoimialoilla.

Sekä teollisuuden että vähittäiskaupan yritysten määrä oli korkeimmillaan vuonna 1990. Sen jälkeen yritysten määrä väheni teollisuudessa vuoteen 1994 asti ja vähittäiskaupassa vuoteen 1995 asti.

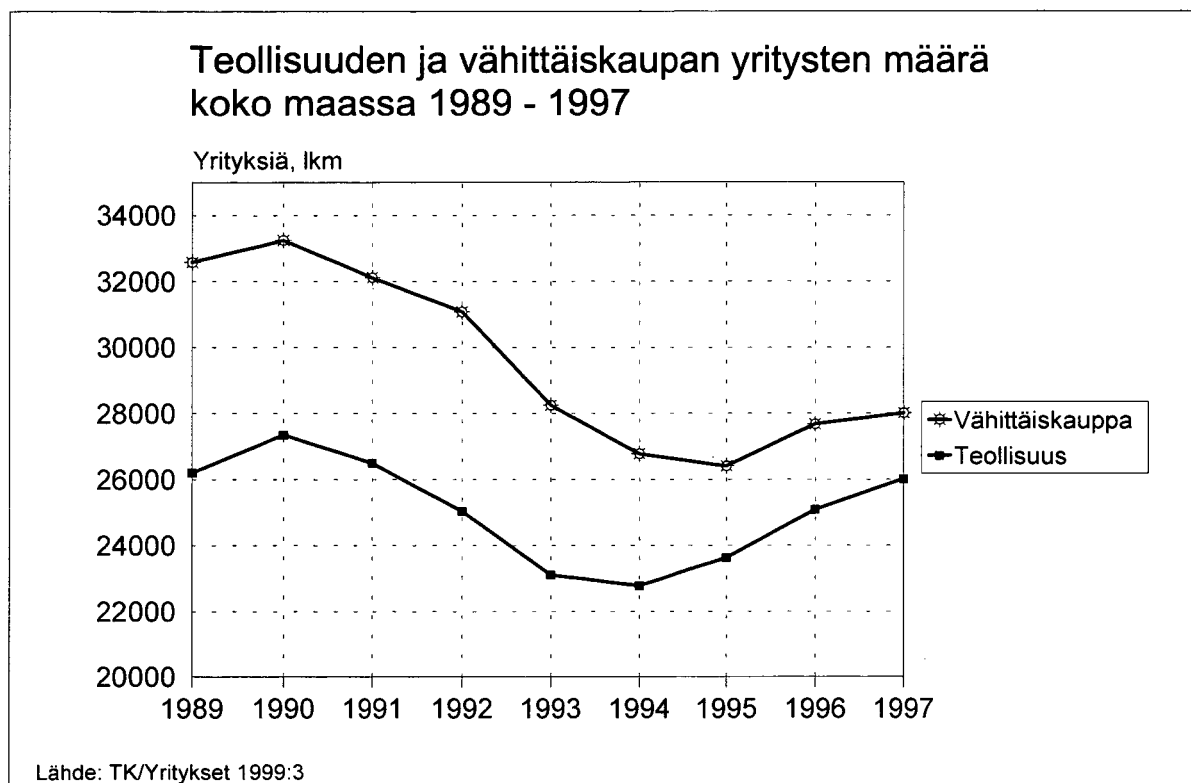
Uudellamaalla sijaisi 27 % koko maan yritystoimipaikoista vuonna 1997. Niiden osuus koko maan liikevaihdosta oli huomattavasti korkeampi, lähes 40 %. Henkilöstön määrästä Uudenmaan osuus oli yli kolmannes.

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan elokuussa 1999 yritysten toimipaikkoja oli koko maassa 284 956 (tarkistamaton rekisteritieto). Määrällisesti vähiten toimipaikkoja oli Föglön seutukunnassa. Asukaslukuun suhteutettuna toimipaikkoja oli kuitenkin Föglössä eniten. Maakunnista toimipaikkojen suhteellinen määrä oli pienin Kainuussa, suurin Ahvenanmaalla. Rekisteri kattaa kaikki yritykset, yhteisöt ja yksityiset elinkeinonharjoittajat, jotka ovat arvonlisäverovelvollisia tai toimivat työnantajina lukuun ottamatta julkisia viranomaisia.

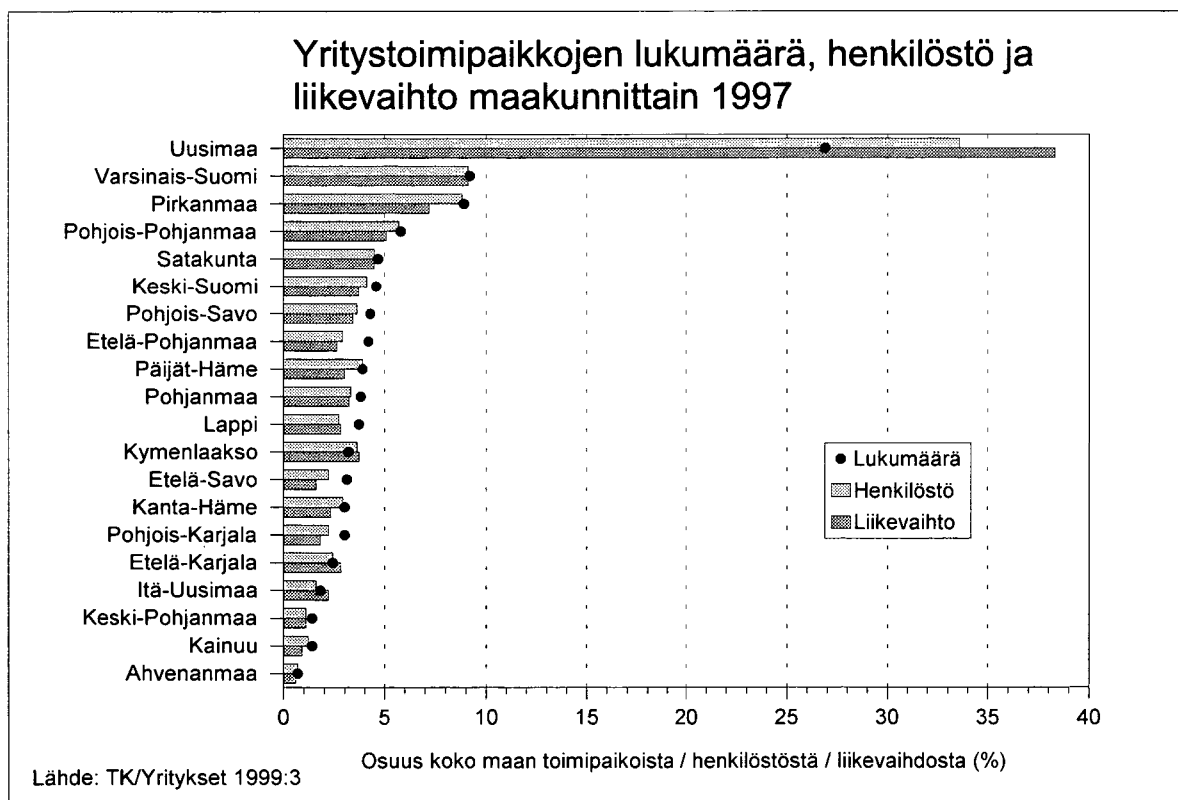
Vuodesta 1994 vuoteen 1997 toimipaikkojen lukumäärä kasvoi suhteellisesti eniten Porvoon seutukunnassa. Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto kasvoivat vastaavana aikana eniten Salon seutukunnan alueella. Siikalatvan, Torniolaakson ja Koillis-Lapin seutukunnissa toimipaikkoja oli vuonna 1997 vähemmän kuin kolme vuotta aikaisemmin. Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto vähenivät suhteellisesti eniten Kärkikuntien seutukunnassa. Maakunnista toimipaikkojen lukumäärä kasvoi vastaavana aikana eniten Itä-Uudellamaalla, yli 47 %. Tästä huolimatta toimipaikkojen liikevaihto väheni Itä-Uudellamaalla yhden prosentin.

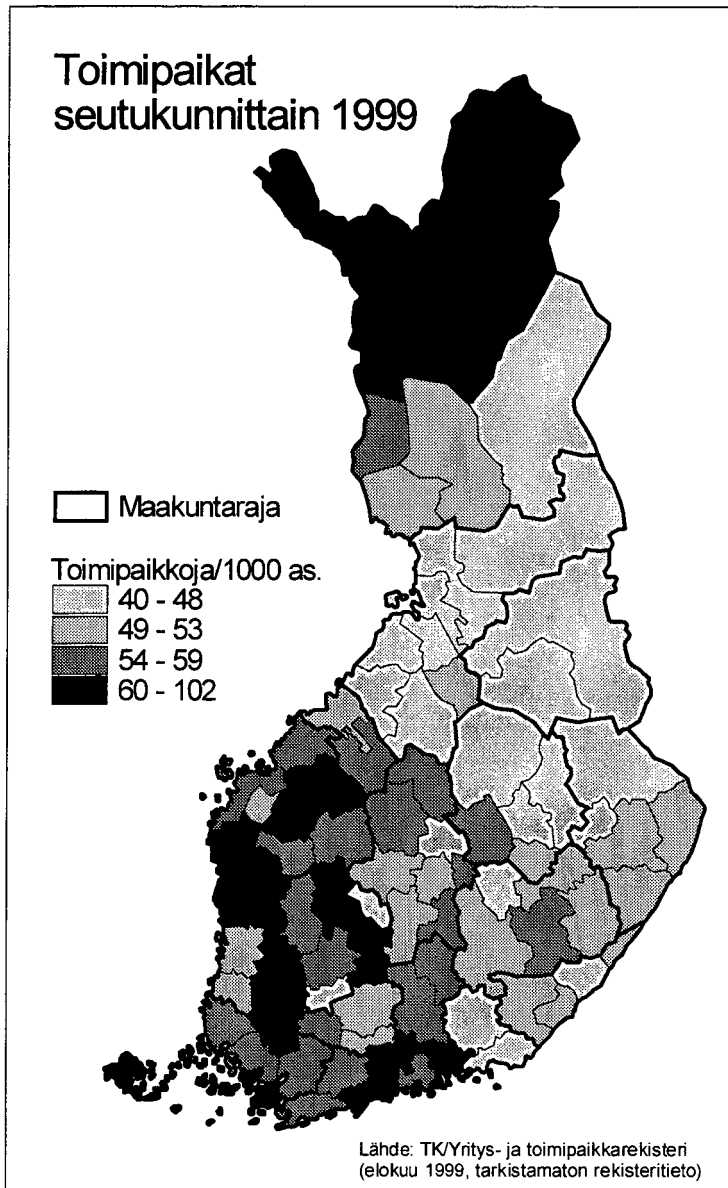
Kuva 42. Yritystoimipaikkojen lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain koko maassa 1997.

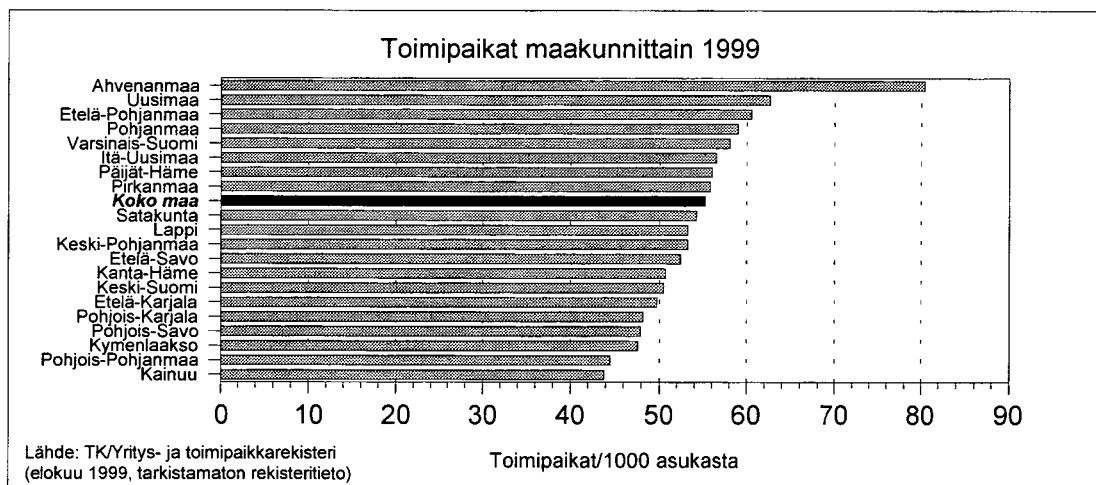
Kuva 43. Teollisuuden ja vähittäiskaupan yritysten määrä koko maassa 1989 – 1997.

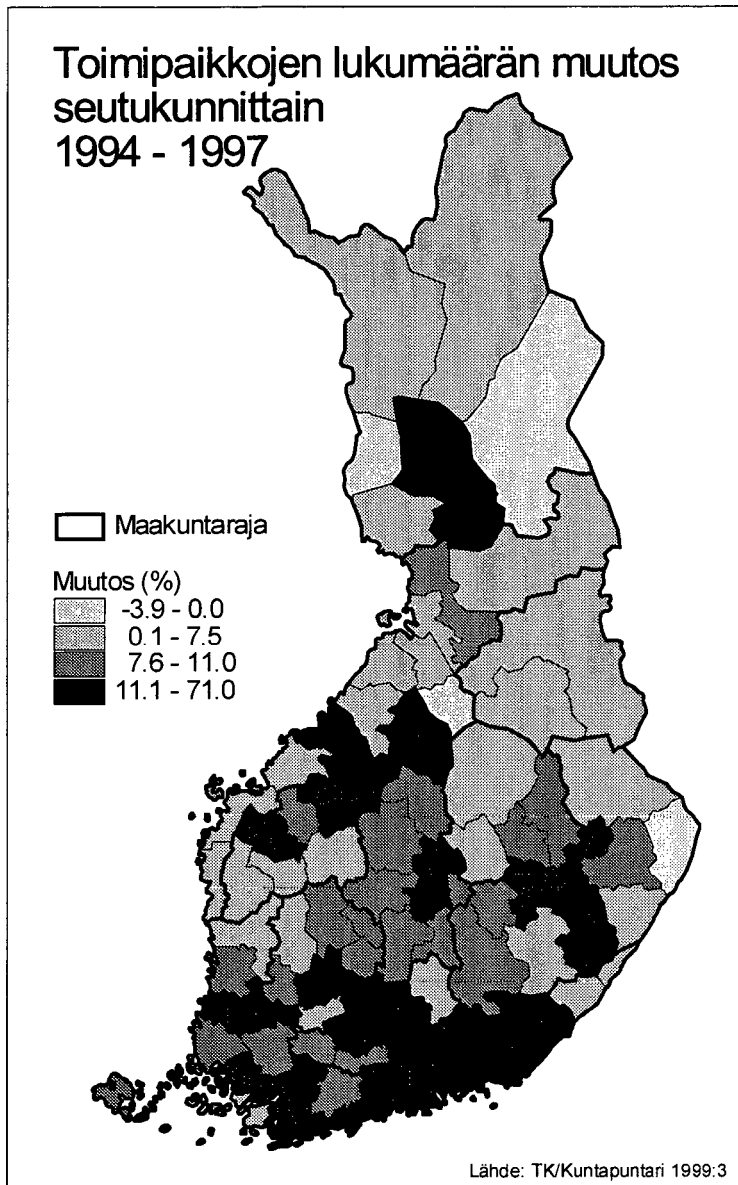
Kuva 44. Yritystoimipaikkojen lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto maakunnittain 1997.

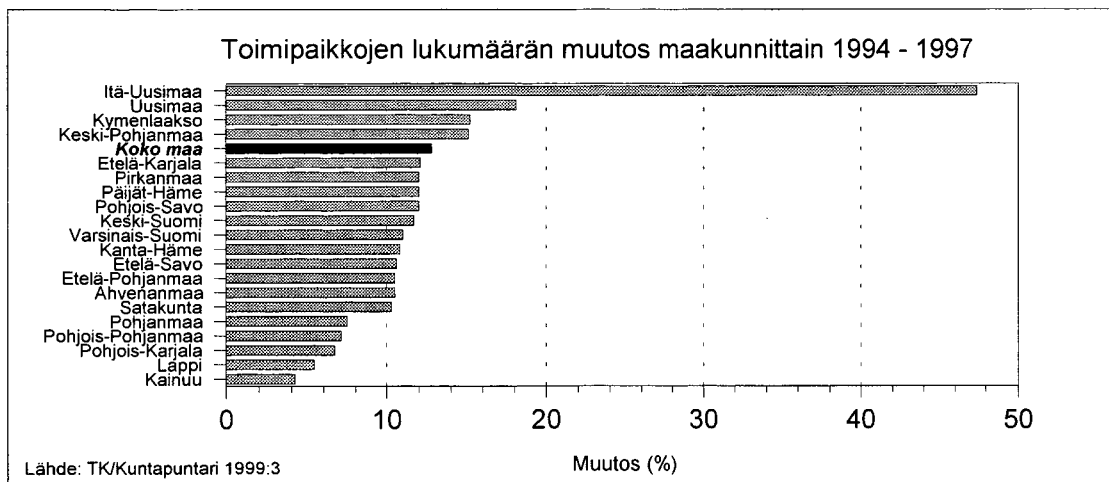
Kuva 45. Toimipaikat seutukunnittain 1999.

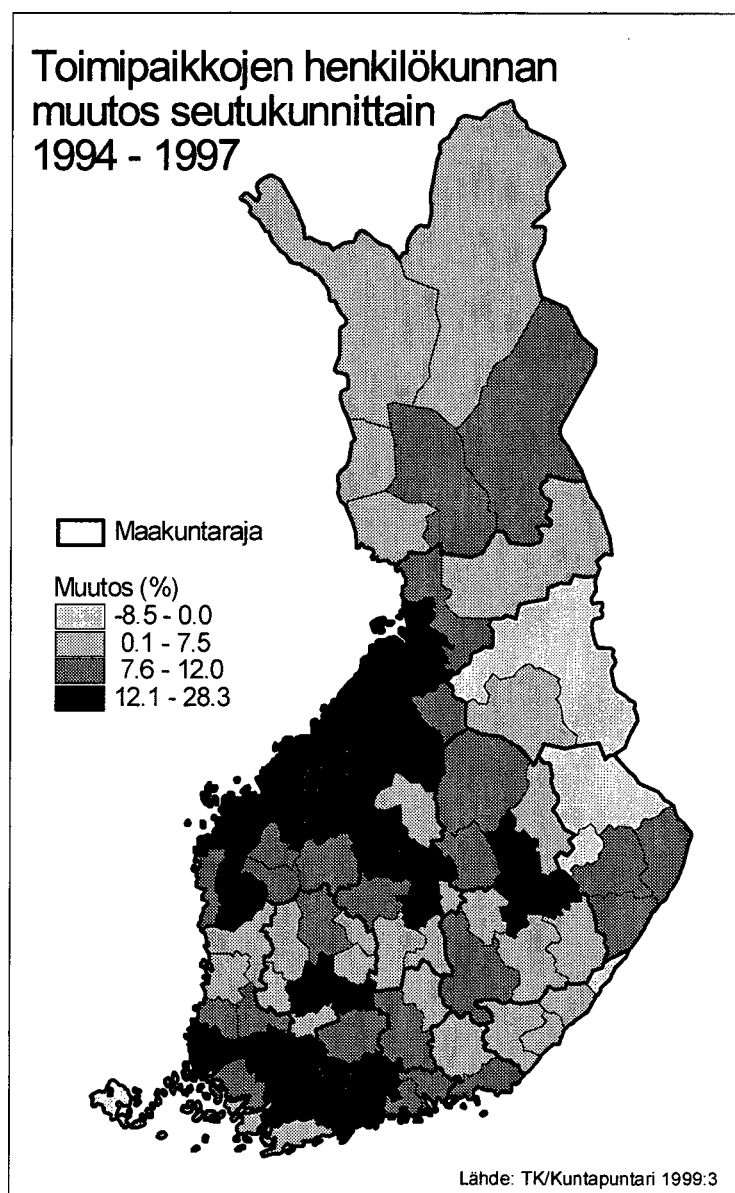
Kuva 46. Toimipaikat maakunnittain 1999.

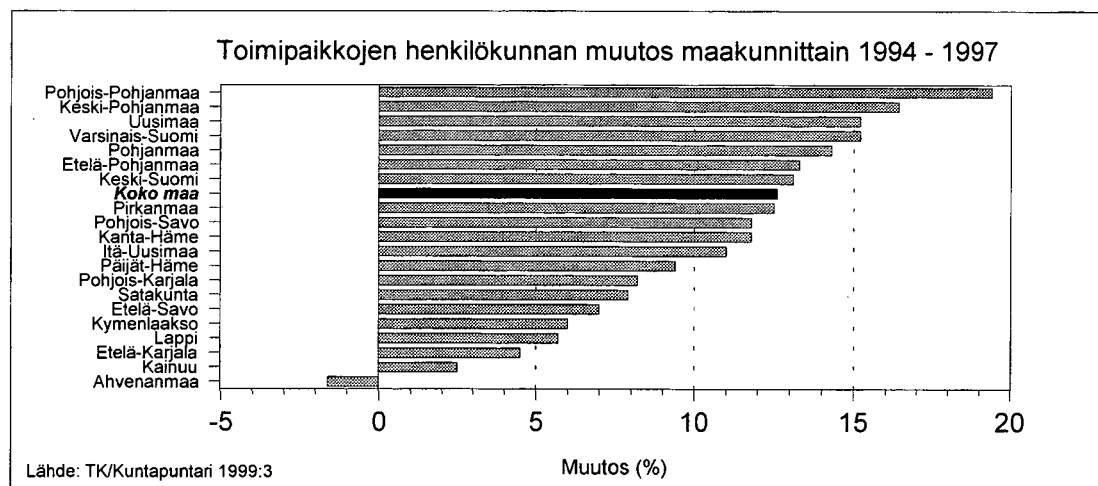
Kuva 47. Toimipaikkojen lukumäärän muutos seutukunnittain 1994 – 1997.

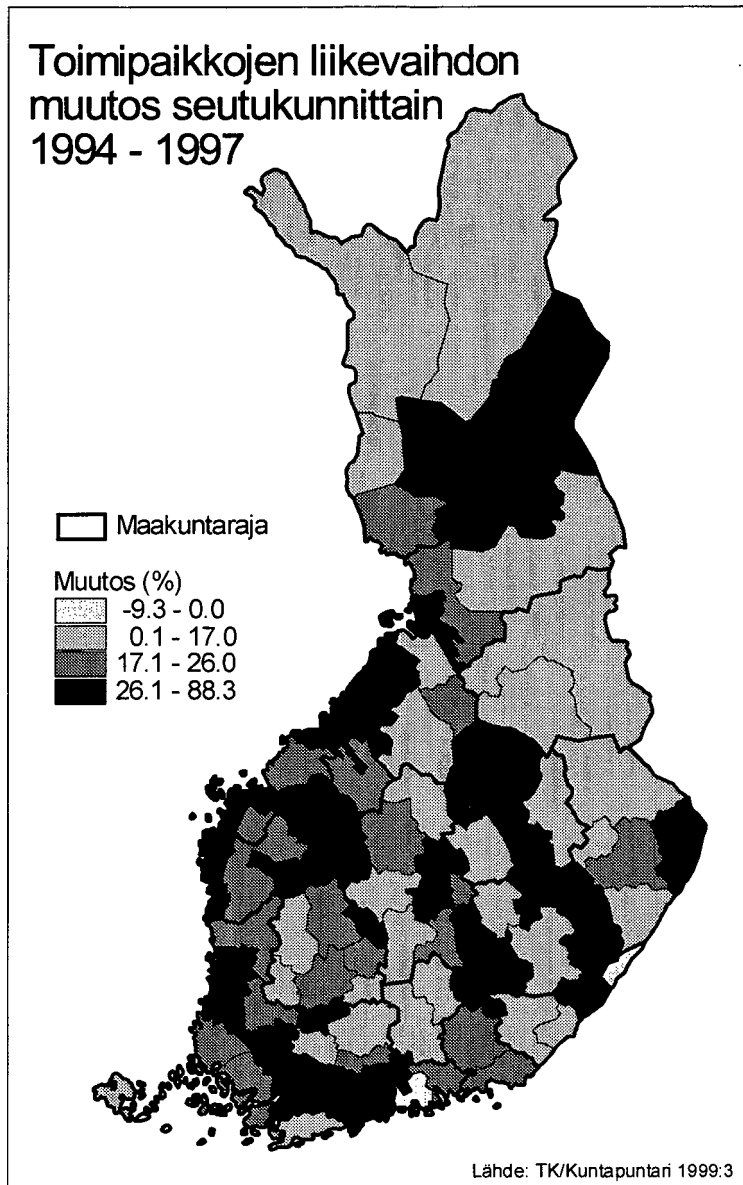
Kuva 48. Toimipaikkojen lukumäärän muutos maakunnittain 1994 – 1997.

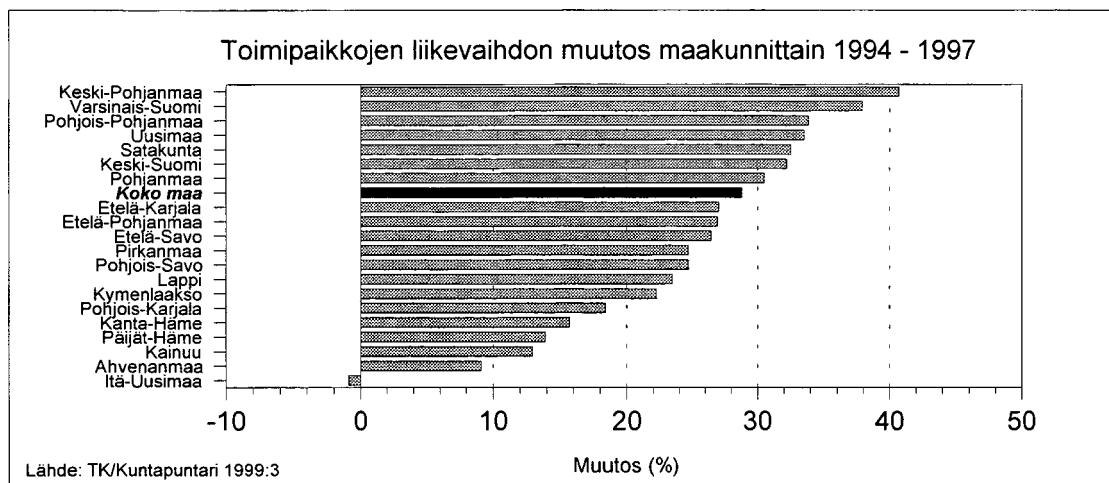
Kuva 49. Toimipaikkojen henkilökunnan muutos seutukunnittain 1994 – 1997.

Kuva 50. Toimipaikkojen henkilökunnan muutos maakunnittain 1994 – 1997.

Kuva 51. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos seutukunnittain 1994 – 1997.

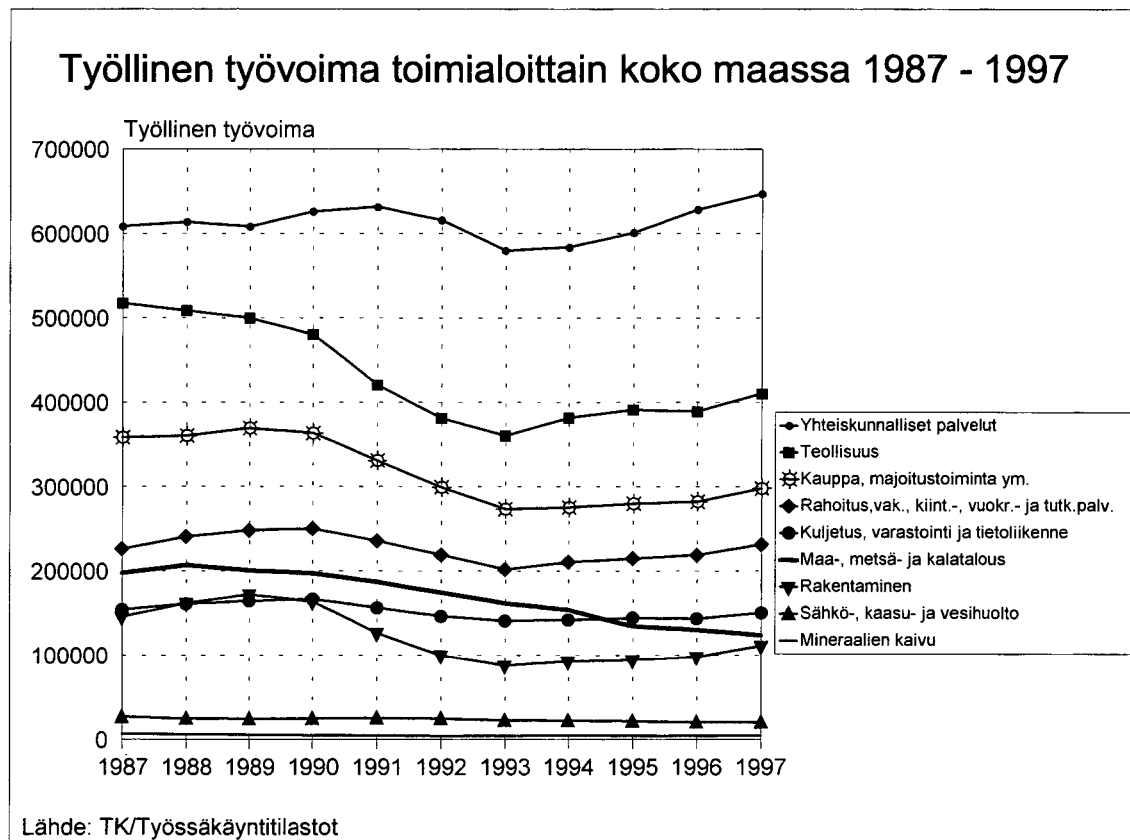
Kuva 52. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos maakunnittain 1994 – 1997.

Työpaikat ja työllinen työvoima

Suomessa oli vuoden 1997 lopussa yhteensä 2 037 997 työllistä työntekijää. Toimialoista yhteiskunnalliset palvelut oli merkittävin työllistäjä. Työpaikkojen määrä oli vuonna 1997 näillä toimialoilla yhteensä yli 647 000. Teollisuuden työpaikkoja oli samana vuonna 410 300 ja kaupan ja majoitustoiminnan toimialoilla 297 800.

Työpaikat vähenivät 1990 -luvun alussa selvimmin teollisuuden, rakentamisen ja kaupan toimialoilla. Viime vuosina työpaikkojen määrät ovat kuitenkin tasaantuneet ja joillakin toimialoilla lisääntyneet.

Vuodesta 1995 vuoteen 1997 työpaikkojen määrä lisääntyi koko maassa 5.4 %. Maakunnista työpaikat lisääntyivät eniten Uudellamaalla, lähes 9 %. Ne lisääntyivät vastaavasti vähiten Kainuussa, 0.1 %. (kuva 79).

Kuva 53. Työllisen työvoima toimialoittain koko maassa 1987 – 1997.

Alkutuotanto

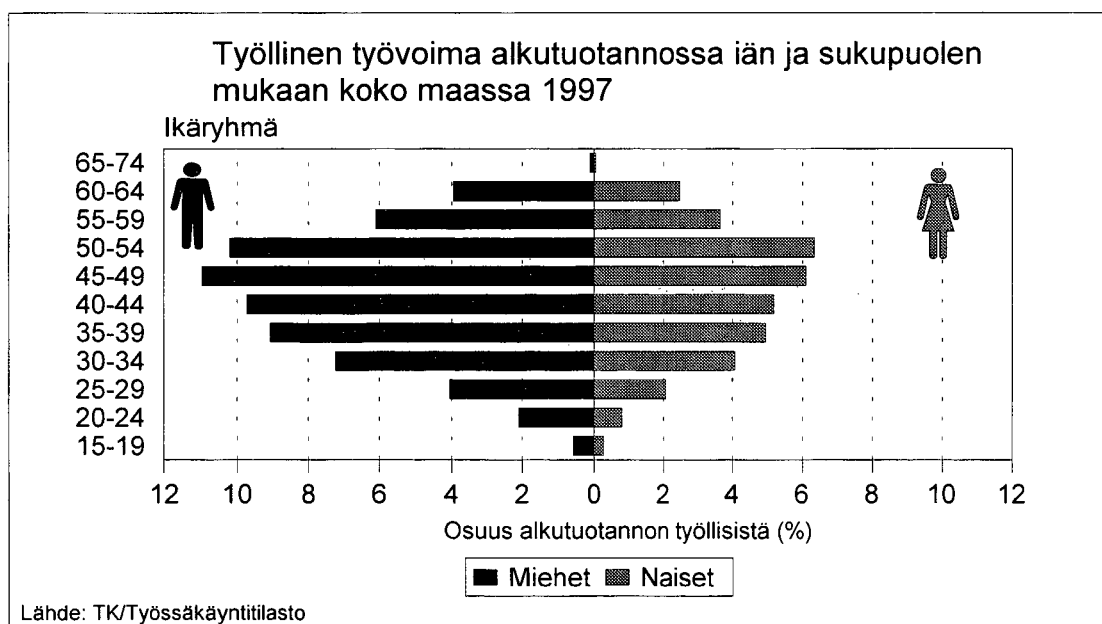
Vuonna 1997 alkutuotannon työllisten suurin ikäluokka miesten osalta oli 45 – 49 – vuotiaat. Miesten osuus alkutuotannossa on huomattavasti naisten osuutta suurempi. Naisten suurin ikäluokka oli 50 – 54 –vuotiaat.

Vuonna 1997 alkutuotannon työllisten osuus työllisestä työvoimasta oli suurin Kaustisen ja Juvan seutukunnissa. Näillä alueilla yli 30 % työllisistä sijoittui alkutuotannon toimialoille. Vähäisin niiden merkitys oli Helsingin, Tampereen, Oulun ja Jyväskylän seutukunnissa, alle 2 %. Etelä- ja Keski-Pohjanmaa olivat maakunnista alkutuotantovaltaisimpia. Näillä alueilla noin 15 % työllisistä työskenteli alkutuotannossa vuonna 1997.

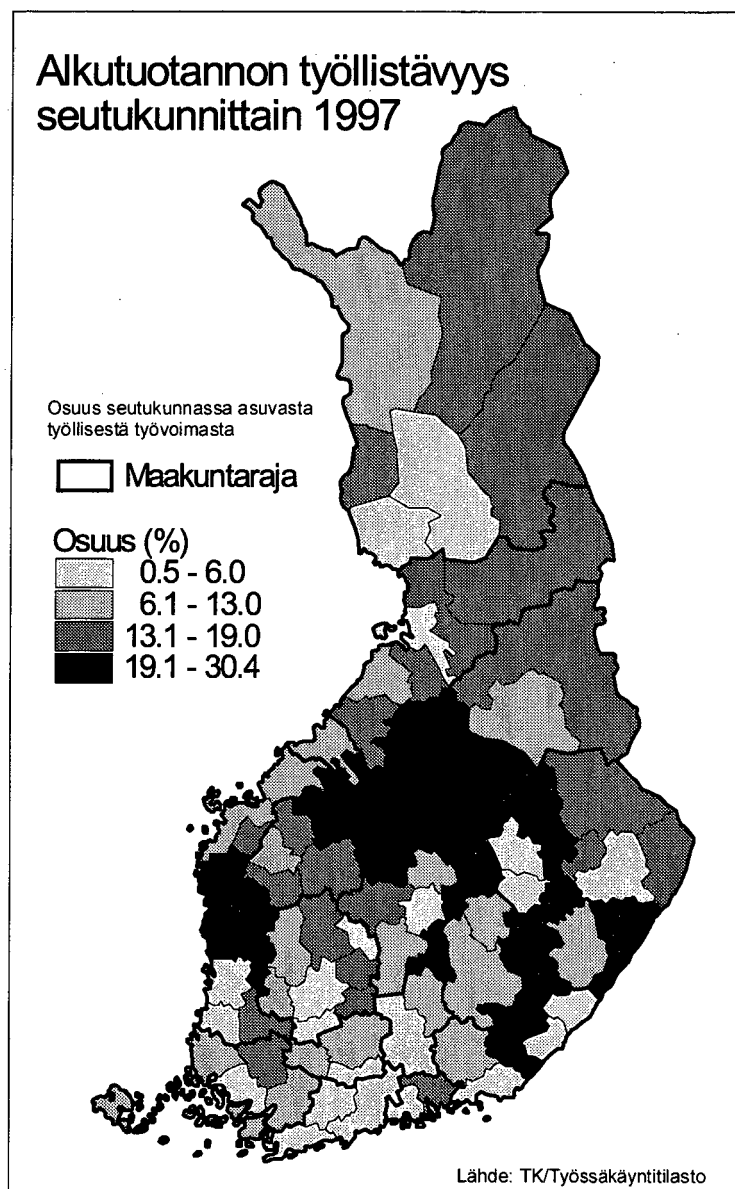
Alkutuotannon työpaikat ovat lisääntyneet Rauman ja Jakobstadsregionin seutukunnissa vuodesta 1995 vuoteen 1997. Muissa seutukunnissa ne ovat vähentyneet. Suurinta väheneminen oli Jyväskylän seutukunnassa, jossa vuonna 1997 alkutuotannon toimialoilla oli yli 21 % vähemmän työpaikkoja kuin kaksi vuotta aikaisemmin.

Maatilojen keskimääräinen peltoala oli vuonna 1997 suurin Itä-Uudellamaalla ja pienin Lapissa ja Etelä-Savossa. Seutukunnittain maatilojen keskimääräinen peltoala oli suurin Lakeuden seutukunnassa (yli 37 ha). Pienin peltoala tilaa kohti oli Pohjois- ja Tunturi-Lapin seutukunnissa (alle 12 ha). Maatilojen keskimääräinen metsäala oli suurin Lapissa ja pienin Varsinais-Suomessa. Neljän seutukunnan alueella tilojen keskimääräinen metsäala oli vuonna 1997 yli 100 hehtaaria (Koillis-, Tunturi- ja Pohjois-Lappi sekä Rovaniemi). Keskimäärin pienin metsäala oli samana vuonna Loimaan seutukunnassa.

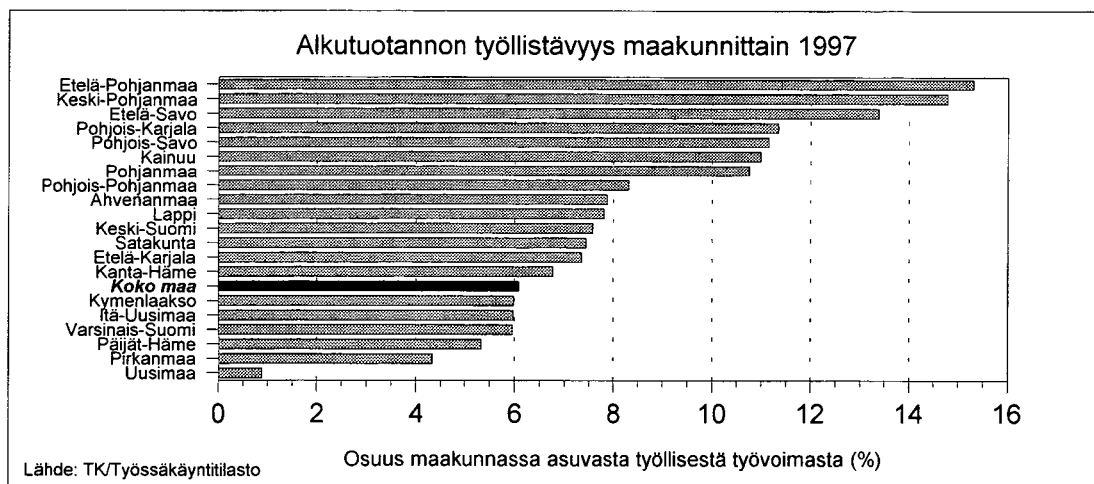
Tilojen keskimääräinen verotettava tulo oli vuonna 1997 suurin Tammisaaren seutukunnassa, keskimäärin yli 234 000 markkaa/maatila. Pienimmillään tulot olivat vajaa puolet tästä Pohjois-Lapin seutukunnan alueella. Maakunnista Uudellamaalla tulot olivat suurimmat, Lapissa pienimmät. Maatilatalouden keskimääräiset velat olivat suurimmat Salon seutukunnassa, yli 292 000 markkaa/maatila. Föglön seutukunnassa maatilatalouden velat olivat keskimäärin alle 100 000 markkaa/maatila.

Kuva 54. Työllinen työvoima alkutuotannossa iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1997.

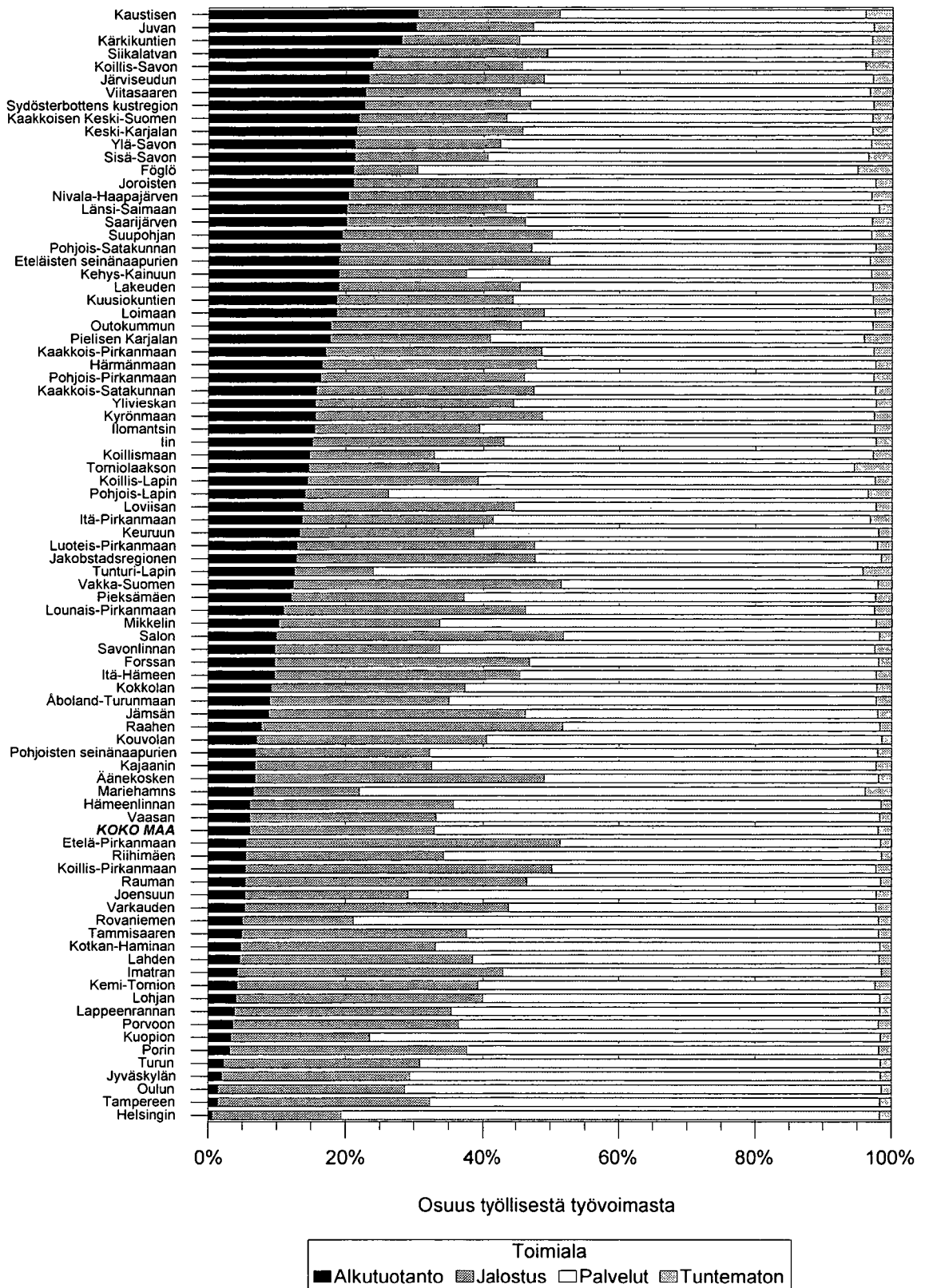
Kuva 55. Alkutuotannon työllistävyys seutukunnittain 1997.

Kuva 56. Alkutuotannon työllistävyys maakunnittain 1997.

Elinkeinorakenne seutukunnittain 1997

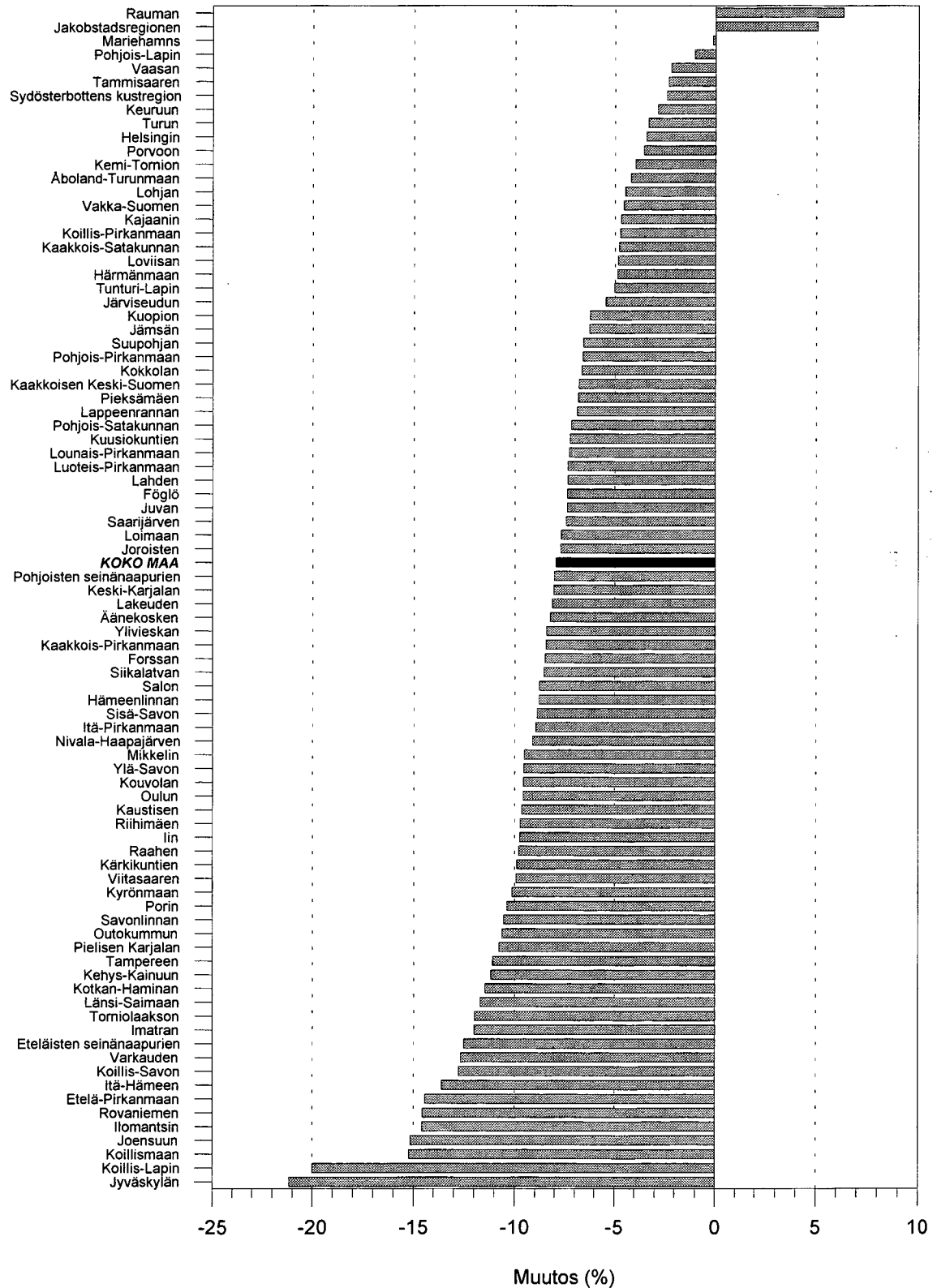
Seutukunnat järjestetty alkutuotannon mukaan

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

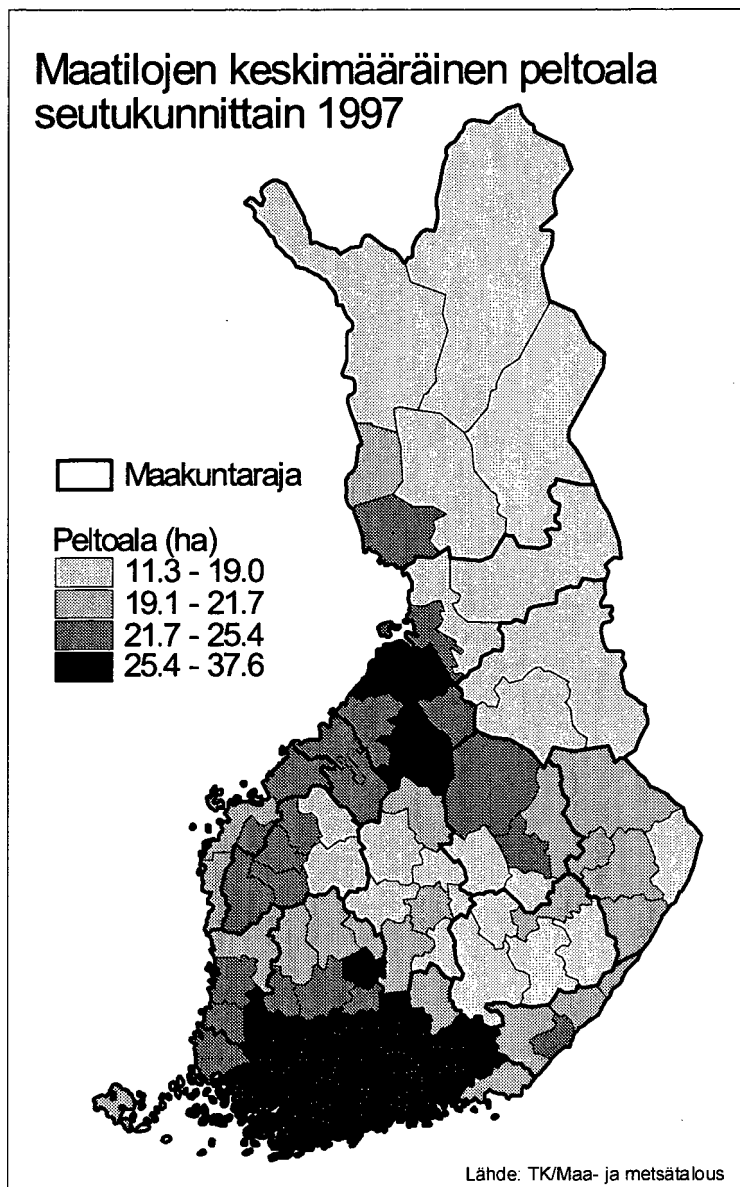
Kuva 57. Elinkeinorakenne seutukunnittain 1997. Seutukunnat järjestetty alkutuotannon mukaan.

Alkutuotannon työpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 - 1997

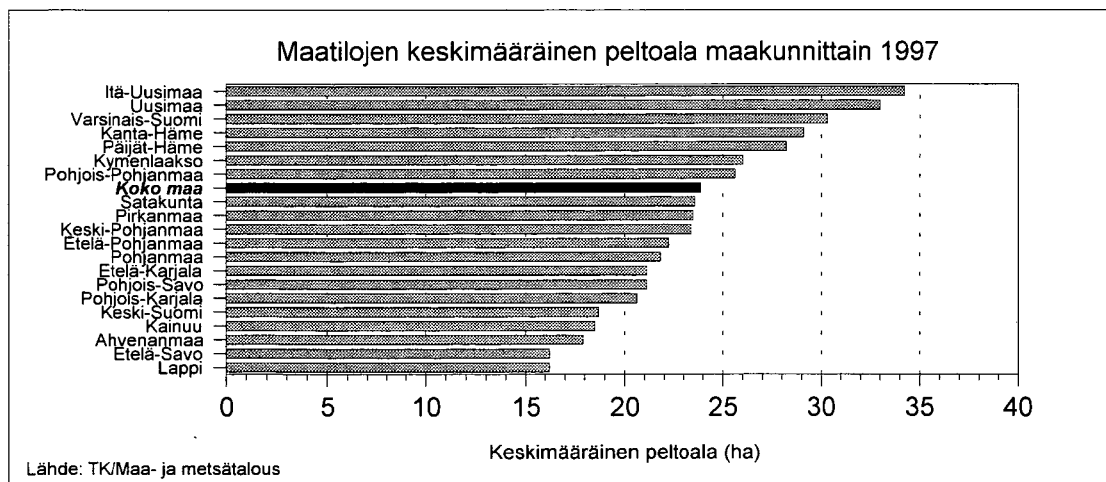

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

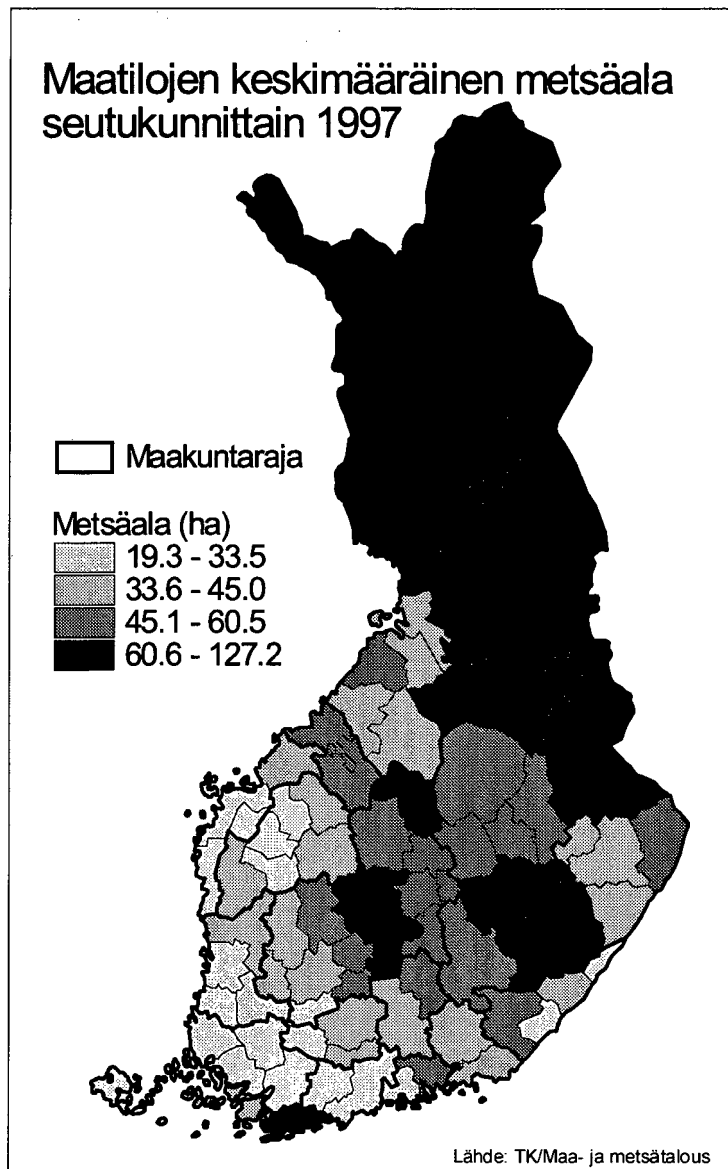
Kuva 58. Alkutuotannon työpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 – 1997.

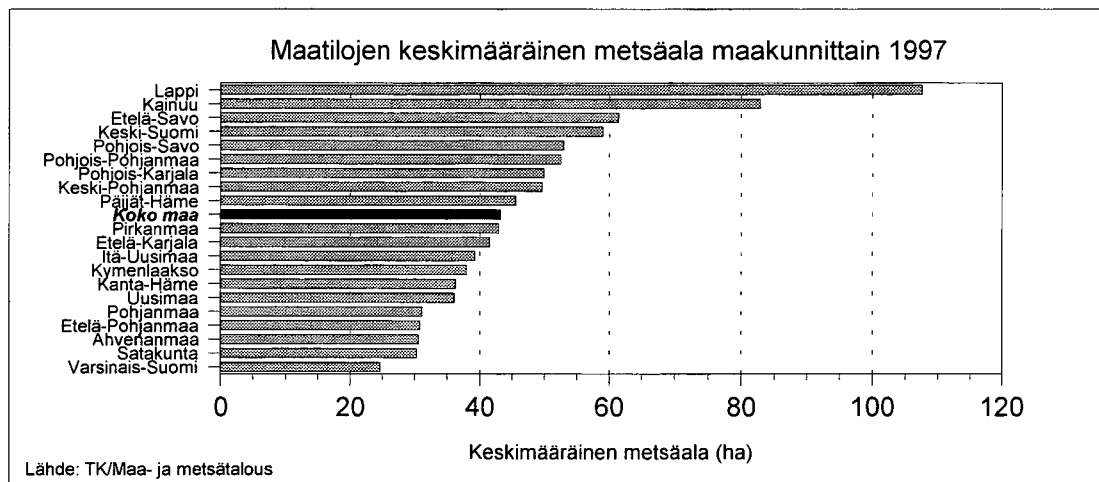
Kuva 59. Maatilojen keskimääräinen peltoala seutukunnittain 1997.

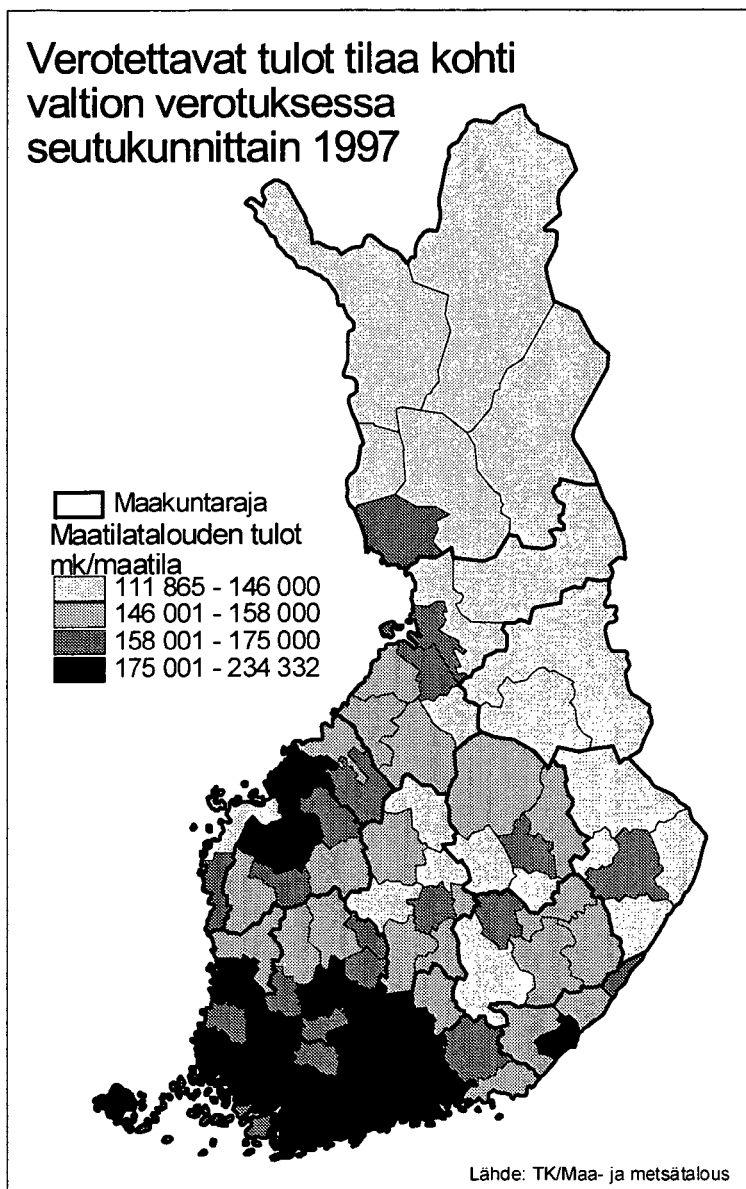
Kuva 60. Maatilojen keskimääräinen peltoala maakunnittain 1997.

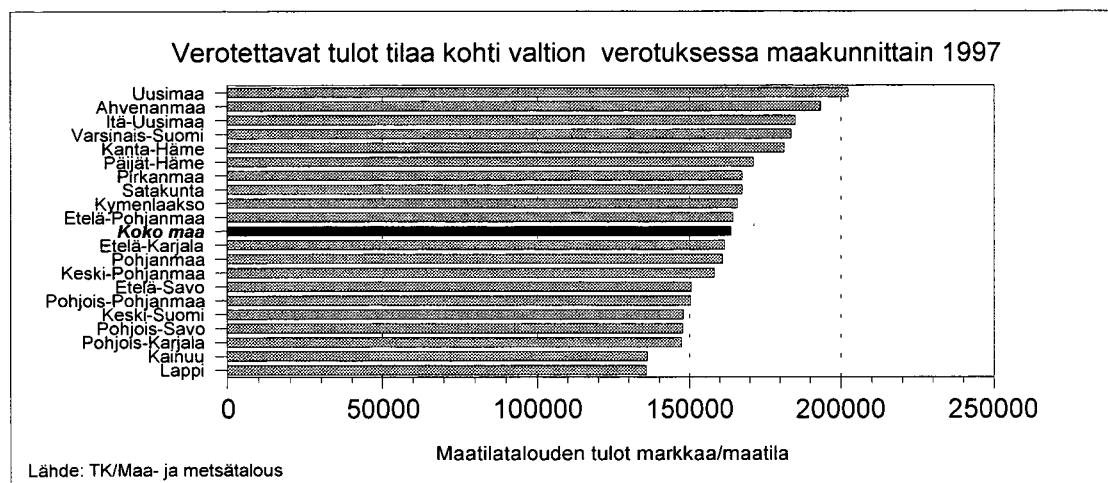
Kuva 61. Maatilojen keskimääräinen metsäala seutukunnittain 1997.

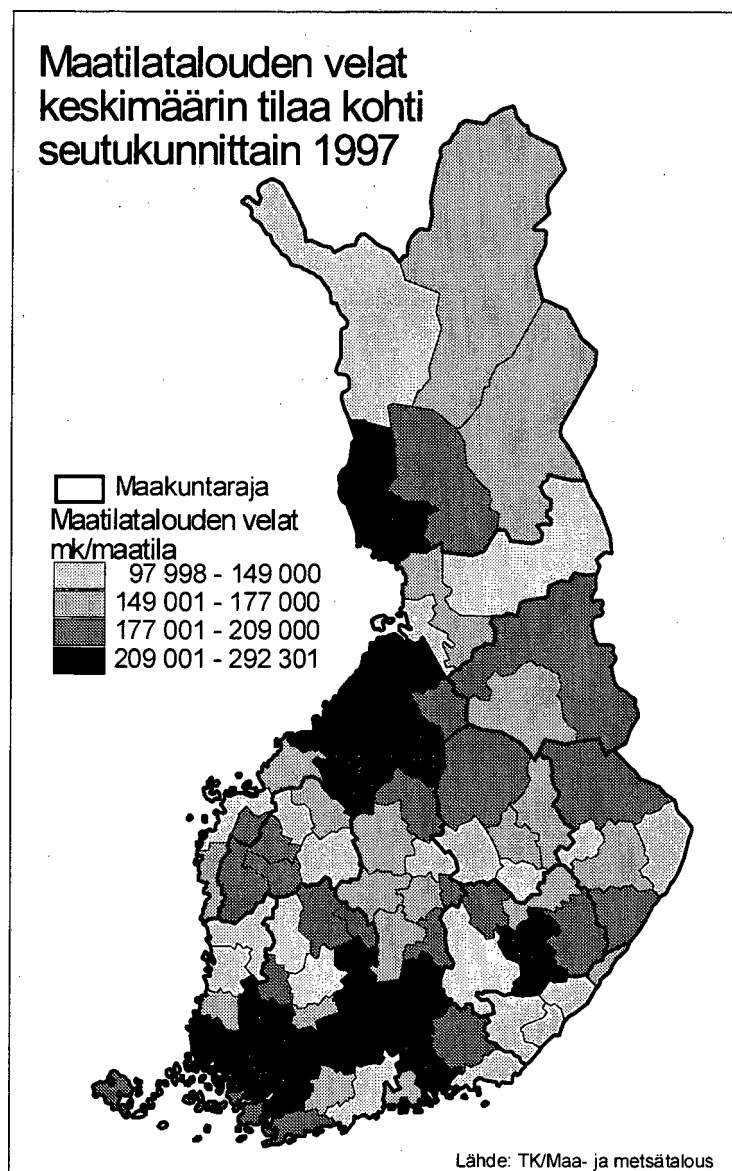
Kuva 62. Maatilojen keskimääräinen metsäala maakunnittain 1997.

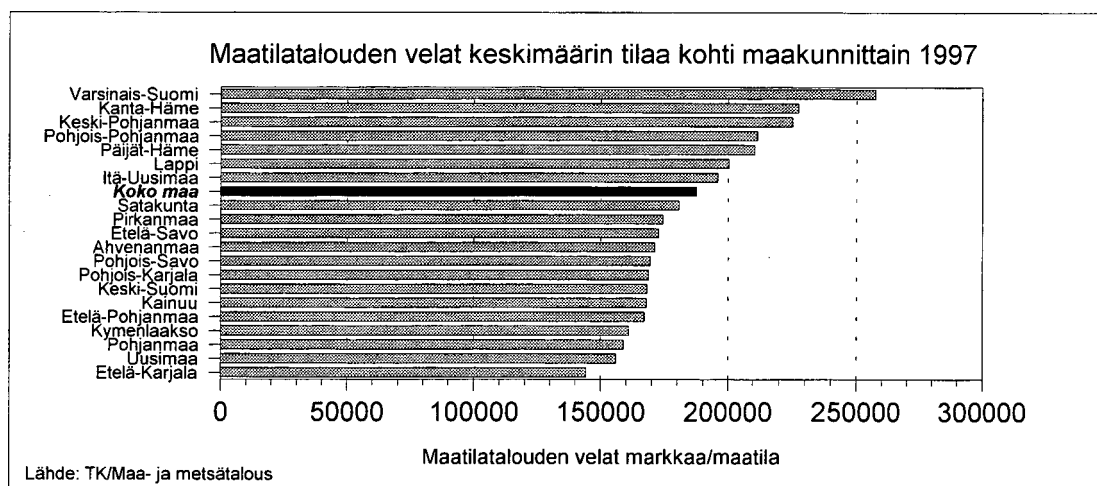
Kuva 63. Verotettavat tulot tilaa kohti valtion verotuksessa seutukunnittain 1997.

Kuva 64. Verotettavat tulot tilaa kohti valtion verotuksessa maakunnittain 1997.

Kuva 65. Maatilatalouden velat keskimäärin tilaa kohti seutukunnittain 1997.

Kuva 66. Maatilatalouden velat keskimäärin tilaa kohti maakunnittain 1997.

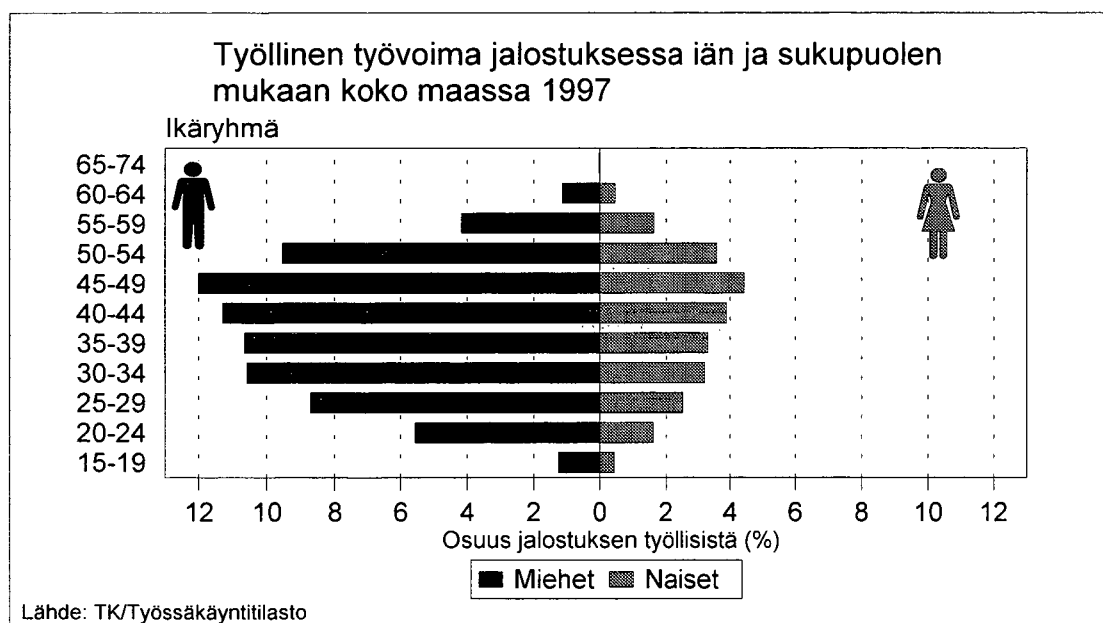
Jalostus

Lähes kolme neljästä jalostuksen työntekijästä on miehiä. Suurimman ikäryhmän jalostuksen toimialoilla muodostivat 45 – 49 –vuotiaat vuonna 1997.

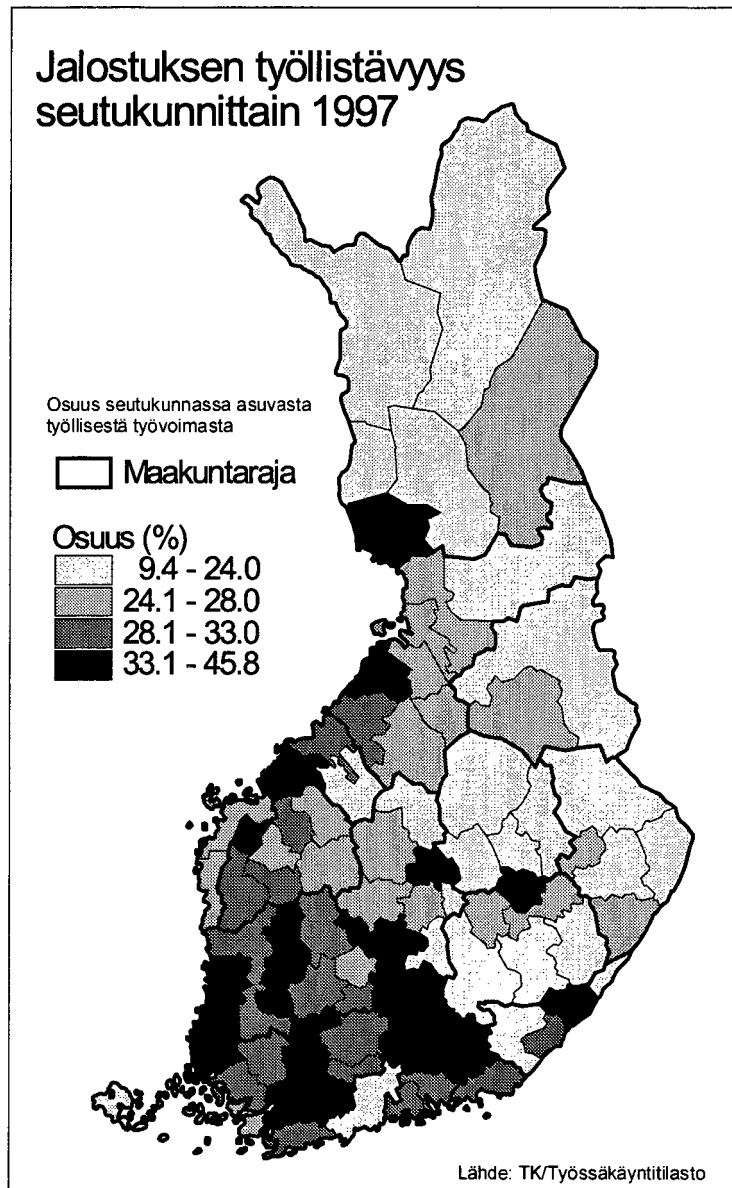
Jalostuselinkeinoissa työskenteli vuonna 1997 koko maassa yhteensä 546 700 työllistä. Suhteellisesti eniten jalostuselinkeinot työllistivät Etelä- ja Koillis-Pirkanmaan sekä Raahen seutukunnissa, yli 44 % työvoimasta. Vähäisin niiden merkitys oli Föglön ja Tunturi-Lapin seutukunnissa. Maakunnista jalostuksen osuus oli suurin Satakunnassa, yli 35 %. Vuodesta 1995 vuoteen 1997 jalostuksen työpaikat vähenivät 17 seutukunnan alueella. Suurin tämä vähennys oli Föglön seutukunnassa, lähes 30 %. Vastaavasti suurin lisäys oli Vakka-Suomen ja Torniolaakson seutukuntien alueilla.

Teollisuuden jalostusarvoa, henkilöstöä ja viennin arvoa seutukunnittain laskettaessa perusyksikkönä on käytetty kuntaa. Jos kunnassa on alle 3 teollisuustoimipaikkaa, se ei ole laskennassa mukana.

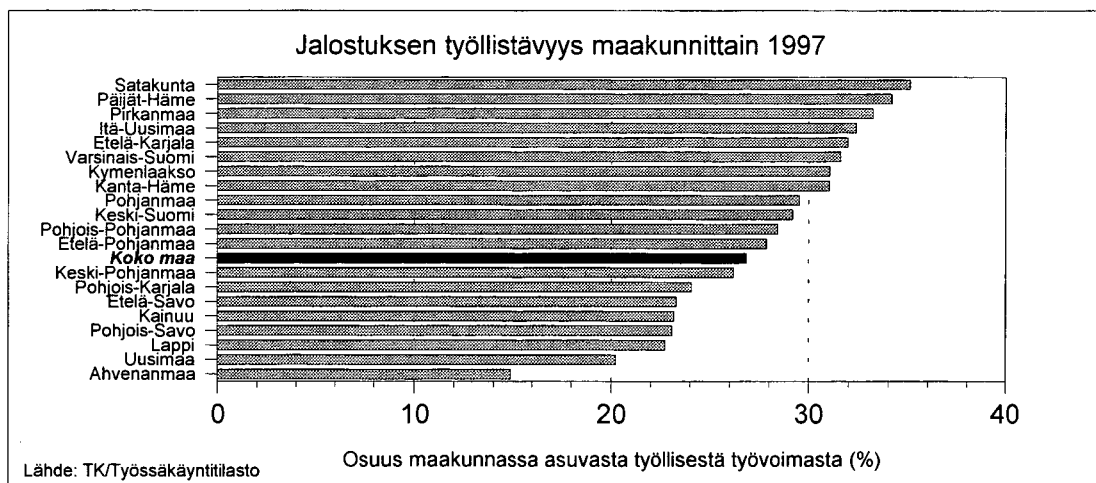
Vuonna 1997 suurimmat teollisuustoimipaikat henkilökunnan määrällä mitattuna olivat Raahen seutukunnassa, keskimäärin lähes 32 henkilöä. Teollisuuden jalostusarvo suhteessa väestöön oli suurin Salon seutukunnassa, yli 87 000 markkaa asukasta kohti. Maakunnista jalostusarvo asukasta kohti laskettuna oli suurin Itä-Uudellamaalla ja pienin Ahvenanmaalla. Viennin osuus oli merkittävin Jämsän ja Salon seutukunnissa. Näissä sen osuus oli yli 78 % teollisuuden bruttoarvosta. Maakunnista Varsinais-Suomessa vienti oli suhteellisesti voimakkainta, Etelä-Pohjanmaalla vähäisintä.

Kuva 67. Työllinen työvoima jalostuksessa iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1997.

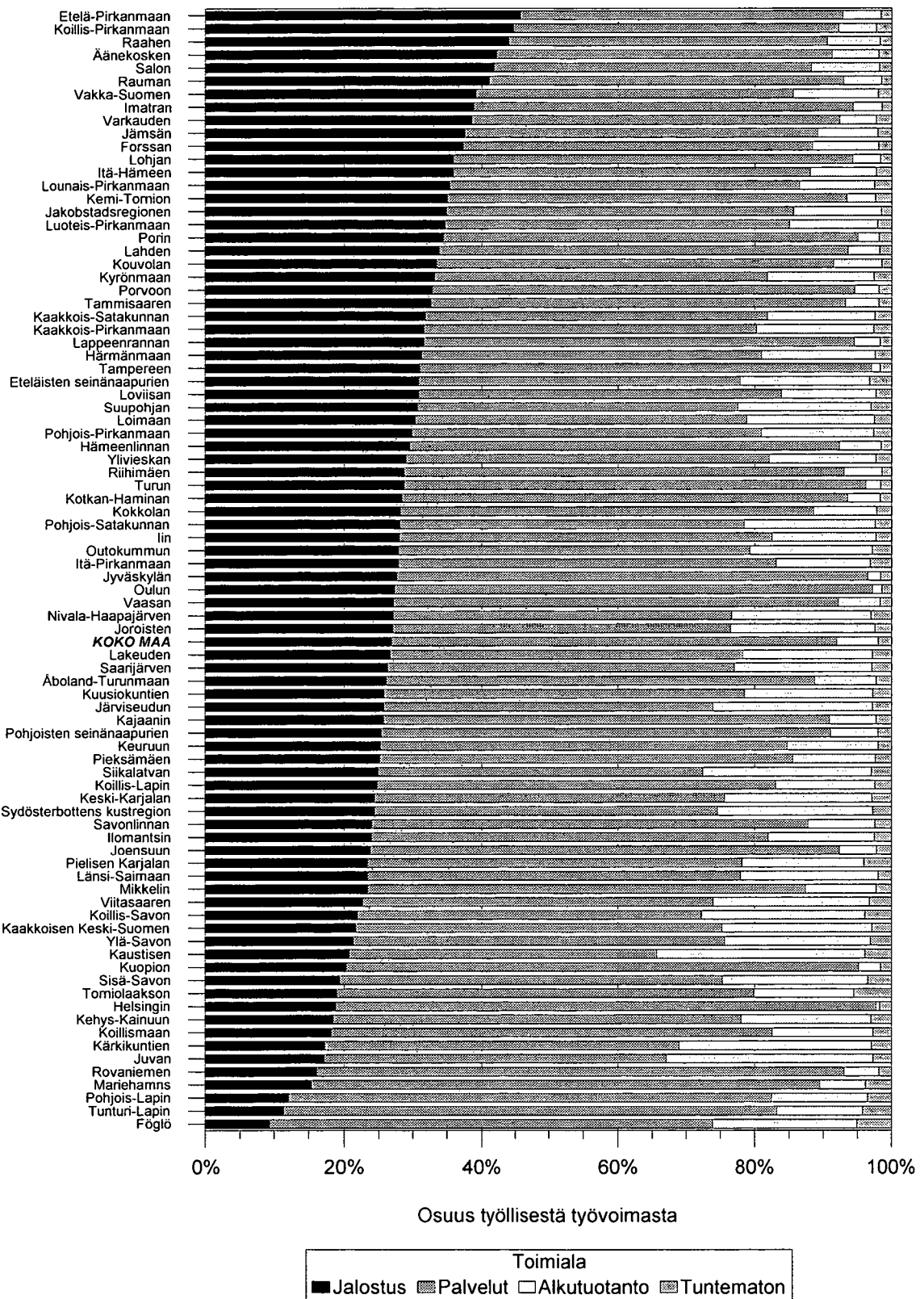
Kuva 68. Jalostuksen työllistävyys seutukunnittain 1997.

Kuva 69. Jalostuksen työllistävyys maakunnittain 1997.

Elinkeinorakenne seutukunnittain 1997

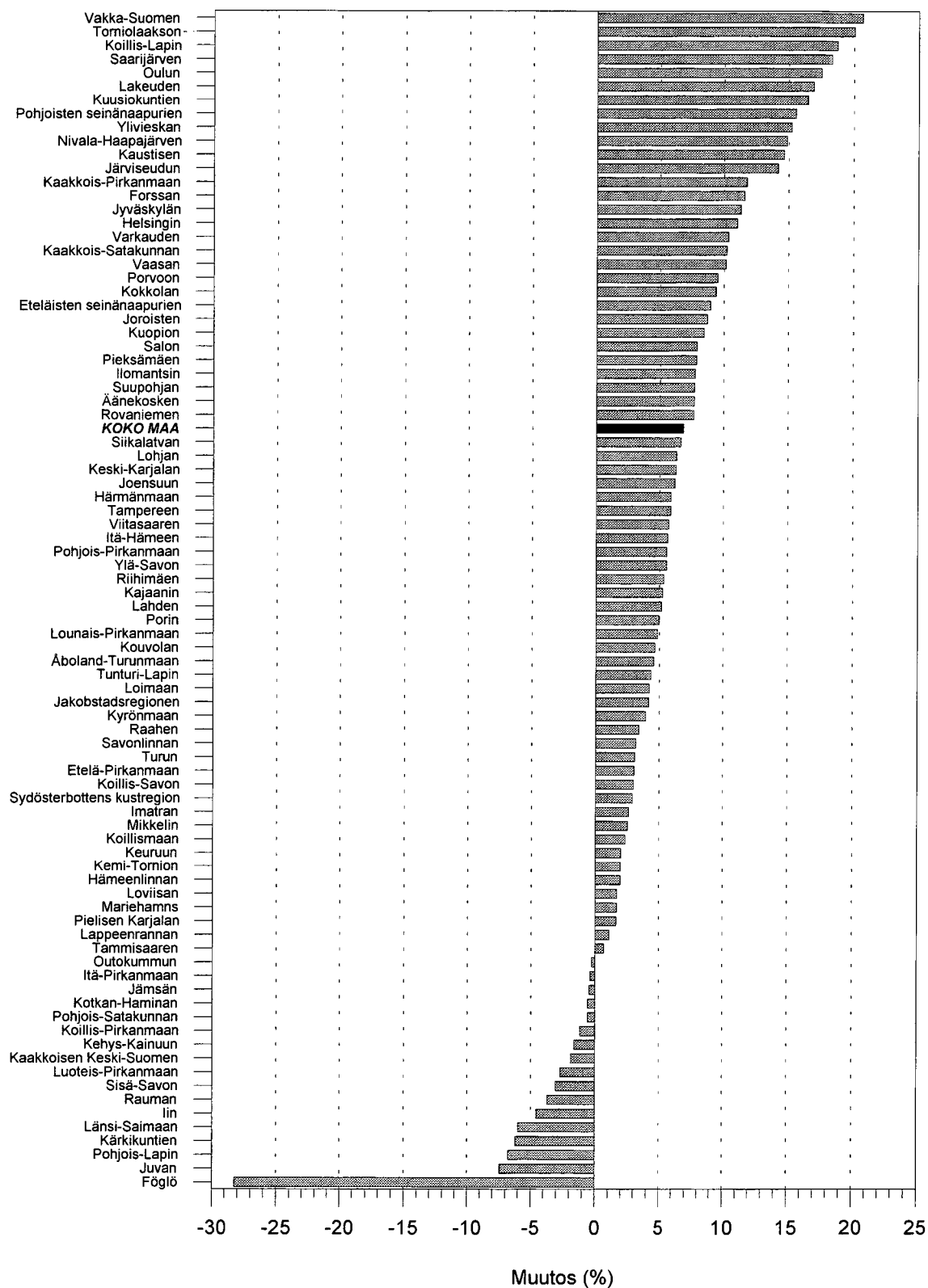
Seutukunnat järjestetty jalostuksen mukaan

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

Kuva 70. Elinkeinorakenne seutukunnittain 1997. Seutukunnat järjestetty jalostuksen mukaan.

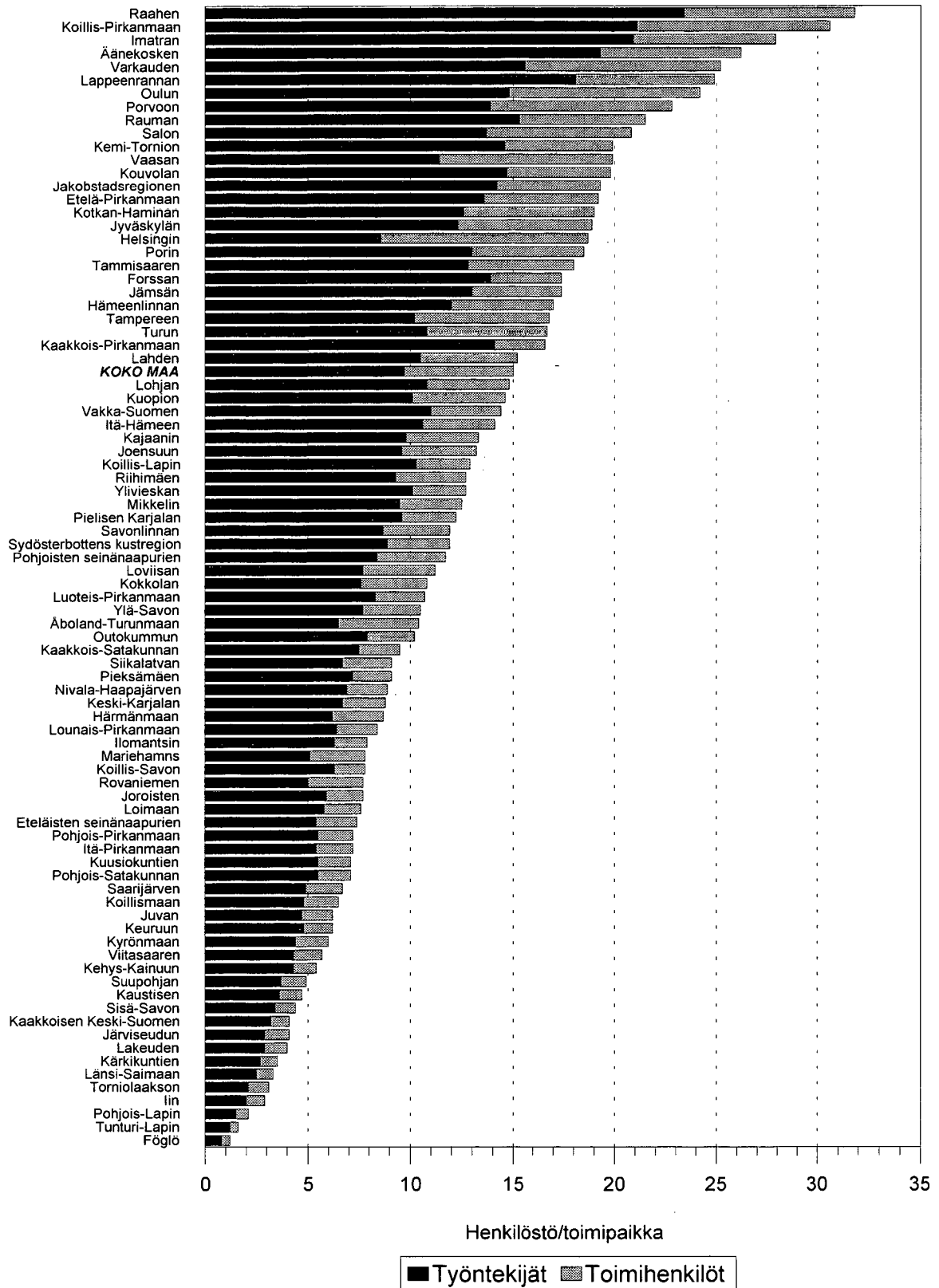
Jalostuksen työpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 - 1997

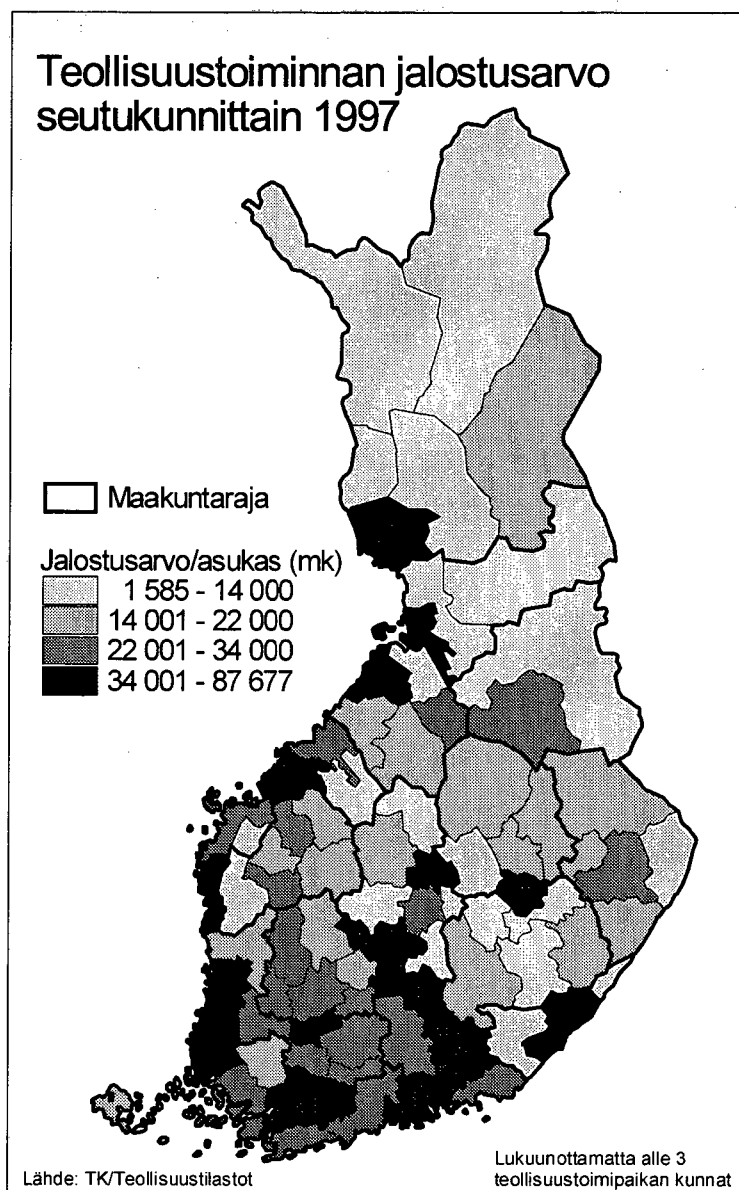
Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

Kuva 71. Jalostuksen työpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 - 1997.

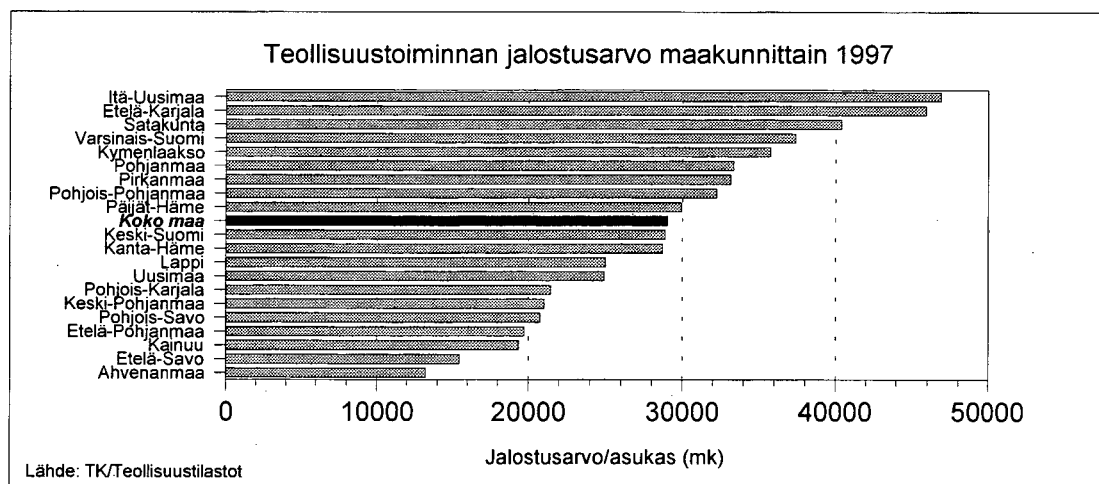
Teollisuuden henkilöstö seutukunnittain 1997

Kuva 72. Teollisuuden henkilöstö seutukunnittain 1997.

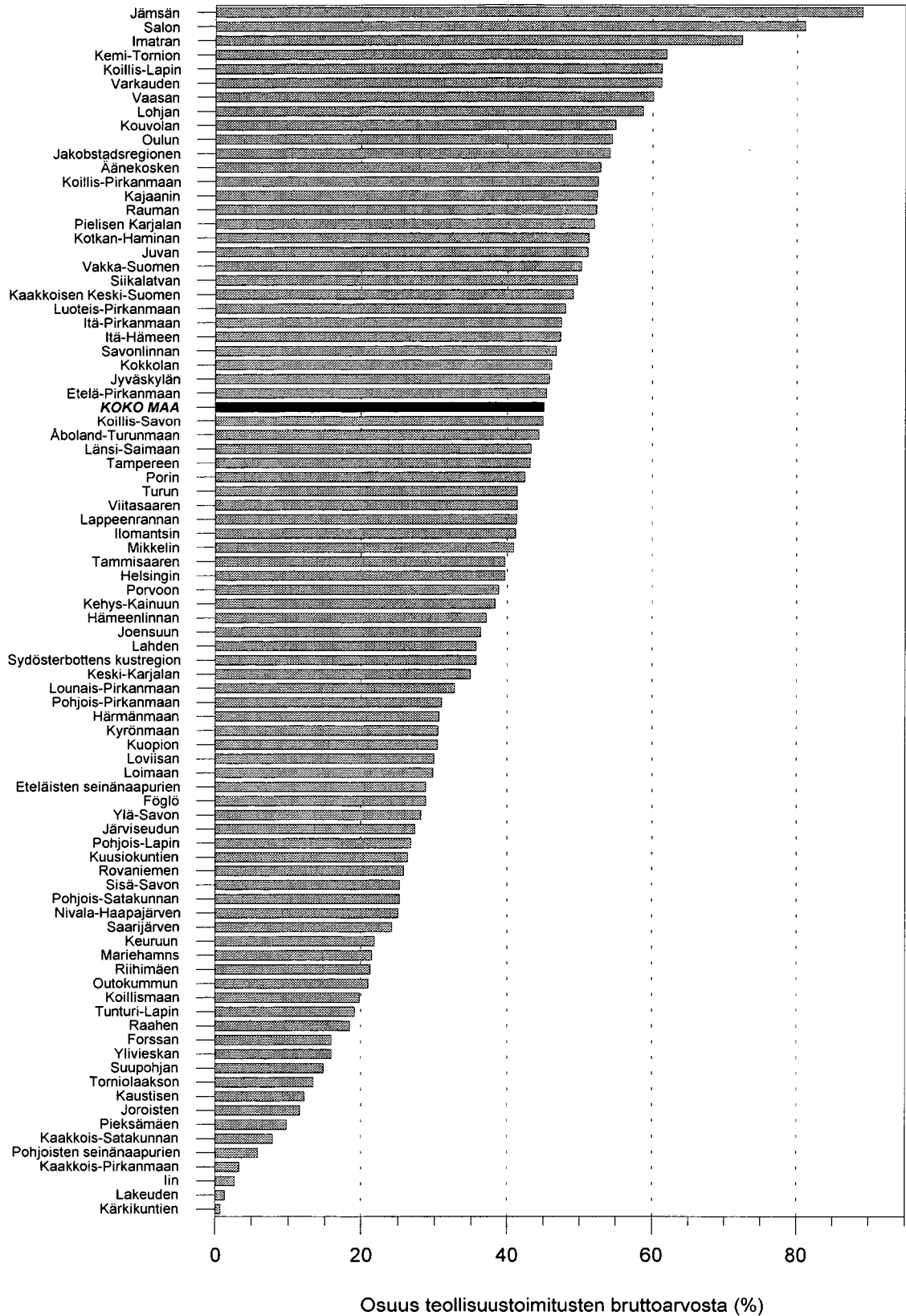

Kuva 73. Teollisuustoiminnan jalostusarvo seutukunnittain 1997.

Kuva 74. Teollisuustoiminnan jalostusarvo maakunnittain 1997.

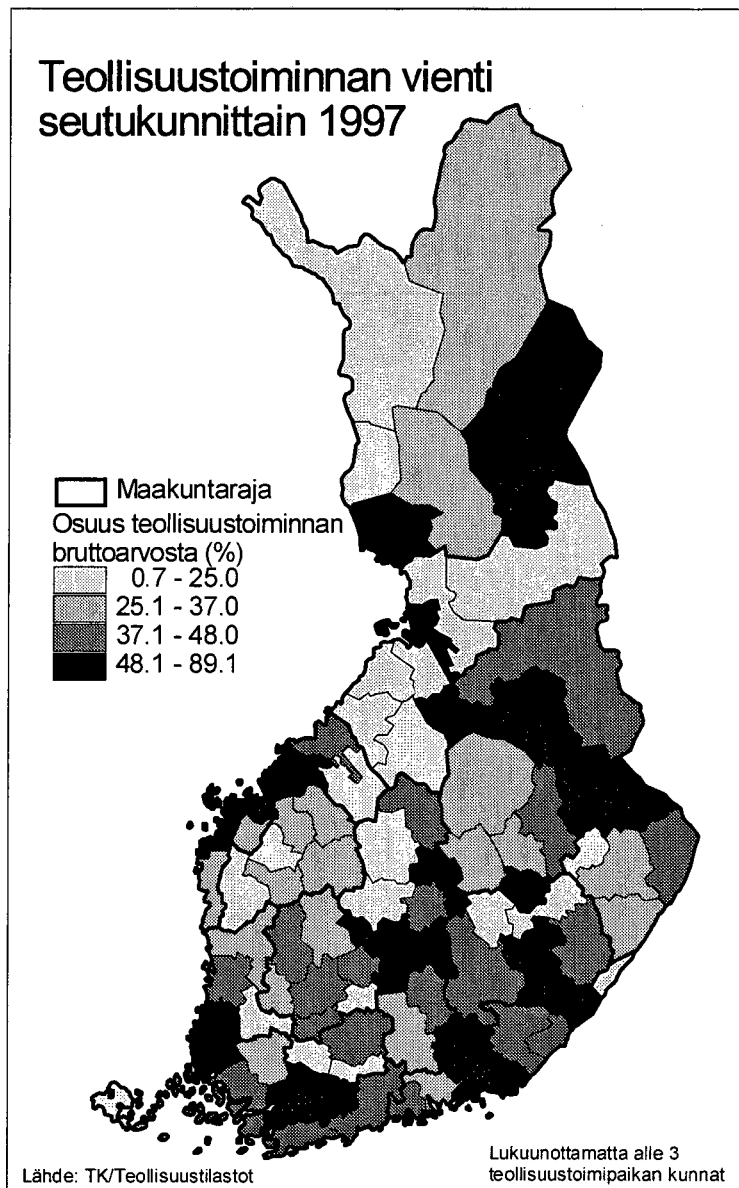
Teollisuustoiminnan vienti seutukunnittain 1997

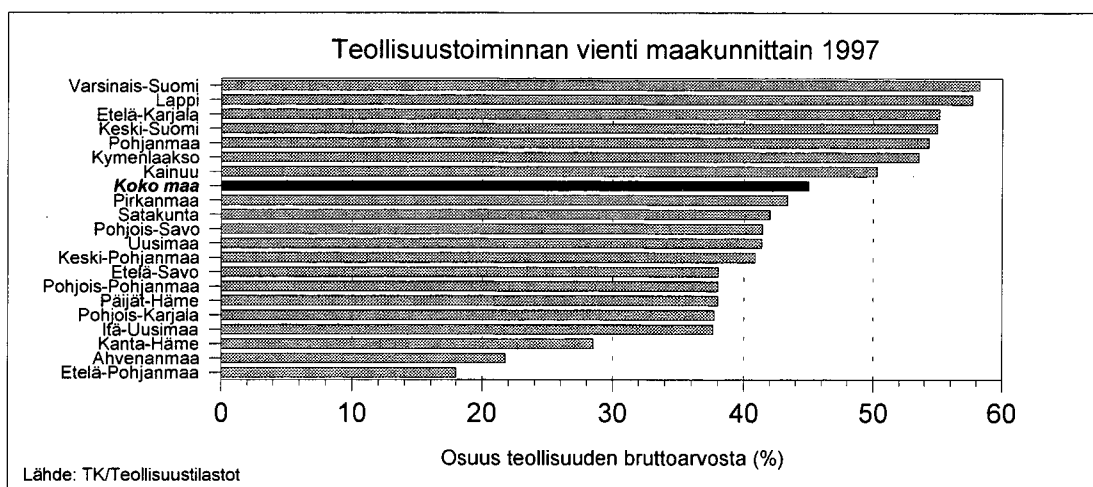
Lähde: TK/Teollisuustilastot

Lukuunottamatta alle 3 teollisuustoimipaikan kunnat

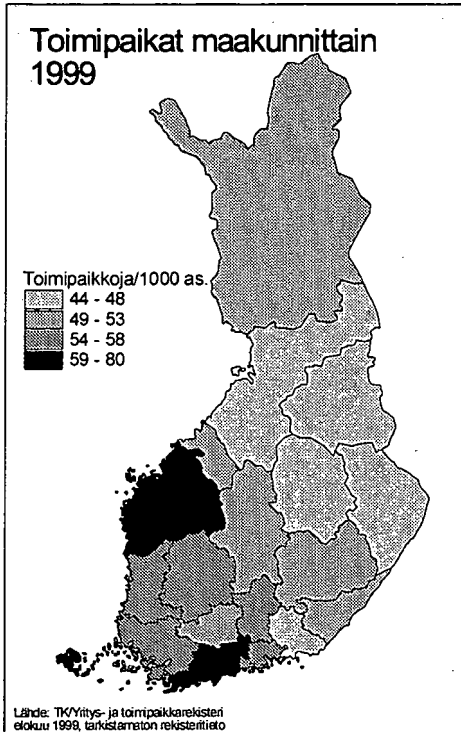
Kuva 75. Teollisuustoiminnan vienti seutukunnittain 1997.

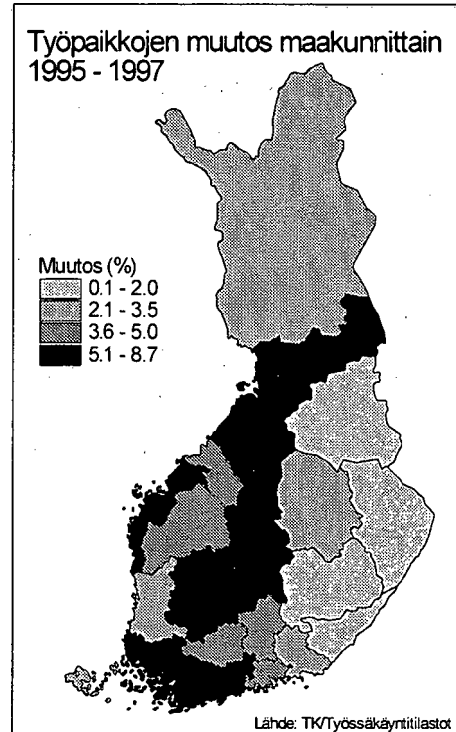
Kuva 76. Teollisuustoiminnan vienti seutukunnittain 1997.

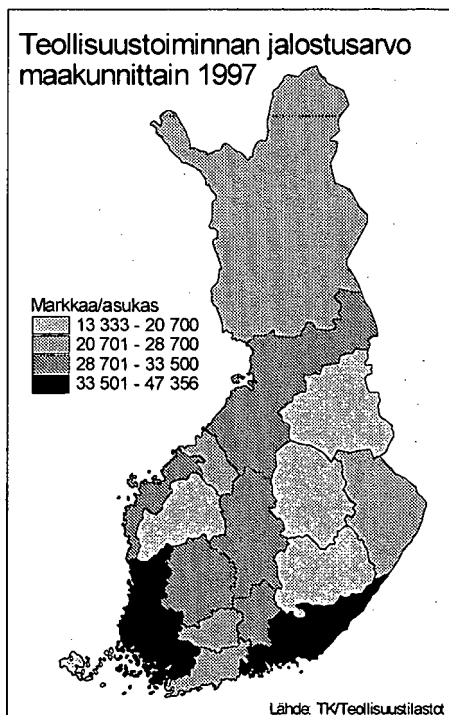
Kuva 77. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1997.

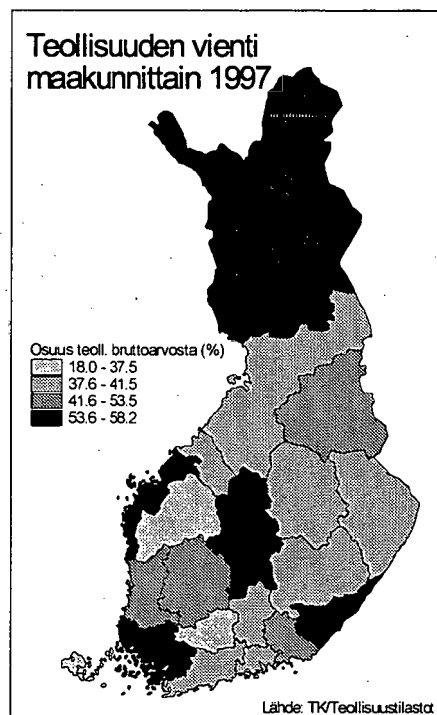
Kuva 78. Toimipaikat maakunnittain 1999.

Kuva 79. Työpaikkojen muutos maakunnittain 1995 - 1997.

Kuva 80. Teollisuustoiminnan jalostusarvo maakunnittain 1997.

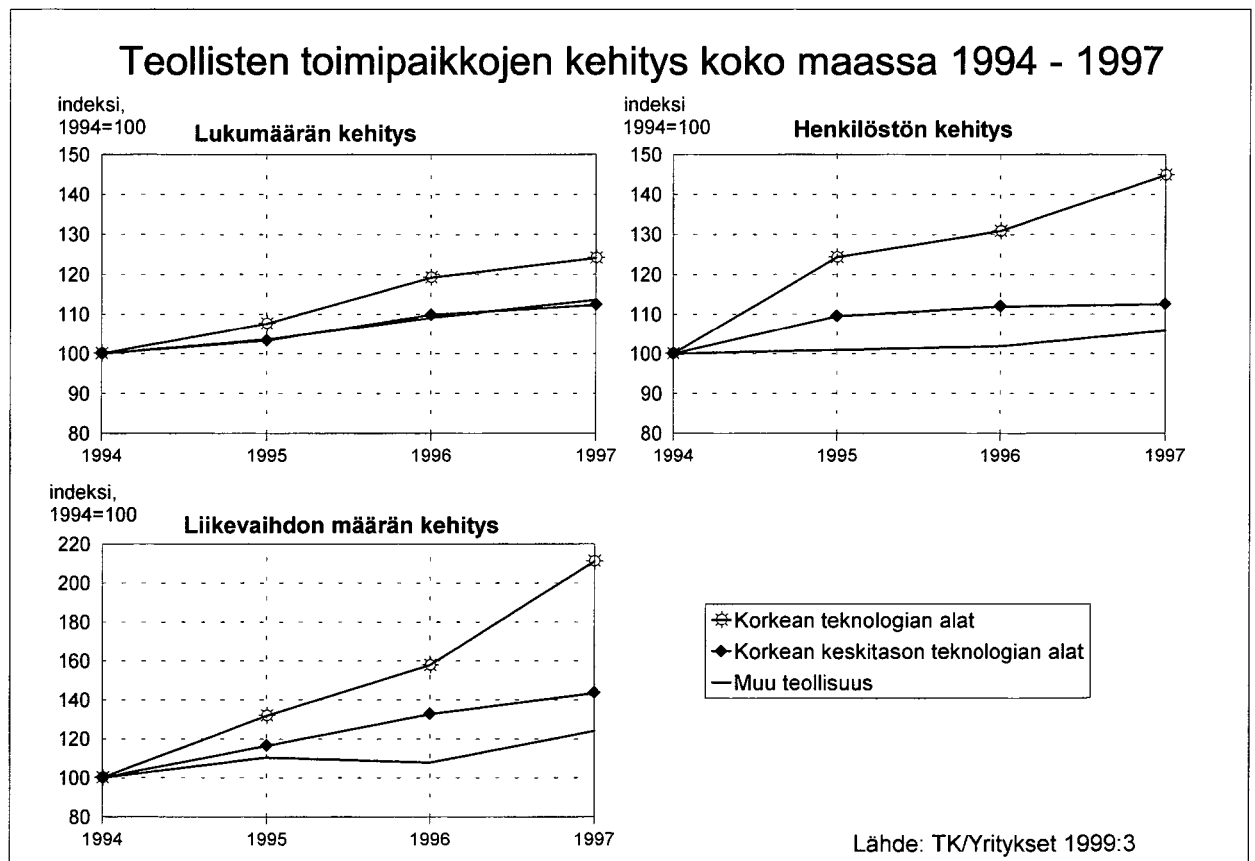
Kuva 81. Teollisuuden vienti maakunnittain 1997.

Korkea teknologia

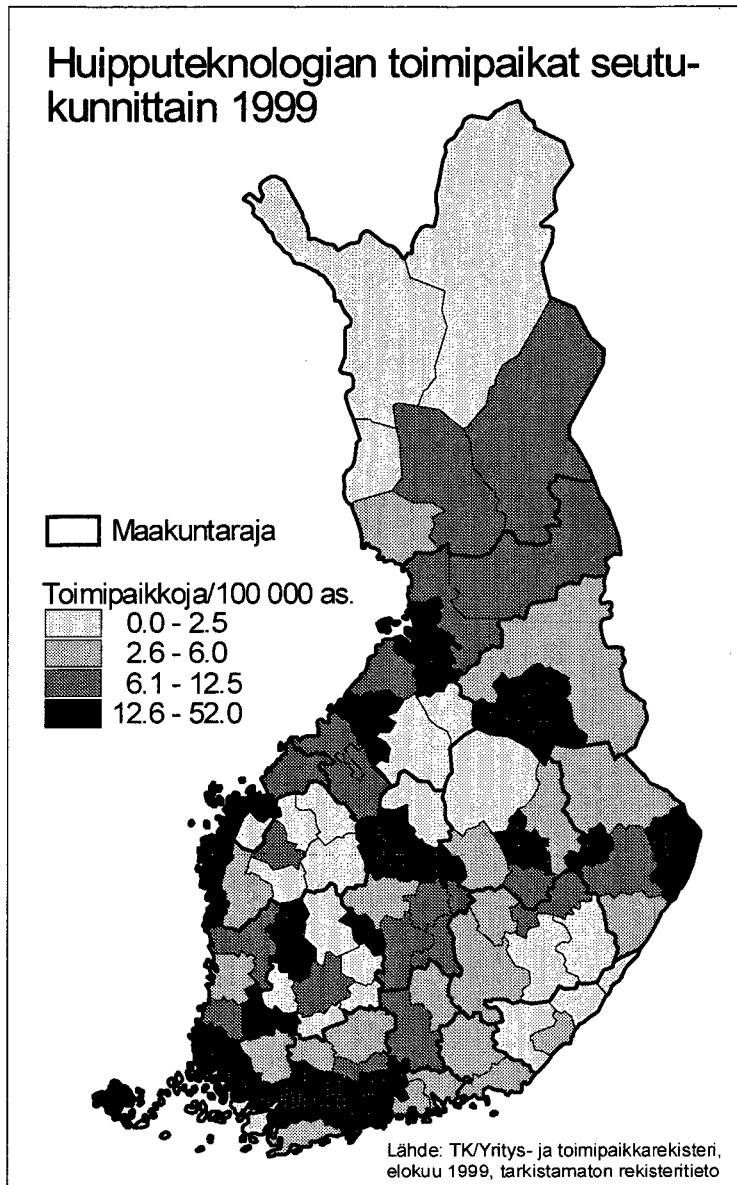
Huipputeknologian teollisuuden aloiksi tässä tarkastelussa katsotaan OECD:n määrittelyn mukaisesti: avaruus ja ilmaväli, tieto- ja konttorikoneiden, elektroniikka- ja tietoliikennevälineiden sekä lääkkeiden valmistus. *Korkean keskitason teknologian* toimialoja ovat: instrumenttien ja hienomekaniikan, sähköteknisten koneiden ja laitteiden, kulkuneuvojen, kemiallisten tuotteiden sekä koneiden ja laitteiden valmistus. *Korkean teknologian palveluiksi* luetaan tietojenkäsittelypalvelut, tutkimus ja kehittäminen, tekninen palvelu ja teleliikenne.

Korkean teknologian alat ovat kehittyneet viime vuosina voimakkaammin kuin muut teollisuuden alat. Vuodesta 1994 vuoteen 1997 korkean teknologian toimipaikkojen lukumäärä lisääntyi yli 20 %, kun muilla teollisuuden aloilla kasvu oli reilut 10 %. Liikevaihdon ja henkilöstön kehityksessä ero korkean teknologian ja muun teollisuuden välillä oli vieläkin suurempi. Henkilöstömäärä kasvoi yli 40 % ja liikevaihto yli 110 % korkean teknologian toimialoilla.

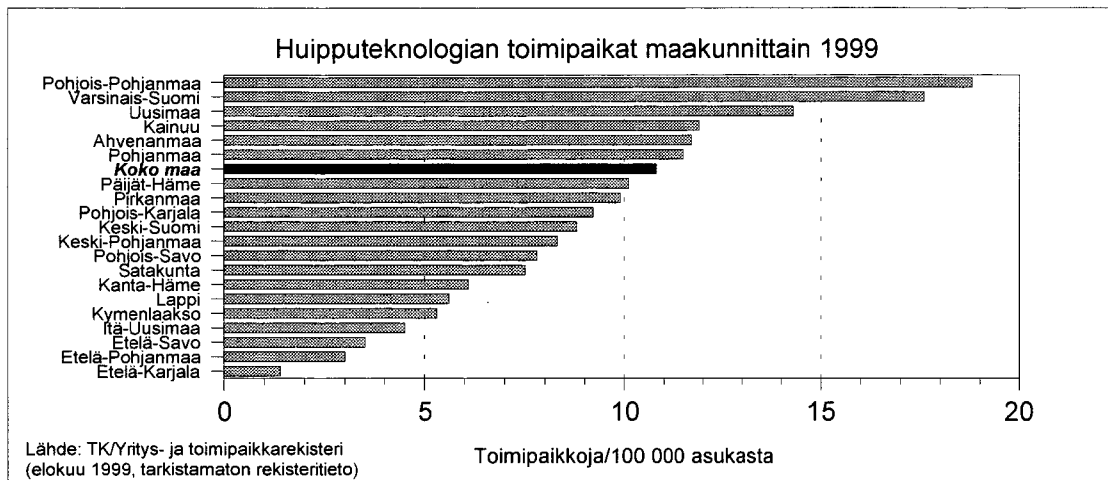
Vuonna 1999 huipputeknologian toimipaikkoja oli väestömäärään suhteutettuna eniten Salon seutukunnassa. 20 seutukunnan alueella ei näitä toimipaikkoja ollut lainkaan. Maakunnista Pohjois-Pohjanmaalla oli huipputeknologian toimipaikkoja eniten. Korkean teknologian palvelujen toimipaikkoja oli vastaavasti eniten Helsingin seutukunnassa. Maakunnista Uudellamaalla oli näiden toimialojen toimipaikkoja suhteellisesti eniten. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin elokuun ennakkotiedoista.

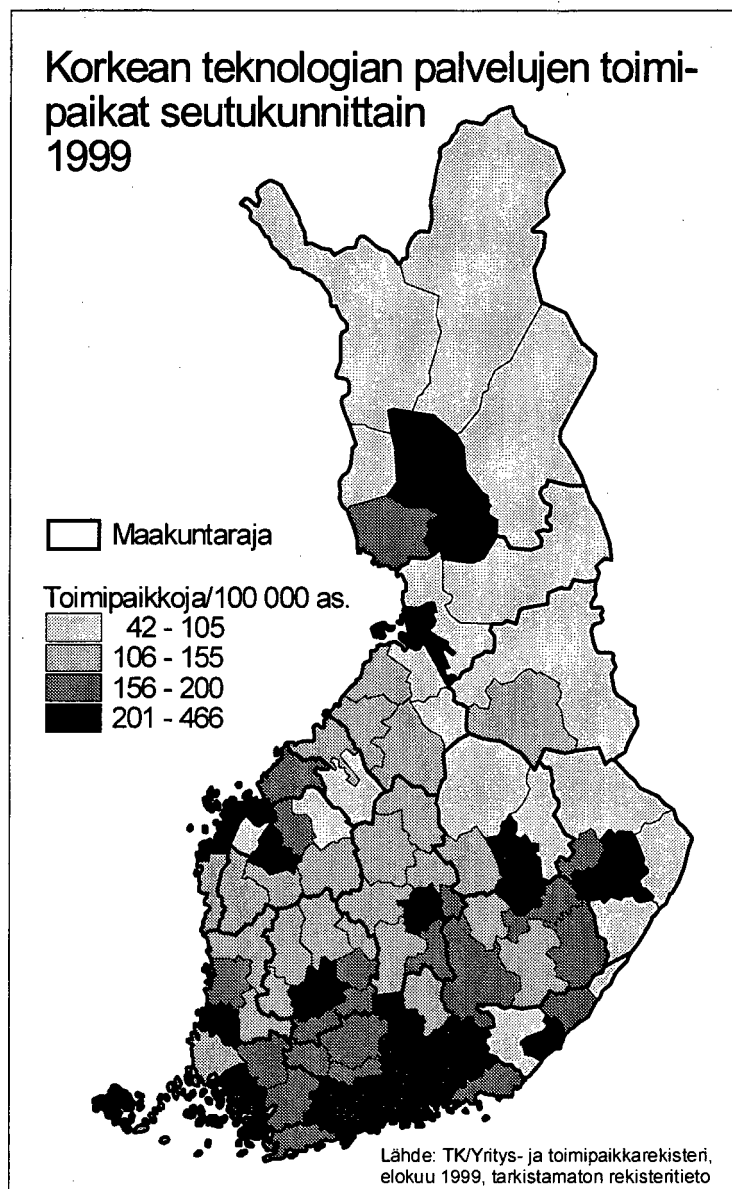
Kuva 82. Teollisten toimipaikkojen kehitys koko maassa 1994 – 1997.

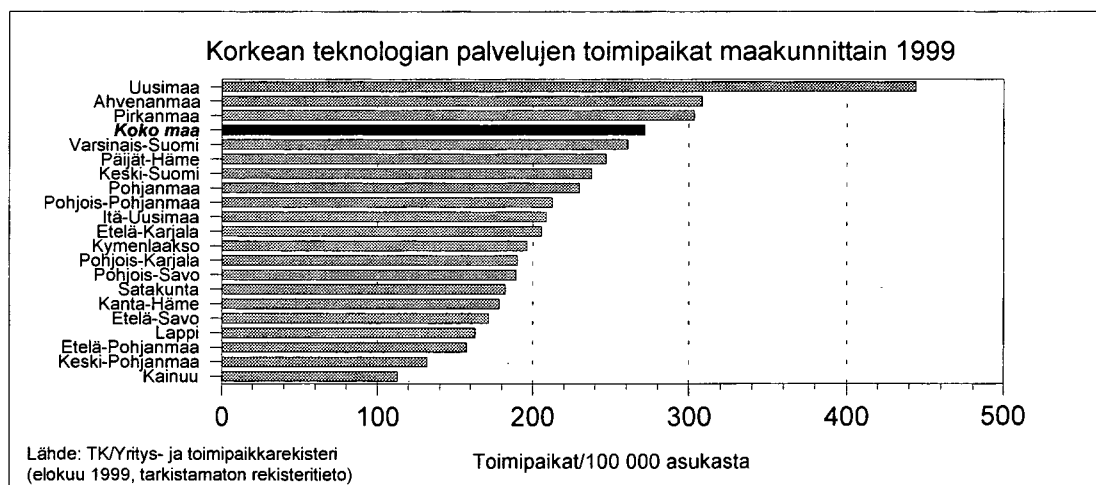
Kuva 83. Huipputeknologian toimipaikat seutukunnittain 1999.

Kuva 84. Huipputeknologian toimipaikat maakunnittain 1999.

Kuva 85. Korkean teknologian palvelujen toimipaikat seutukunnittain 1999.

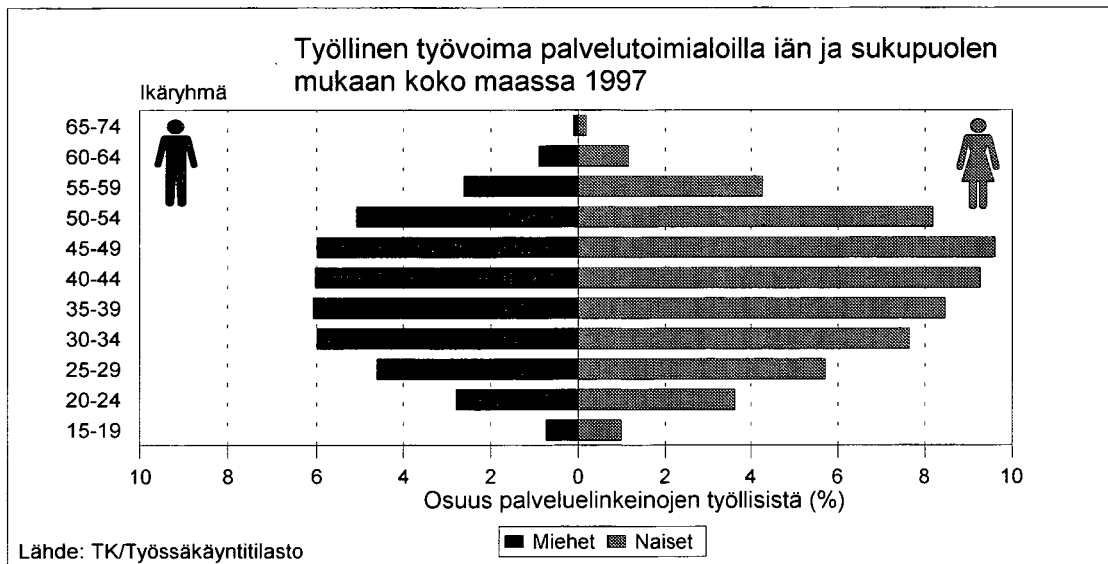
Kuva 86. Korkean teknologian palvelujen toimipaikat maakunnittain 1999.

Palvelut

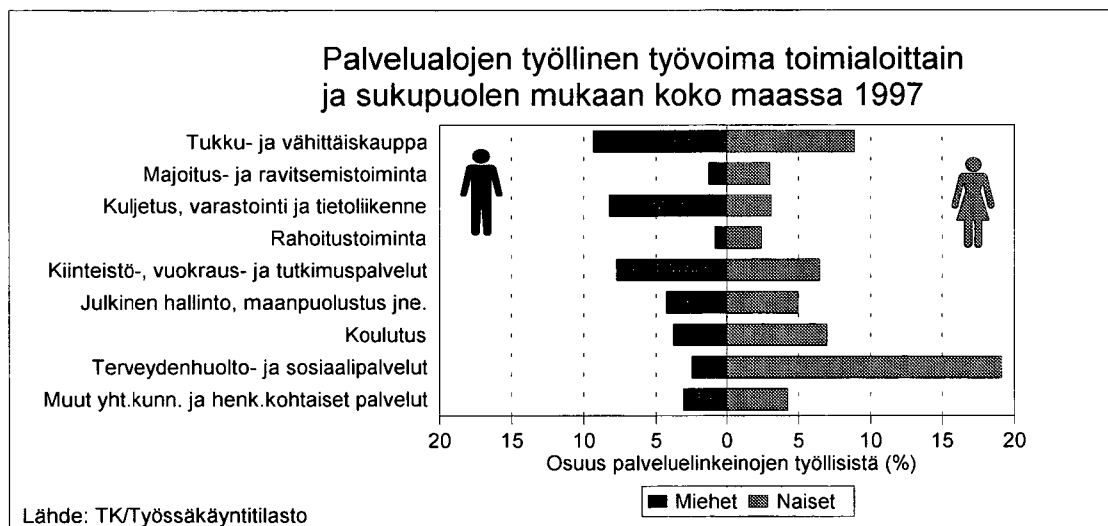
Vuonna 1997 lähes 60 % palveluiden työllisestä työvoimasta oli naisia. Suurin ikäryhmä palvelusektorilla oli 45 – 49 –vuotiaat naiset. Toimialoista terveydenhuolto ja sosiaali-palvelut sekä tukku- ja vähittäiskauppa olivat suurimmat palvelusektorin työllistäjät.

Vuonna 1997 palvelutoimialojen työllisten osuus kaikista työllisistä oli suurin Helsingin seutukunnassa. Siellä lähes 80 % työllisistä sijoittui palveluiden toimialoille. Vähäisin sen merkitys oli Kaustisen seutukunnassa, 45 %. Maakunnista Uusimaa ja Ahvenanmaa ovat palveluvaltaisimpia. Vähäisin palvelujen osuus oli Etelä-Pohjanmaalla.

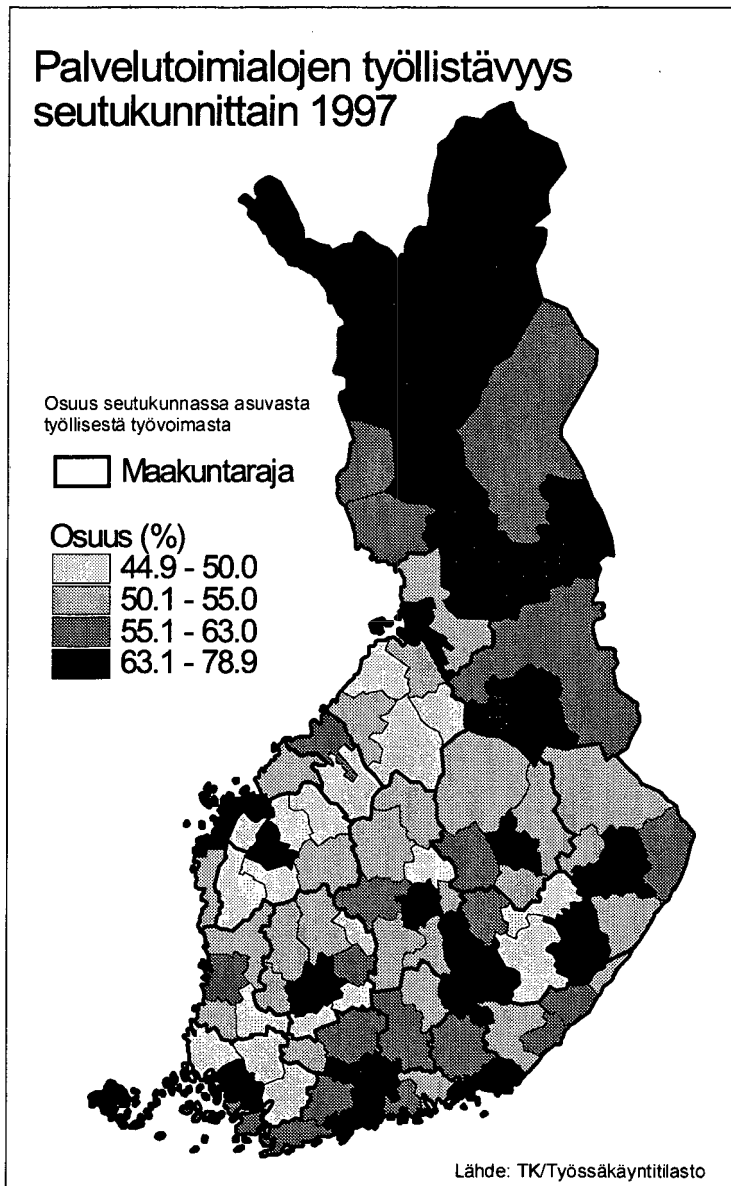
Palveluiden työpaikat ovat vähentyneet 8 seutukunnan alueella vuodesta 1995 vuoteen 1997. Suurinta väheneminen oli Torniolaakson seutukunnassa, jossa palveluiden piirissä olevia työpaikkoja oli vuonna 1997 vajaa 5 % vähemmän kuin kaksi vuotta aiemmin. Suurinta kasvu oli Kaakkois-Pirkanmaalla.

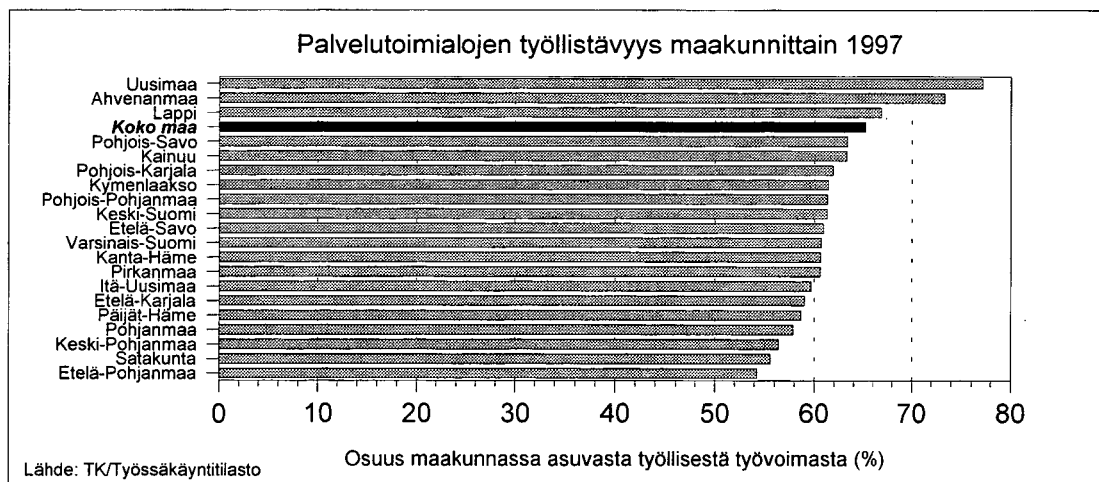
Kuva 87. Työllinen työvoima palvelutoimialoilla iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1997.

Kuva 88. Palvelualojen työllinen työvoima toimialoittain ja sukupuolen mukaan koko maassa 1997.

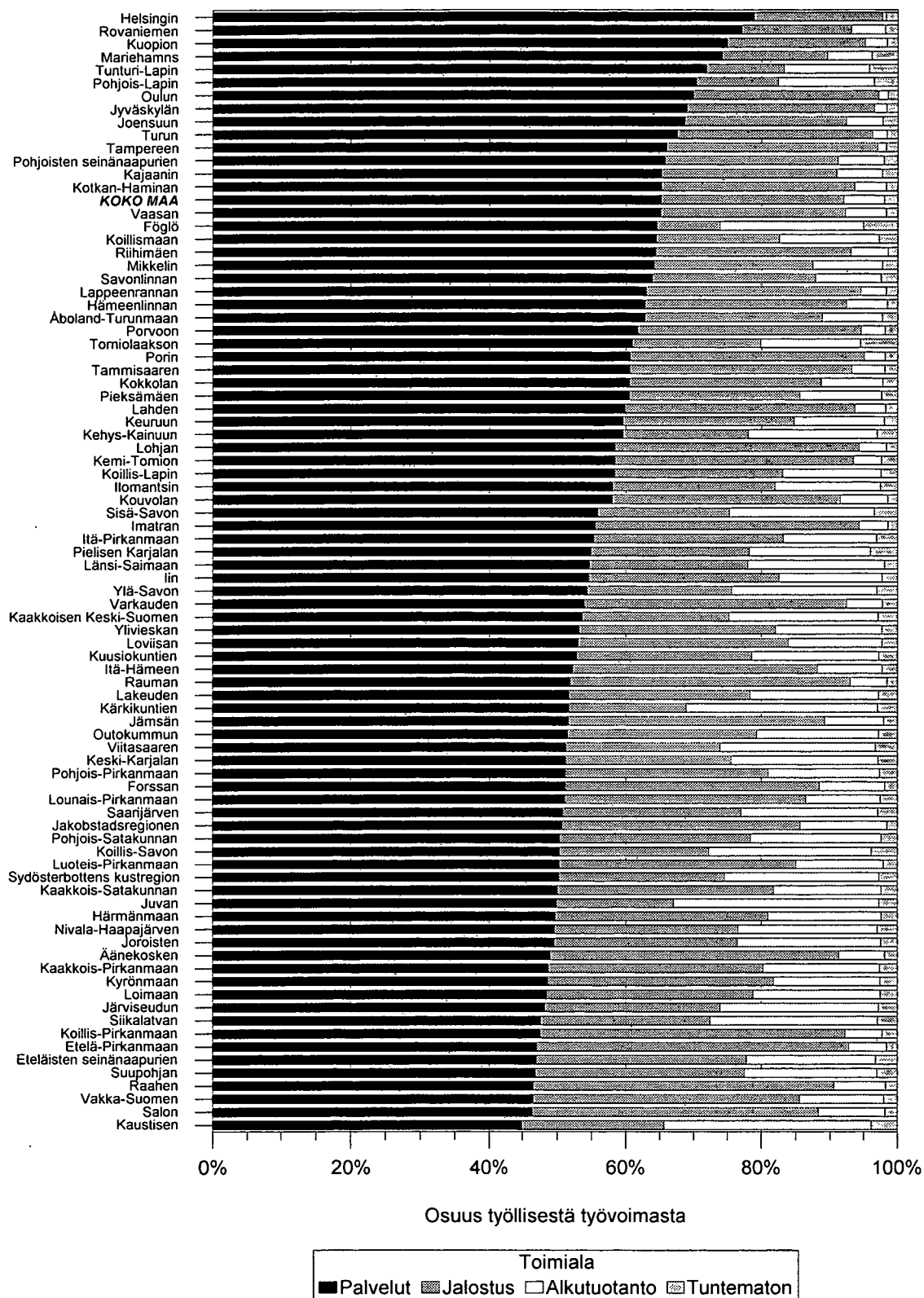
Kuva 89. Palvelutoimialojen työllistävyys seutukunnittain 1997.

Kuva 90. Palvelutoimialojen työllistävyys maakunnittain 1997.

Elinkeinorakenne seutukunnittain 1997

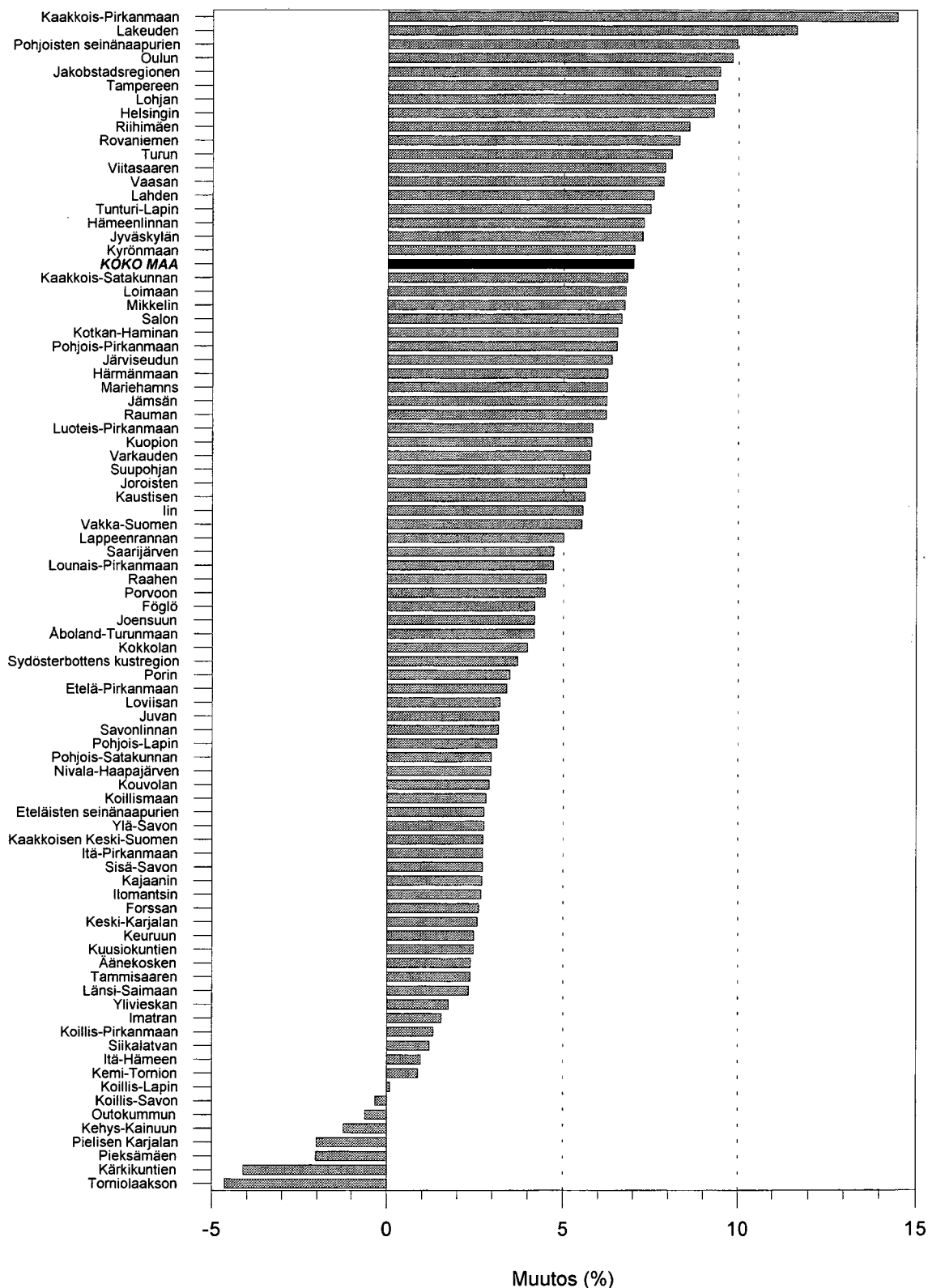
Seutukunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

Kuva 91. Elinkeinorakenne seutukunnittain 1997. Seutukunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan.

Palvelutyöpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 - 1997

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

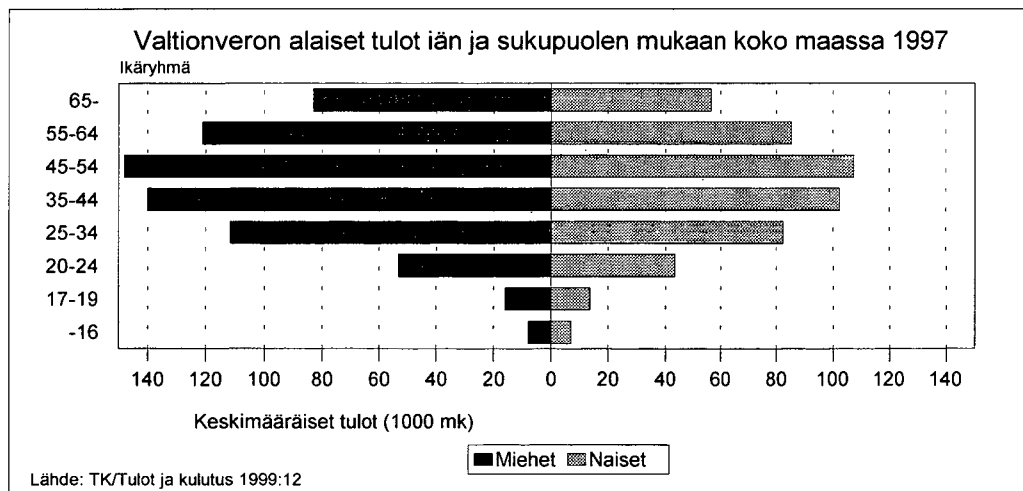
Kuva 92. Palvelutyöpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 – 1997.

TULONSAAJIEN TULOT

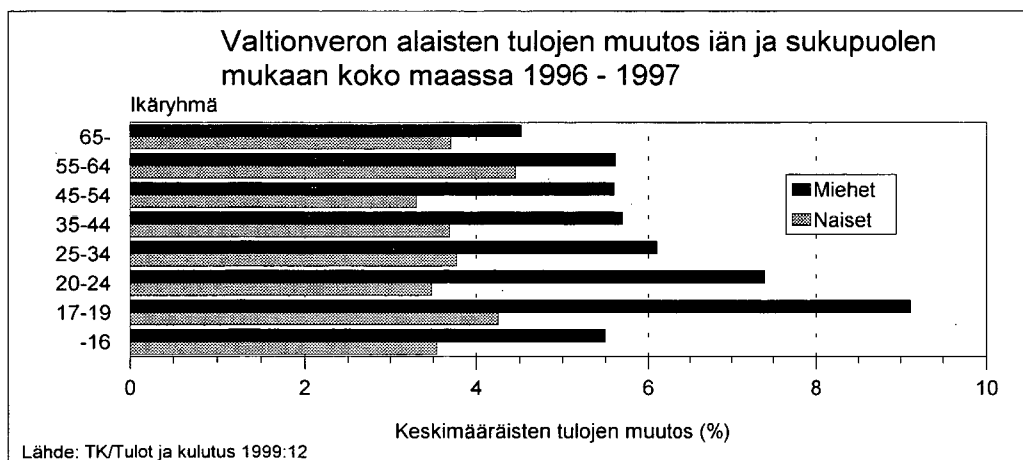
Vuonna 1997 tulonsaajien keskimääräiset tulot olivat koko maassa keskimäärin 92 845 mk. Keskitulot olivat miehillä 109 492 ja naisilla 77 356 markkaa. Ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan tarkasteltuna suurituloisimpia olivat 45 – 54 –vuotiaat miehet, joiden keskitulot olivat 148 155 markkaa. Tämä ikäryhmä oli myös naisten puolella eniten ansaitseva 107 222 markan tuloilla. Vuodesta 1996 vuoteen 1997 miesten tulot kasvoivat kaikissa ikäryhmissä enemmän kuin naisten ikäryhmissä. Eniten ne kasvoivat 17 – 19 –vuotiailla miehillä, noin 9 %.

Vuonna 1997 Helsingin seutukunnassa valtionveron alaiset tulot olivat 116 567 markkaa tulonsaajaa kohti. Helsingin seutukunnan lisäksi Porvoon, Maarianhaminan, Lohjan, Turun, Oulun ja Tampereen seutukunnissa tulot olivat suuremmat kuin koko maassa keskimäärin. Pienimmät keskimääräiset tulot, alle 67 000 markkaa, olivat Torniolaakson seutukunnassa. Maakunnittain tarkasteltuna suurimmat tulot olivat Uudellamaalla, yli 114 000 markkaa ja pienimmät Pohjois-Karjalassa, alle 77 000 markkaa.

Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti kasvoivat kaikissa seutukunnissa vuodesta 1996 vuoteen 1997. Eniten ne kasvoivat Maarianhaminan seutukunnassa ja vähiten Pohjois-Lapin seutukunnassa. Koko maassa muutos oli 4.8 %. Samana ajankohtana 56 seutukunnassa tulonsaajien määrä väheni. Oulun seutukunnassa tulonsaajien määrä kasvoi eniten, 2 %.

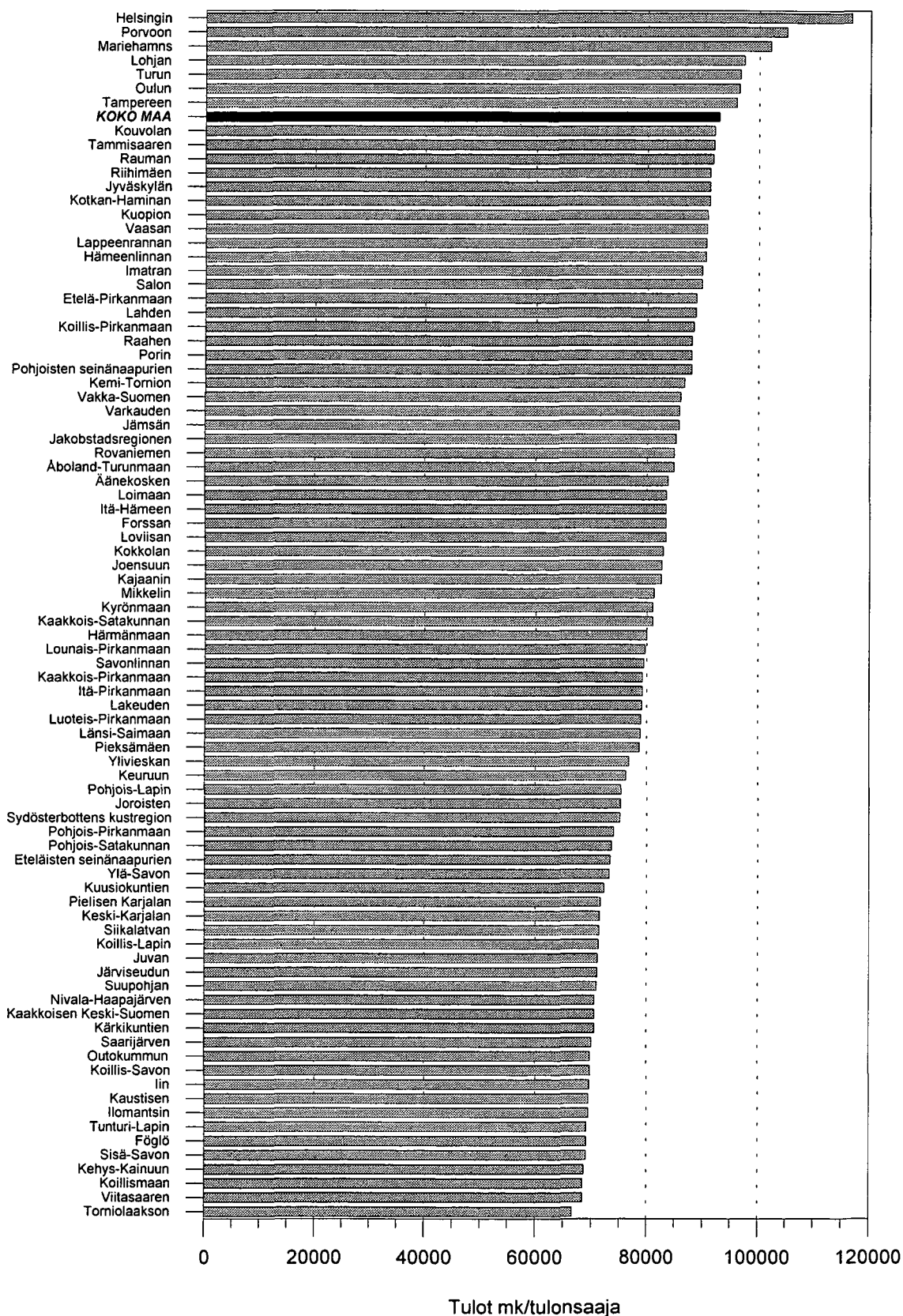

Kuva 93. Valtionveron alaiset tulot iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1997.

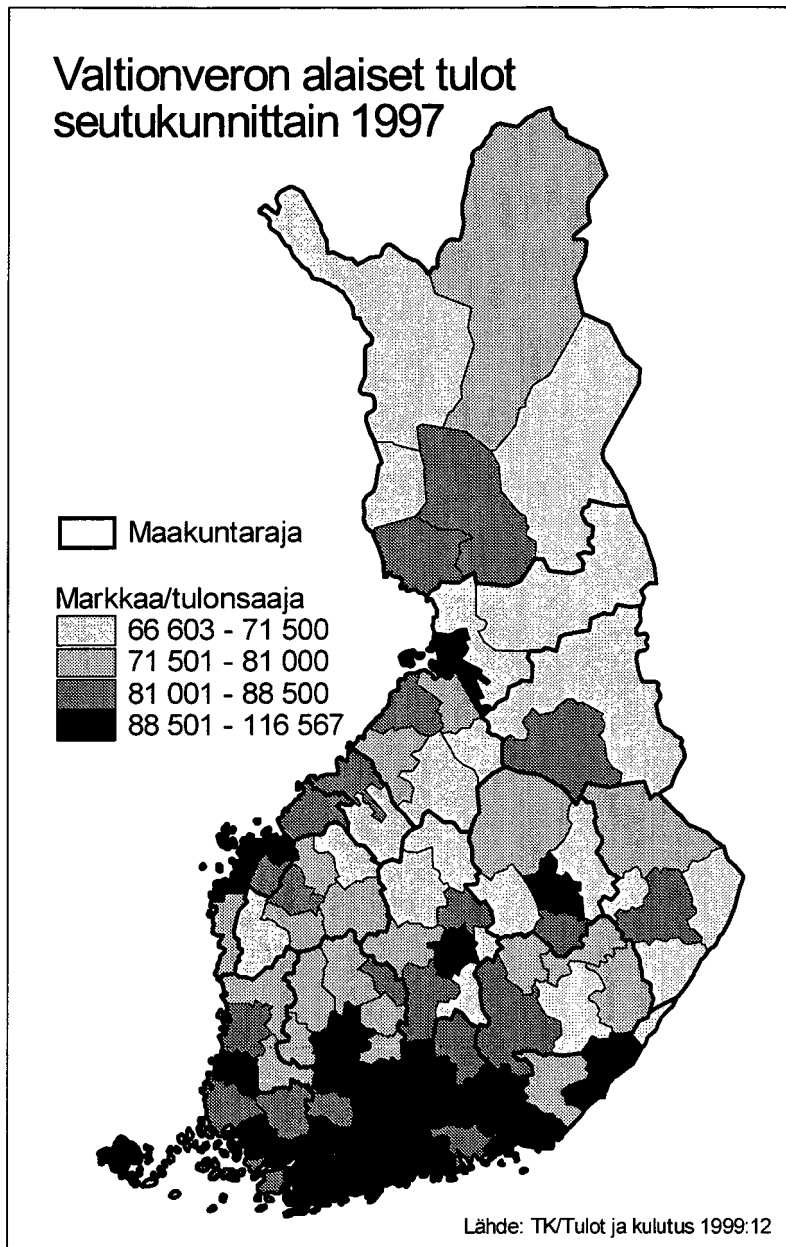
Kuva 94. Valtionveron alaisten tulojen muutos iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1996 - 1997.

Valtionveron alaiset tulot seutukunnittain 1997

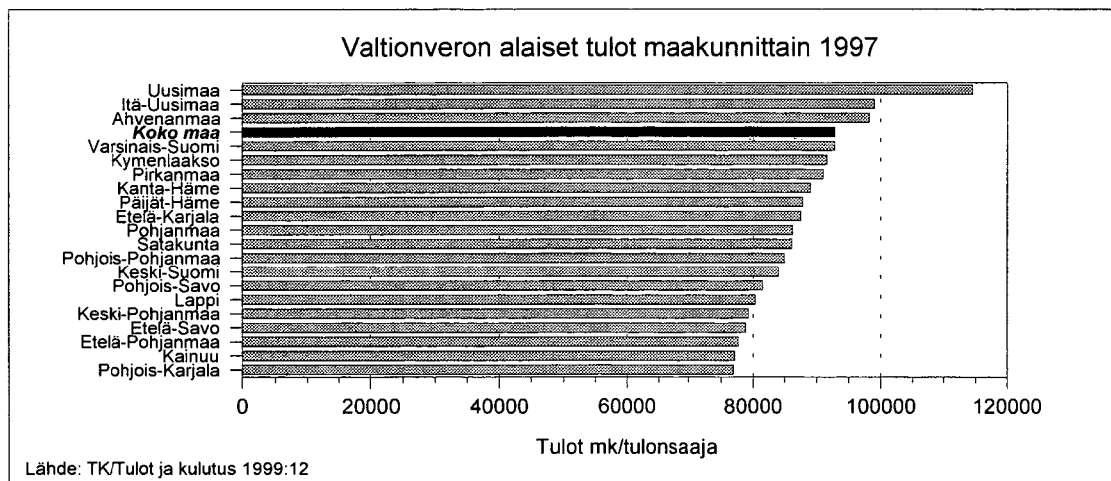

Lähde:TK/Tulot ja kulutus 1999:12

Kuva 95. Valtionveron alaiset tulot seutukunnittain 1997.

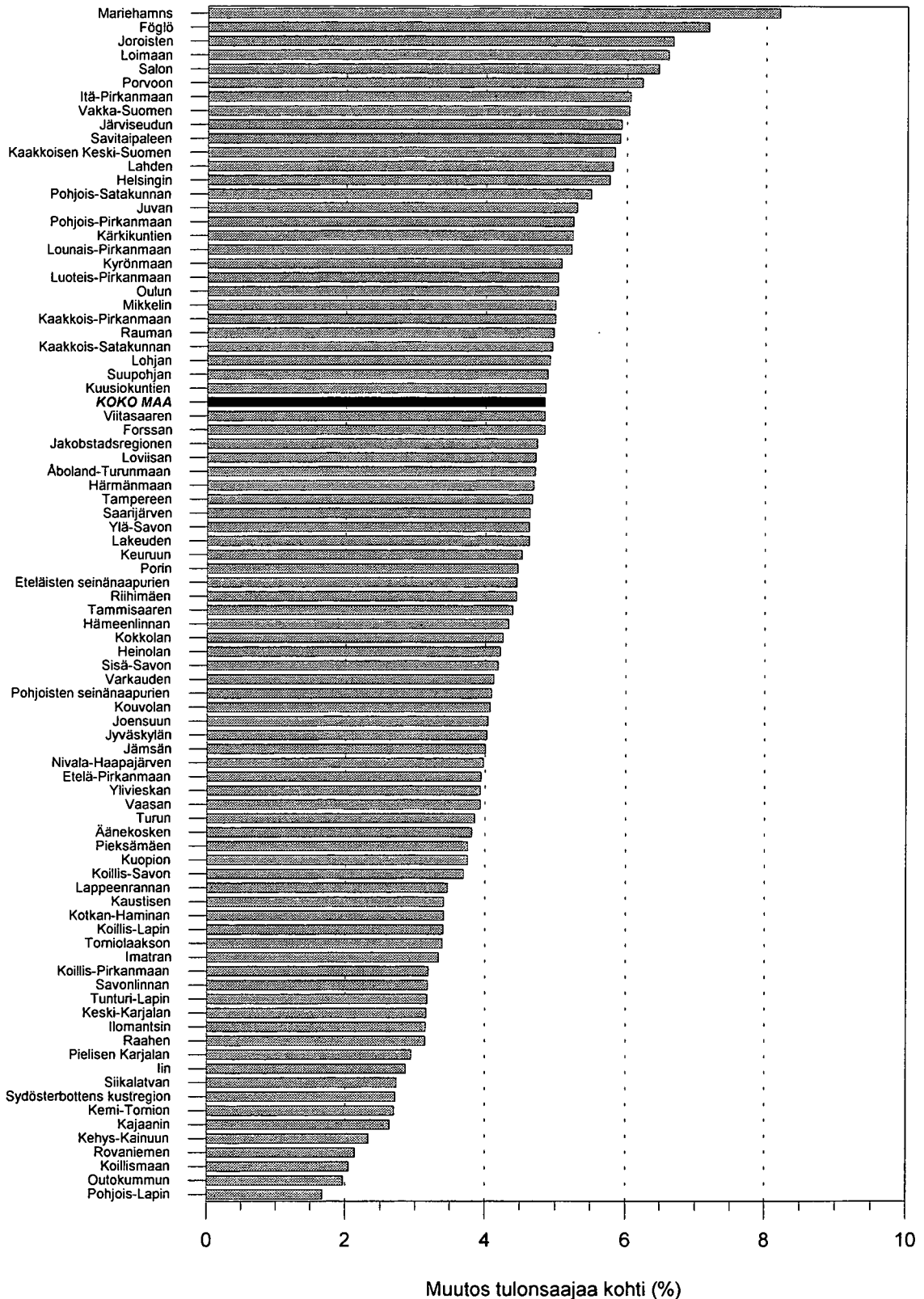

Kuva 96. Valtionveron alaiset tulot seutukunnittain 1997.

Kuva 97. Valtionveron alaiset tulot maakunnittain 1997.

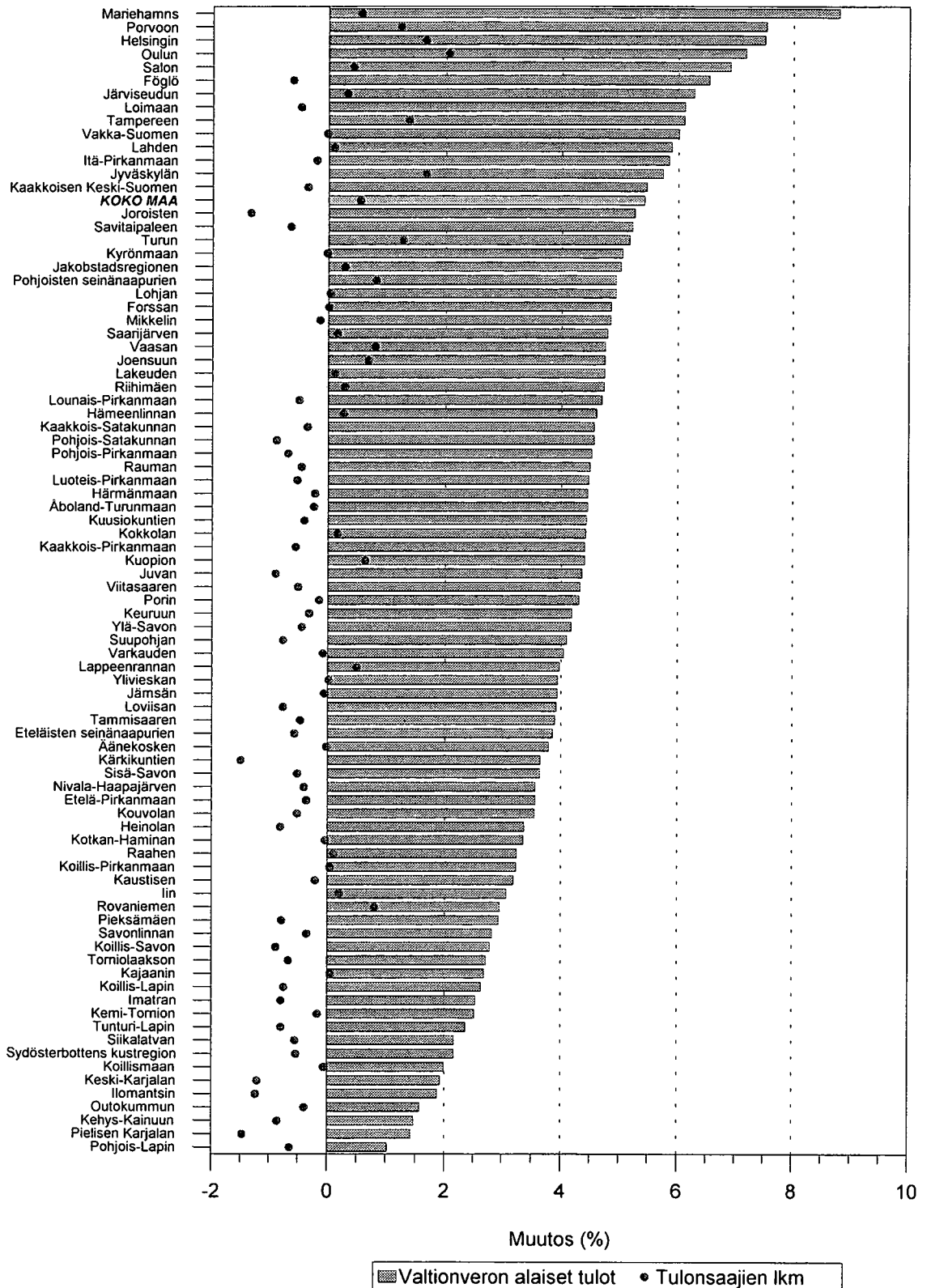
Valtionveron alaisten tulojen muutos tulonsaajaa kohti seutukunnittain 1996 - 1997

Lähde: TK/Tulot ja kulutus 1999:12

Kuva 98. Valtionveron alaisten tulojen muutos tulonsaajaa kohti seutukunnittain 1996 – 1997.

Valtionveron alaisten tulojen ja tulonsaajien lukumäärän muutos seutukunnittain 1996 - 1997

Lähde: TK/Tulot ja kulutus 1999:12

Kuva 99. Valtionveron alaisten tulojen ja tulonsaajien lukumäärän muutos seutukunnittain 1996 - 1997.

BRUTTOKANSANTUOTE

Koko Suomen suhteellinen, asukasta kohti laskettu bruttokansantuote laski vuonna 1991 EU:n keskiarvon alapuolelle. Vuotta myöhemmin suhde oli tarkastelujakson alhaisin, 86.1 % EU:n keskimääräisestä. Tuorein tieto on vuodelta 1997, jolloin suhdeluku oli 98.8. Suuralueista Uusimaa on pystynyt parantamaan asemaansa EU-maiden sisäisessä tarkastelussa jatkuvasti vuodesta 1992 lähtien. Koko tarkasteluajan (1990 – 1997) Itä-Suomen tuotanto on ollut Suomen suuralueiden alhaisinta. Vuonna 1997 Itä-Suomen henkeä kohti laskettu bruttokansantuote oli 74.8 % EU:n keskiarvosta.

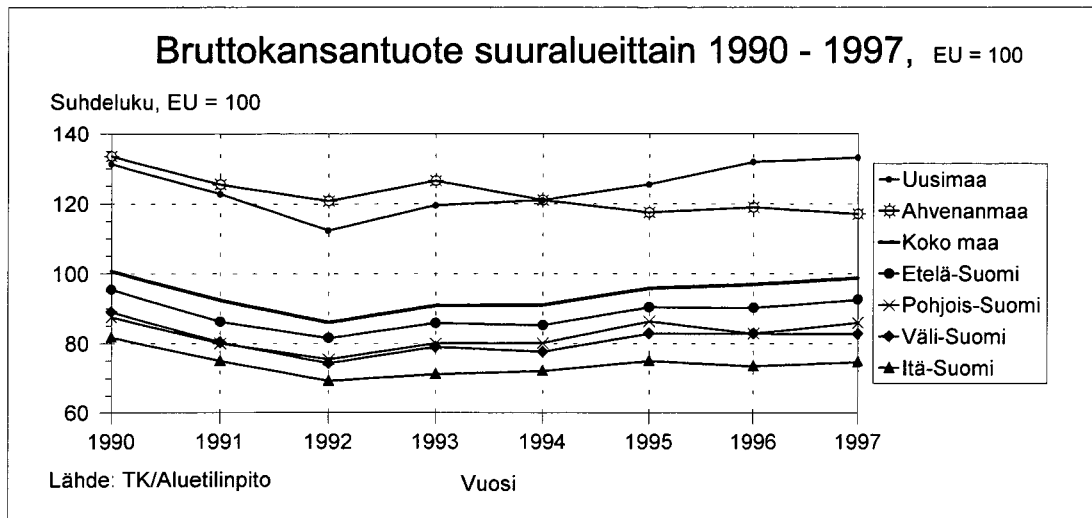
Vuonna 1997 toimialojen yhteenlaskettu bruttokansantuote oli 571.5 miljardia markkaa. Toimialoista teollisuuden osuus oli suurin, 26,8 %. Vastaavasti muiden palveluiden osuus koko bruttokansantuotteesta oli 24.3 %, kaupan ja liikenteen 20.5 % ja julkisen toiminnan 18.3 %. Rakennustoiminnan sekä maa- ja metsätalouden osuudet olivat alle 6 %.

Maakunnista teollisen toiminnan osuus oli suurin Itä-Uudellamaalla, lähes 45 % osuudella bruttokansantuotteesta. Vähäisin sen osuus oli Ahvenanmaalla, jossa kaupan ja liikenteen osuus oli maakuntien suurin. Maa- ja metsätalous oli suhteellisesti merkittävin Etelä-Savossa. Vähäisin sen osuus oli Uudellamaalla. Rakennustoiminta oli merkittävin Pohjois-Pohjanmaalla, julkinen toiminta vastaavasti Kainuussa ja Lapissa.

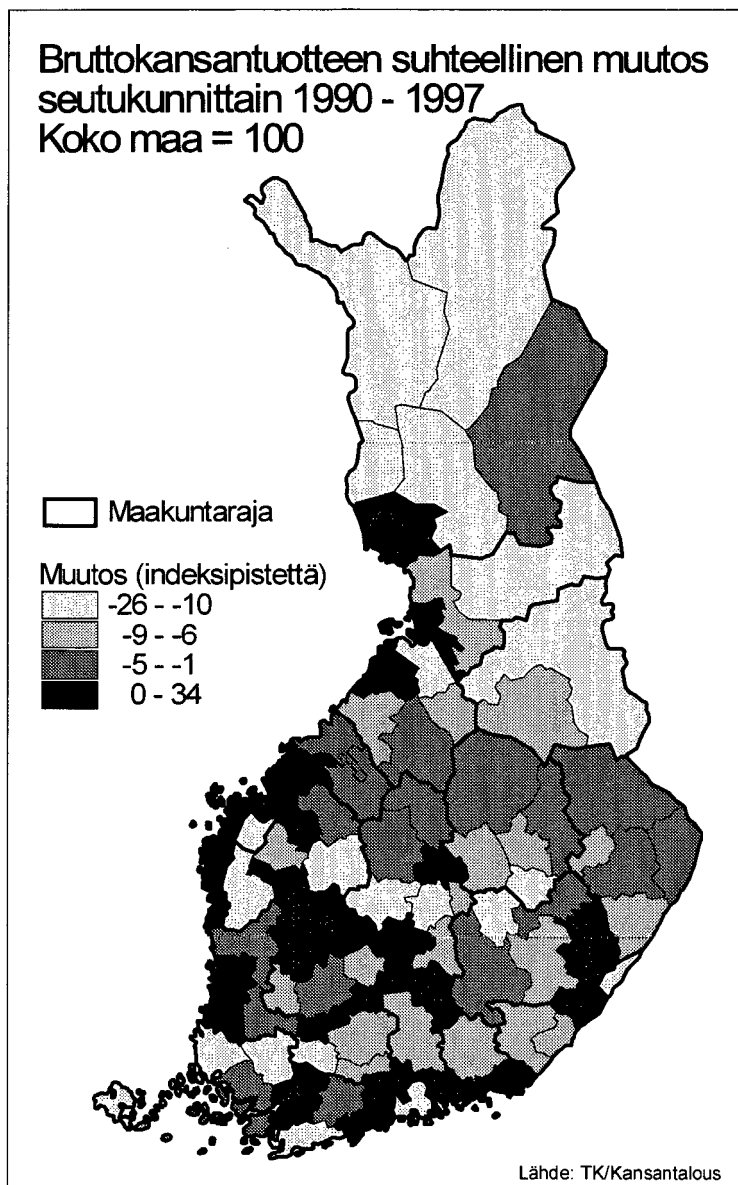
Suomen sisäisessä tarkastelussa Salon seutukunnan bruttokansantuote on noussut suhteellisesti eniten vuodesta 1990. Vuonna 1990 Salon seutukunnan suhdeluku (koko maa = 100) oli 97, kun se vuonna 1997 oli toiseksi korkein, 131. Eniten suhdeluku on laskenut Porvoon seutukunnan alueella, 112:sta 87:ään.

Vuonna 1997 asukasta kohti laskettu bruttokansantuotteen arvo oli koko maassa 108 293 markkaa. Tämä arvo ylittyi kolmessatoista seutukunnassa. Pienimmillään se oli Lakeuden seutukunnassa, 51 300 markkaa. Vastaavasti suurin arvo oli Helsingin seutukunnassa, yli 155 700 markkaa. Koko maan bruttokansantuotteesta muodostuikin Helsingin seutukunnan alueella yli 31 %. Tampereen ja Turun osuudet olivat yli 5 %. Bruttokansantuotteen arvo asukasta kohti laskettuna väheni kahdessatoista seutukunnassa vuodesta 1995 vuoteen 1997, eniten Kemi-Tornion alueella, yli 16 %. Vastaavana aikana kasvu oli suurin Eteläisten seinänaapurien seutukunnassa, yli 24 %. Maakunnittain tarkasteltuna kasvu oli suurin Uudellamaalla ja pienin Lapissa.

Seutukunnista Juvan ja Joroisten seutukunnat ovat alkutuotantovaltaisimpia. Jalostus oli vuonna 1997 merkittävin Salon, Äänekosken, Koillis-Pirkanmaan ja Raahen seutukuntien alueilla, joissa yli 57 % tuotannosta tapahtui jalostuksessa. Palvelujen osuus oli vuonna 1997 suurin Helsingin ja Maarianhaminan seutukunnissa, yli 60 % osuudella. Julkinen toiminta oli vastaavasti merkittävin Rovaniemen, Pohjois-Lapin ja Föglön seutukunnissa.

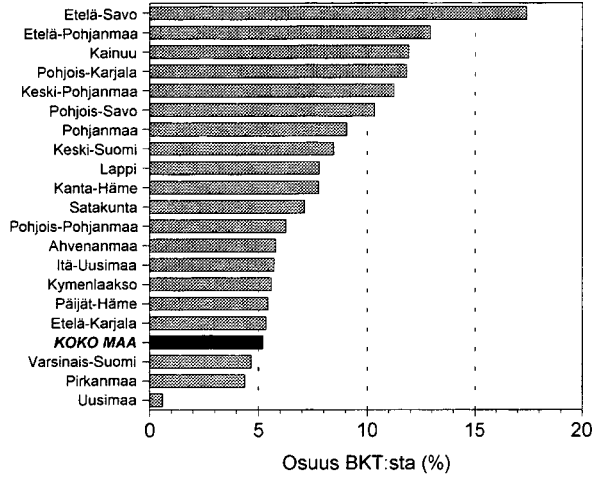
Kuva 100. Bruttokansantuote suuralueittain 1990 - 1997. EU=100.

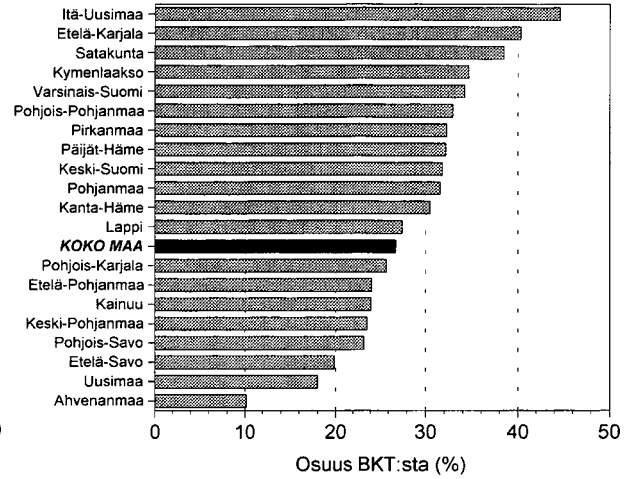
Kuva 101. Bruttokansantuotteen suhteellinen muutos seutukunnittain 1990 - 1997.
Koko maa=100

Eri toimialojen osuus bruttokansantuotteesta maakunnittain 1997

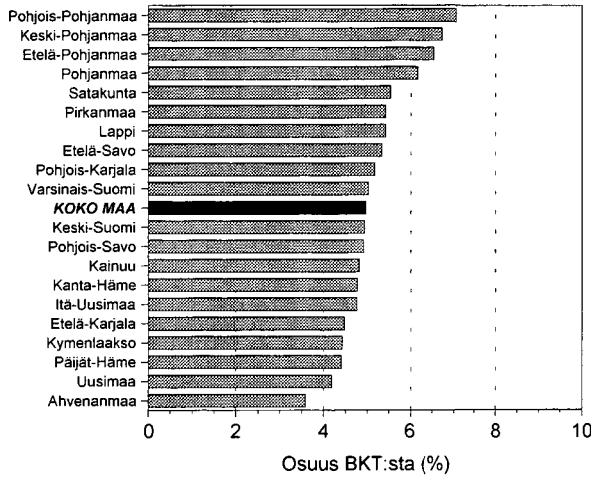
Maa- ja metsätalous

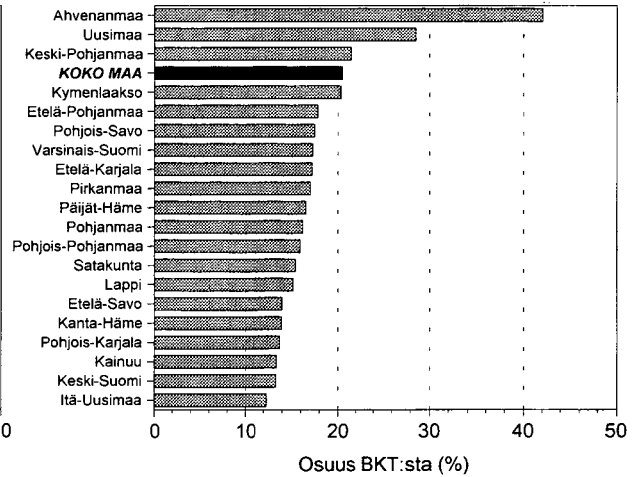
Teollinen toiminta

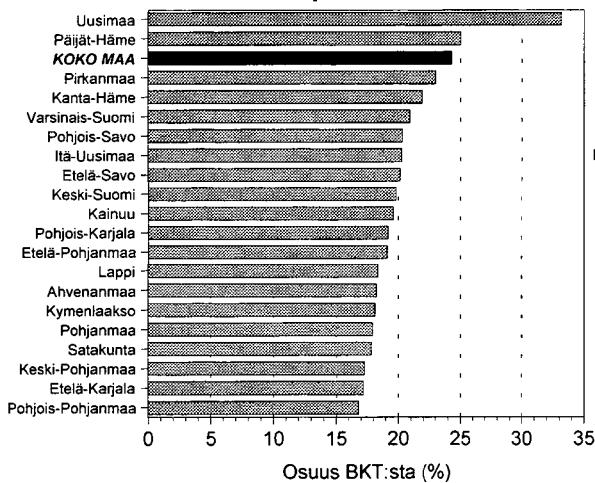
Rakennustoiminta

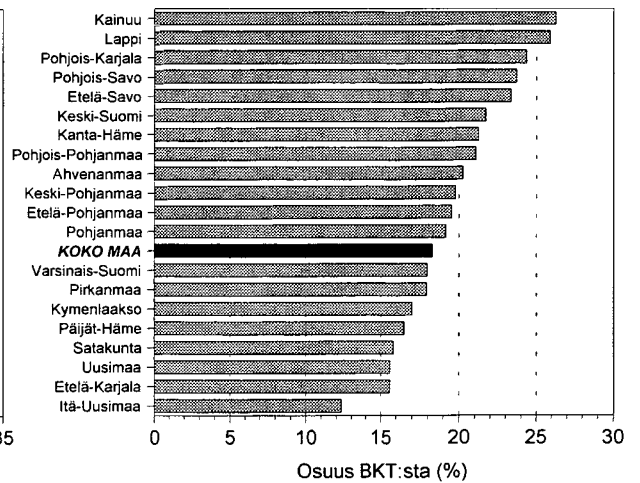
Kauppa ja liikenne

Muut palvelut

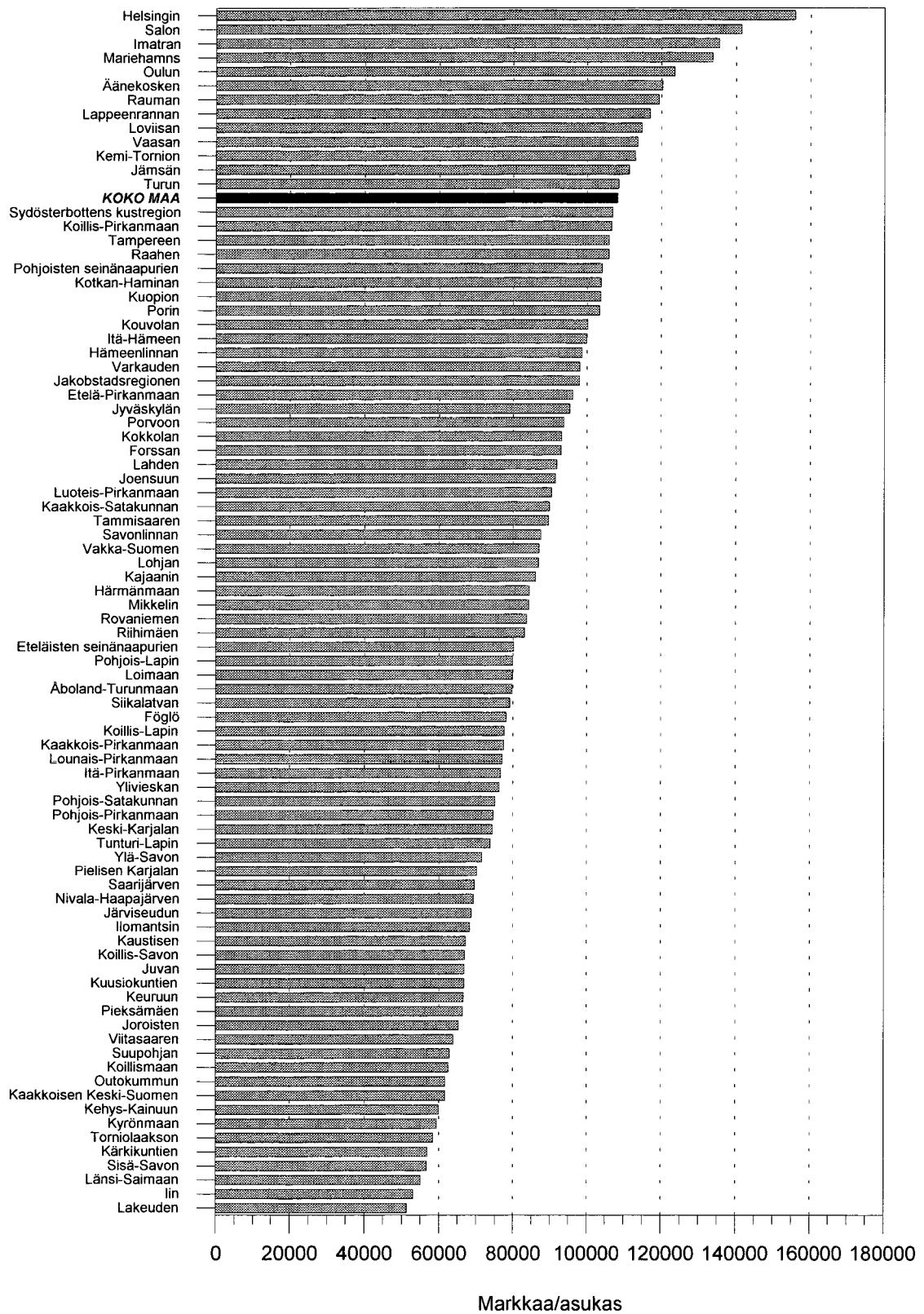

Julkinen toiminta

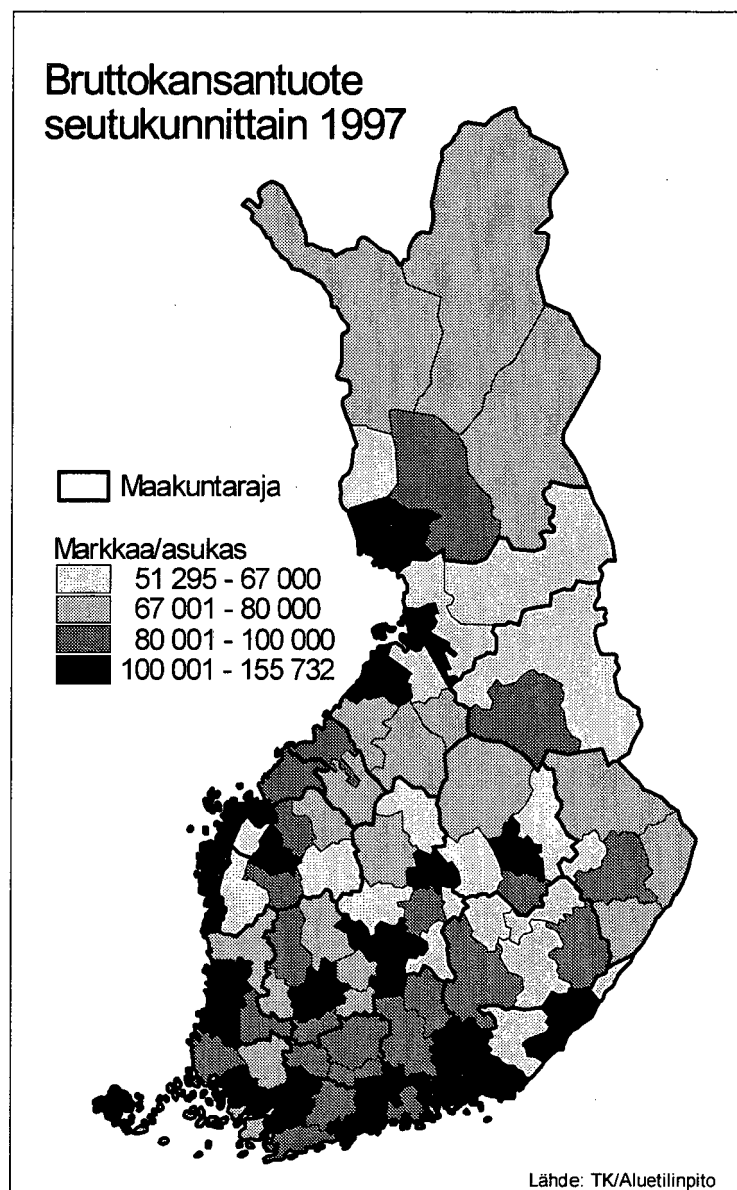
Lähde: TK/Aluutilinpito

Bruttokansantuote seutukunnittain 1997

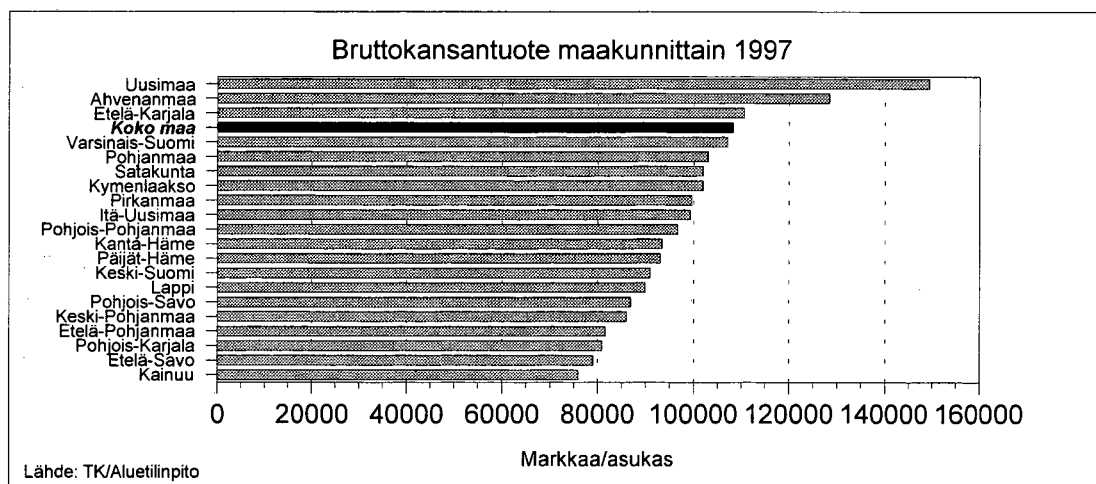

Lähde: TK/Aluetilinpito

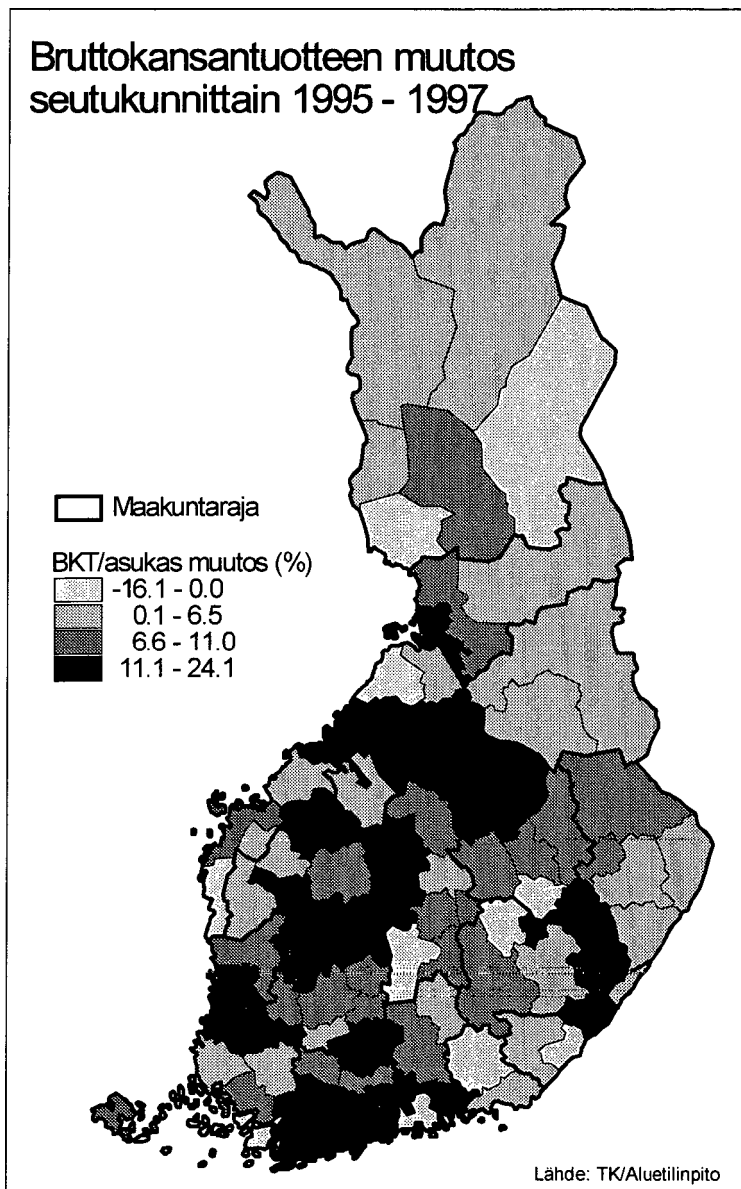
Kuva 103. Bruttokansantuote seutukunnittain 1997.

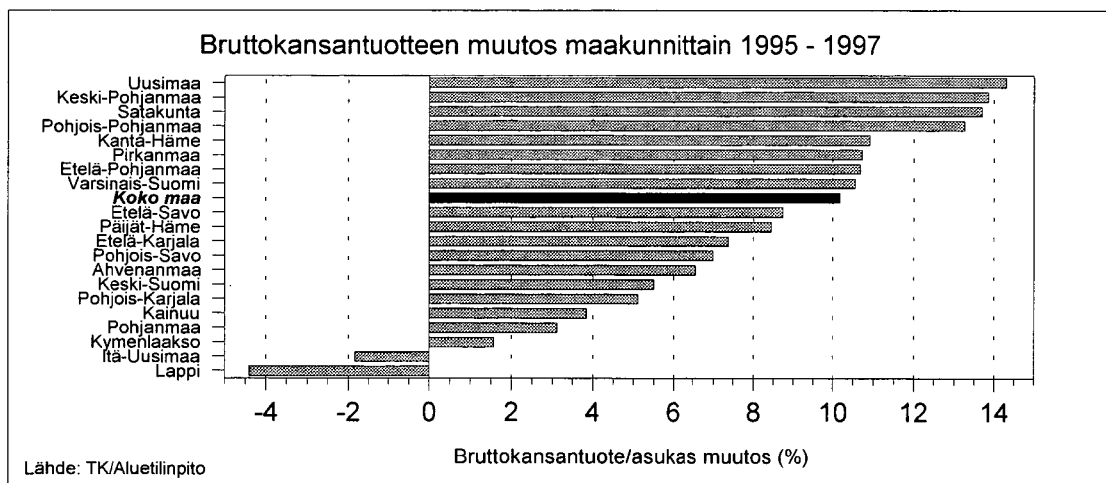
Kuva 104. Bruttokansantuote seutukunnittain 1997.

Kuva 105. Bruttokansantuote maakunnittain 1997.

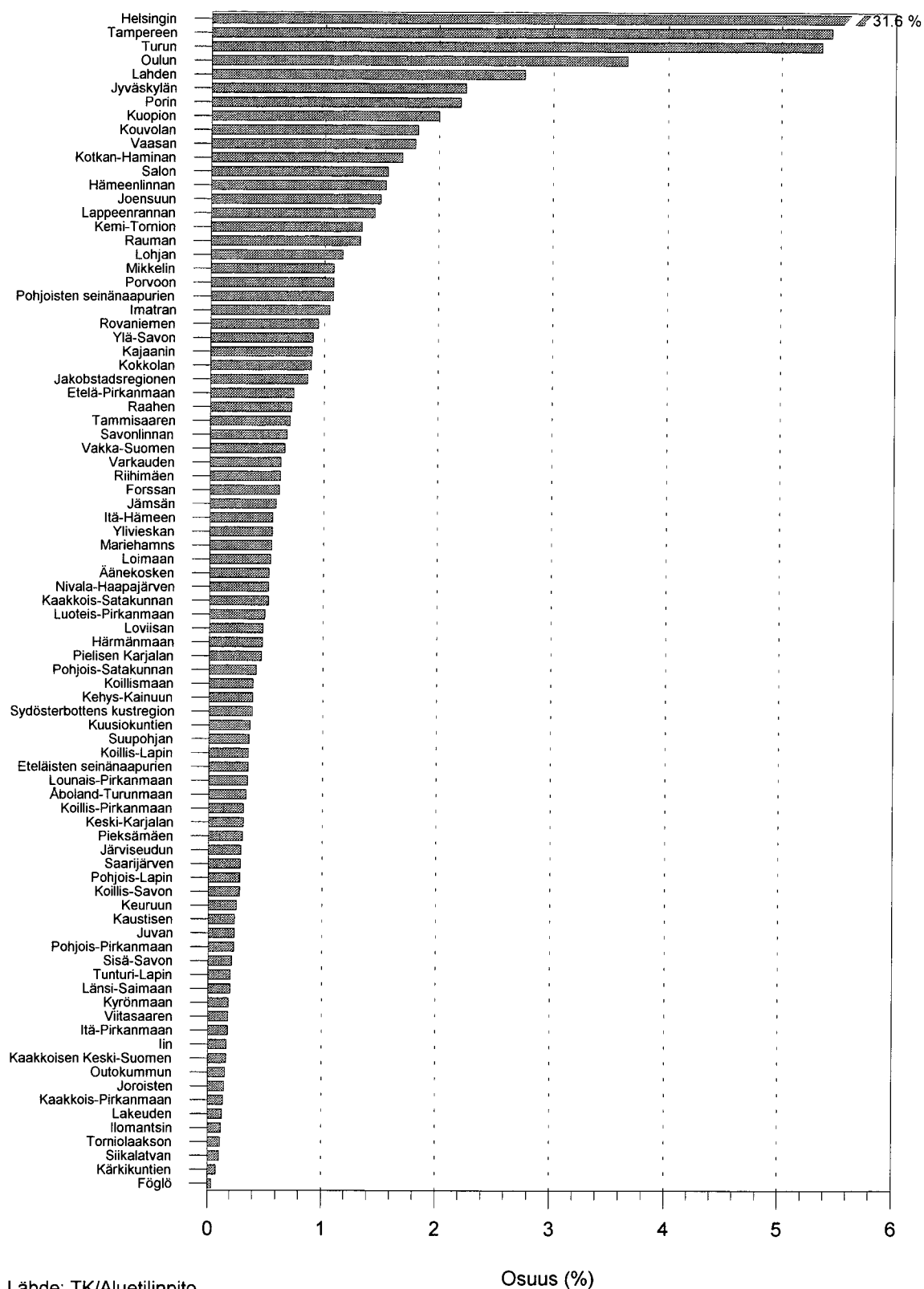

Kuva 106. Bruttokansantuotteen muutos seutukunnittain 1995 – 1997.

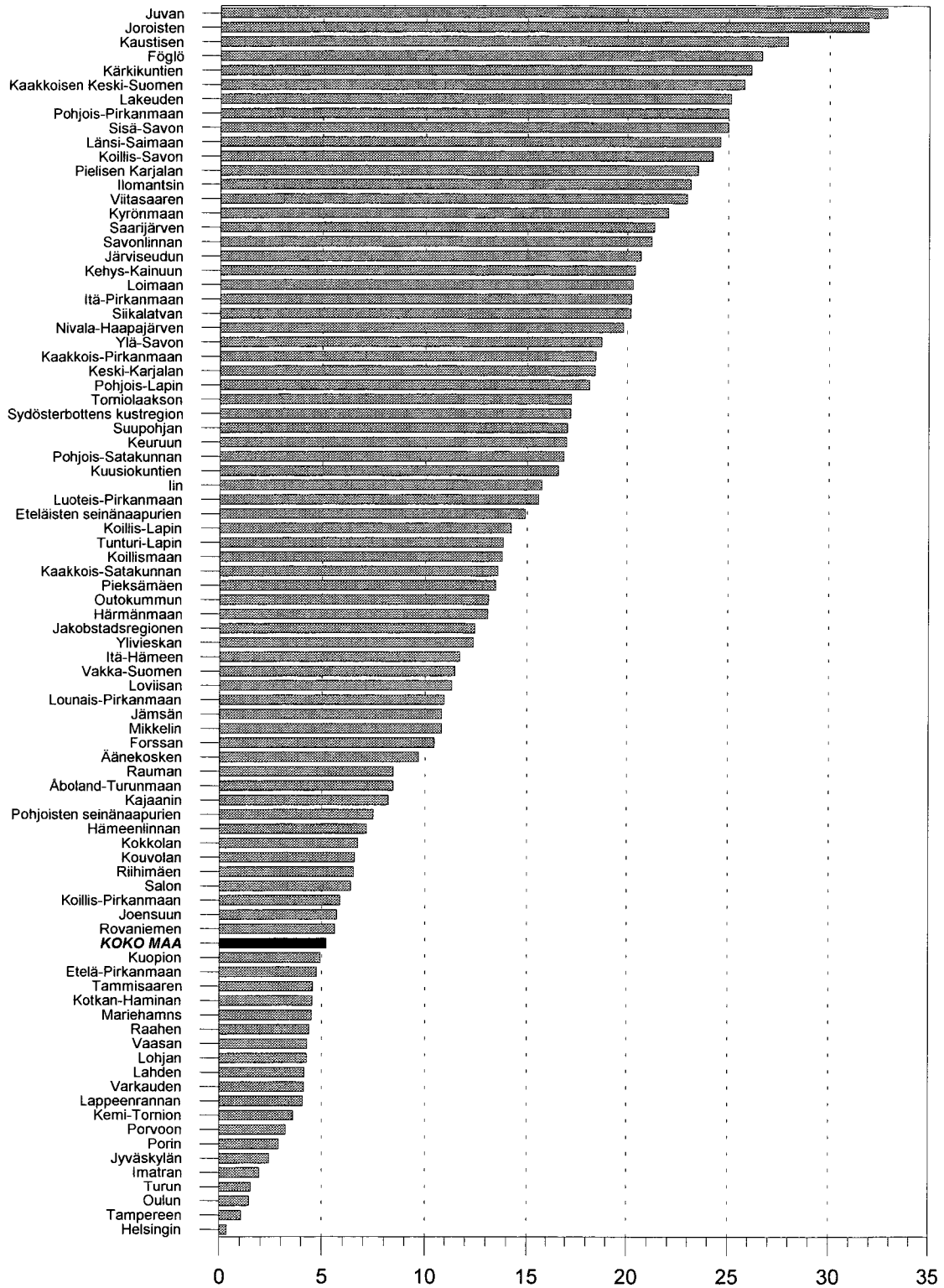
Kuva 107. Bruttokansantuotteen muutos maakunnittain 1995 – 1997.

Seutukuntien osuus koko maan bruttokansantuotteesta 1997

Kuva 108. Seutukuntien osuus koko maan bruttokansantuotteesta 1997.

Alkutuotannon bruttokansantuotteen osuus koko bkt:sta seutukunnittain 1997

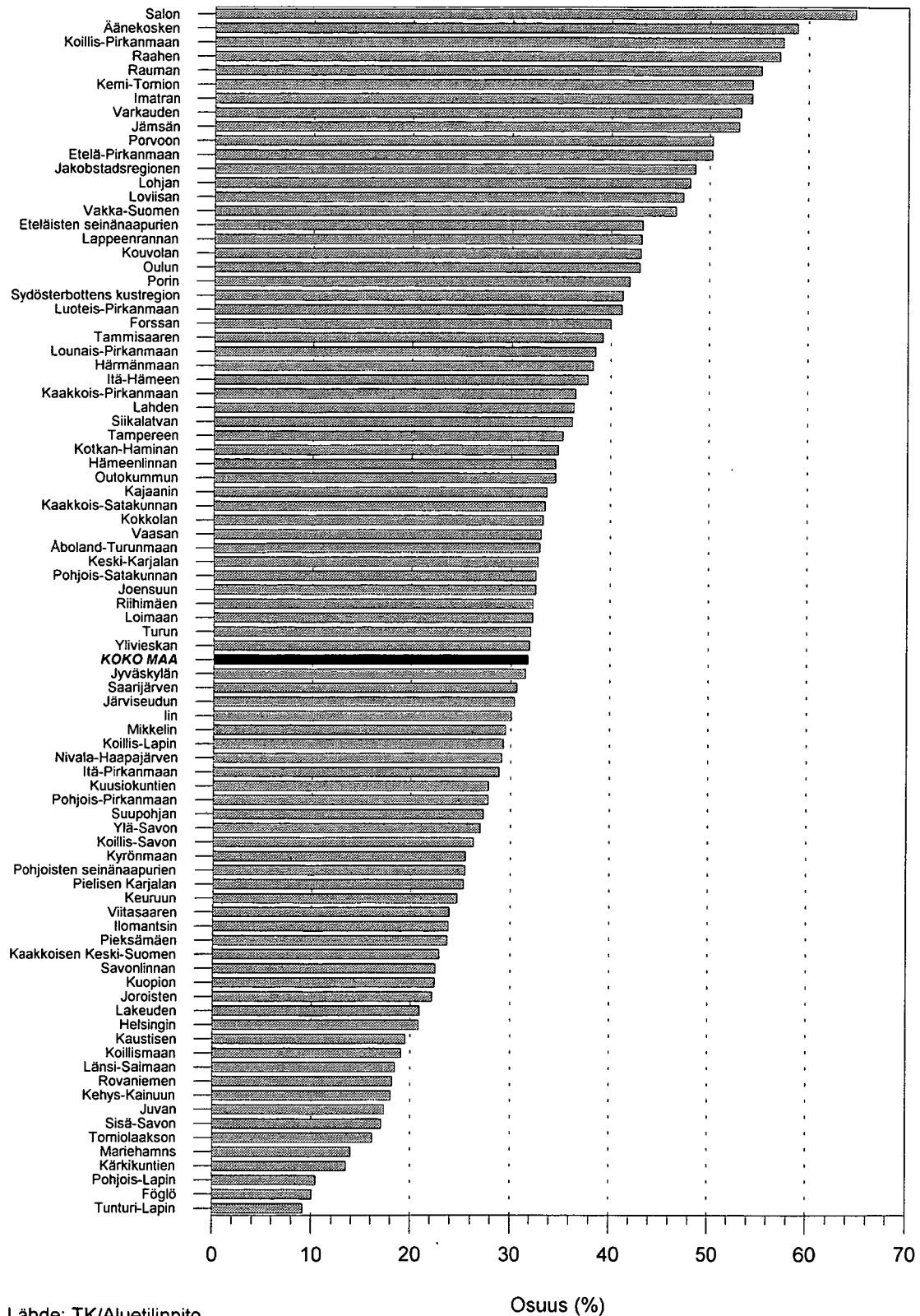

Lähde: TK/Aluetilinpito

Osuus (%)

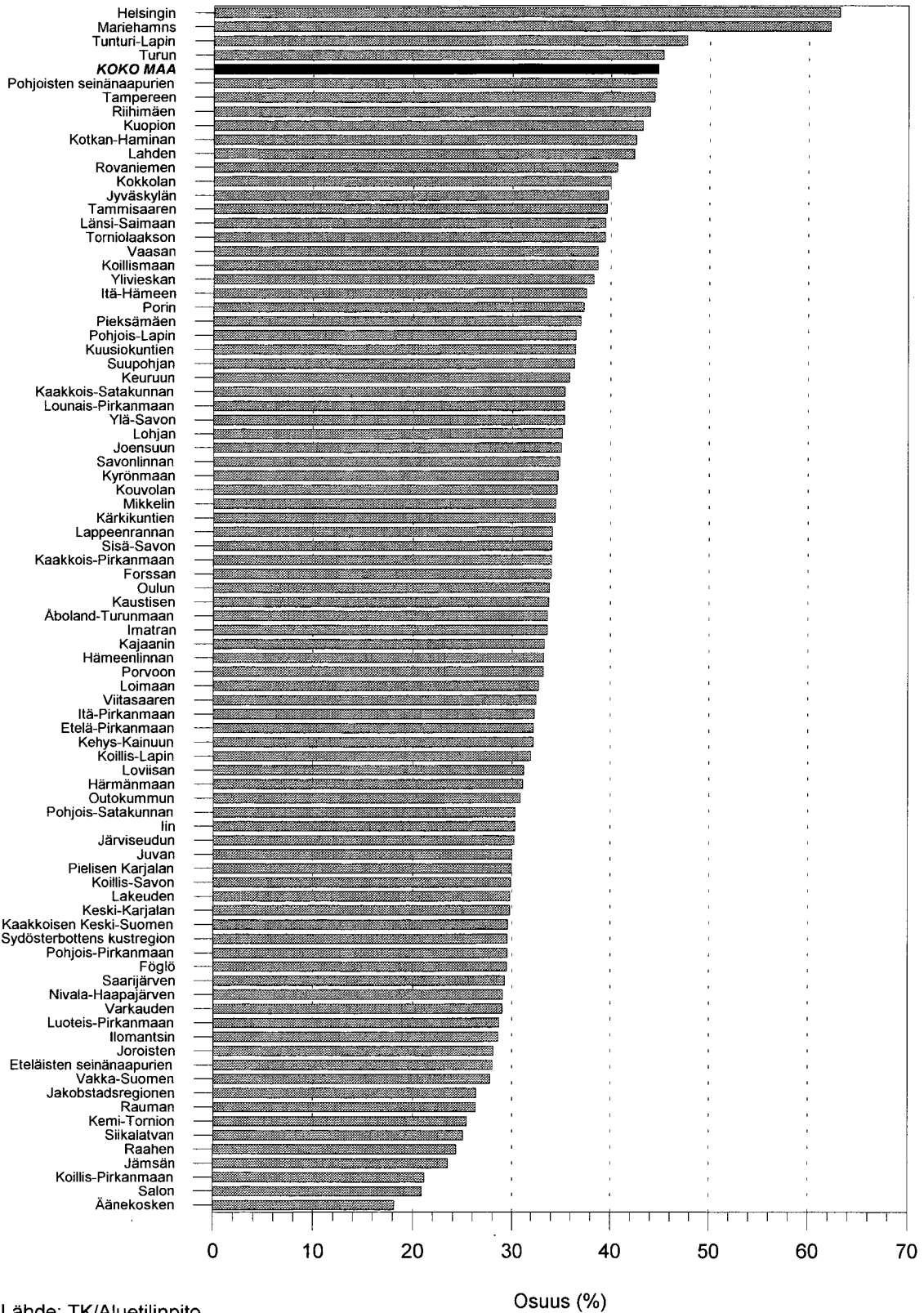
Kuva 109. Alkutuotannon bruttokansantuotteen osuus koko bkt:sta seutukunnittain 1997.

Jalostuksen bruttokansantuotteen osuus koko bkt:sta seutukunnittain 1997

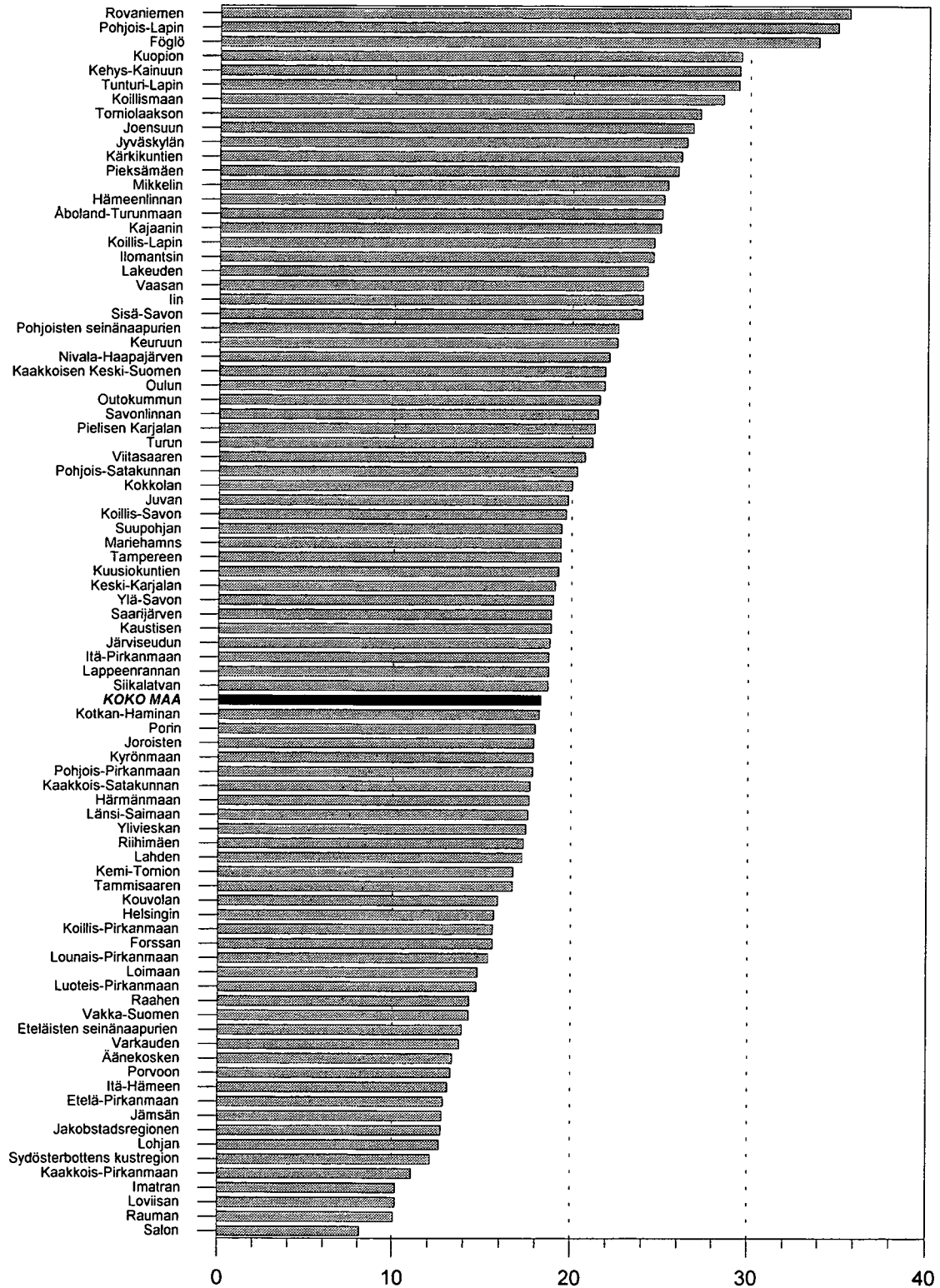
Kuva 110. Jalostuksen bruttokansantuotteen osuus koko bkt:sta seutukunnittain 1997.

Palvelujen bruttokansantuotteen osuus koko bkt:sta seutukunnittain 1997

Kuva 111. Palvelujen bruttokansantuotteen osuus koko bkt:sta seutukunnittain 1997.

Julkisen toiminnan bruttokansantuotteen osuus koko bkt:sta seutukunnittain 1997

Lähde: TK/Aluetilinpito

Osuus (%)

Kuva 112. Julkisen toiminnan bruttokansantuotteen osuus koko bkt:sta seutukunnittain 1997.

TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

Työllisyys

Kahdeksassatoista seutukunnissa oli enemmän työpaikkoja kuin työllisiä, eli nämä seutukunnat olivat työpaikkaomavaraisia vuonna 1996. Korkein työpaikkaomavaraisuusaste oli Maarianhaminan seutukunnassa (119.4 %). Alhaisimman omavaraisuusasteen seutukunnat, Kyrönmaa, Föglö ja Länsi-Saimaa (alle 75 %), sijaitsevat työpaikkaomavaraisten Vaasan, Maarianhaminan ja Lappeenrannan seutukuntien läheisyydessä. Työpaikkaomavaraisuus nousi 38 seutukunnassa vuodesta 1994 vuoteen 1996. Eniten se nousi Salon ja Kaakkois-Pirkanmaan seutukunnissa, yli 3.0 prosenttiyksikköä. Työpaikkaomavaraisuus laski eniten Föglön seutukunnassa, 7 prosenttiyksikköä.

Taloudellinen huoltosuhde ilmoittaa, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti. Huoltosuhdeluku oli vuonna 1997 (ennakkotieto) koko maassa 1.55. Seitsemän vuotta aiemmin vastaava luku oli 1.14. Vuonna 1997 seutukunnittainen huoltosuhde oli korkein Kehys-Kainuun ja Tornionlaakson seutukunnissa. Näissä seutukunnissa huoltosuhde onkin noussut eniten vuodesta 1990.

Työttömyys

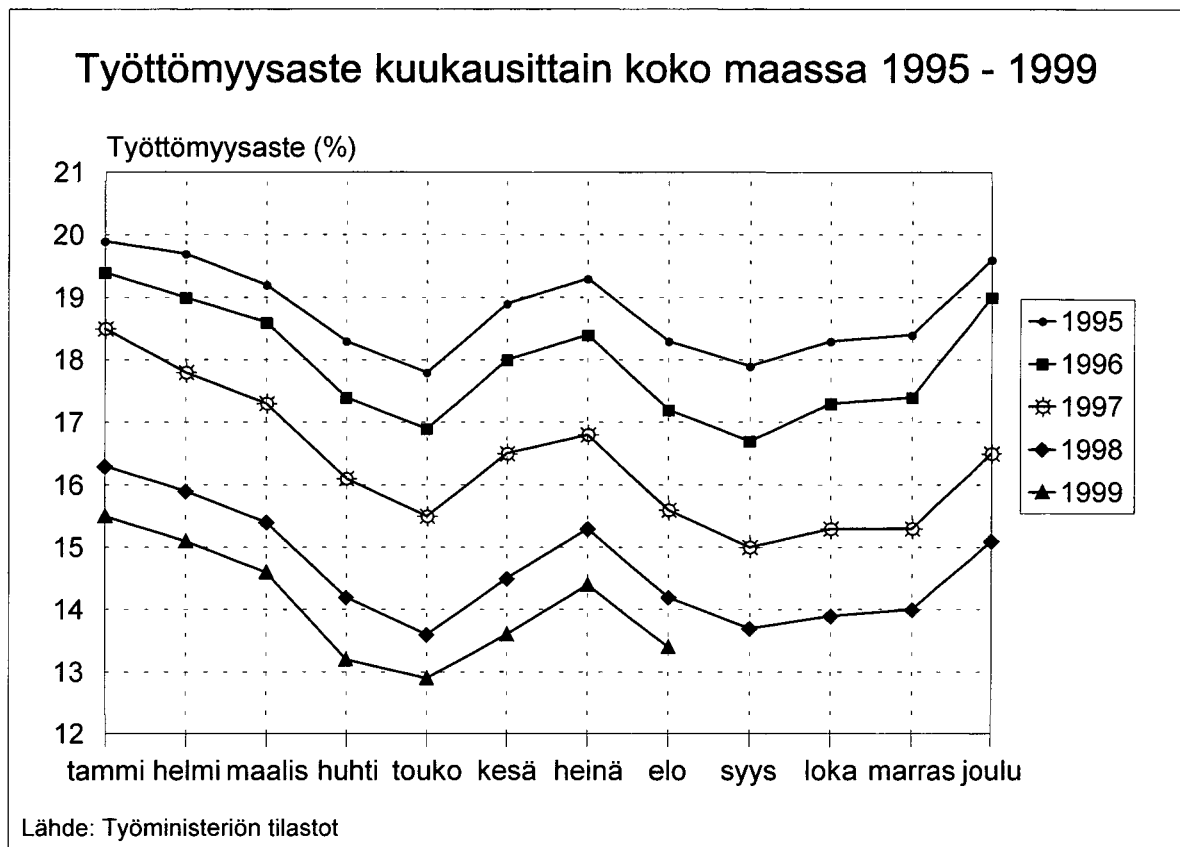
Työttömyysasteet ovat yleensä alimmillaan touko- ja syyskuussa. Elokuussa 1999 koko maan työttömyysaste oli lähes 5 prosenttiyksikköä alempi kuin kolme vuotta aikaisemmin. Vuodesta 1997 vuoteen 1998 työttömyys kasvoi vain Raahen seutukunnassa (0.4 prosenttiyksikköä). Lohjan seutukunnassa työttömyys väheni eniten, lähes 3 prosenttiyksikköä. Maakunnista työttömyysaste pieneni eniten Uudellamaalla.

Elokuussa 1999 työttömyysaste oli koko maassa 13.4 %. Yhdeksän seutukunnan alueella työttömiä oli alle 10 % työvoimasta. Suhteellisesti vähiten heitä oli Maarianhaminan ja Föglön seutukunnissa. Työttömyys on voimakkainta Suomen pohjois- ja itäosissa. Tunturi-Lapin ja Pohjois-Lapin seutukuntien työvoimasta yli 23 % oli työttöminä elokuussa 1999. Lapin maakunnankin keskimääräinen työttömyysaste oli yli 20 %.

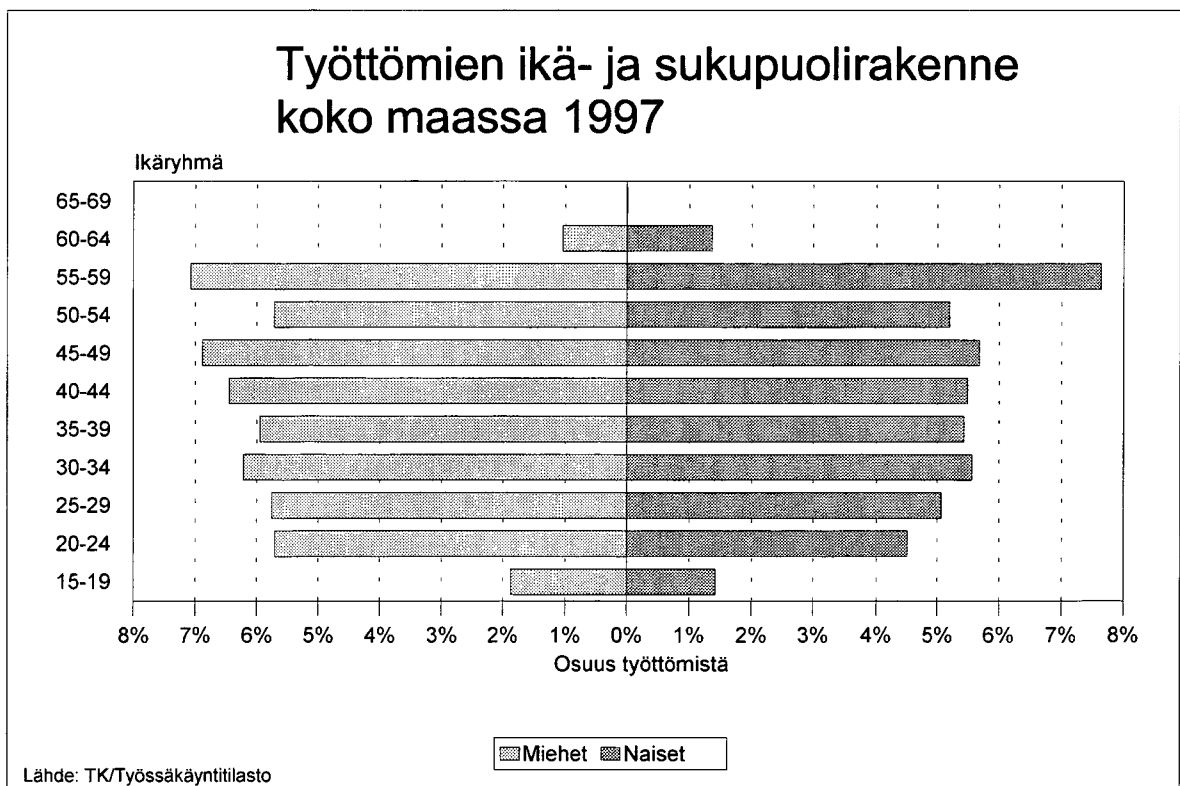
Pitkäaikaistyöttömäksi katsotaan henkilö, joka on ollut työttömänä yli vuoden. Elokuussa 1999 heidän osuutensa koko maan työvoimasta oli 4 %. Pielisen Karjalan ja Kärkikuntien seutukunnissa tämä osuus oli suurin, Ahvenanmaan seutukunnissa pienin.

Nuorten työttömyysasteella tarkoitetaan alle 25-vuotiaiden työttömien osuutta samankäisestä työllisestä työvoimasta. Vuonna 1998 nuorten työttömyysaste oli koko maassa 21.3 %. Pahin tilanne oli Koillismaan ja Pielisen Karjalan seutukunnissa, joissa nuorison työttömyysaste oli yli 40 %. Ahvenanmaalla nuorten työllisyystilanne oli paras.

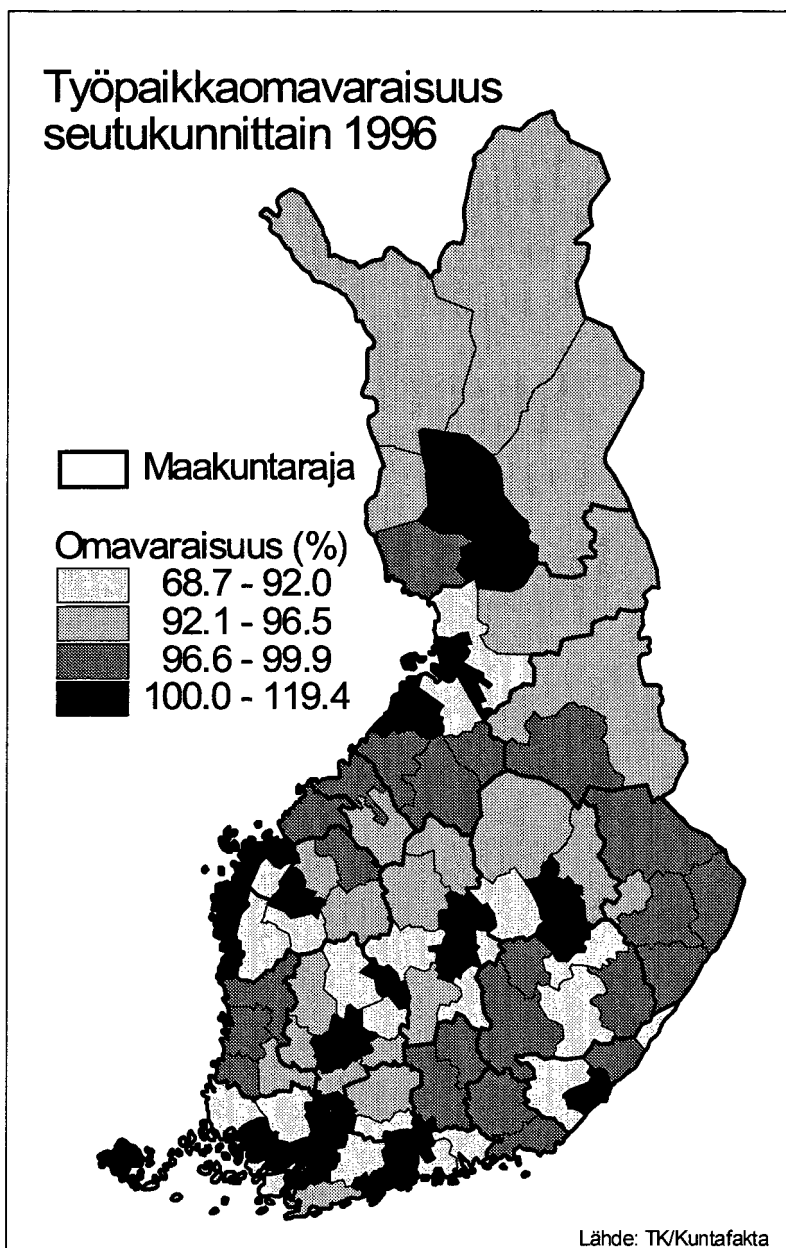
55 – 59 –vuotiaat muodostivat suurimman työttömien ikäryhmän vuonna 1997. Lähes 15 % työttömistä kuului tähän ikäluokkaan. Toiseksi suurin ikäluokka oli 45 – 49 –vuotiaat.

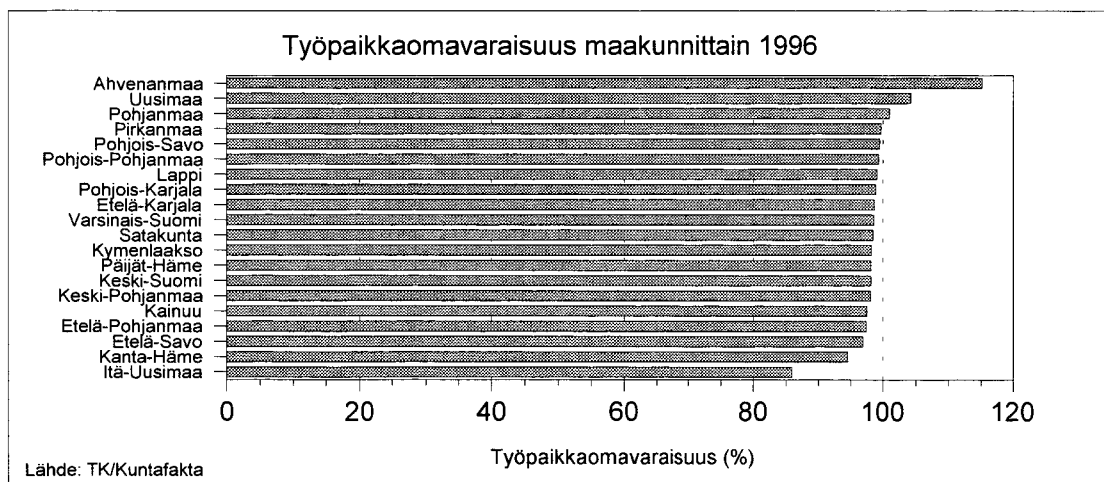
Kuva 113. Työttömyysaste kuukausittain koko maassa 1995 – 1999.

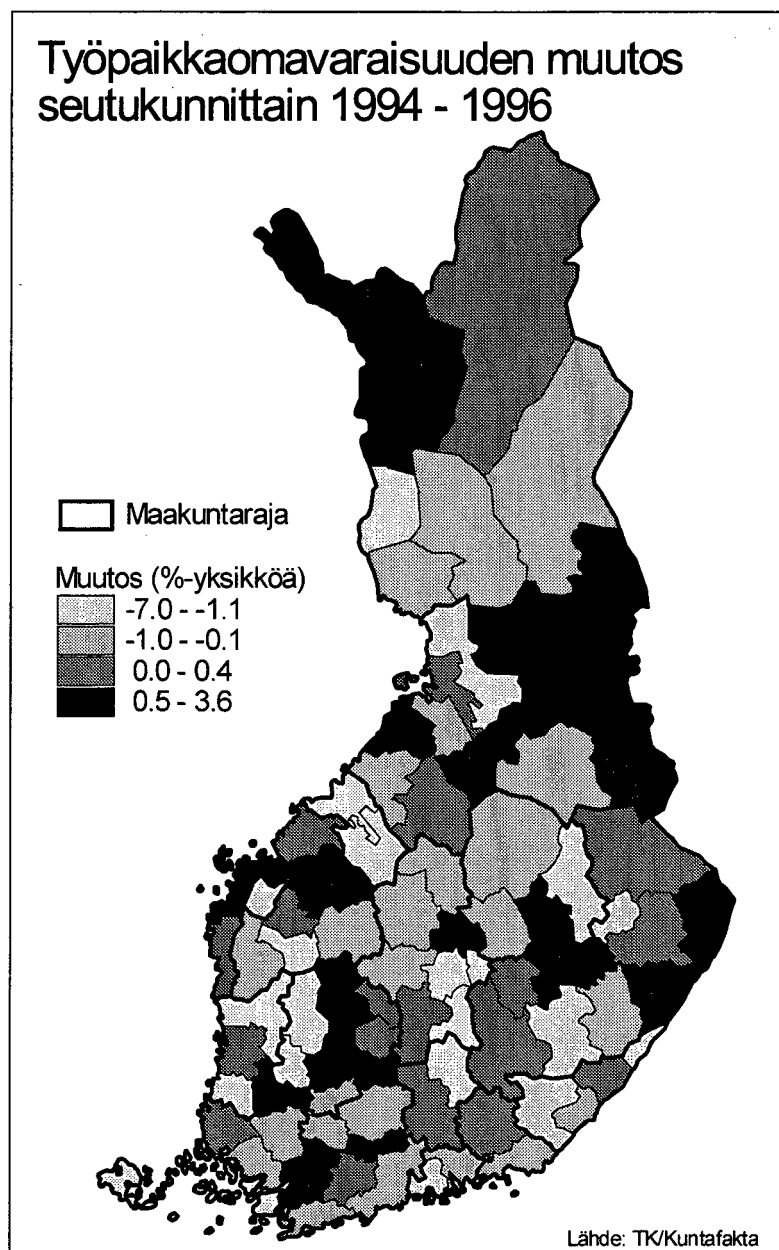
Kuva 114. Työttömien ikä- ja sukupuolirakenne koko maassa 1997.

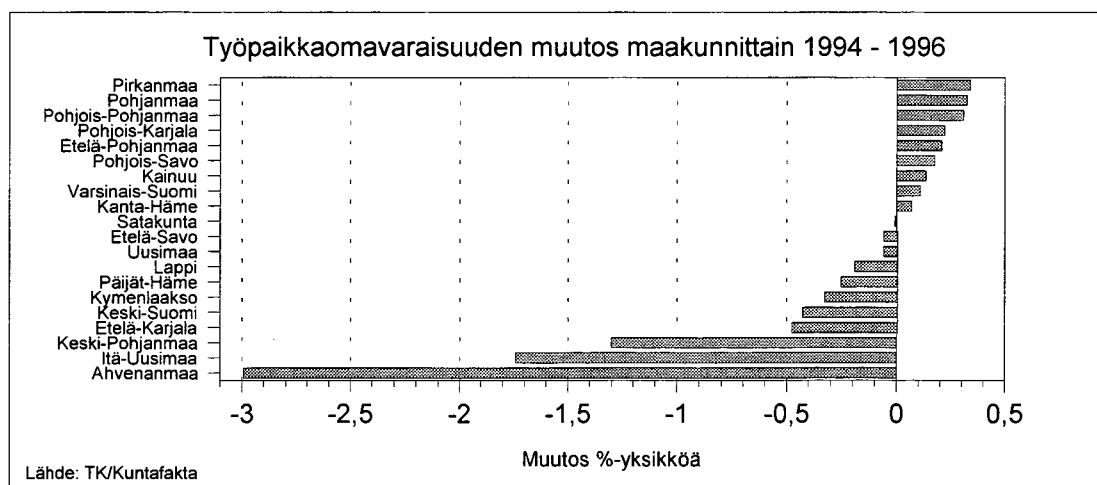
Kuva 115. Työpaikkaomavaraisuus seutukunnittain 1996.

Kuva 116. Työpaikkaomavaraisuus maakunnittain 1996.

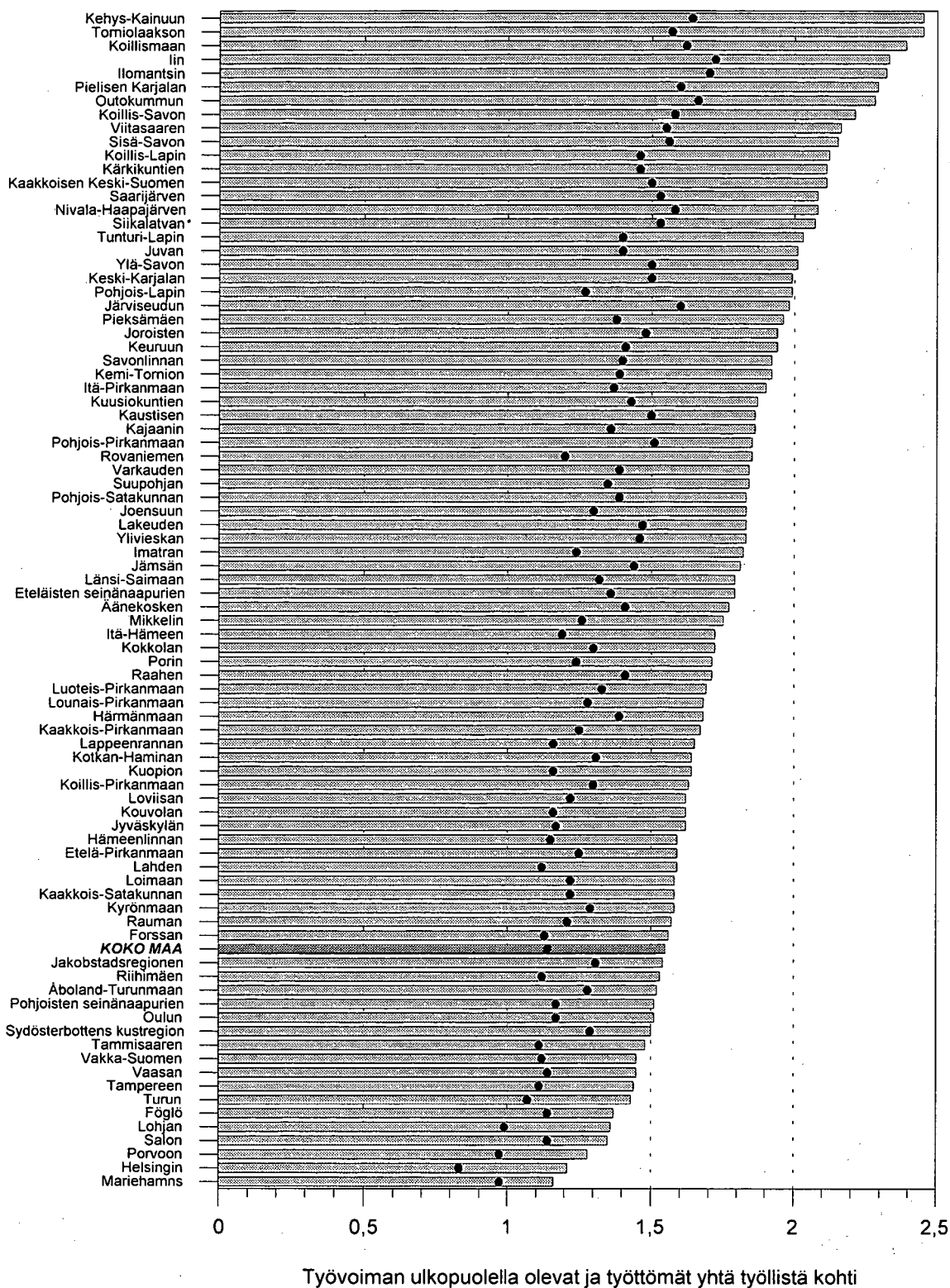

Kuva 117. Työpaikkaomavaraisuuden muutos seutukunnittain 1994 - 1996.

Kuva 118. Työpaikkaomavaraisuuden muutos maakunnittain 1994 - 1996.

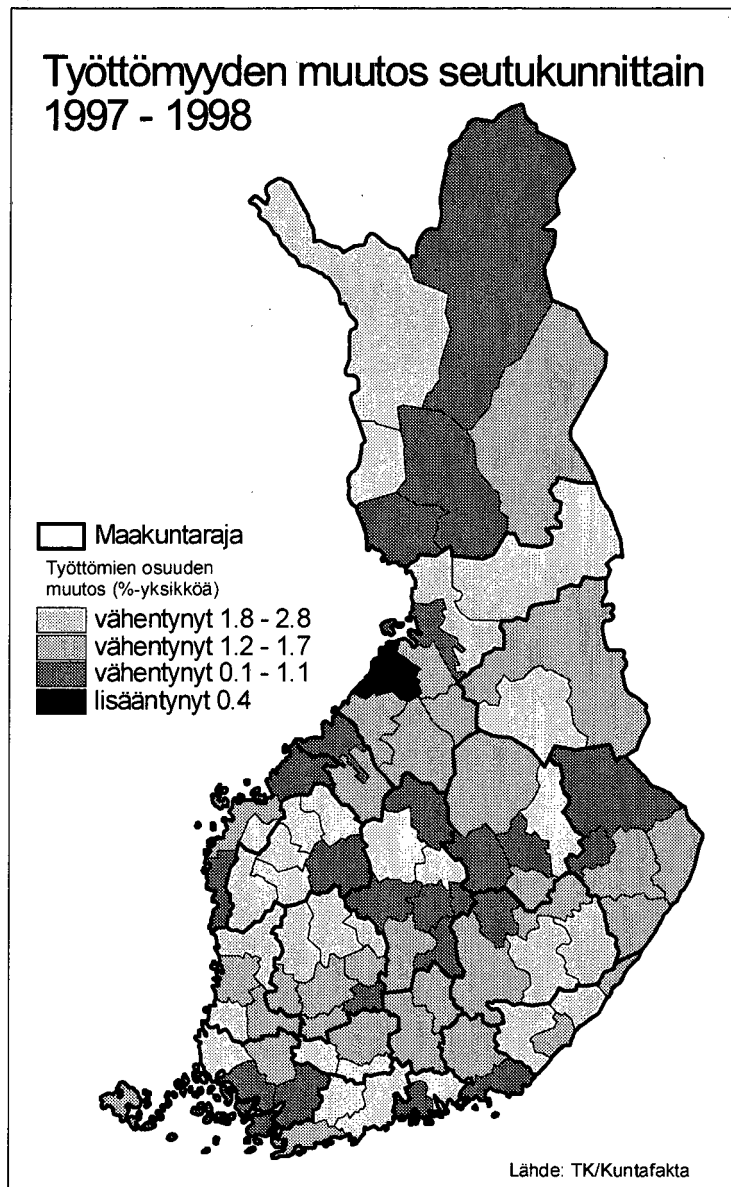
Taloudellinen huoltosuhde seutukunnittain 1990 ja 1997*

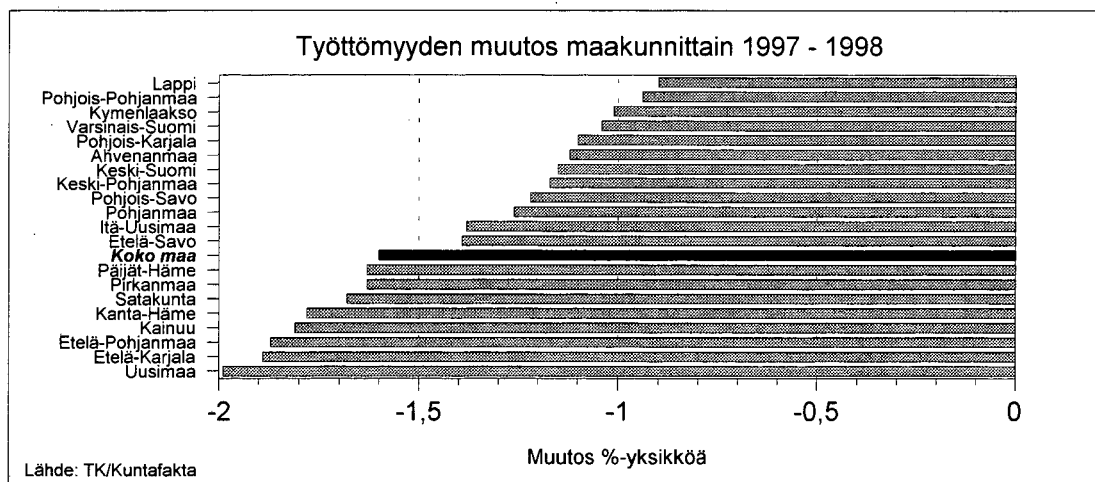
Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

Kuva 119. Taloudellinen huoltosuhde seutukunnittain 1990 ja 1997.

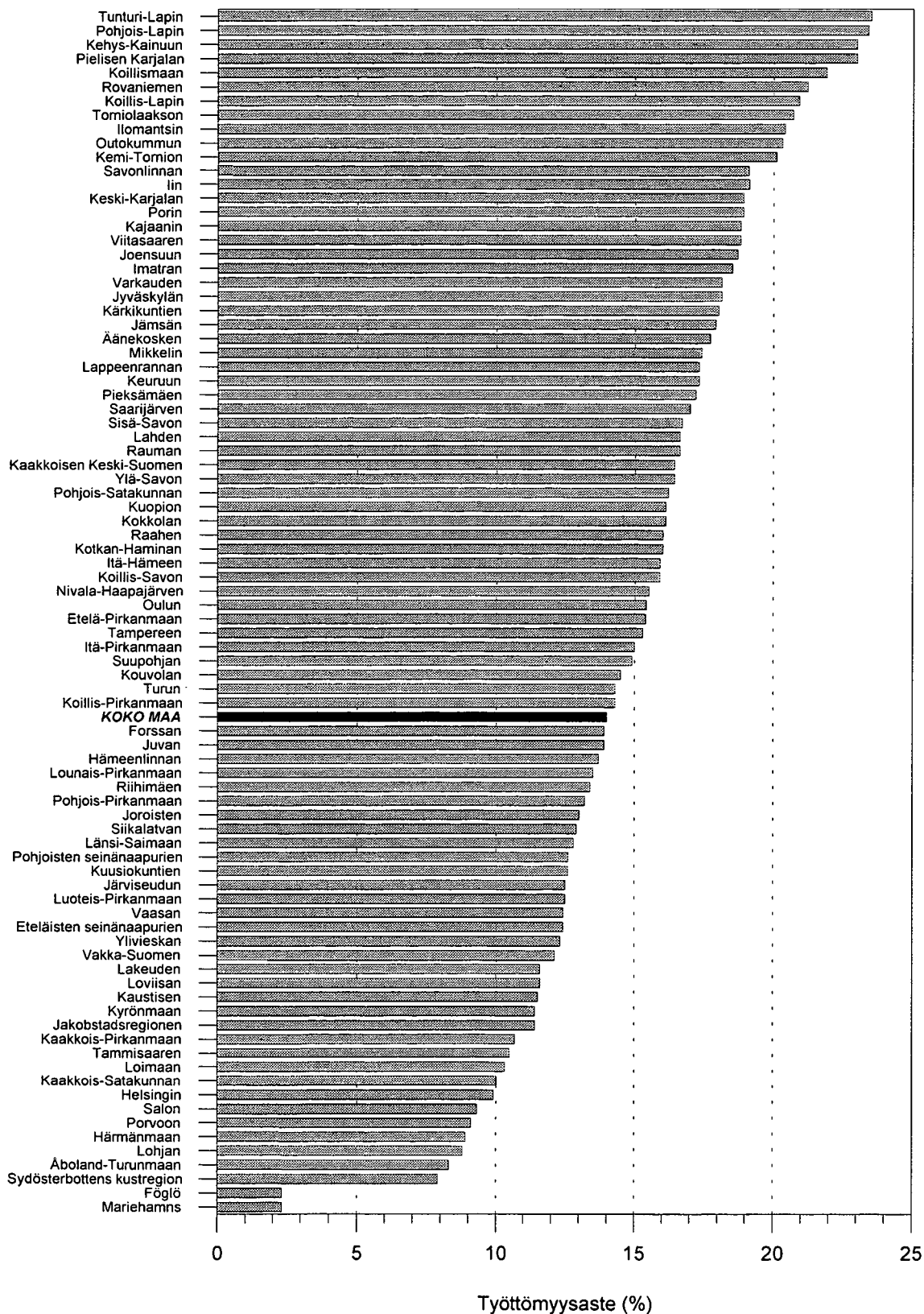

Kuva 120. Työttömyyden muutos seutukunnittain 1997 - 1998.

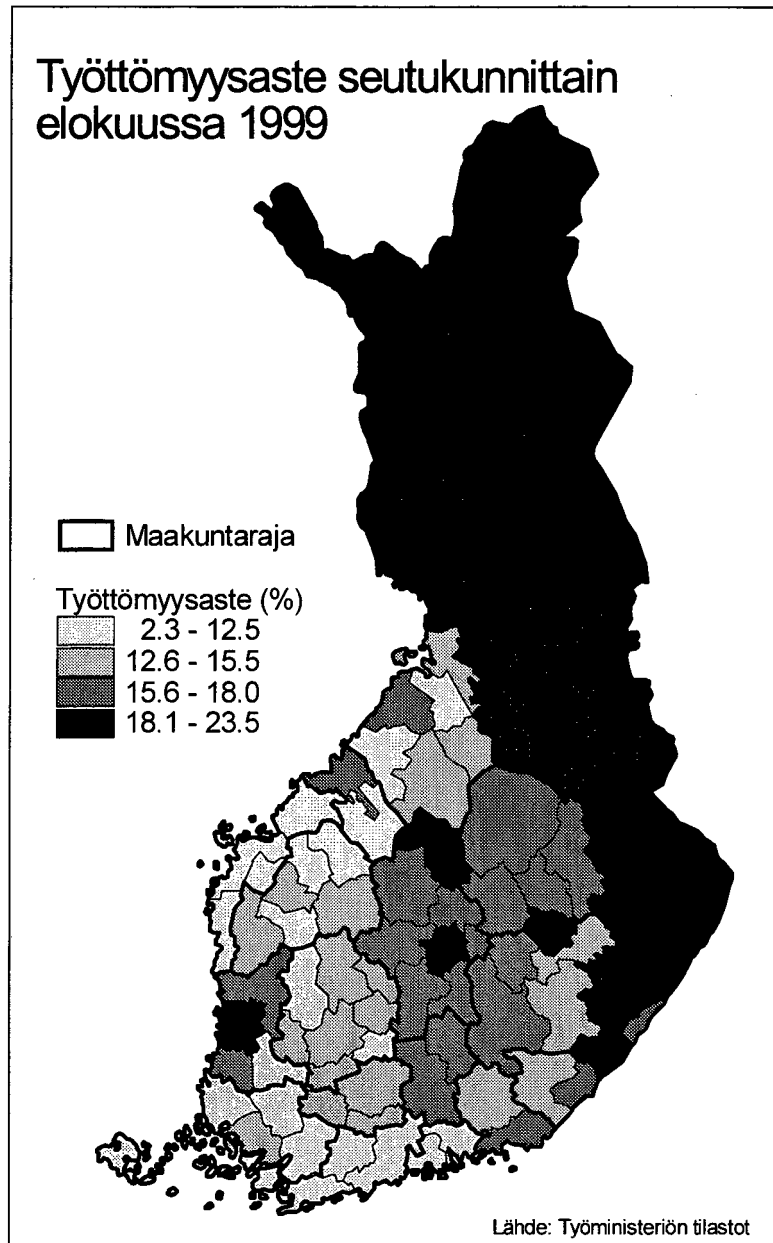
Kuva 121. Työttömyyden muutos maakunnittain 1997 - 1998.

Työttömyysaste seutukunnittain elokuussa 1999

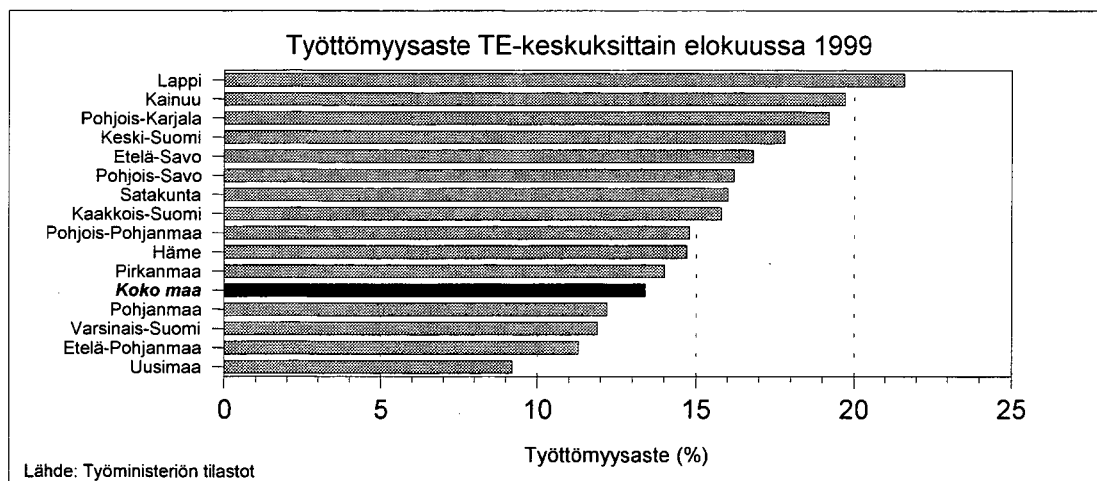

Lähde: Työministeriön tilastot

Kuva 122. Työttömyysaste seutukunnittain elokuussa 1999.

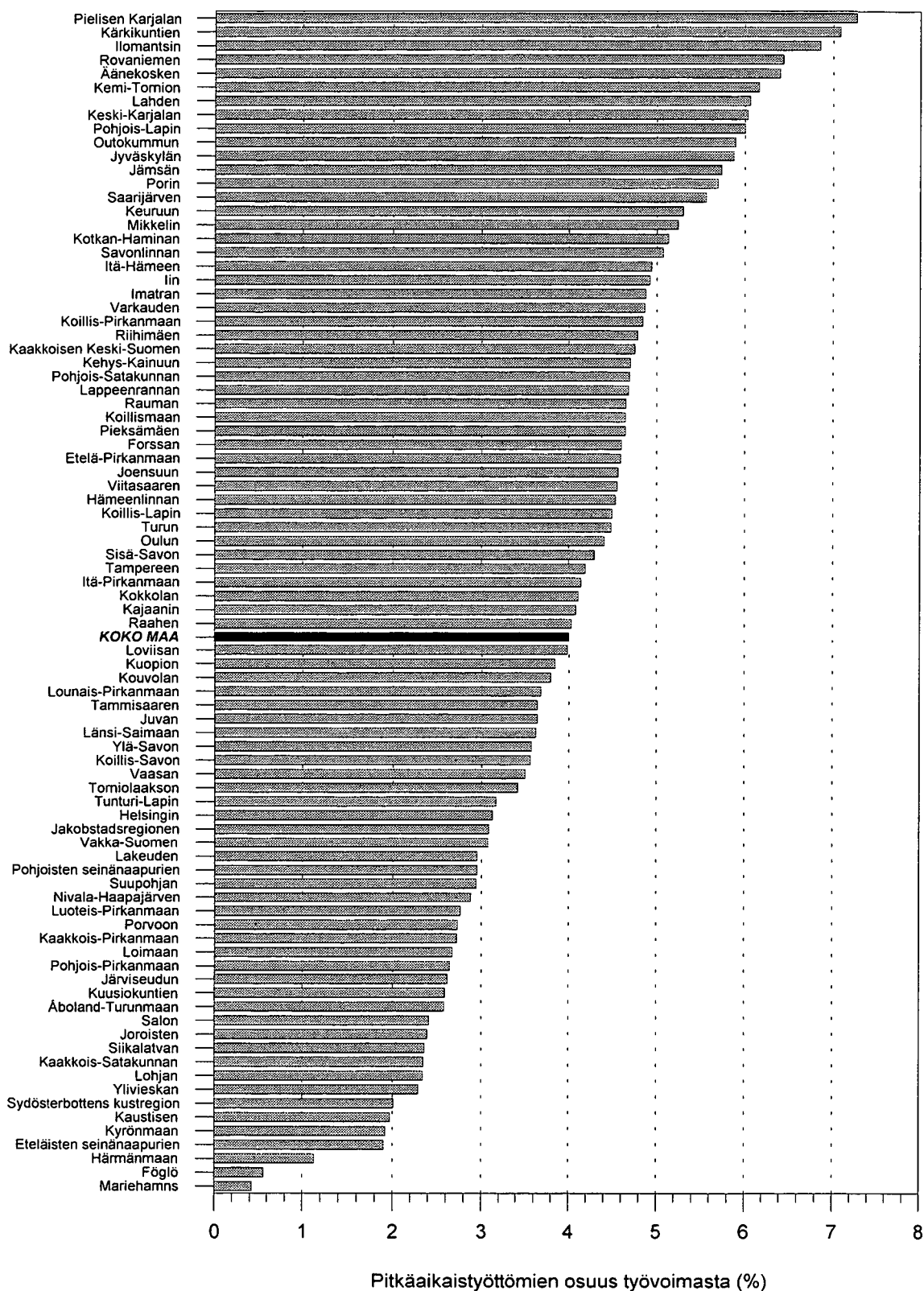

Kuva 123. Työttömyysaste seutukunnittain elokuussa 1999.

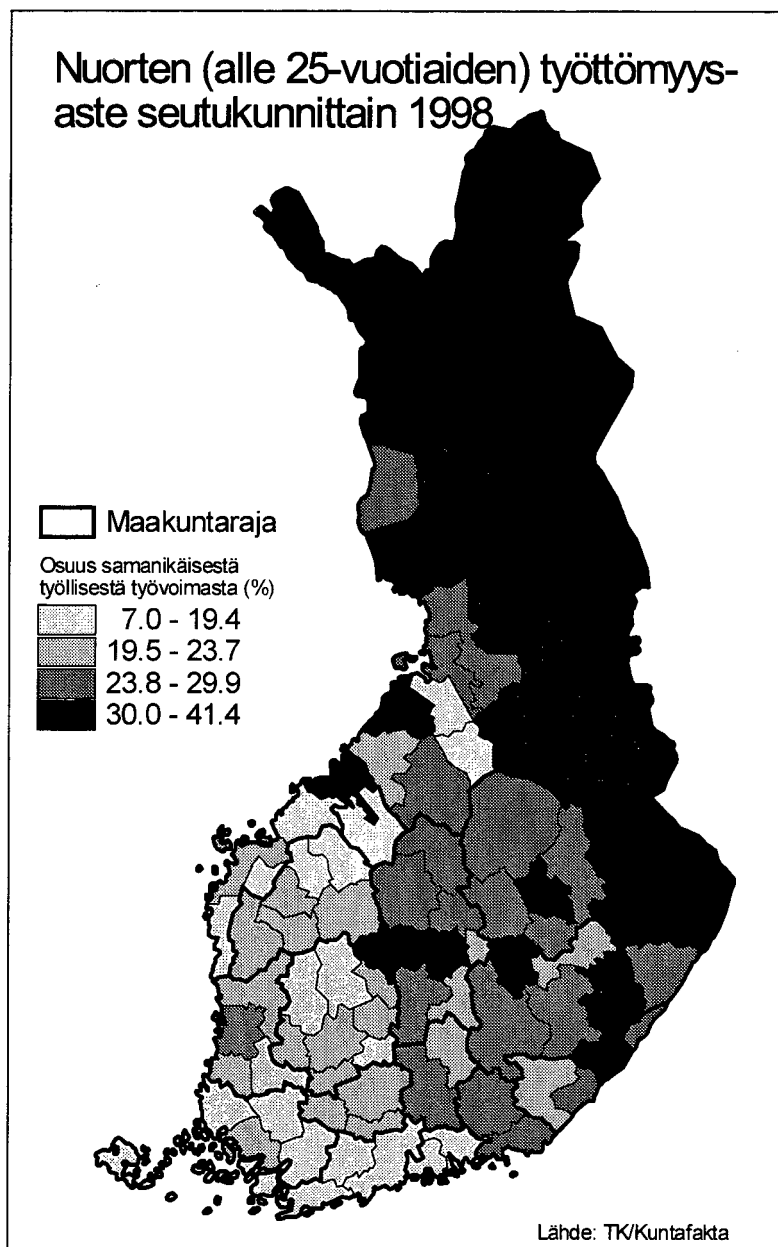
Kuva 124. Työttömyysaste TE-keskuksittain elokuussa 1999.

Pitkäaikaistyöttömät seutukunnittain elokuussa 1999

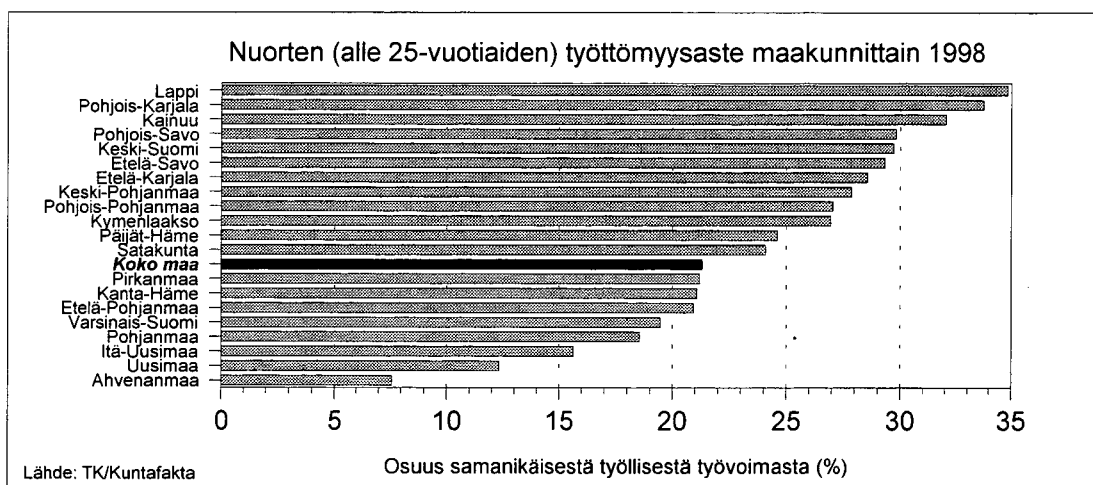

Lähde: Työministeriön tilastot

Kuva 125. Pitkäaikaistyöttömät seutukunnittain elokuussa 1999 (osuus työvoimasta).

Kuva 126. Nuorten (alle 25-vuotiaiden) työttömyysaste seutukunnittain 1998.

Kuva 127. Nuorten (alle 25-vuotiaiden) työttömyysaste maakunnittain 1998.

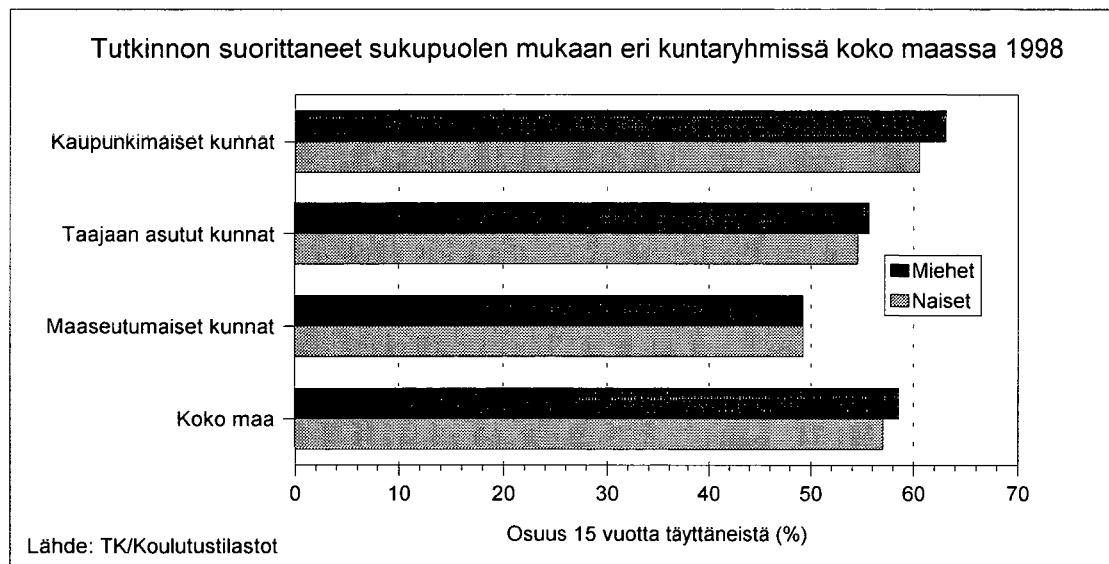
KOULUTUS

Suomessa asuvista 15 –vuotta täyttäneistä naisista 57 % oli suorittanut jonkin perusasteen jälkeisen tutkinnon vuonna 1998. Miesten keskuudessa osuus oli hieman naisten osuutta suurempi, varsinkin kaupunkimaisissa kunnissa. Maaseutumaisissa kunnissa tutkinnon suorittaneiden osuuksissa ei ollut eroja miesten ja naisten välillä.

Seutukunnittain tarkasteltuna tutkinnon suorittaneiden osuus oli suurin Oulun seutukunnassa ja pienin Föglön, Ilomantsin ja Kärkikuntien seutukunnissa. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli suhteellisesti eniten Helsingin, Oulun ja Jyväskylän seutukunnissa.

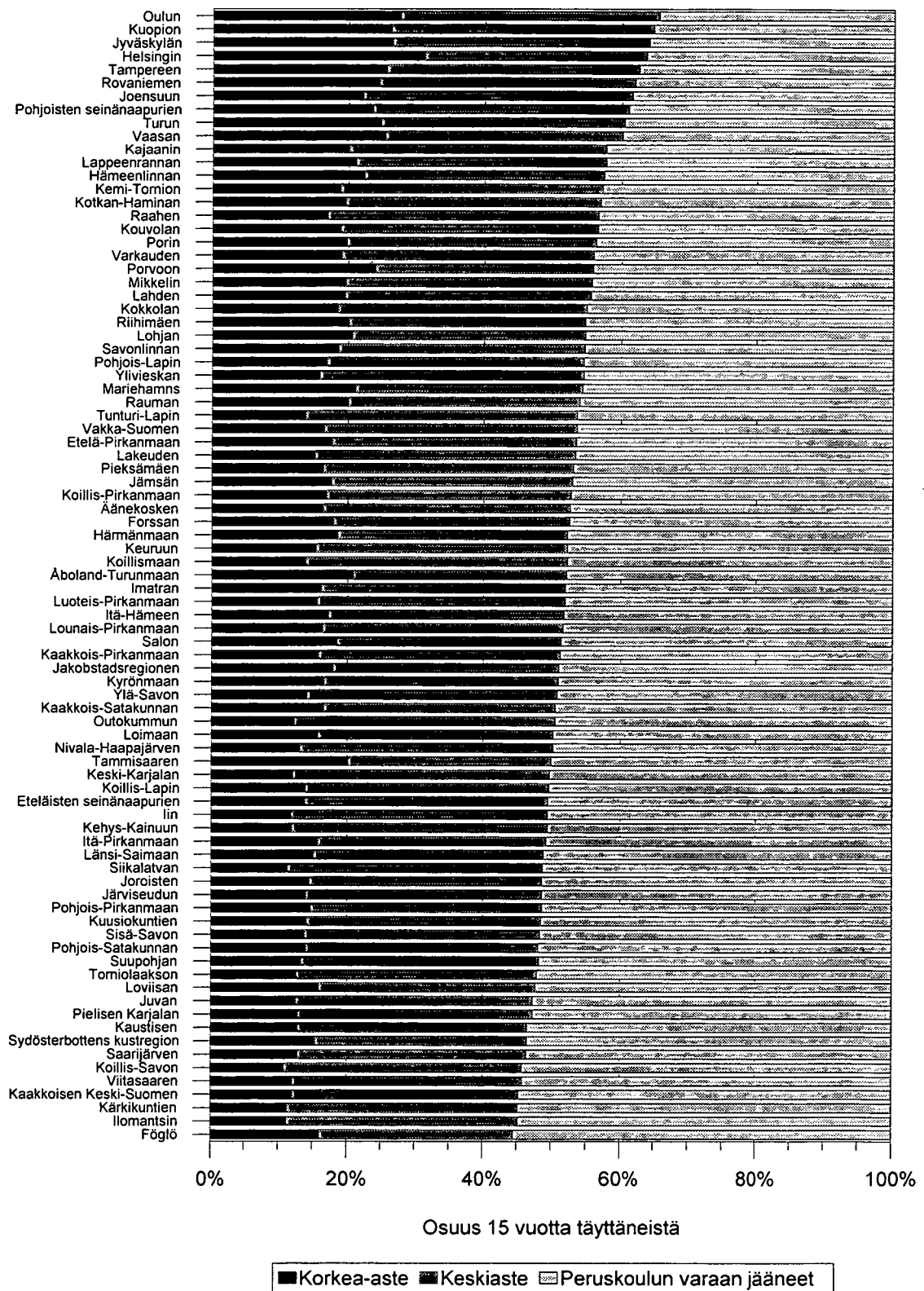
Koulutuksen tasoa voidaan kuvata Tilastokeskuksessa kehitetyllä kolminumeroisella väestön koulutustasomittaimella (VKTM). Vuonna 1998 koulutustasomittaimen laskentatapa muuttui hieman edellisiin vuosiin verrattuna. Eri koulutusasteille painotetut kertoimet muuttuivat, ja lisäksi mittain lasketaan nyt 20 vuotta täyttäneestä väestöstä. Aikaisemmin laskenta koski 15 vuotta täyttäneitä. Mitä pitempi on koulutuksen kokonaispituus, sitä korkeampi on koulutustaso. Vuonna 1998 koko väestön koulutustasoluku oli 268. Kymmenessä seutukunnassa (Helsingin, Oulun, Jyväskylän, Kuopion, Tampereen, Turun, Vaasan, Rovaniemen, Joensuun ja Pohjoisten seinänaapurien seutukunnissa) mitaintiluku oli tätä keskiarvoa korkeampi. Alhaisin koulutustaso oli Kärkikuntien seutukunnassa, 178. Maakunnista Uudenmaalla, Pirkanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla koulutustaso oli korkeampi kuin koko maassa keskimäärin.

Kuntien peruskoulun nettokustannukset asukasta kohti olivat suurimmat pohjoisessa Suomessa. Suurimmillaan ne olivat Pohjois-Lapin ja Tunturi-Lapin seutukuntien alueella, yli 4 500 markkaa/asukas. Pienimmät peruskoulun nettokustannukset olivat Tampereen, Hämeenlinnan ja Turun seutukunnissa, alle 2 400 markkaa/asukas. Maakunnista alhaisimmat kustannukset olivat Kanta-Hämeessä.

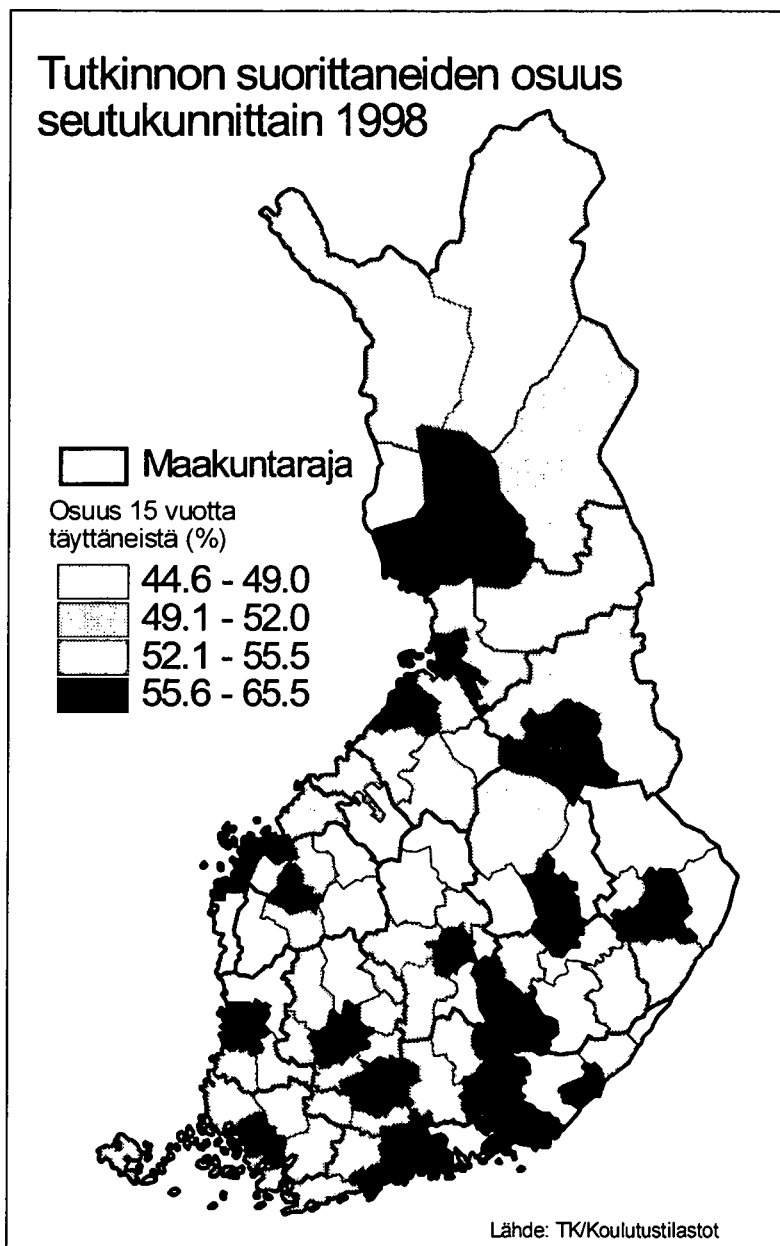
Kuva 128. Tutkinnon suorittaneet sukupuolen mukaan eri kuntaryhmissä koko maassa 1998.

Koulutusaste seutukunnittain 1998

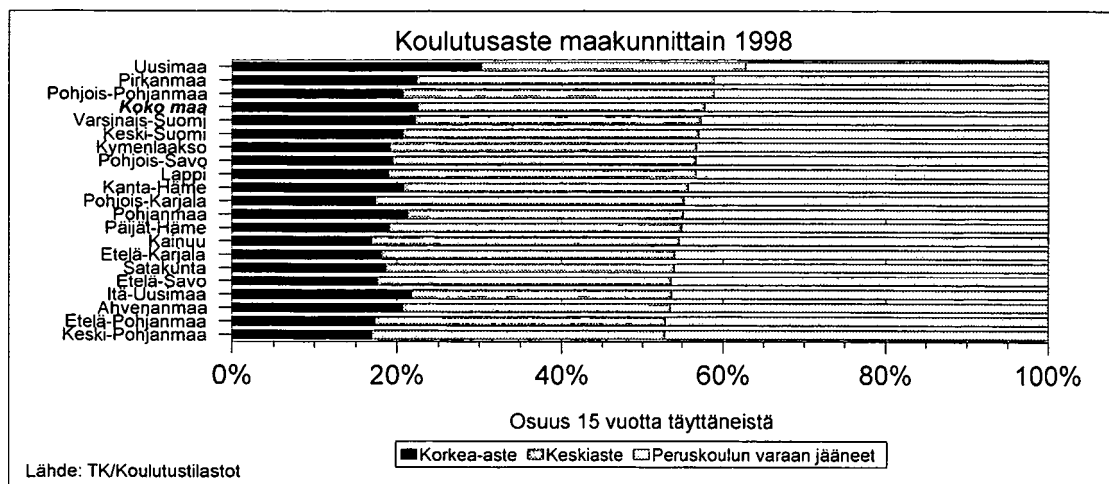

Lähde: TK/Koulutustilastot

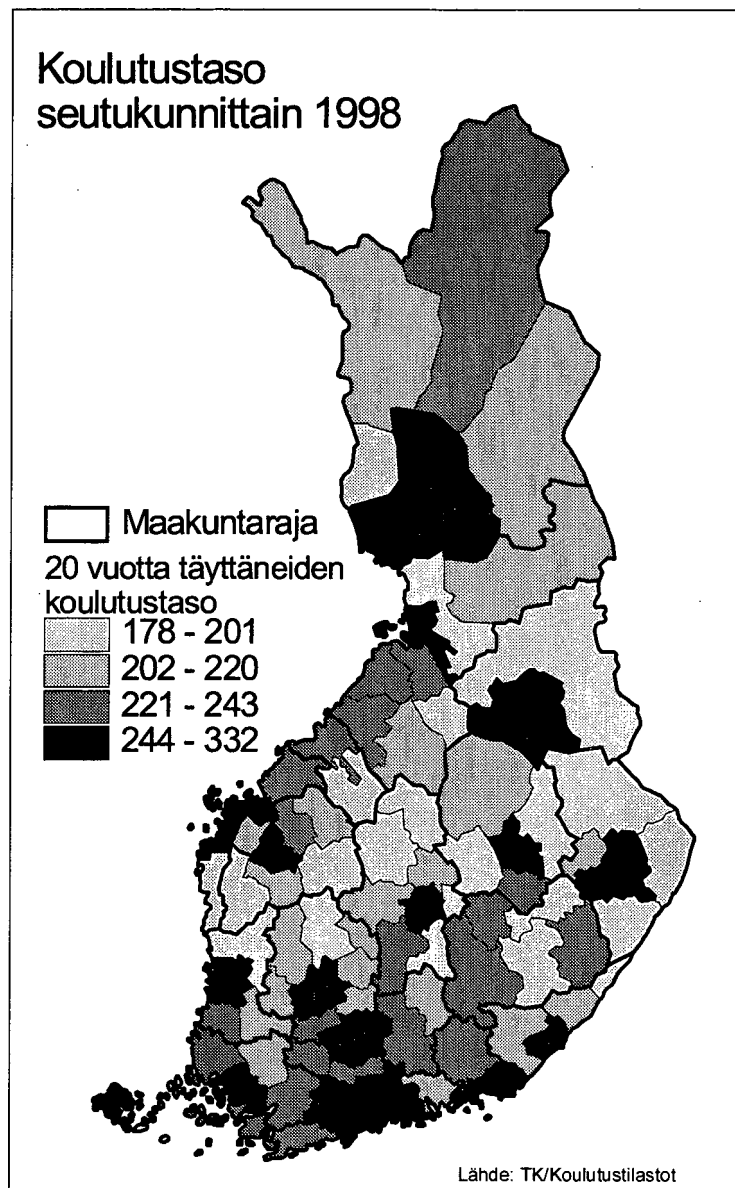
Kuva 129. Koulutusaste seutukunnittain 1998.

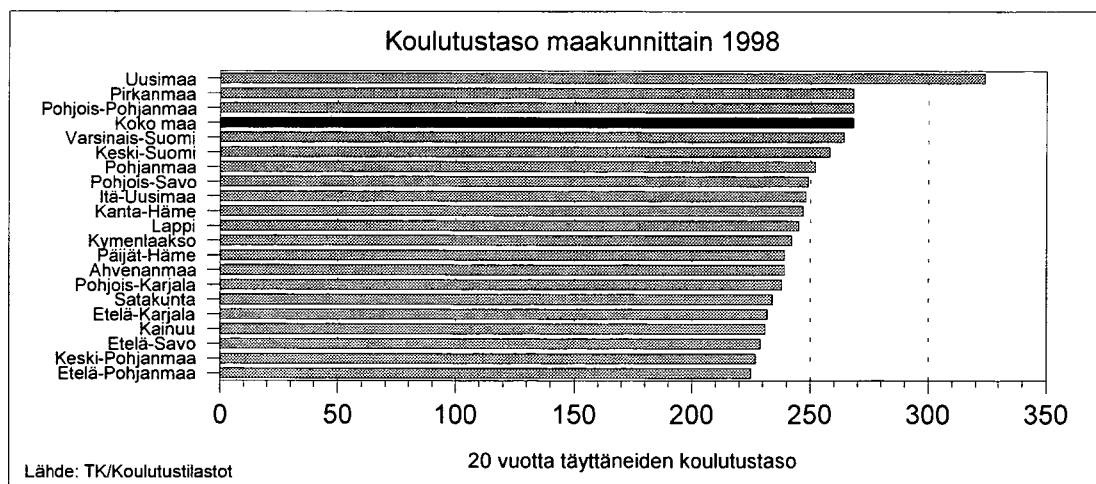
Kuva 130. Tutkinnon suorittaneiden osuus seutukunnittain 1998.

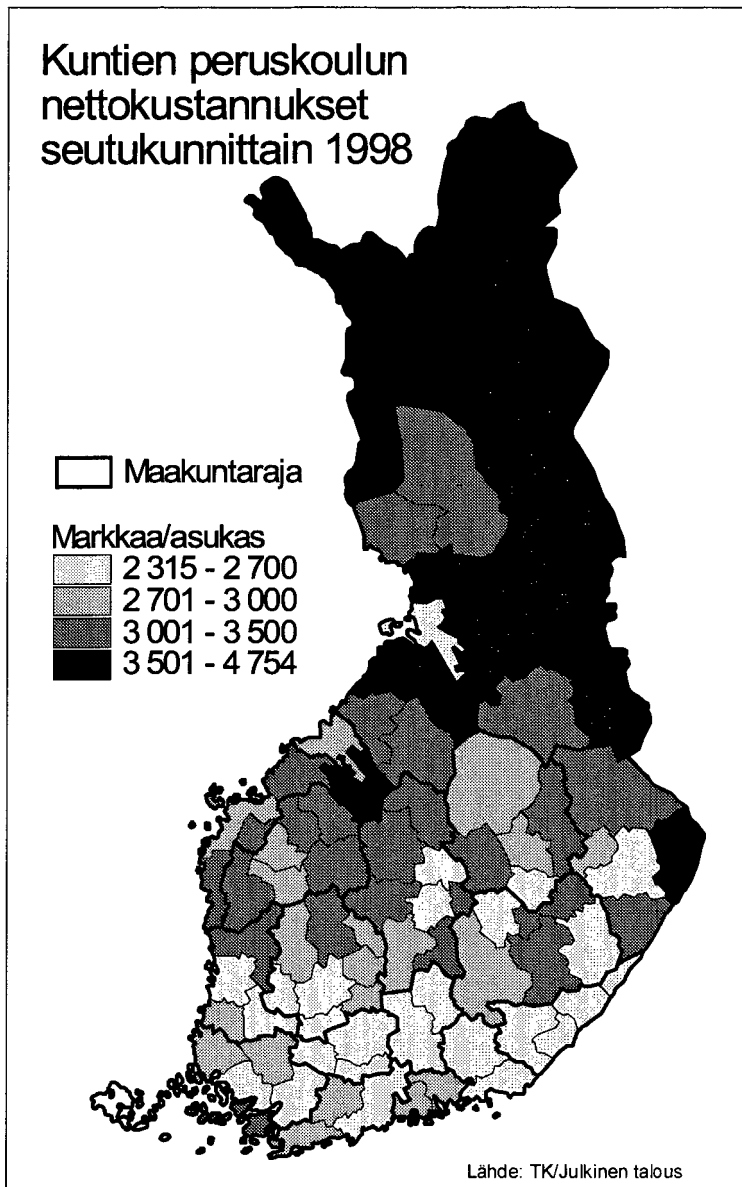
Kuva 131. Koulutusaste maakunnittain 1998.

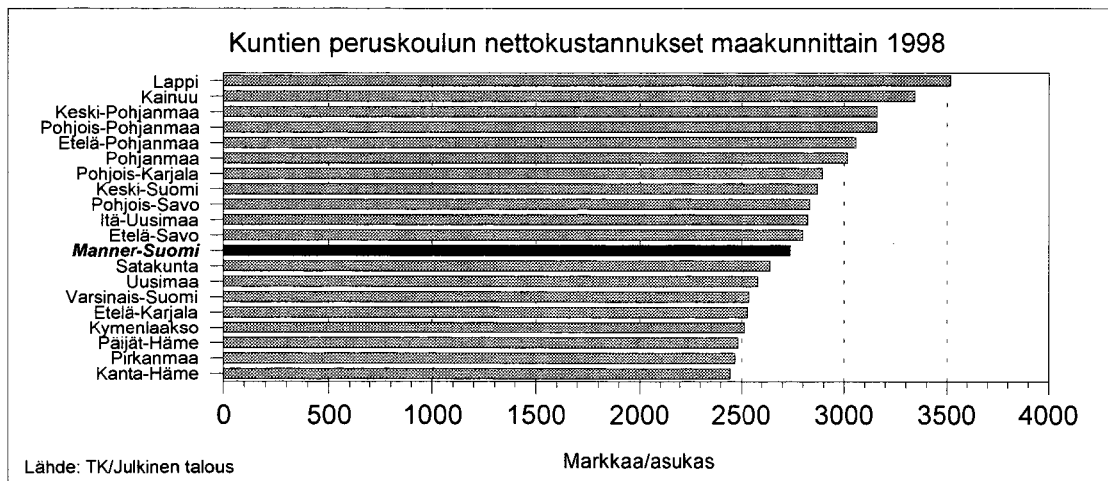
Kuva 132. Koulutustaso seutukunnittain 1998.

Kuva 133. Koulutustaso maakunnittain 1998.

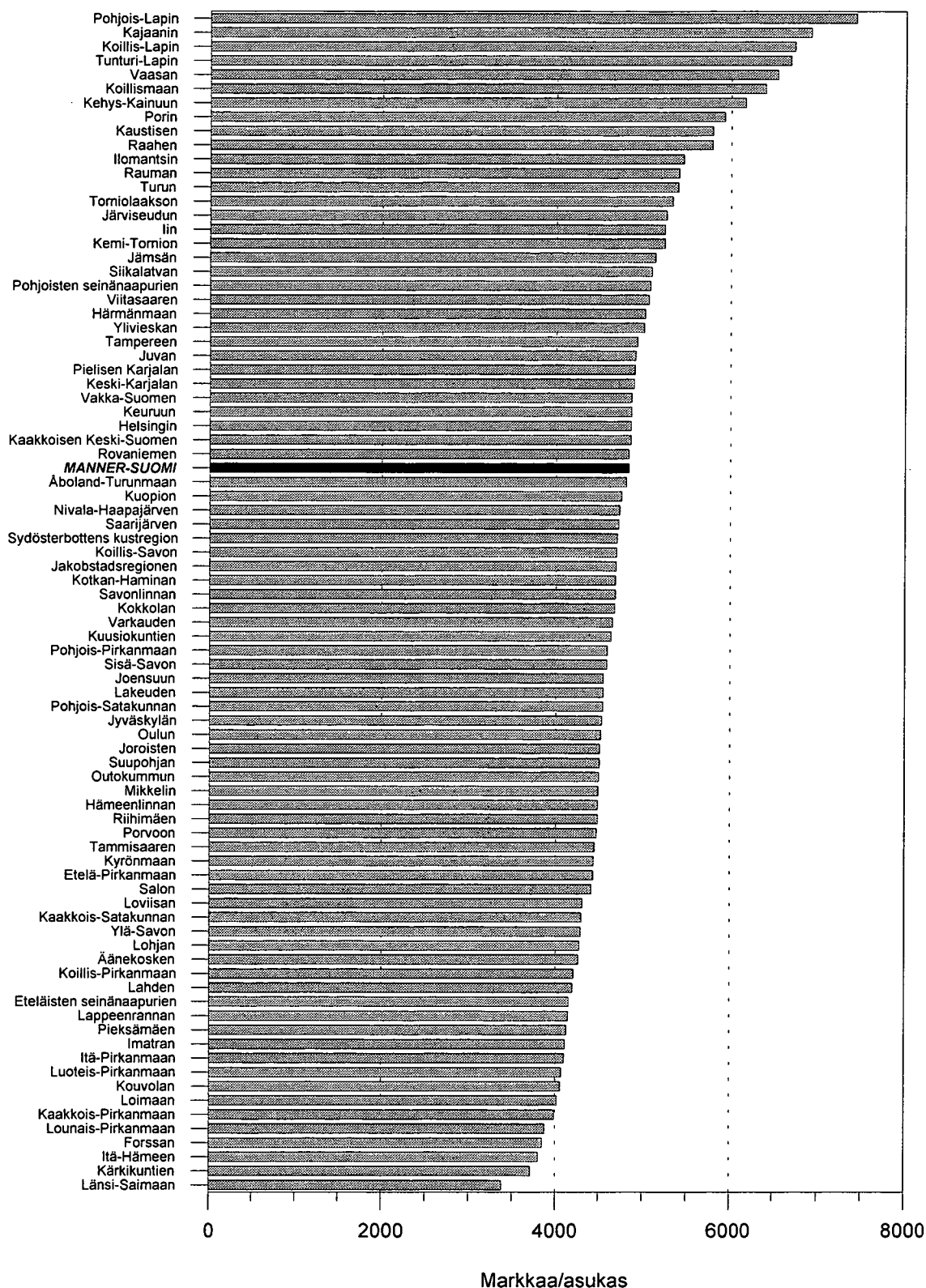

Kuva 134. Kuntien peruskoulun nettokustannukset seutukunnittain 1998.

Kuva 135. Kuntien peruskoulun nettokustannukset maakunnittain 1998.

Kuntien opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset seutukunnittain 1998

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 136. Kuntien opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset seutukunnittain 1998.

TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

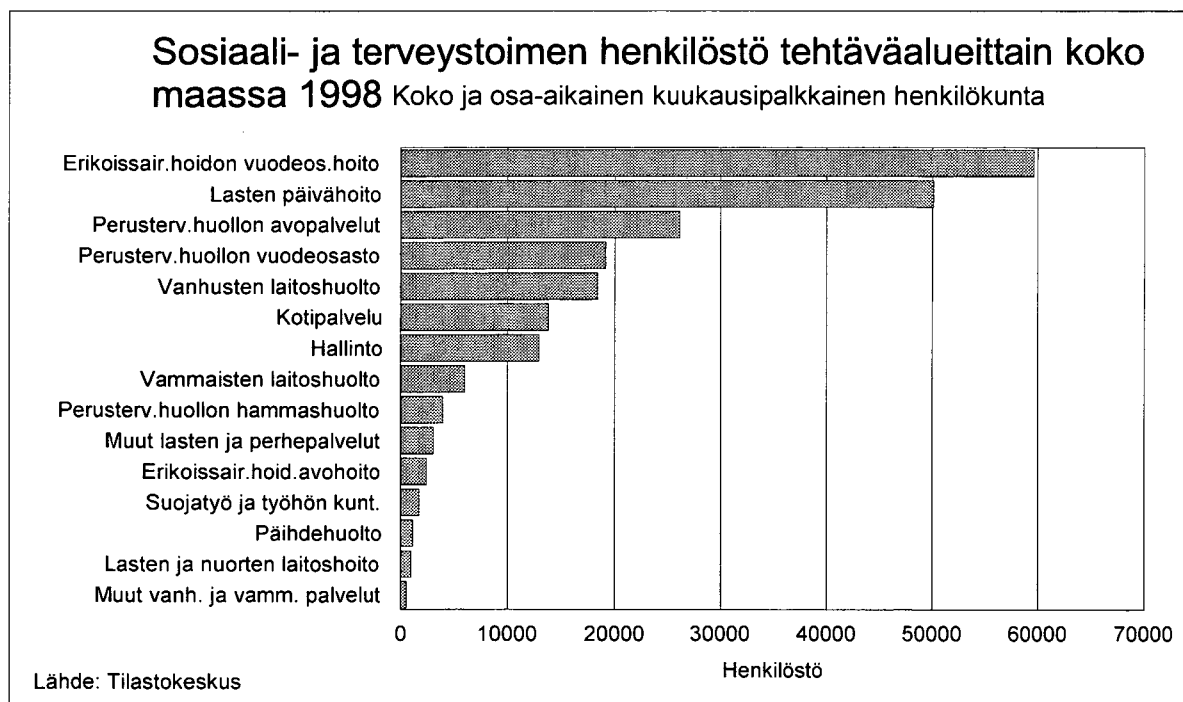
Vuonna 1998 koko maan sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöstä vajaa 60 000 henkeä toimi erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla. Seuraavaksi eniten heitä toimi lasten päivähoidon piirissä.

Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset koostuvat muun muassa lasten päivähoito-, perusterveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidomenoista. Vuonna 1998 sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset olivat suhteellisesti suurimmat Koillis-Lapin seutukunnassa, yli 11 600 markkaa asukasta kohti. Pienimmät sosiaali- ja terveystoimen yhteiskustannukset olivat Pohjois-Pirkanmaan seutukunnassa.

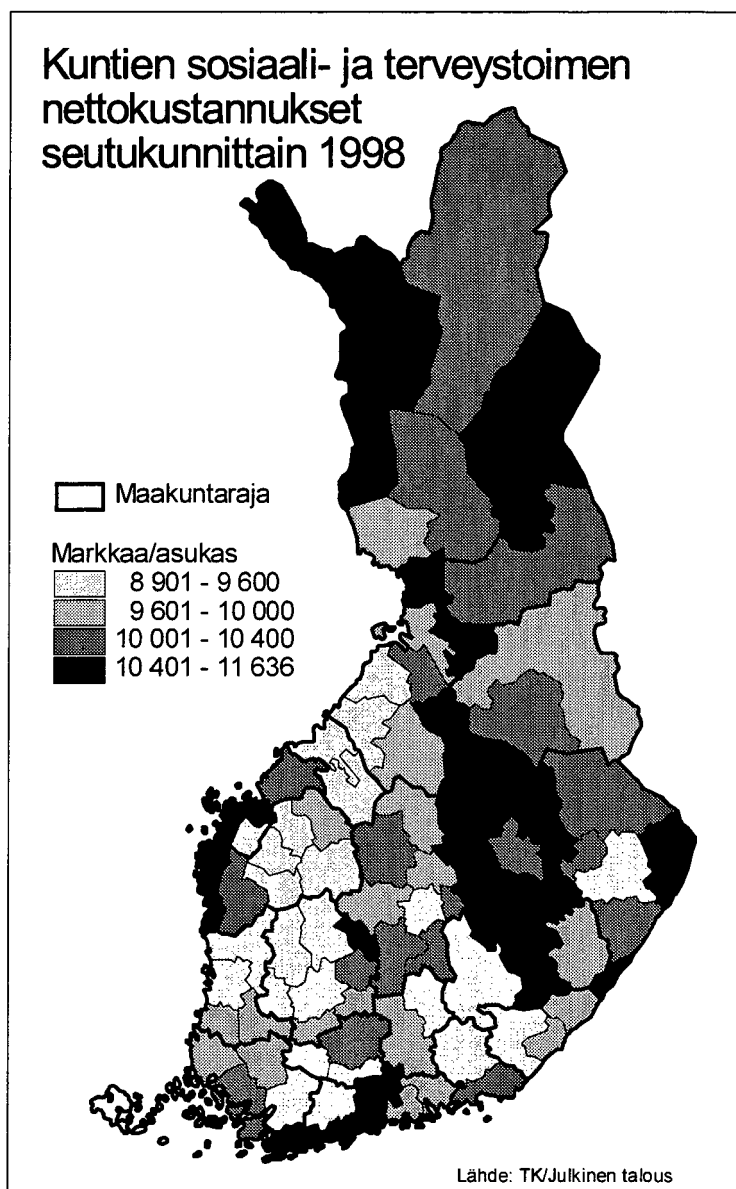
Lasten päivähoidon nettokustannukset asukasta kohti olivat suurimmat Helsingin seutukunnassa, yli 2 500 markkaa. Pienimmillään nämä menot olivat Kärkikuntien seutukunnassa, hieman yli 1 000 markkaa.

Perusterveydenhuollon nettokustannukset asukasta kohti olivat suurimmat Tunturi-Lapin ja Koillismaan seutukuntien alueella. Pienimmillään nämä menot olivat Porvoon seutukunnassa. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset olivat Sydösterbottens kustregionin ja Tammisaaren seutukunnissa yli 4 000 markkaa asukasta kohti. Koillismaan seutukunnan alueella nämä menot olivat seutukuntien pienimmät.

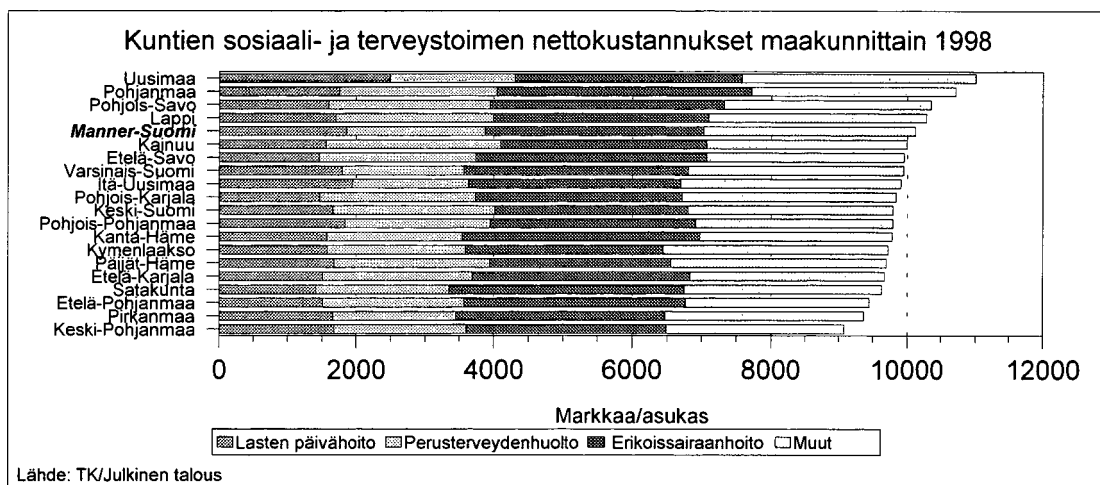
Seutukuntien luvut on laskettu kunnallistalouden kuntakohtaisista luvuista. *Verrattaessa lukuja toisiin alueisiin ja keskiarvioihin tulee se tehdä tietyllä varauksella, sillä kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.* Ahvenanmaan kuntien talouden tehtäväkohtaiset tiedot puuttuvat vuoden 1998 osalta.

Kuva 137. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtäväalueittain koko maassa 1998.

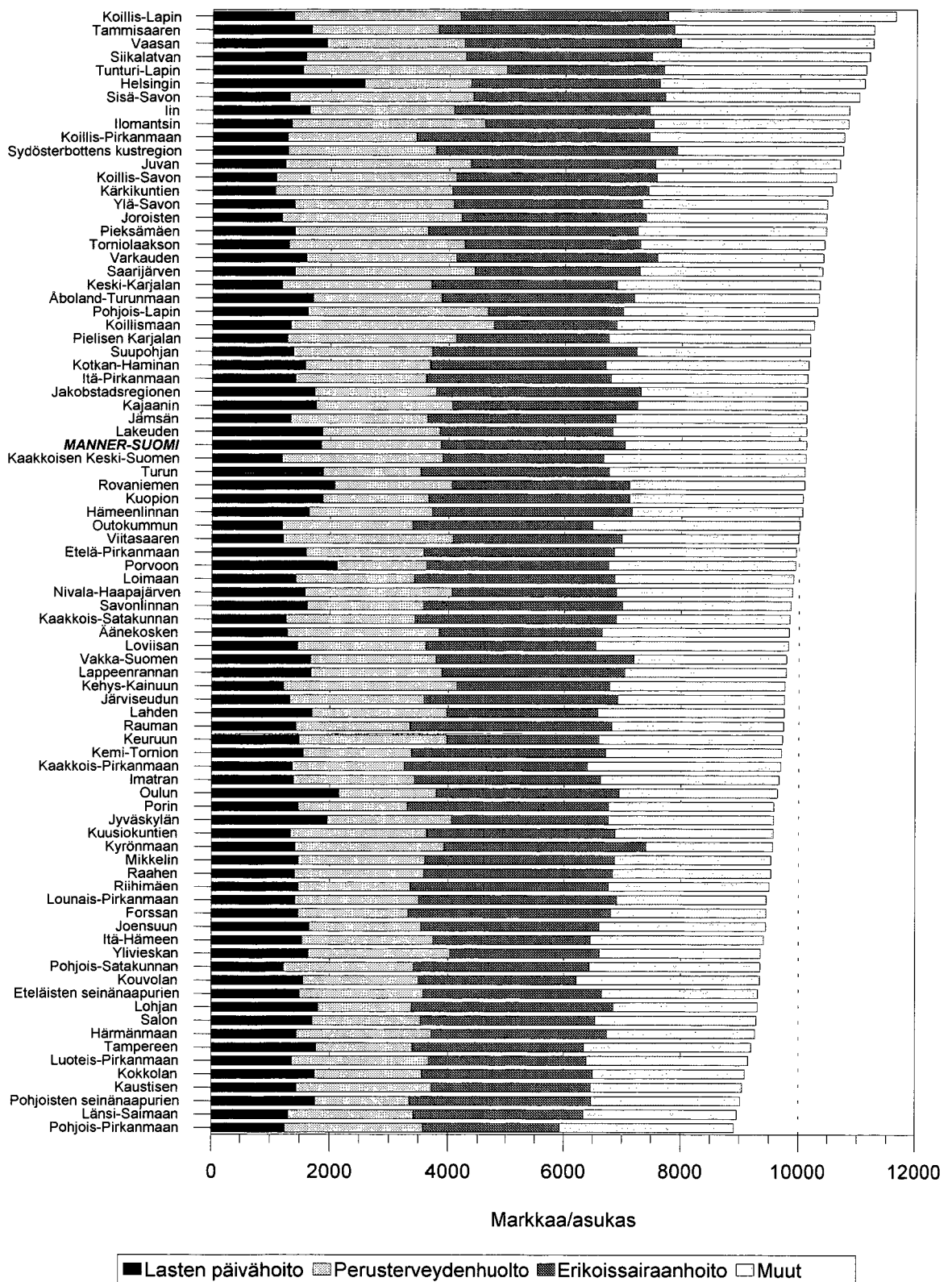

Kuva 138. Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset seutukunnittain 1998.

Kuva 139. Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset maakunnittain 1998.

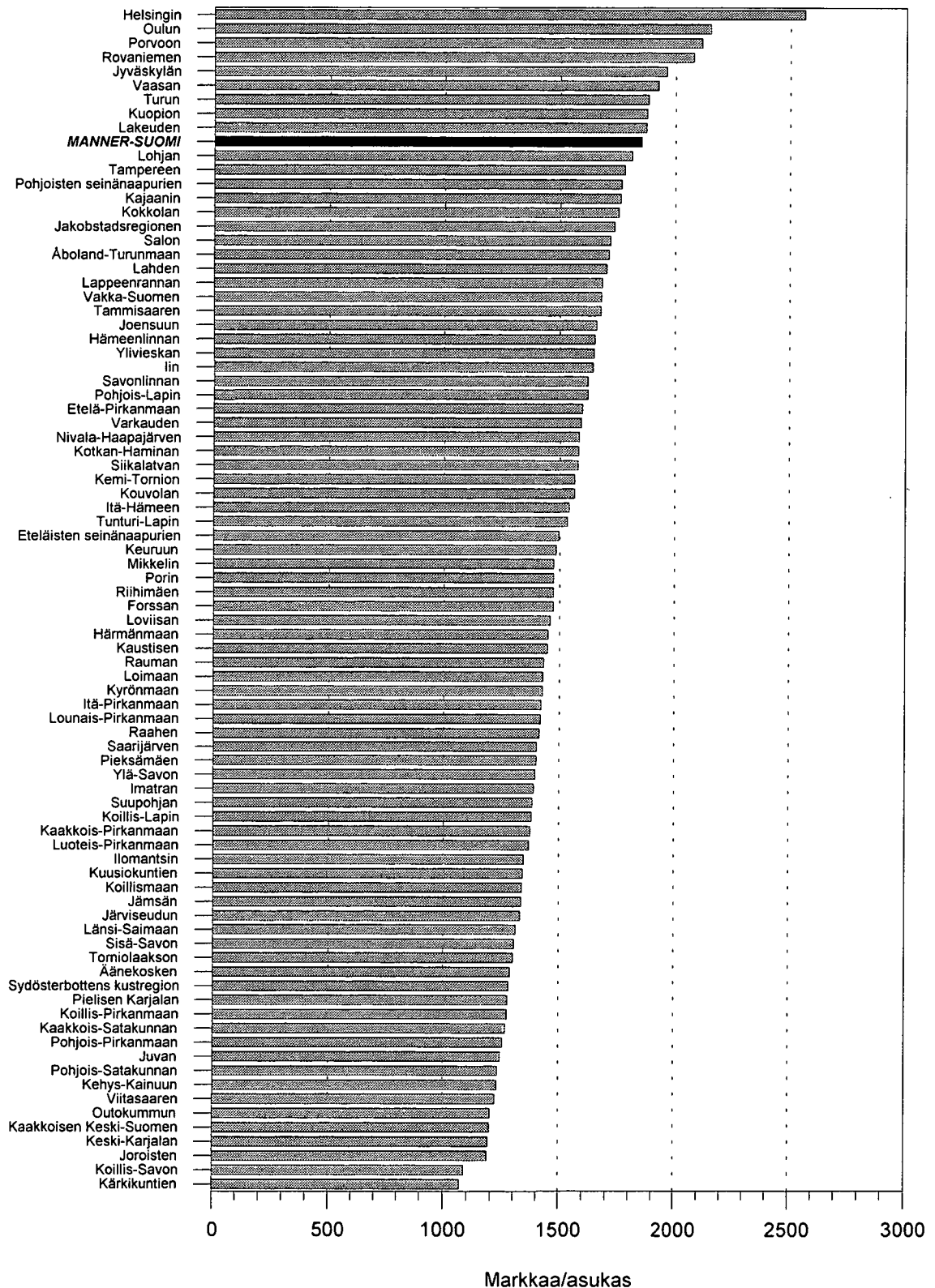
Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset seutukunnittain 1998

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 140. Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset seutukunnittain 1998.

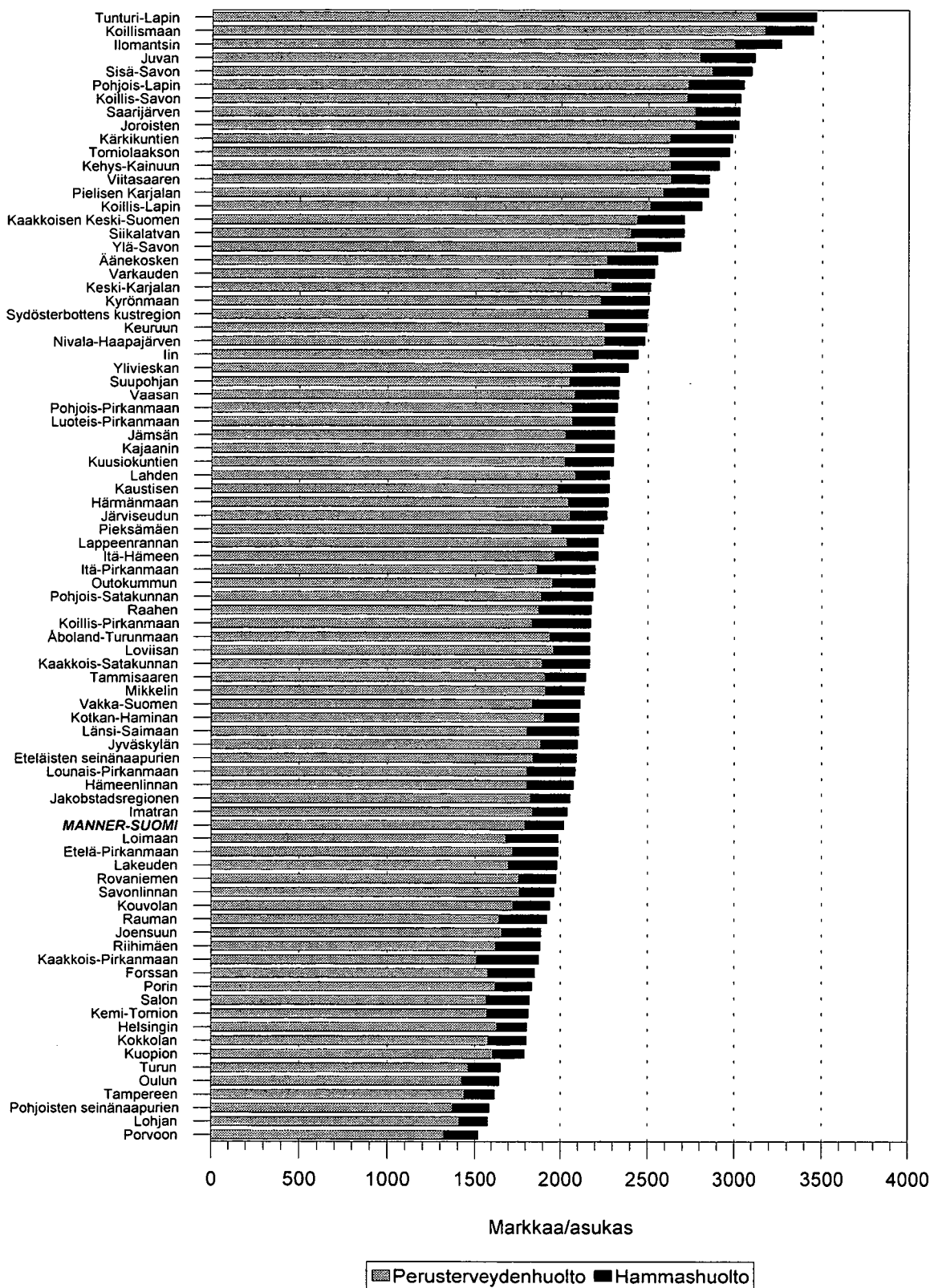
Lasten päivähoidon nettokustannukset seutukunnittain 1998

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 141. Lasten päivähoidon nettokustannukset seutukunnittain 1998.

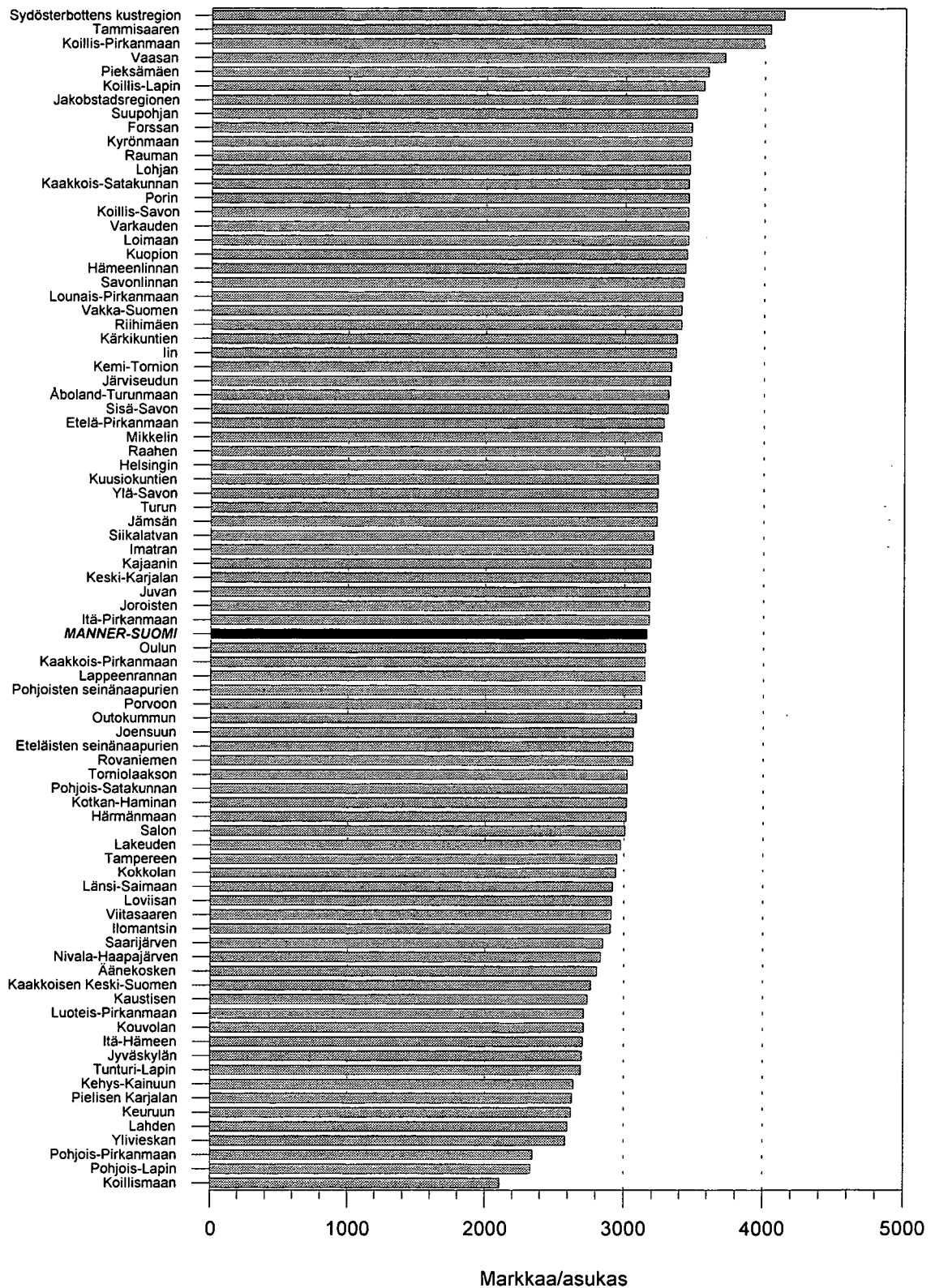
Kuntien perusterveydenhuollon nettokustannukset seutukunnittain 1998

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 142. Kuntien perusterveydenhuollon nettokustannukset seutukunnittain 1998.

Kuntien erikoissairaanhoidon nettokustannukset seutukunnittain 1998

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 143. Kuntien erikoissairaanhoidon nettokustannukset seutukunnittain 1998.

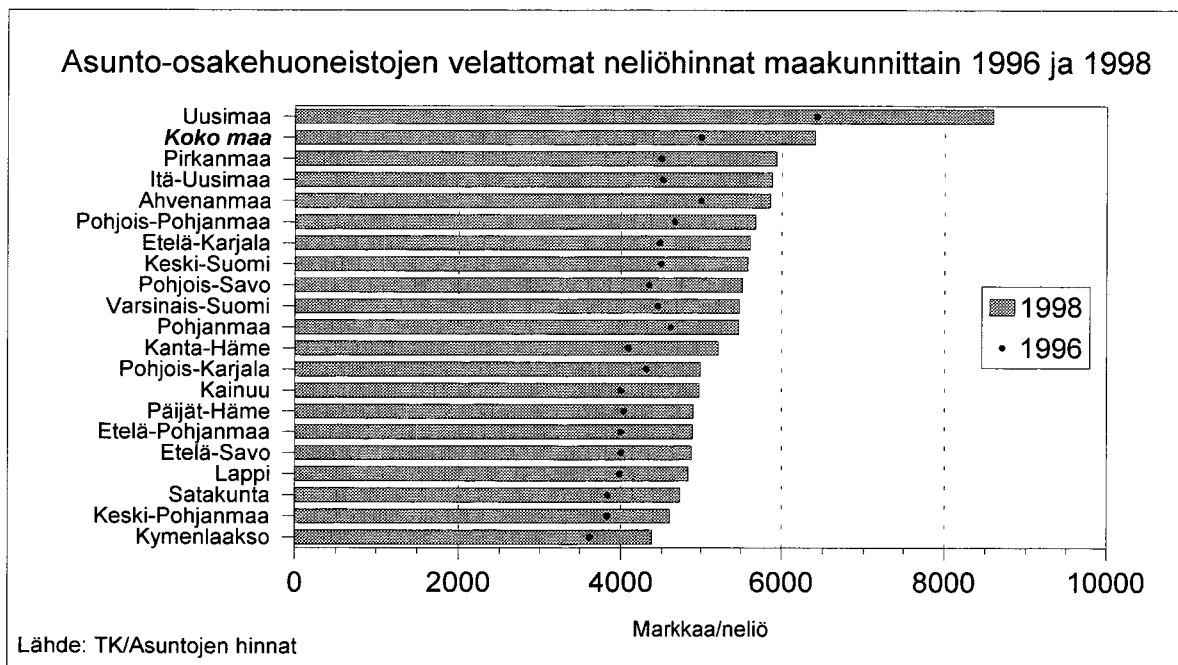
ASUMINEN JA RAKENNUKSET

Vuonna 1998 asunto-osakehuoneistojen velaton keskihinta oli koko maassa 6 403 mk/m². Neliöhinta nousi vuoteen 1996 verrattuna 28.2 %. Uudellamaalla, Pirkanmaalla ja Itä-Uudellamaalla neliöhinnat nousivat yli 30 %. Vuonna 1998 Uudellamaalla maksettiin noin 8 600 mk/neliö, kun taas Kymenlaaksossa neliöhinnat jäivät alle 4 400 mk.

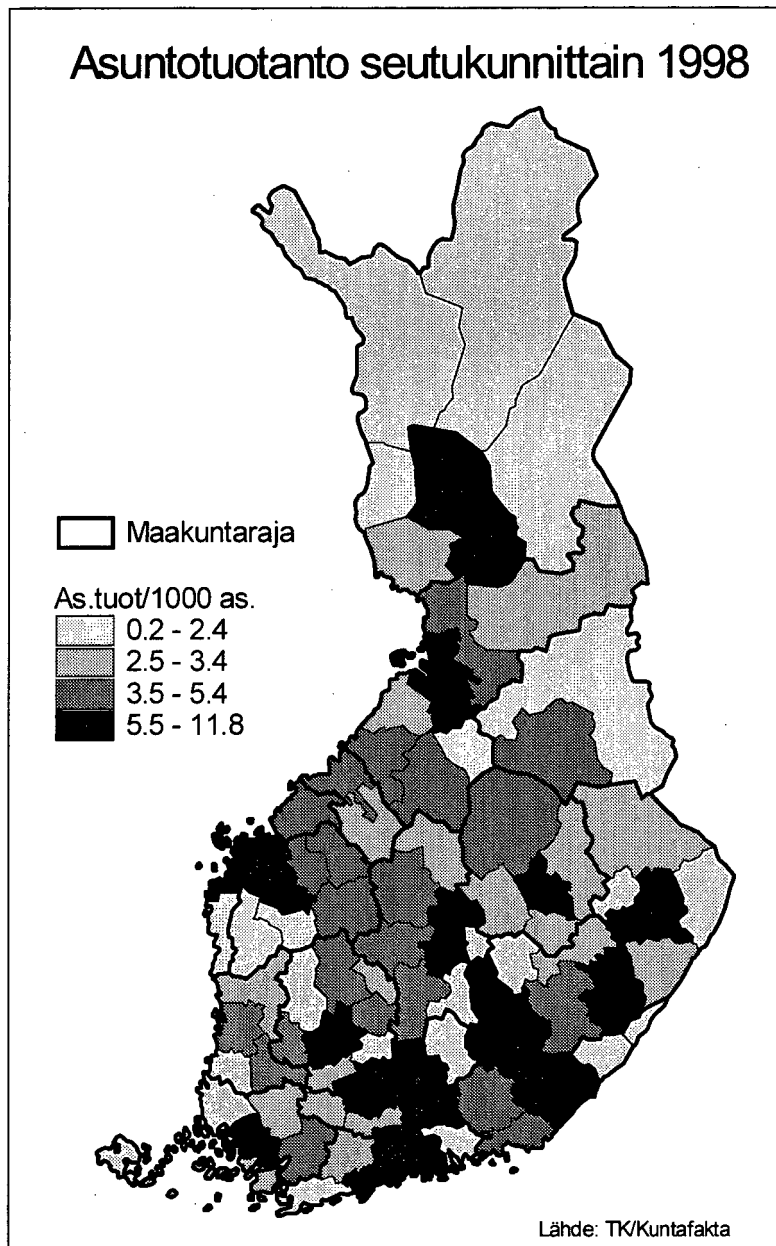
Vuonna 1998 asuntoja tuotettiin väestömäärään suhteutettuna eniten Oulun seutukunnassa. Ilomantsin, Pohjois-Lapin, Outokummun ja Siikalatvan seutukunnissa asuntotuotanto oli vähäisintä. Rakennustuotanto oli suhteellisesti voimakkainta Föglön ja Länsi-Saimaan seutukunnissa, vähäisintä Ilomantsin seutukunnassa.

Asutokuntien keskikoko vuonna 1997 oli keskimäärin 2.3 henkilöä. Kaustisen ja Lakeuden seutukunnissa keskikoko oli 2.9 henkilöä, kun taas Turun, Helsingin ja Tampereen seutukunnissa se oli 2.1 henkilöä.

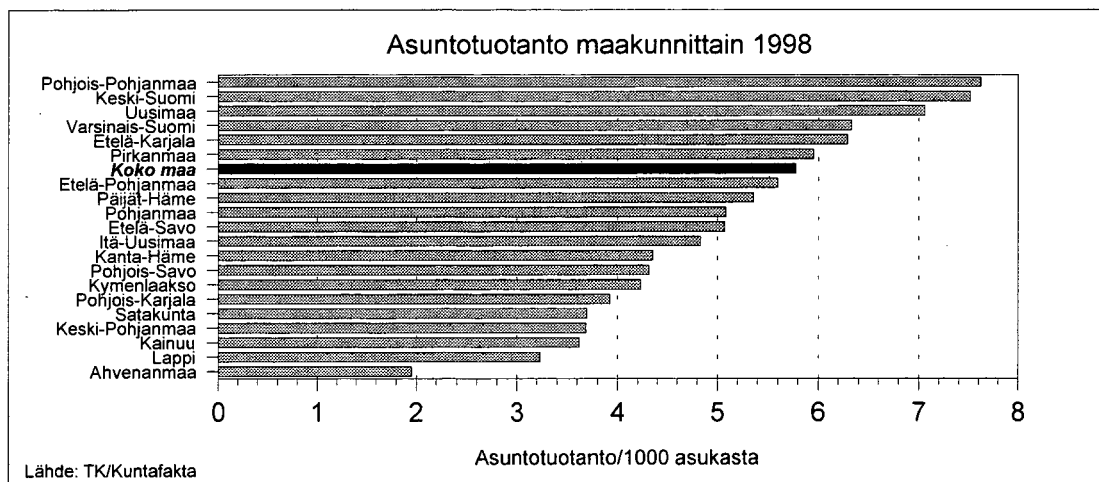
Ahtaasti asuvien asutokuntien tilastoissa on käytetty normin 3 mukaisia tietoja. Tämän normin mukaan asunto on ahtaasti asuttu, kun siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiö lasketaan huonelukuun. Vuonna 1997 Iin, Siikalatvan, Lakeuden ja Koillismaan seutukunnissa ahtaasti asuvien osuus asutokunnista oli yli 10 %. Suhteellisesti vähiten ahtaasti asuvia oli Kouvolan ja Rauman seutukunnissa.

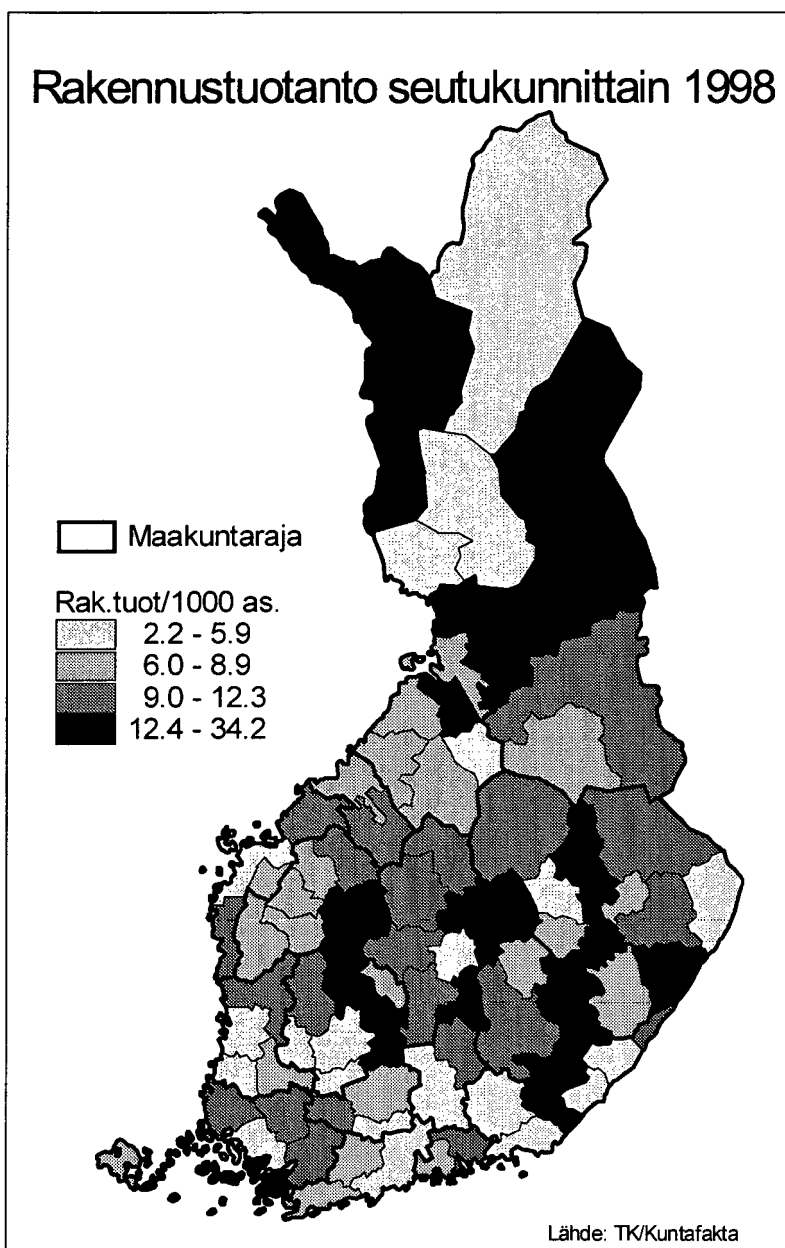
Kuva 144. Asunto-osakehuoneistojen velattomat hinnat maakunnittain 1996 ja 1998.

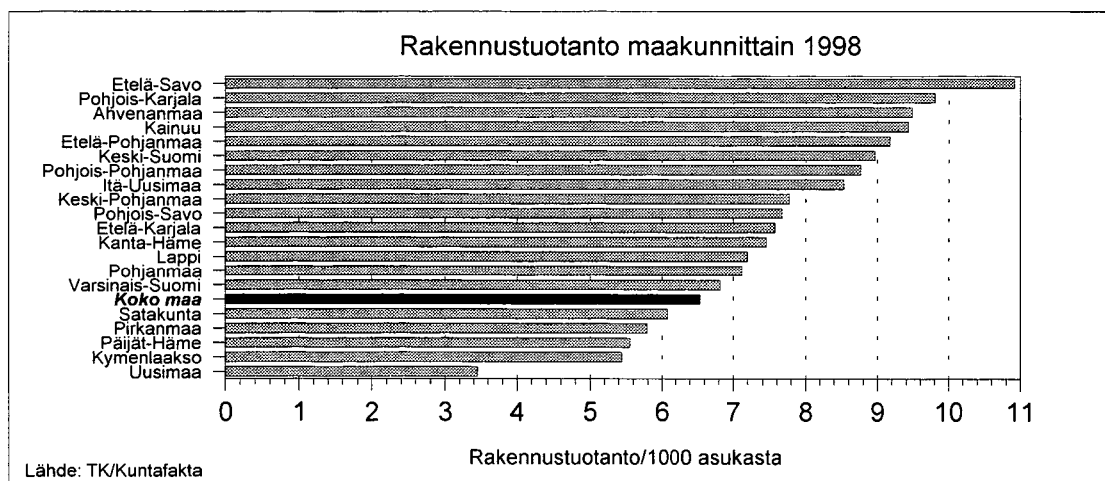
Kuva 145. Asuntotuotanto seutukunnittain 1998.

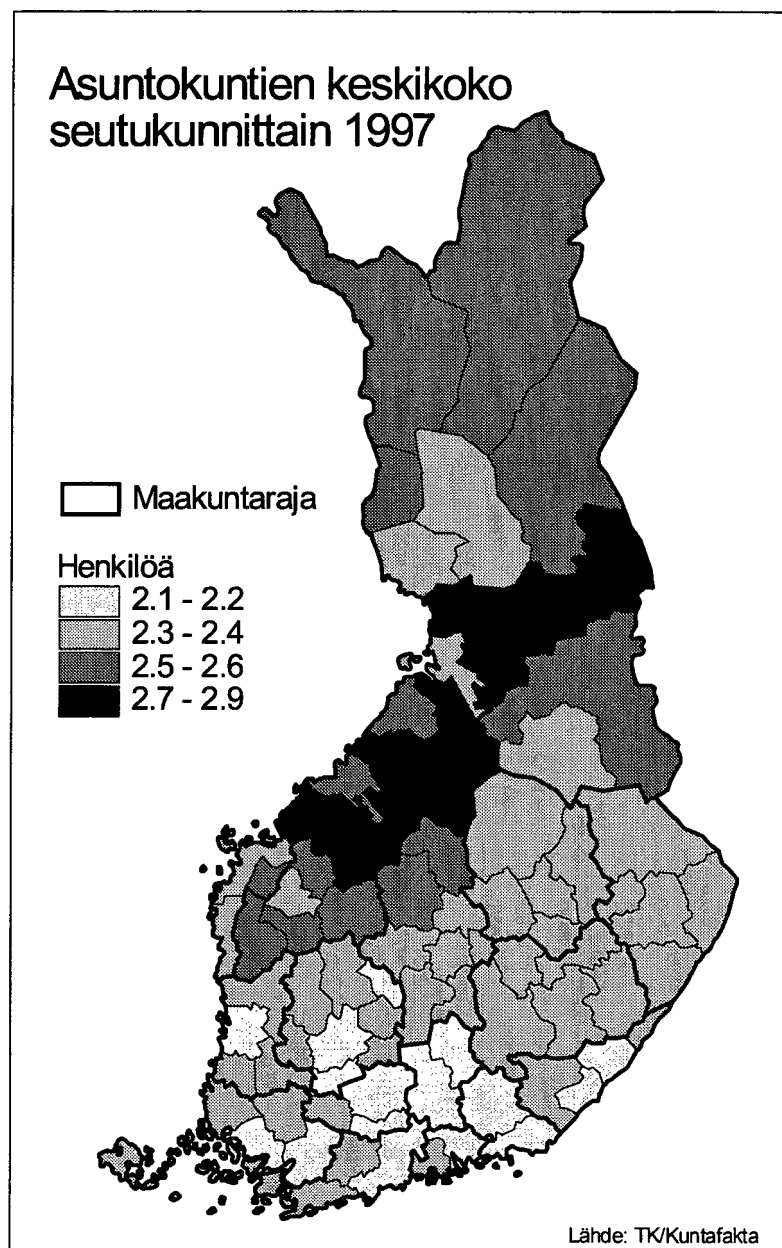
Kuva 146. Asuntotuotanto maakunnittain 1998.

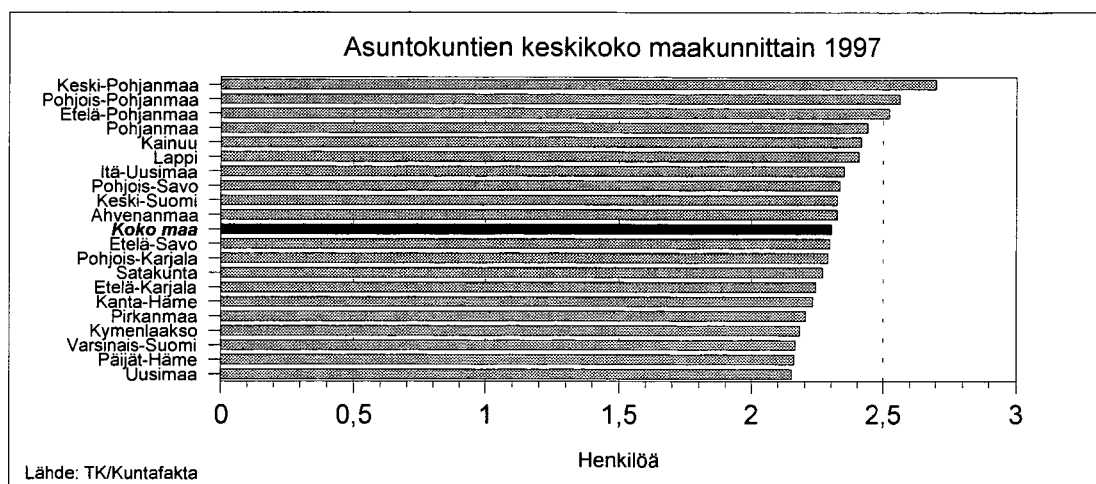
Kuva 147. Rakennustuotanto seutukunnittain 1998.

Kuva 148. Rakennustuotanto maakunnittain 1998.

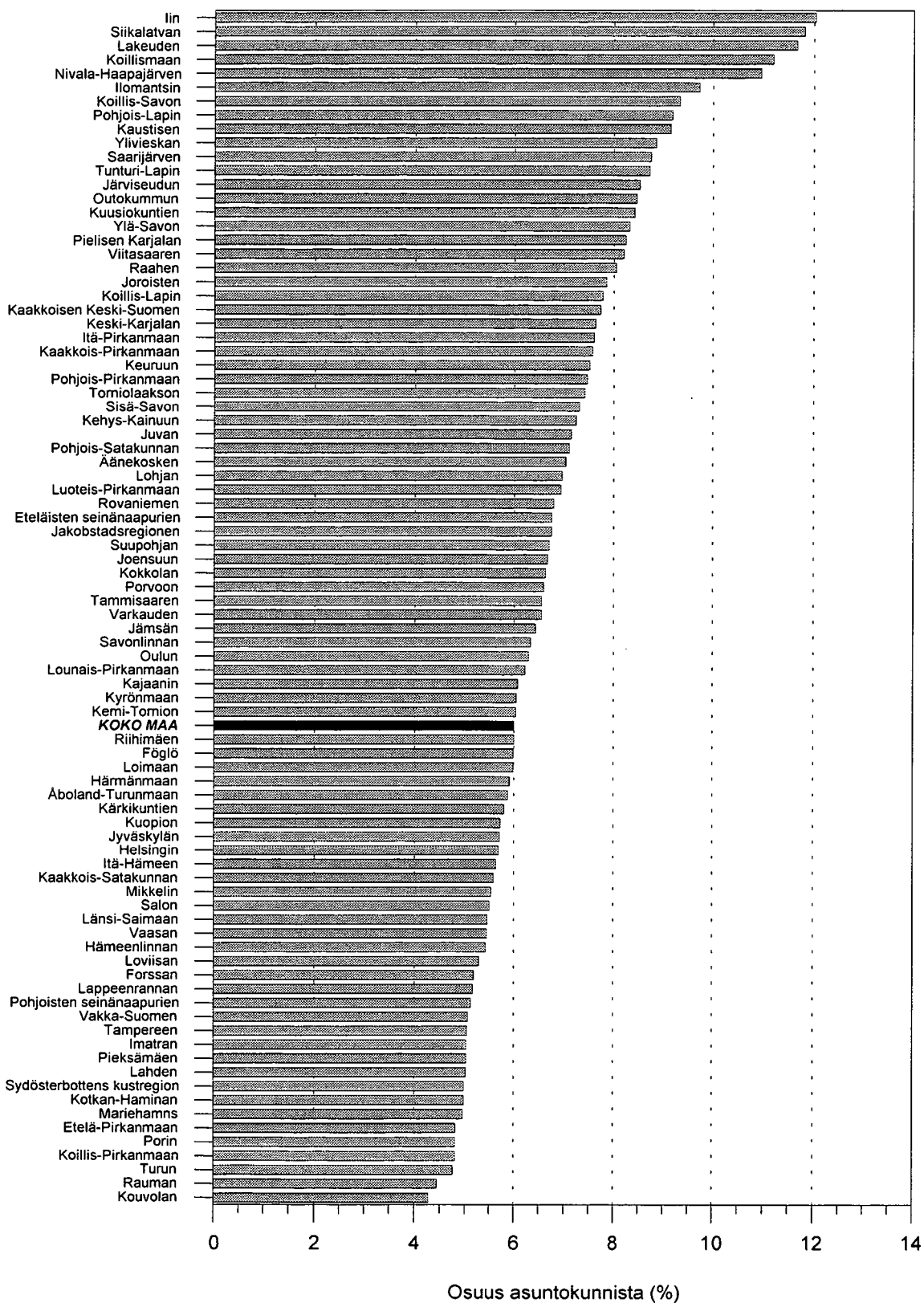
Kuva 149. Asuntokuntien keskikoko seutukunnittain 1997.

Kuva 150. Asuntokuntien keskikoko maakunnittain 1997.

Ahtaasti asuvat asuntokunnat seutukunnittain 1997

Ahtaasti asuvat normi 3 mukaan

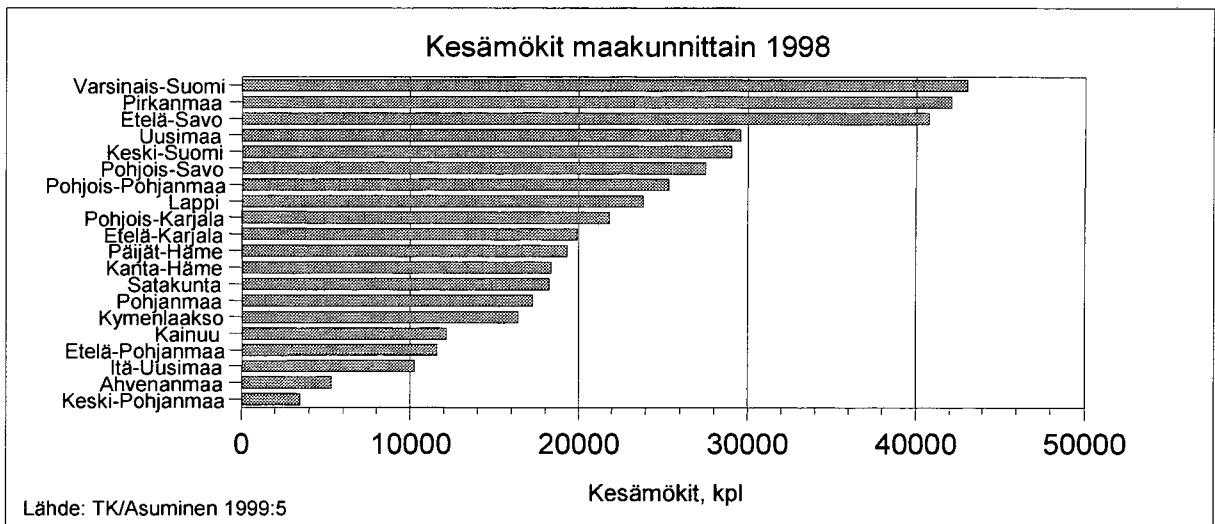
Lähde: TK/Kuntafakta

Kuva 151. Ahtaasti asuvat asuntokunnat seutukunnittain 1997.

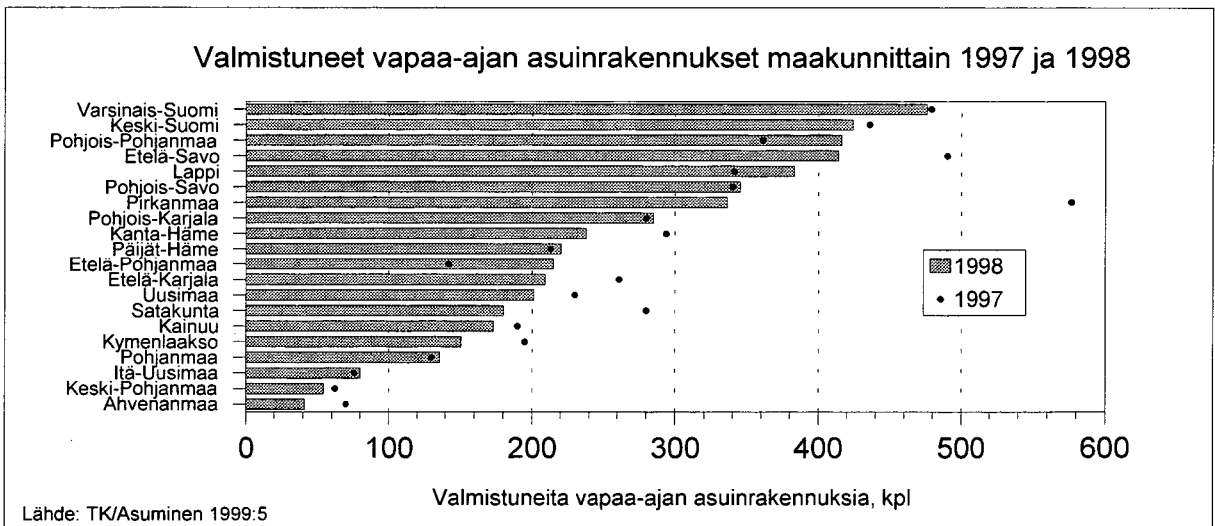
Kesämökkit

Vuonna 1998 oli koko maassa yhteensä 434 782 kesämökkiä. Näistä yli 40 000 sijaitsi Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla ja Etelä-Savossa. Väestöön suhteutettuna kesämökkejä oli eniten Föglön seutukunnassa (651 kesämökkiä tuhatta asukasta kohti) ja vähiten Helsingin seutukunnassa (9 kesämökkiä tuhatta asukasta kohti). Maakuntien suurin suhdeluku oli Etelä-Savossa.

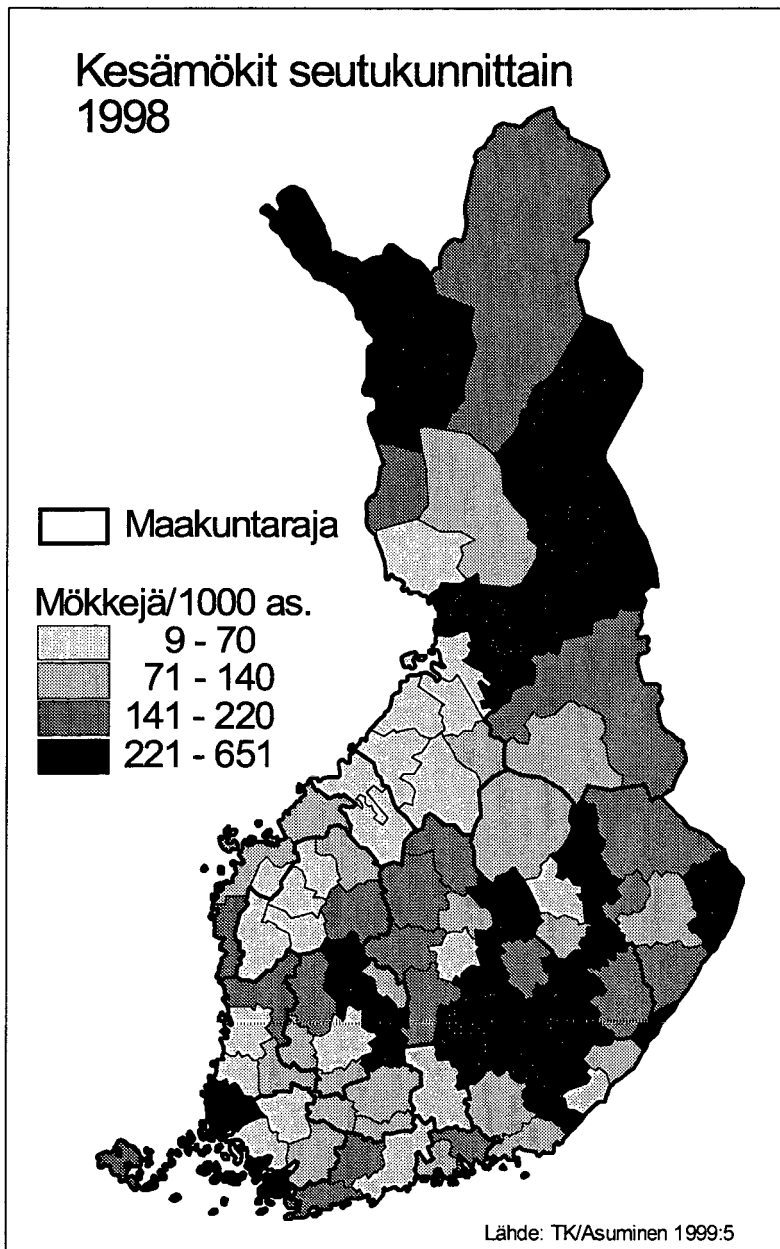
Vuonna 1998 uusia vapaa-ajan asuinrakennuksia valmistui yhteensä 4 977, mikä on lähes 500 vähemmän kuin edellisellä vuonna. Etelä-Pohjanmaalla valmistuneiden vapaa-ajan asuinrakennusten määrä kasvoi eniten. Pirkanmaalla ja Ahvenanmaalla rakentaminen väheni yli 40 %.

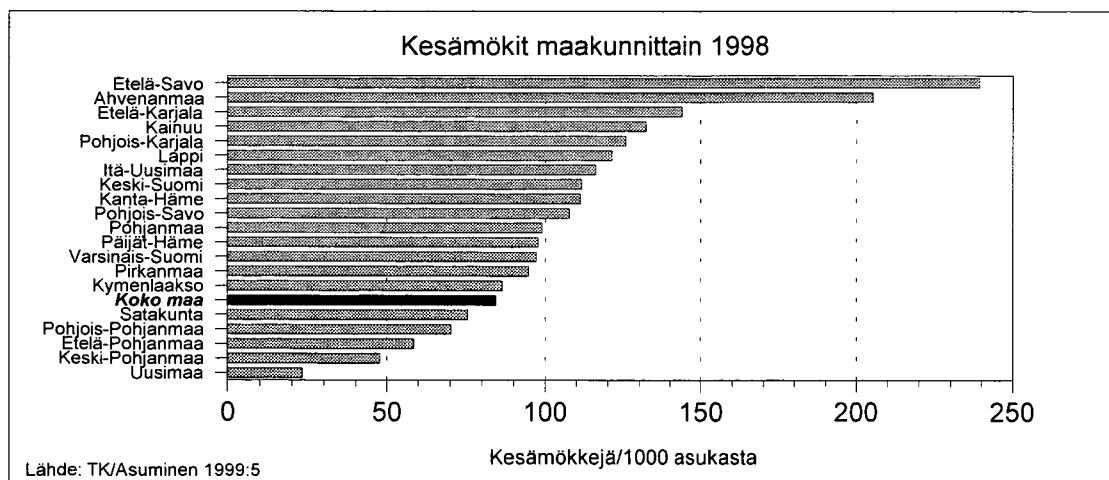
Kuva 152. Kesämökkit maakunnittain 1998.

Kuva 153. Valmistuneet vapaa-ajan asuinrakennukset maakunnittain 1997 ja 1998.

Kuva 154. Kesämökki seutukunnittain 1998.

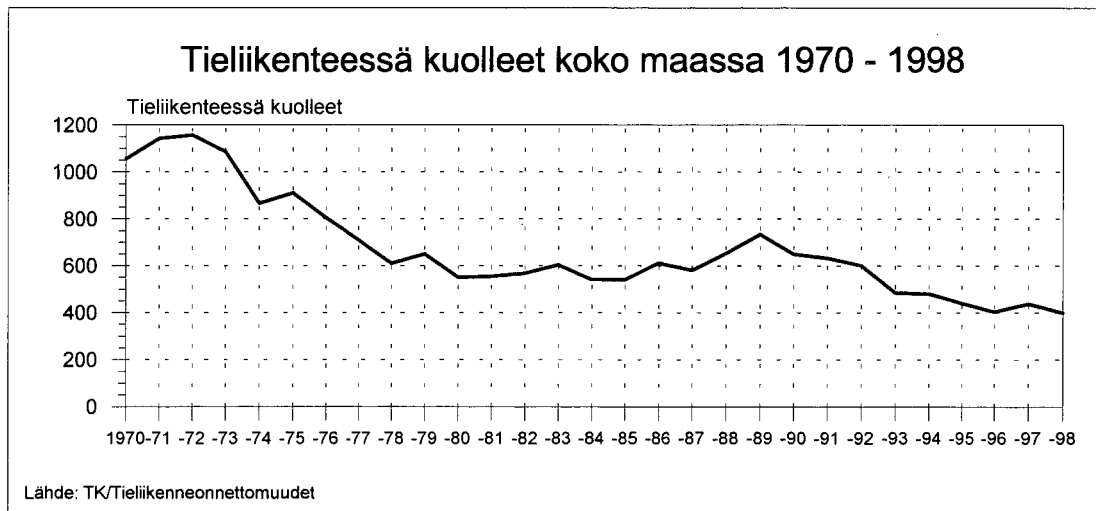
Kuva 155. Kesämökki maakunnittain 1998.

LIIKENNE JA MATKAILU

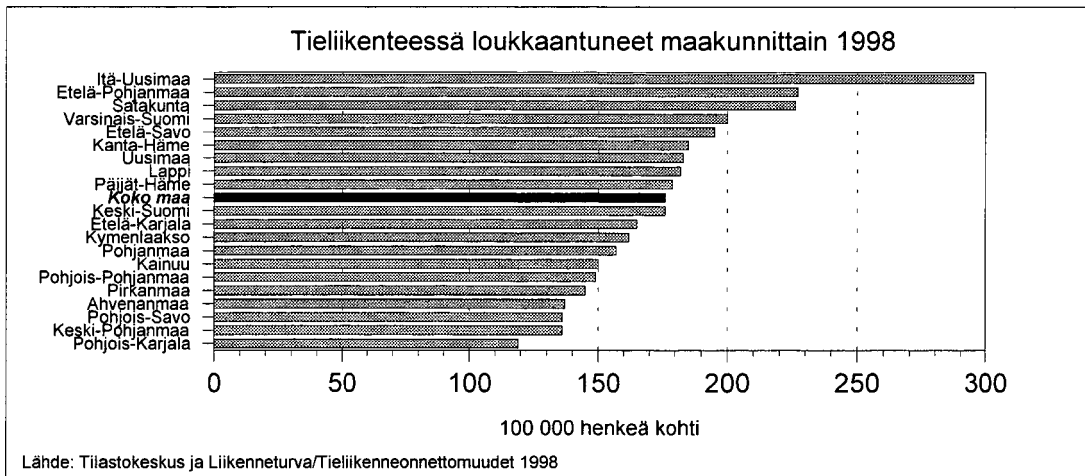
Suomessa oli vuonna 1998 keskimäärin 392 henkilöautoa tuhatta asukasta kohti. Autoistunein maakunta oli Ahvenanmaa, jonka asukkaista joka toisella oli henkilöauto. Suhteellisesti vähiten autoja oli Uudellamaalla. Seutukunnista autoistuneimpia olivat Maarianhamina ja Kyrönmaa. Suhteellisesti vähiten autoja oli Pohjois-Lapin seutukunnassa.

Tieliikennekuolemat ovat vähentyneet parinkymmenen vuoden aikana. Koko maan tieliikenteessä kuoli 400 ihmistä vuonna 1998. Maakunnista kuolemaan johtaneita onnettomuuksia oli eniten Satakunnassa, jossa 14 ihmistä menetti henkensä. Vähiten näitä onnettomuuksia tapahtui Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla. Seutukunnista Föglön, Iin, Kehys-Kainuun, Koillis- ja Pohjois-Pirkanmaan sekä Siikalatvan seutukunnissa ei sattunut tieliikennekuolemia lainkaan.

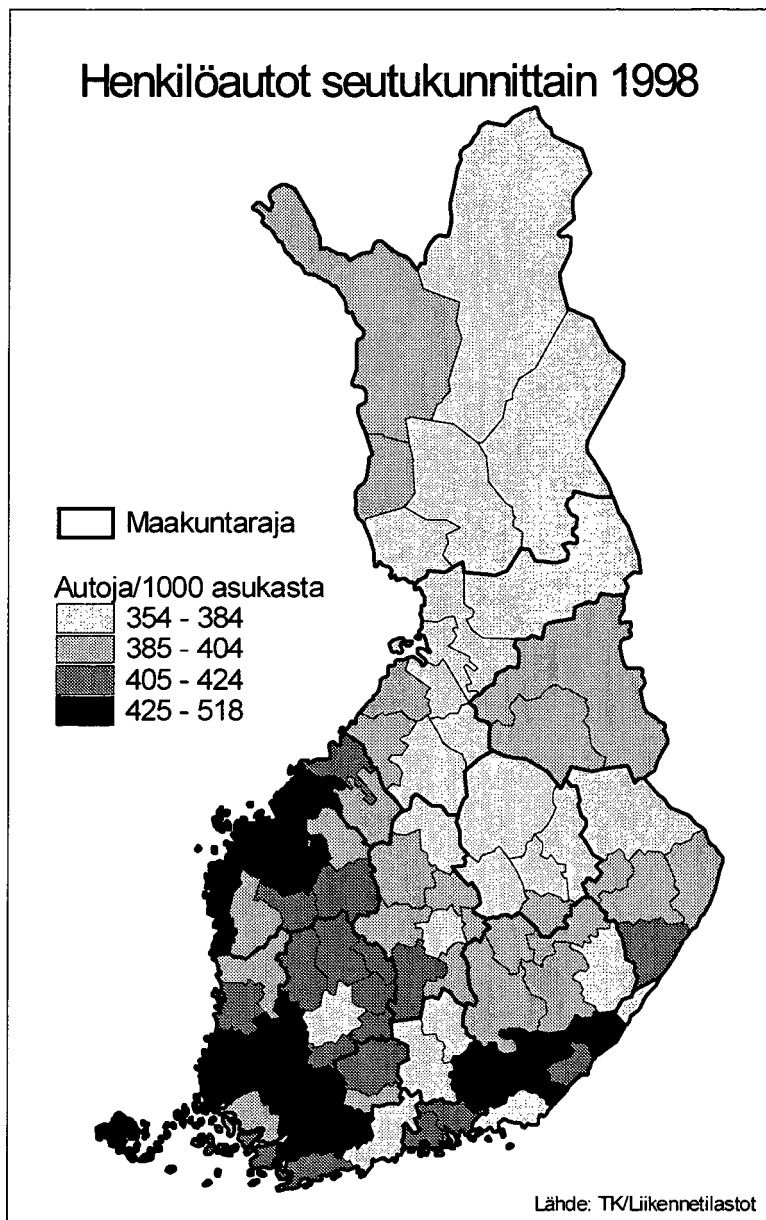
Vuonna 1998 tieliikenteessä loukkaantuneita oli Itä-Uudellamaalla suhteellisesti eniten, lähes kolmesataa loukkaantunutta 100 000 asukasta kohden. Myös Etelä-Pohjanmaalla ja Satakunnassa loukkaantuneiden suhdeluku oli yli 200. Suhteellisesti vähiten loukkaantuneita tapahtui Pohjois-Karjalassa.

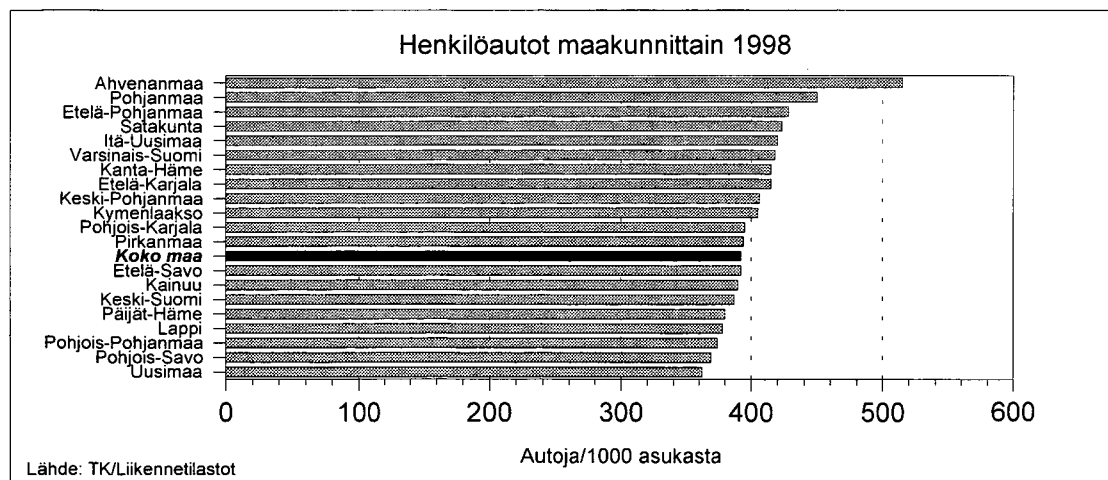
Kuva 156. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970 – 1998.

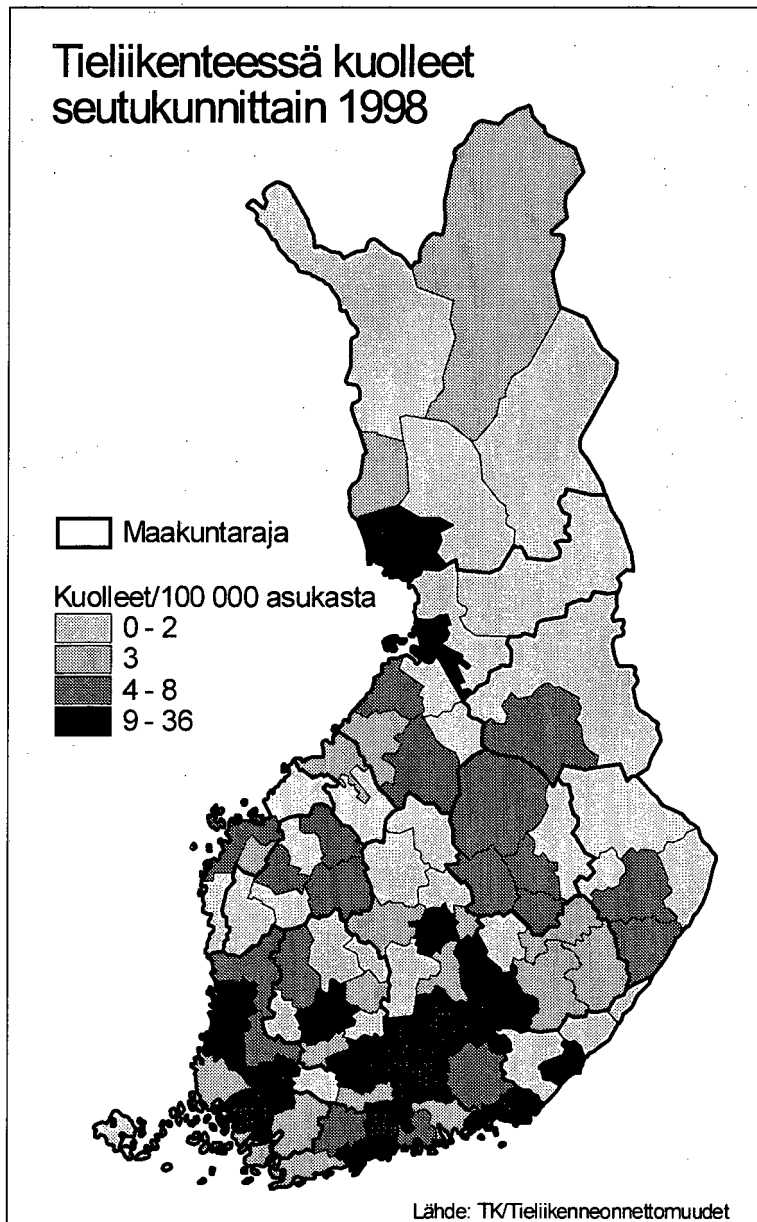
Kuva 157. Tieliikenteessä loukkaantuneet maakunnittain 1998.

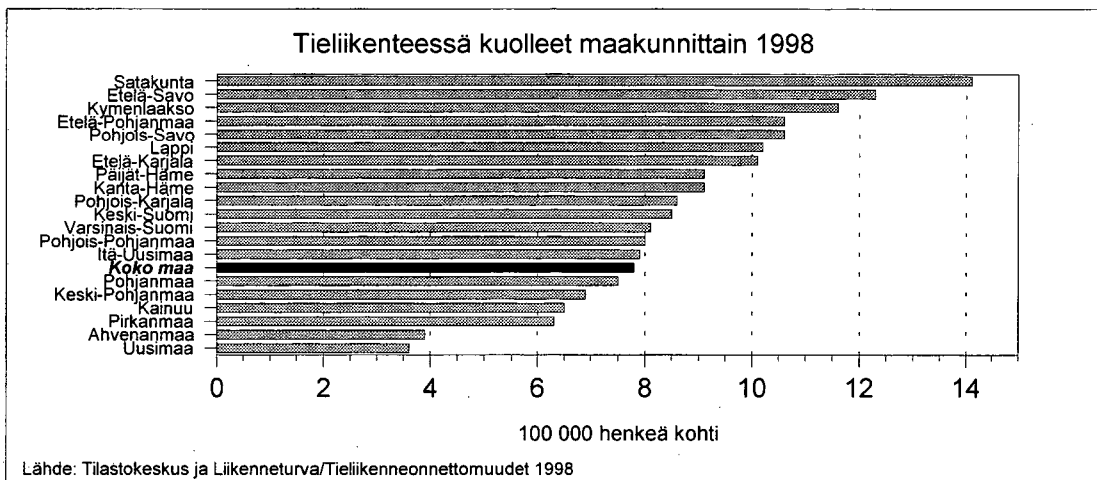
Kuva 158. Henkilöautot seutukunnittain 1998.

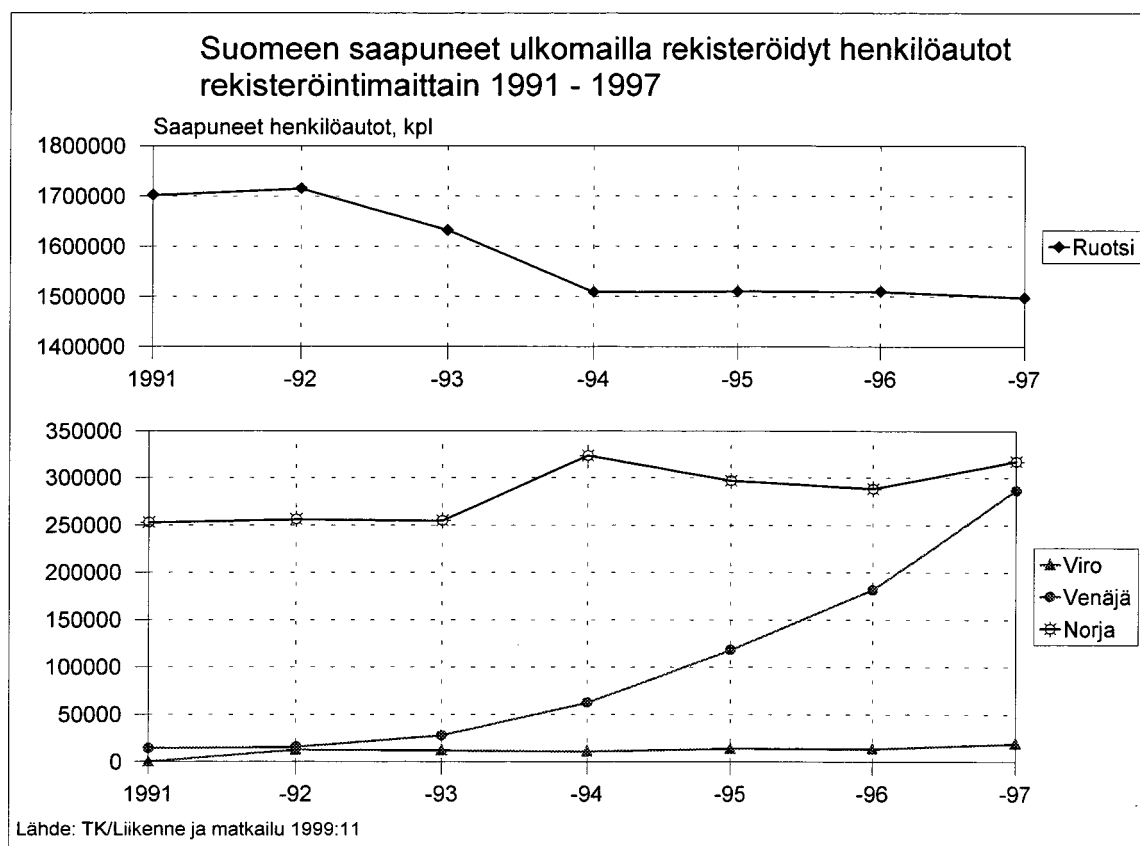
Kuva 159. Henkilöautot maakunnittain 1998.

Kuva 160. Tieliikenteessä kuolleet seutukunnittain 1998.

Kuva 161. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1998.

Kuva 162. Suomeen saapuneet ulkomailla rekisteröidyt henkilöautot rekisteröintimaittain 1991 – 1997.

Suomen lähialueilta saapuneiden henkilöautojen yhteismäärä on kasvanut 1990 -luvulla. Ruotsista Suomeen saapuneiden henkilöautojen määrä on kuitenkin vähentynyt vuodesta 1992 alkaen. Venäjältä tulleiden henkilöautojen määrä on puolestaan lisääntynyt merkittävästi, yli 250 000 henkilöautolla vuodesta 1991 vuoteen 1997.

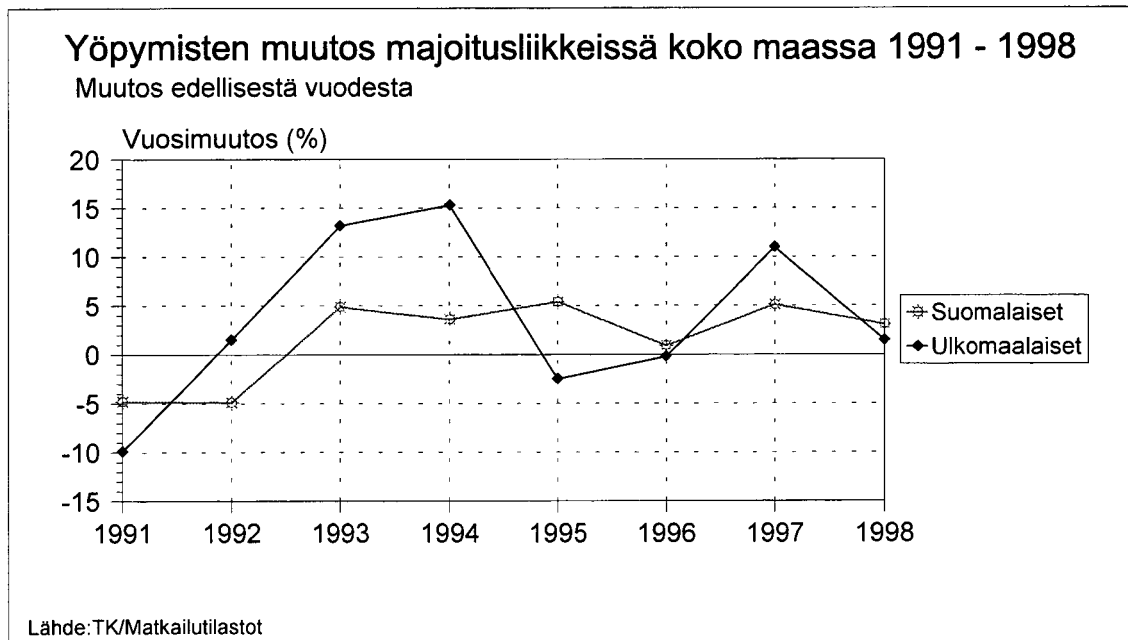
Matkailu

Koko maan kaikissa majoitusliikkeissä kirjattiin vuonna 1998 yhteensä 15.3 miljoonaa yöpymistä. Suomalaisten yöpymisten määrä lisääntyi yli 3 % edellisestä vuodesta. Kaikista yöpymisistä ulkomaalaisten tekemiä oli 3.7 miljoonaa, mikä on 1.5 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Kotimaisten matkailijoiden osuus oli merkittävin Etelä-Pohjanmaalla, missä 95 % yöpyjistä oli suomalaisia.

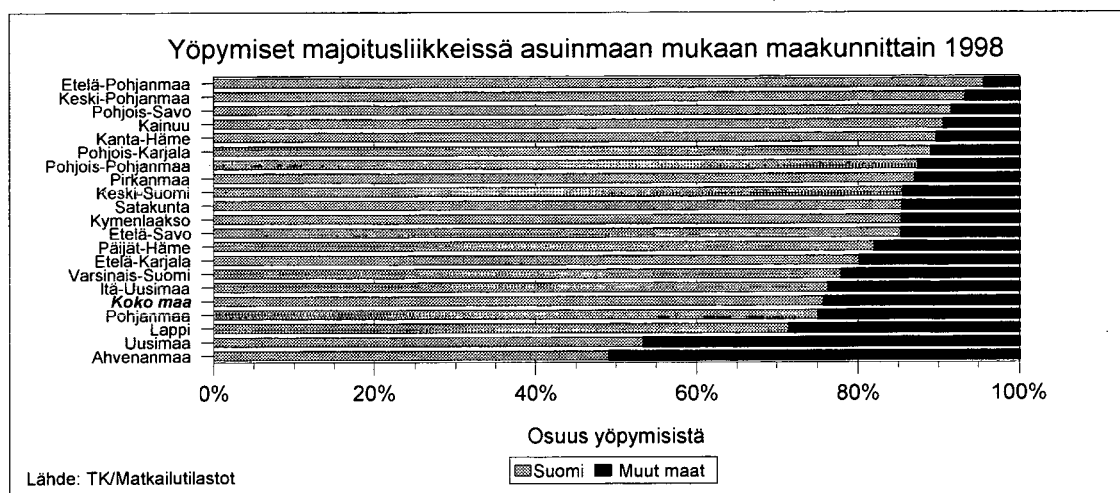
Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan majoitus- ja ravitsemistoimipaikkoja oli elokuussa 1999 asukaslukuun suhteutettuna eniten Föglön seutukunnassa. Maakunnista majoituskapasiteetti on suurin Uudellamaalla, jossa oli vuoden 1999 alussa yhteensä 12 297 huonetta ja mökkiä. Lapissa majoituskapasiteettia oli seuraavaksi eniten, yli 7 000 huonetta ja mökkiä. Mikäli alueella sijaitsee alle 4 majoitusliikettä, matkailutilastoja ei voida tietosuojasyistä julkistaa.

Vuonna 1998 vapaa-aajan yöpymiset muodostivat koko maassa yli 62 % kaikista yöpymisistä. Ammattiin liittyvien yöpymisten osuus oli 33,6 %. Maakunnittain tarkasteltuna vapaa-aikaan liittyvien matkojen osuus oli suurin Ahvenanmaalla ja pienin Uudellamaalla, jossa yöpymiset liittyivät suurimmaksi osaksi ammattiin.

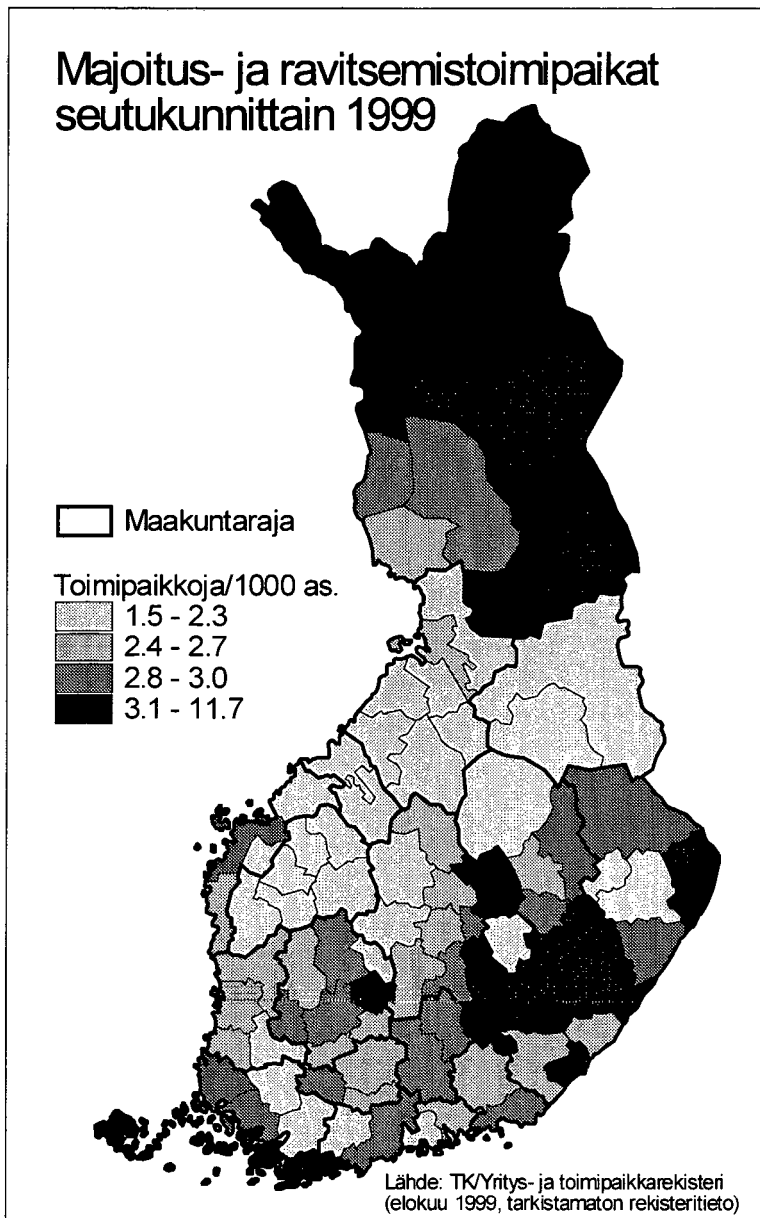
Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen määrä on lisääntynyt vuodesta 1998 vuoteen 1999 Kaakkois-Pirkanmaan seutukunnassa eniten, 19 %. Loviisan seutukunnassa näiden toimipaikkojen määrä väheni 11 %. Maakunnittain majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen lisäys on ollut suurinta Kainuussa, Ahvenanmaalla ja Pohjois-Savossa, yli 6 %. Eniten niiden määrä väheni Pohjois-Karjalassa.

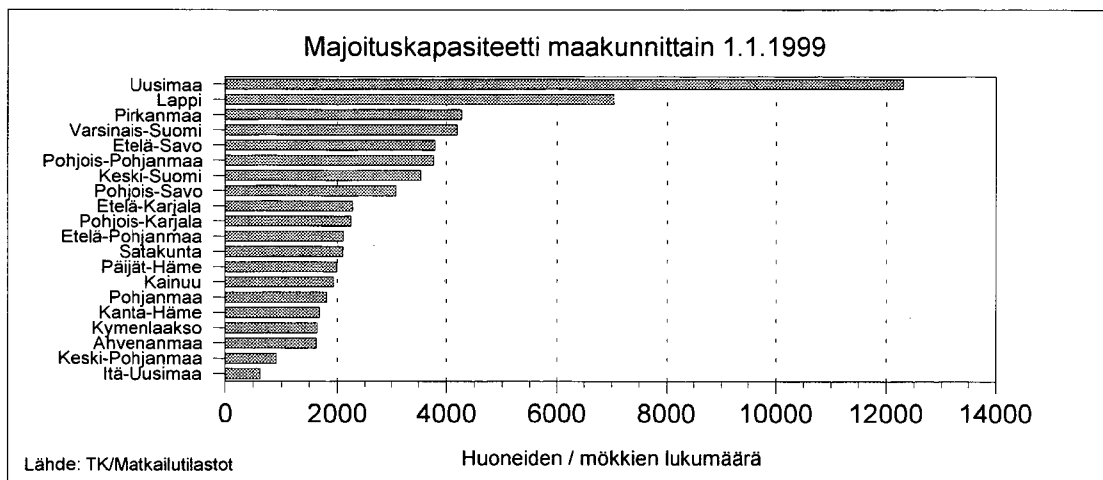
Kuva 163. Yöpymisten muutos majoitusliikkeissä koko maassa 1991 – 1998.

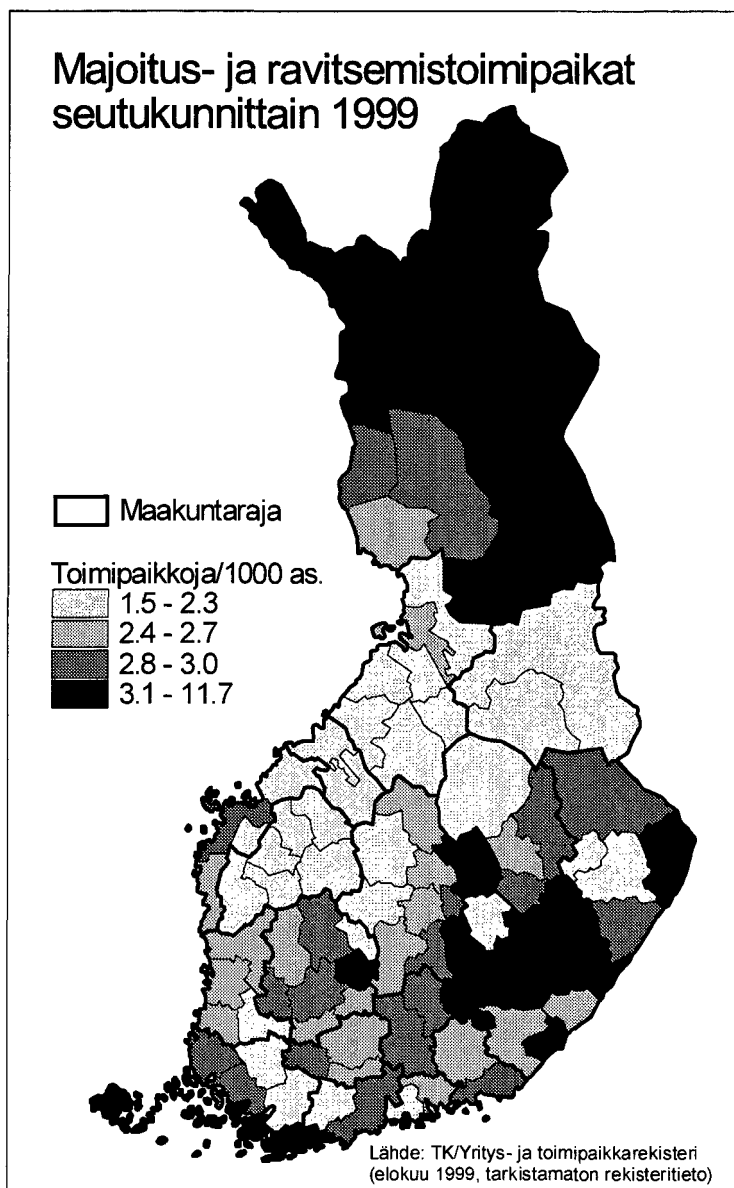
Kuva 164. Yöpymiset majoitusliikkeissä asuinmaan mukaan maakunnittain 1998.

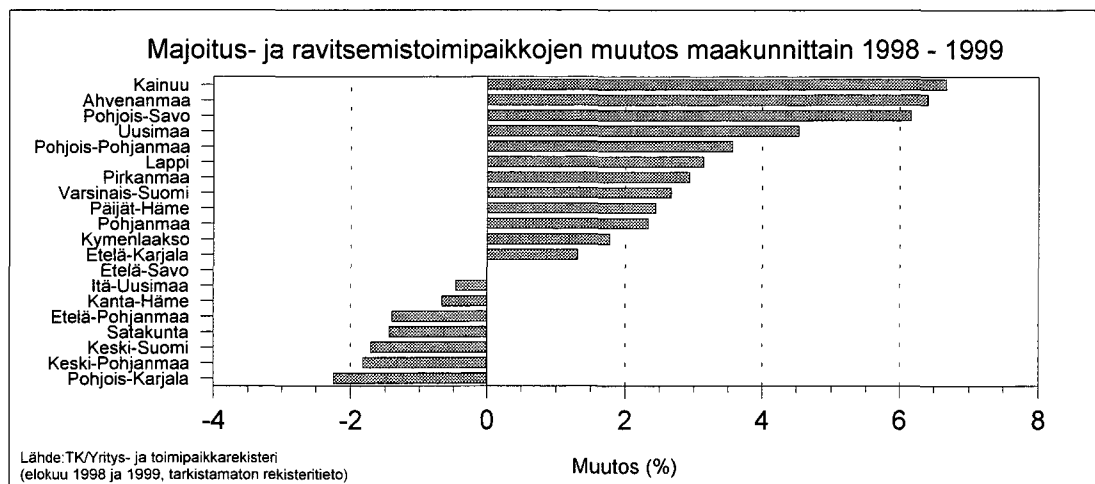
Kuva 165. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat seutukunnittain 1999.

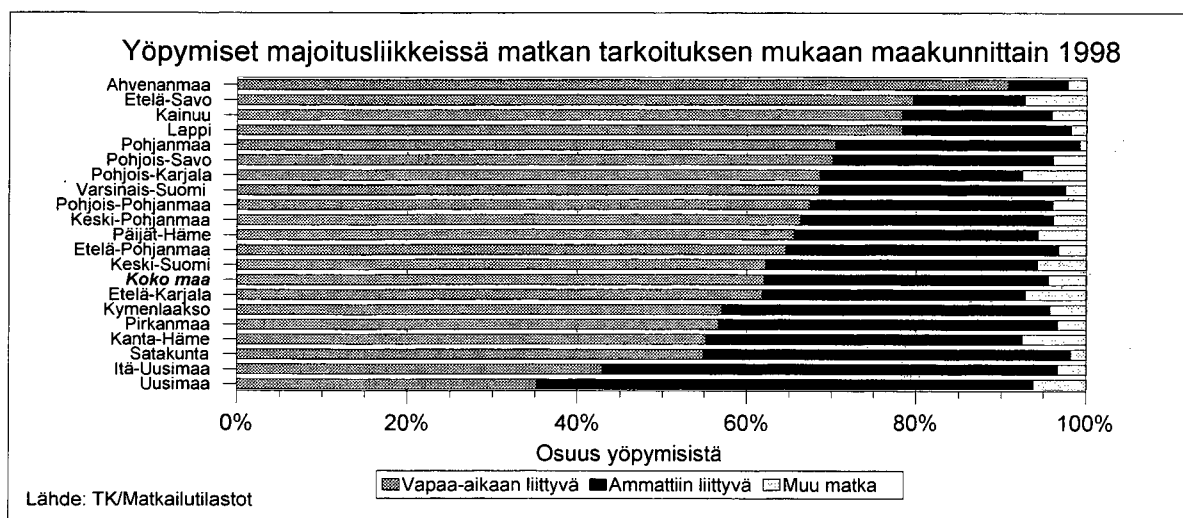
Kuva 166. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1.1.1999.

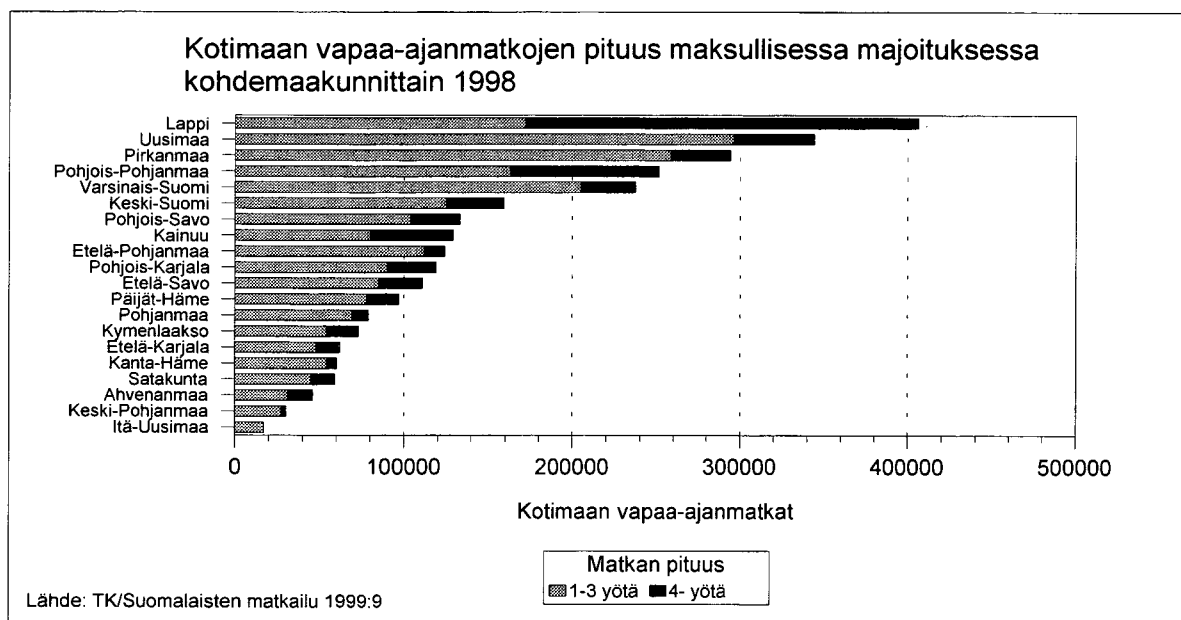
Kuva 167. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen muutos seutukunnittain 1998 – 1999.

Kuva 168. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen muutos maakunnittain 1998 – 1999.

Kuva 169. Yöpymiset majoitusliikkeissä matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 1998.

Kuva 170. Kotimaan vapaa-ajanmatkojen pituus maksullisessa majoituksessa kohdemaakunnittain 1998.

Suomalaisten kotimaan vapaa-ajanmatkat suuntautuivat pääosin Lappiin, jonne niitä tehtiin hieman yli 400 000 kpl. Toiseksi eniten matkustettiin Uudellemaalle. Suurin osa kotimaan vapaa-ajan matkoista oli alle 4 vuorokauden pituisia.

ENERGIATALOUS

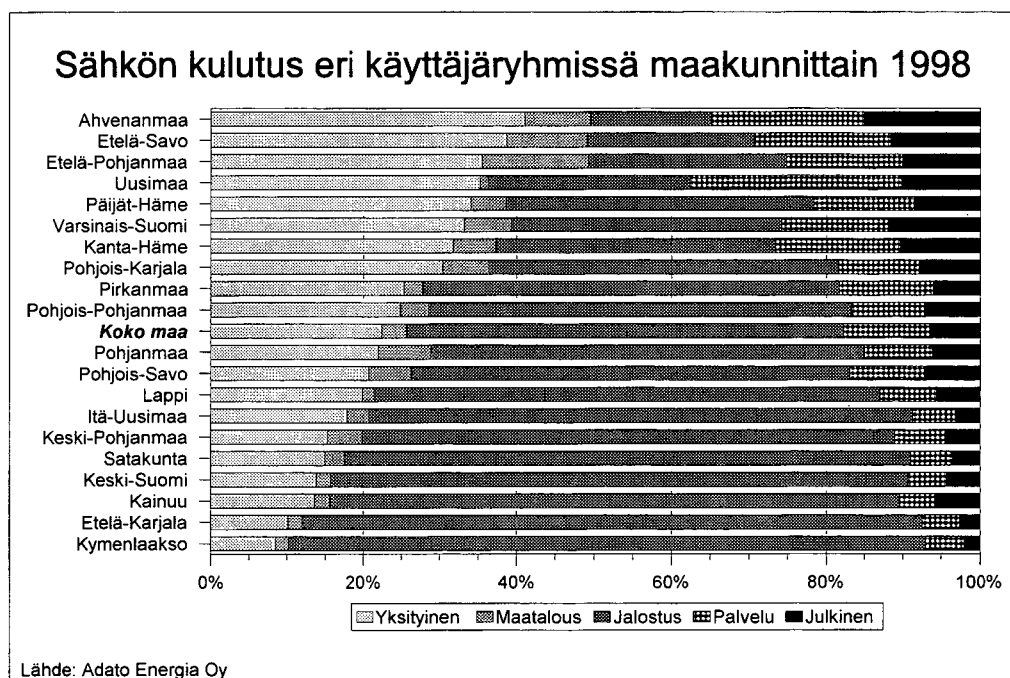
Vuonna 1998 Suomessa tuotettiin sähköä yhteensä 67 324 GWh. Tästä neljäsosa tuotettiin Satakunnassa. Toiseksi eniten sähköä tuotettiin Itä-Uudellamaalla. Näiden maakuntien ohella Pohjanmaalla, Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla sähkön tuotanto oli kulutusta suurempi. Vesivoimalla tuotettiin 21.9 % energian kokonaistuotannosta. Kolmannes maan vesivoimaenergiasta tuotettiin Lapissa.

Vuonna 1998 sähköä kulutettiin yhteensä 73 664 GWh. Jalostus oli suurin sähkön käyttäjäryhmä, 57 % kokonaiskulutuksesta. Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa jalostuksen osuus oli yli 80 %. Kotitaloudet käyttivät sähköstä viidenneksen. Ahvenanmaalla, Etelä-Savossa, Etelä-Pohjanmaalla ja Uudellamaalla yksityisen sähkönkulutuksen osuus oli jalostuksen osuutta suurempi. Etelä-Pohjanmaalla maatalouden käyttämän sähkön osuus oli merkittävästi suurempi kuin muissa maakunnissa.

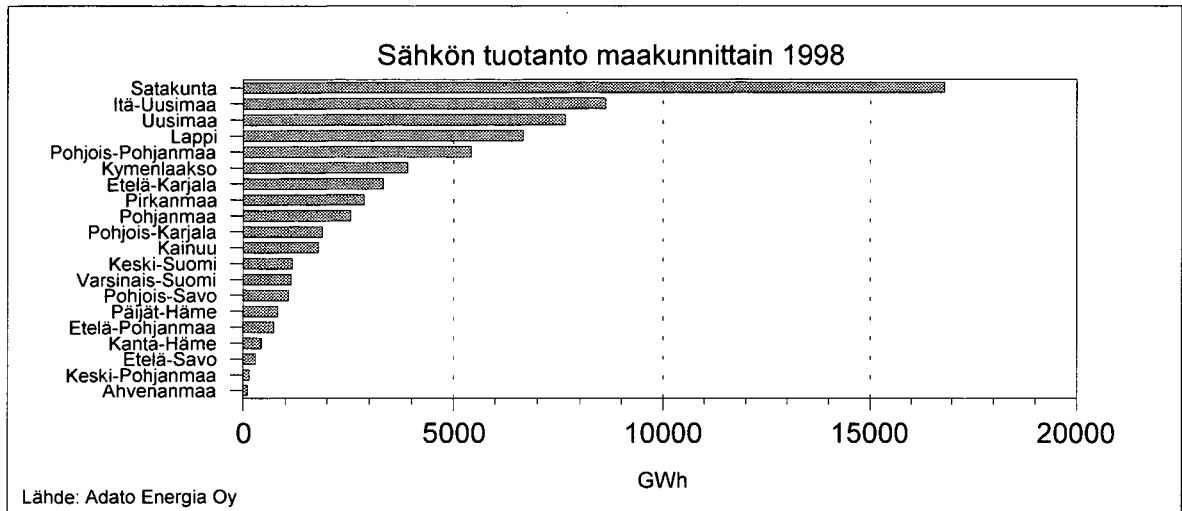
Vuonna 1998 jalostuksen käyttämä sähkö asukasta kohti laskettuna oli suurin Jämsän seutukunnassa, yli 110 MWh. Vastaavasti vähiten teollisuussähköä suhteessa asukaslukuun kului Lakeuden seutukunnassa. Maakunnittain tarkasteltuna suurin kulutus oli Kymenlaaksossa, 30 MWh/asukas.

Palveluelinkeinoissa kului sähköä asukaslukuun suhteutettuna eniten Tunturi-Lapin seutukunnassa, vähiten Joroisten ja Saarijärven seutukunnissa. Maakunnista Itä-Uudellamaalla, Pohjois-Karjalassa ja Satakunnassa palveluelinkeinoissa käytettiin sähköä asukasta kohti laskettuna vajaa 2 MWh, kun taas Uudellamaalla ja Lapissa kulutus oli yli 3 MWh.

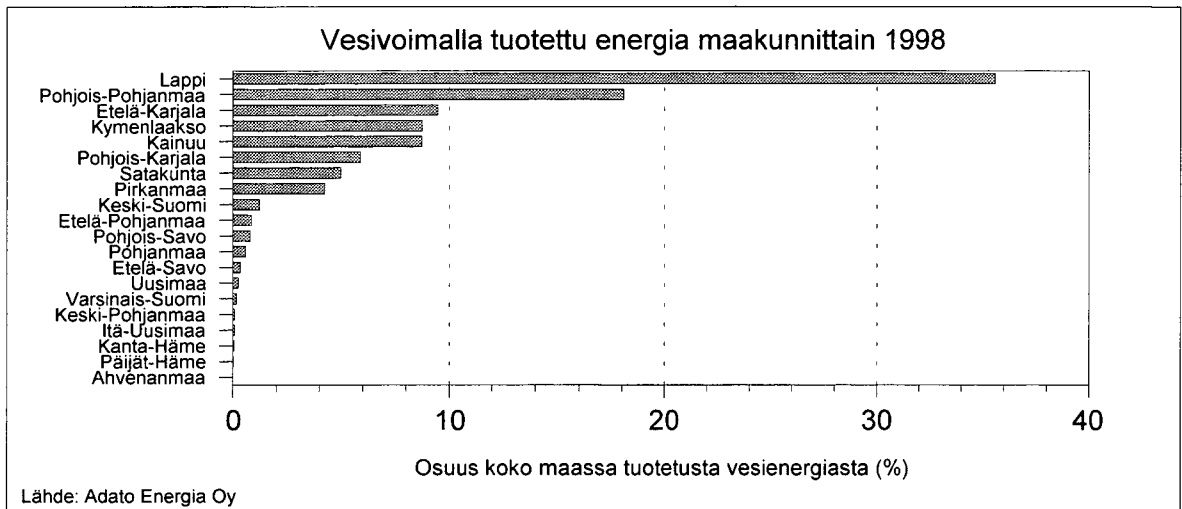
Vuonna 1998 yksityinen sähkön kulutus asukasta kohti oli vähäisintä Eteläisten seinänaapurien seutukunnassa, 2.5 MWh. Vastaavasti Tunturi-Lapin seutukunnassa sähköä kului eniten, 8.6 MWh/asukas. Maakunnittain tarkasteltuna Lapin ja Itä-Uudenmaan maakunnissa yksityinen sähkön kulutus oli suurinta.

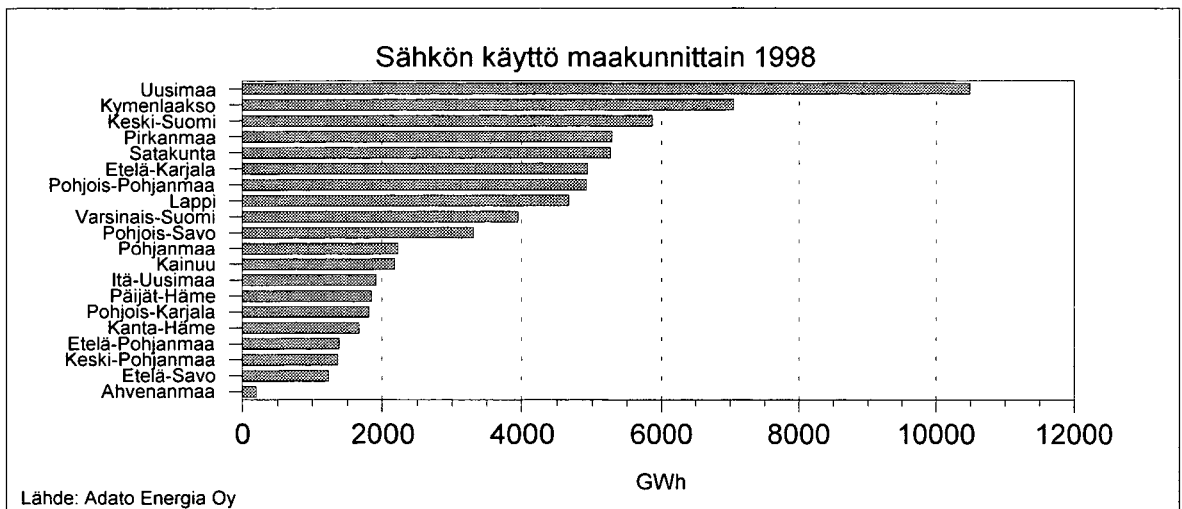
Kuva 171. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 1998.

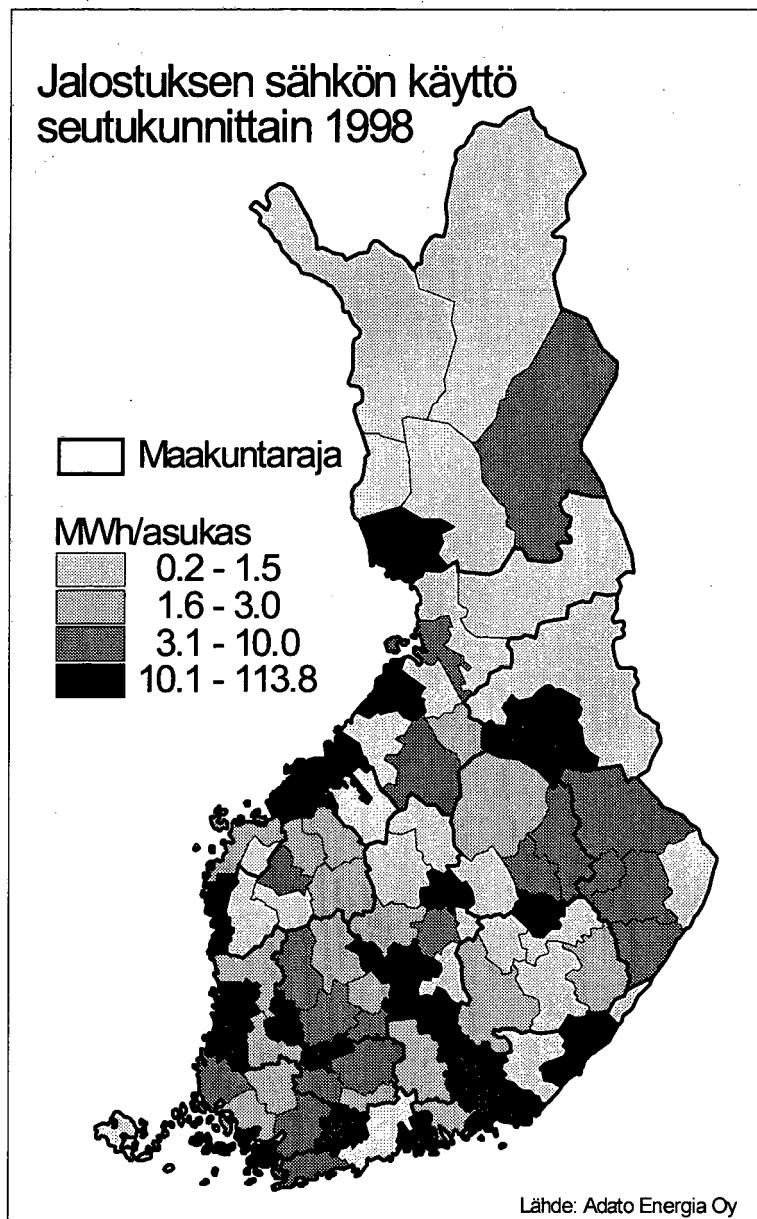
Kuva 172. Sähkön tuotanto maakunnittain 1998.

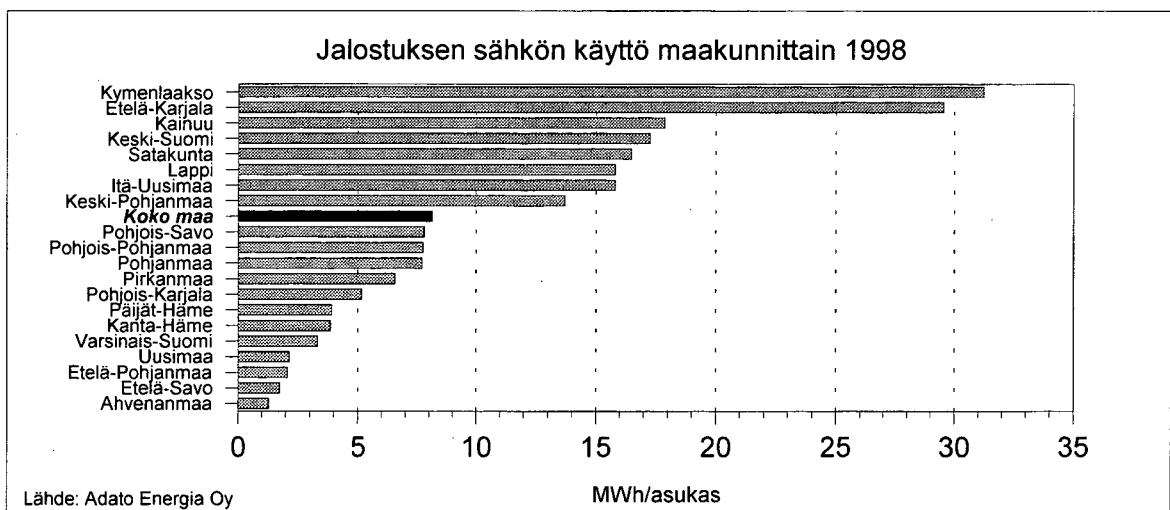
Kuva 173. Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1998.

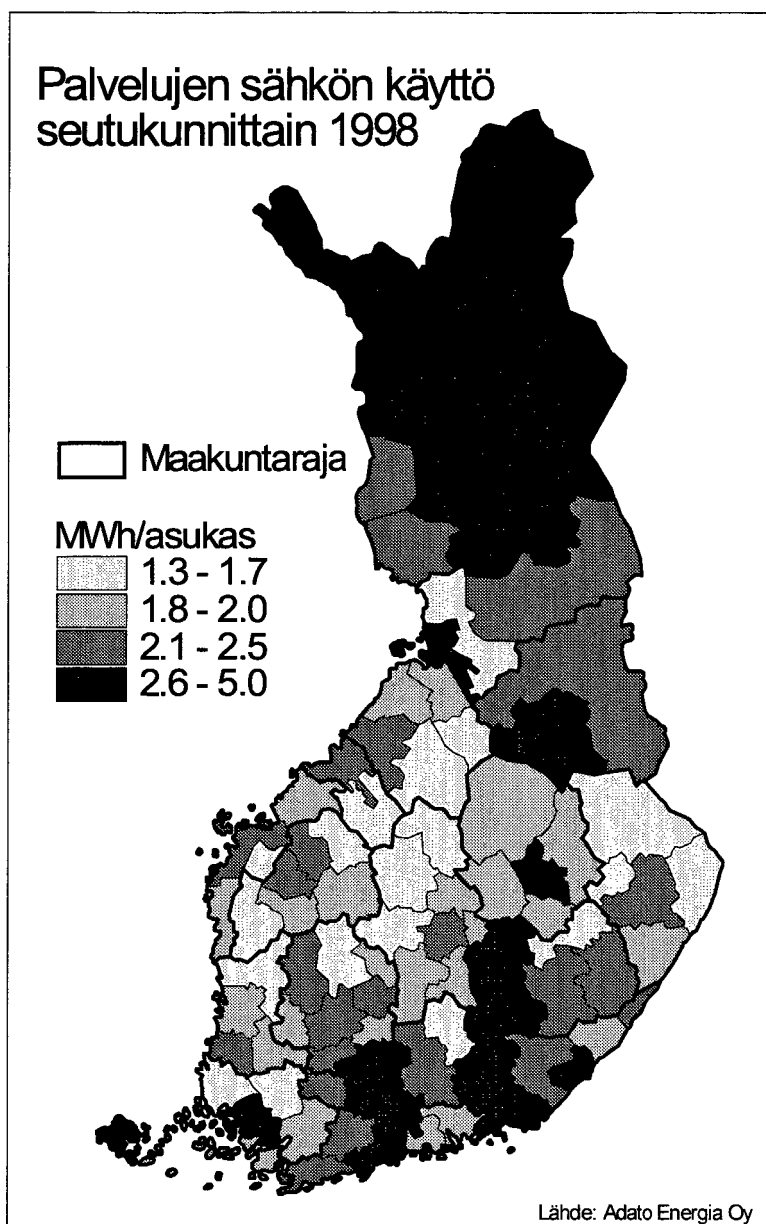
Kuva 174. Sähkön käyttö maakunnittain 1998.

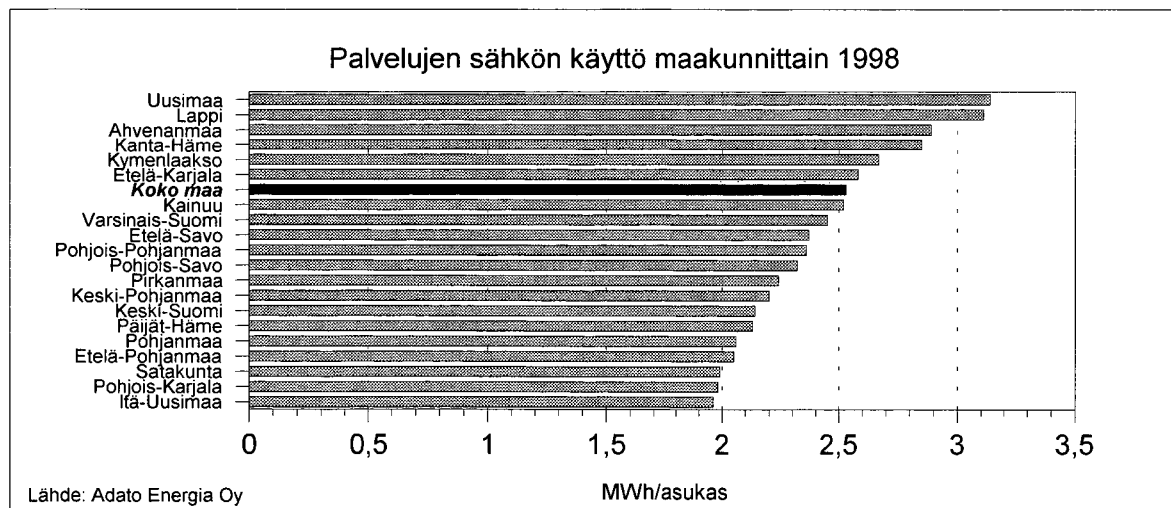
Kuva 175. Jalostuksen sähkön käyttö seutukunnittain 1998.

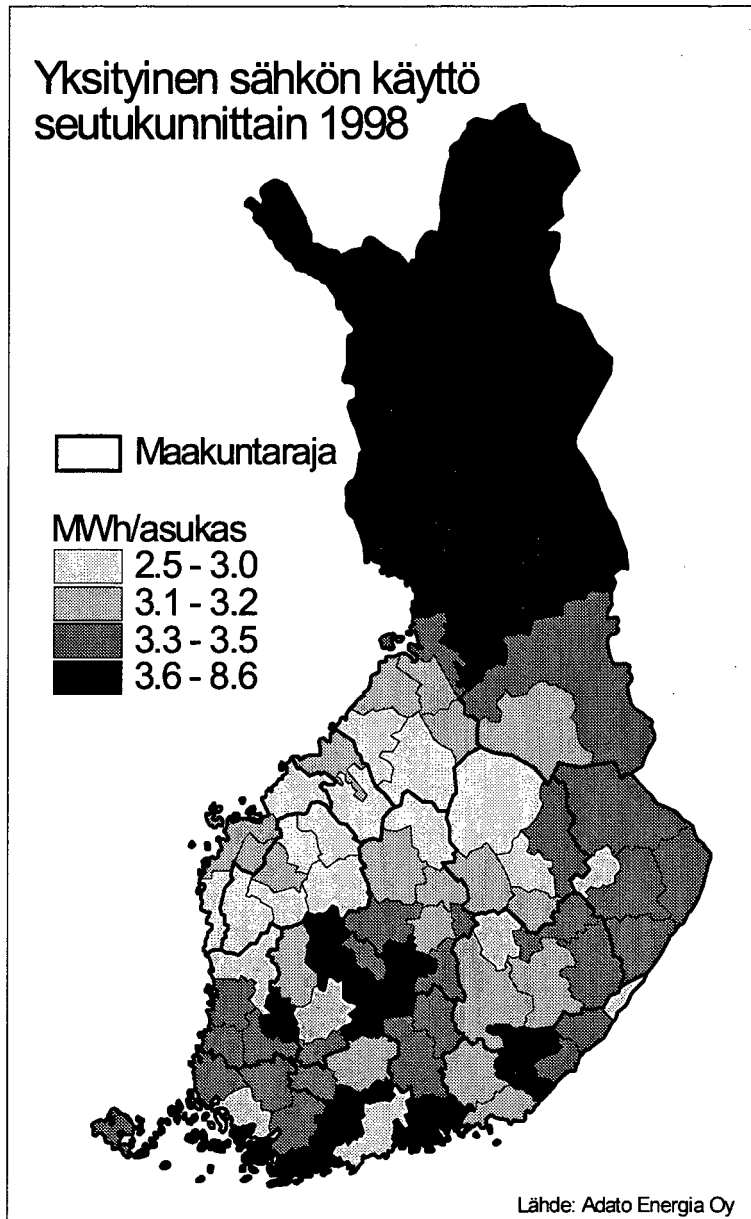
Kuva 176. Jalostuksen sähkön käyttö maakunnittain 1998.

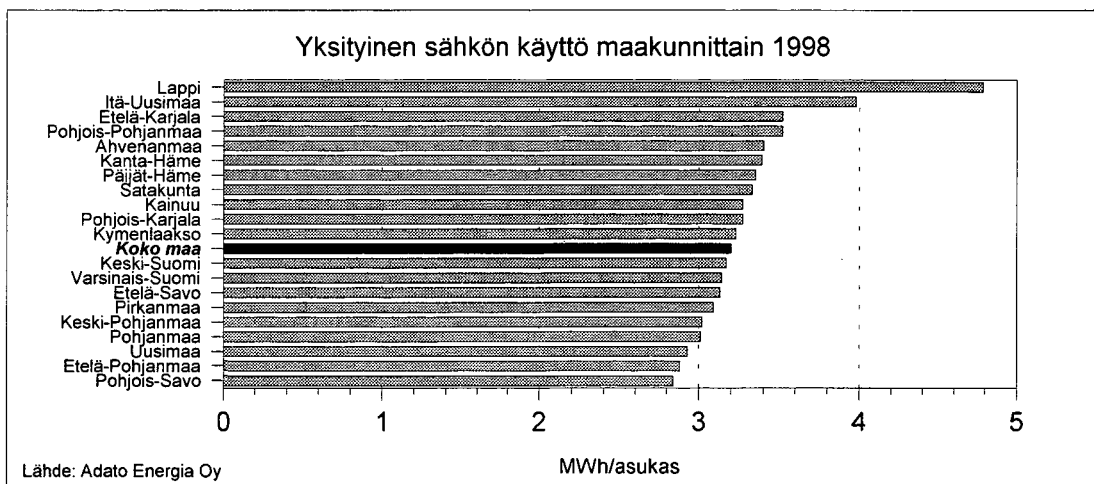
Kuva 177. Palvelujen sähkön käyttö seutukunnittain 1998.

Kuva 178. Palvelujen sähkön käyttö maakunnittain 1998.

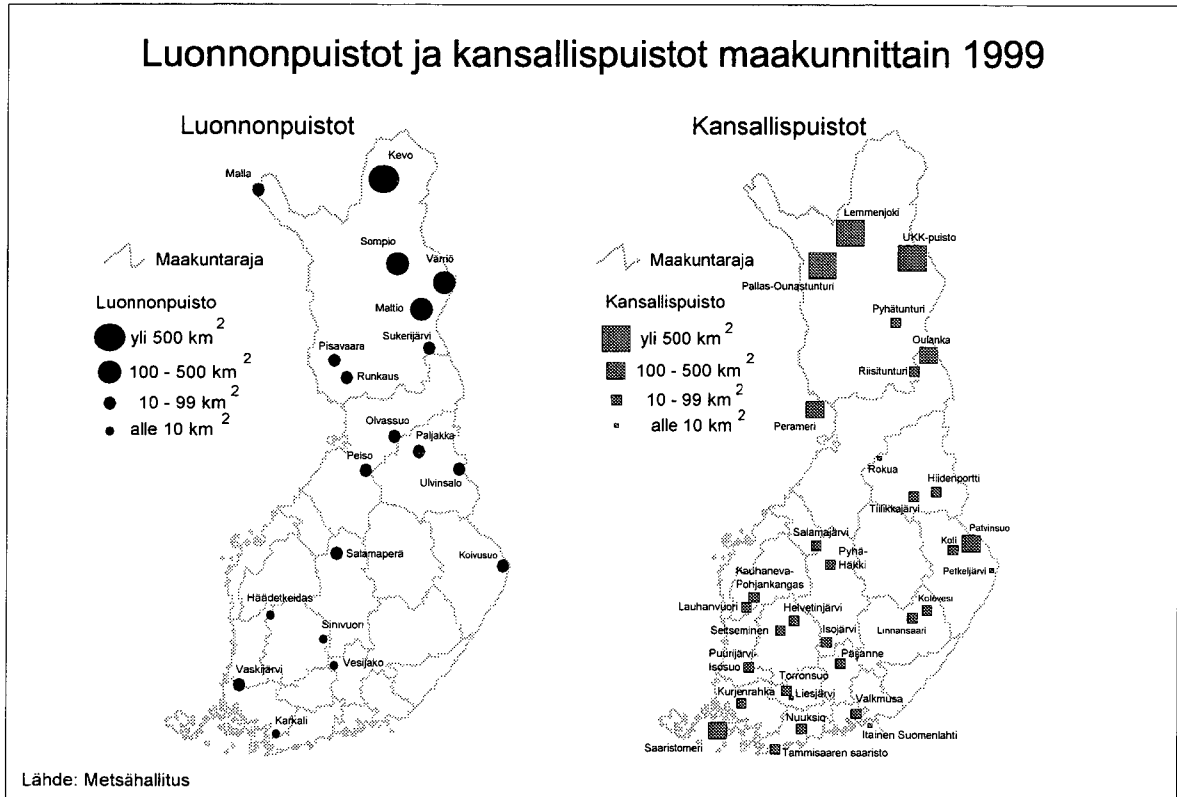
Kuva 179. Yksityinen sähkön käyttö seutukunnittain 1998.

Kuva 180. Yksityinen sähkön käyttö maakunnittain 1998.

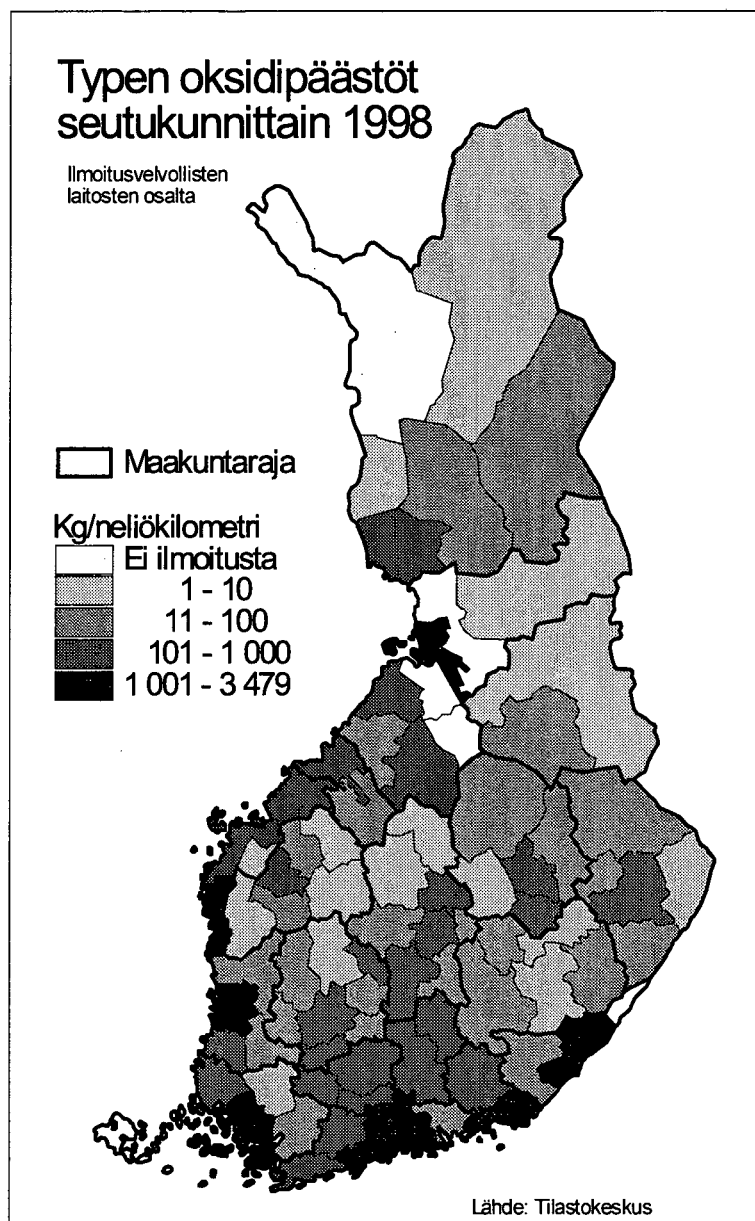
YMPÄRISTÖN TILA

Suomessa on yhteensä 19 luonnonpuistoa, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on 1 490 km². Suurin luonnonpuisto Kevo sijaitsee Pohjois-Lapin seutukunnassa. Kansallispuistoja on 32 kpl ja niiden pinta-ala on noin 7 300 km². Urho Kekkosen kansallispuisto on pinta-alaltaan (2 500 km²) Suomen suurin kansallispuisto.

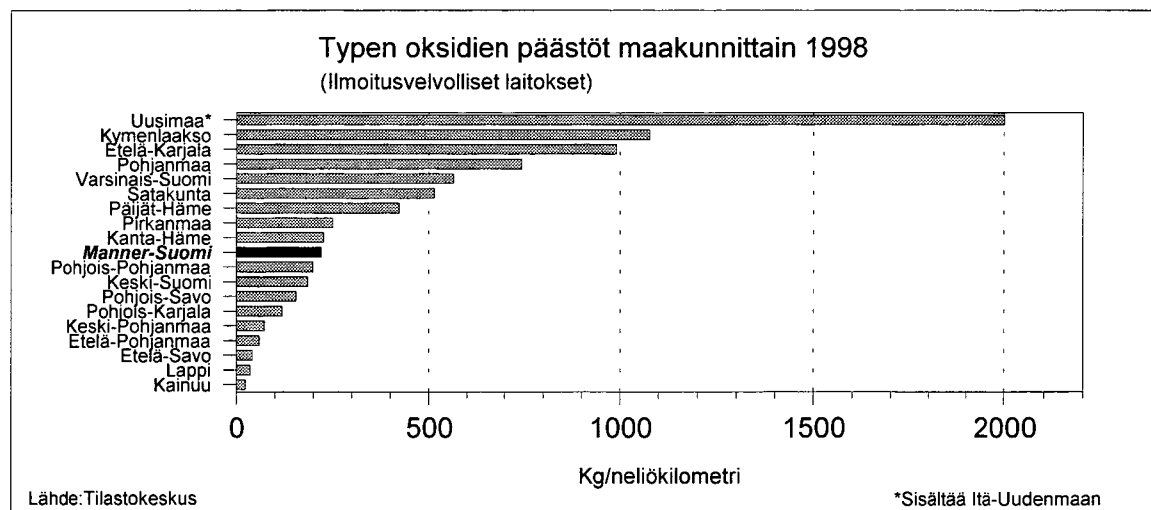

Kuva 181. Luonnonpuistot ja kansallispuistot maakunnittain 1999.

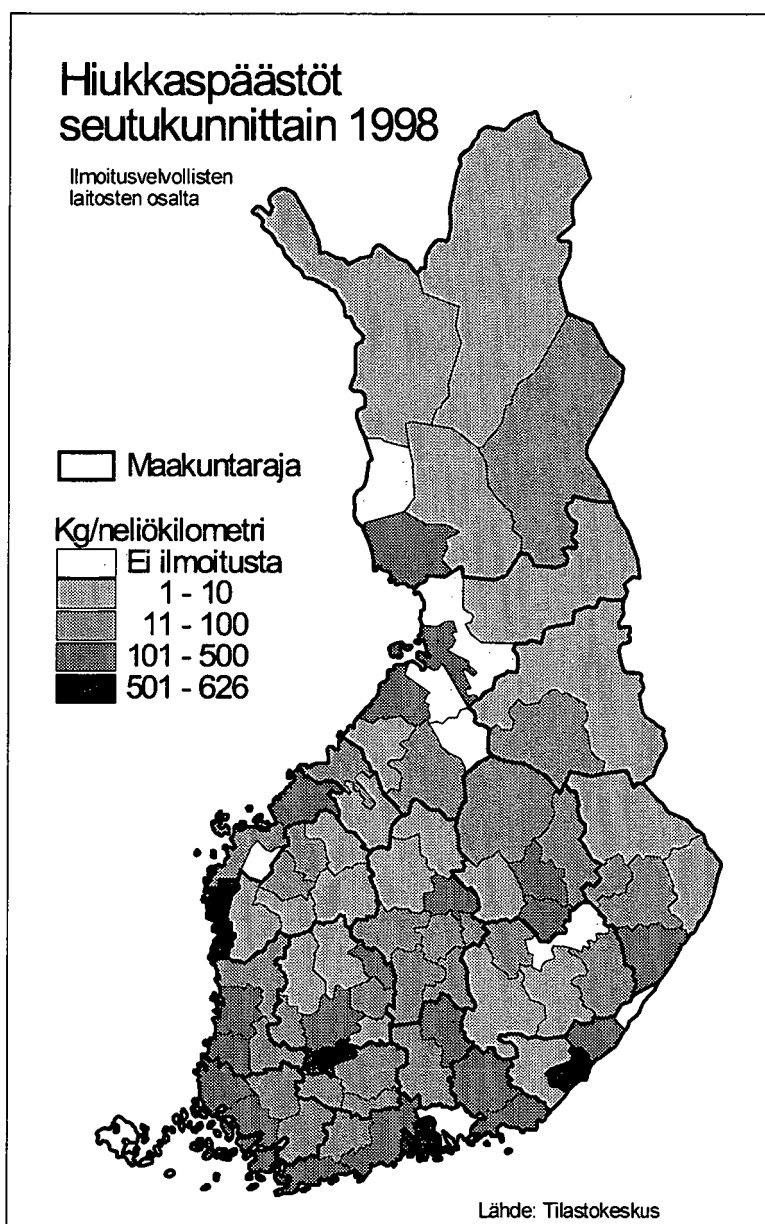
Maakunnittaisia ja seutukunnittaisia ilmaston päästölukuja on tarkasteltu vain ilmoitusvelvollisten laitosten osalta. Kärkikuntien, Lakeuden, Iin, Siikalatvan, Maarianhaminan ja Föglön seutukuntien alueelta ei tästä syystä tehty ilmoituksia päästöistä vuonna 1998. Alueen maapinta-alaa (km²) kohti laskettuna typen oksidipäästöt olivat suurimmat Lappeenrannan seutukunnassa ja rikkidioksidi- ja hiukkaspäästöt Etelä-Pirkanmaan seutukunnassa. Maakunnista Uudellamaalla ja Kymenlaaksossa typpipäästöt olivat suurimmat, yli 1 000 kg neliökilometriä kohti. Uudellamaalla myös rikkidioksidi- ja hiukkaspäästöt olivat suurimmat.

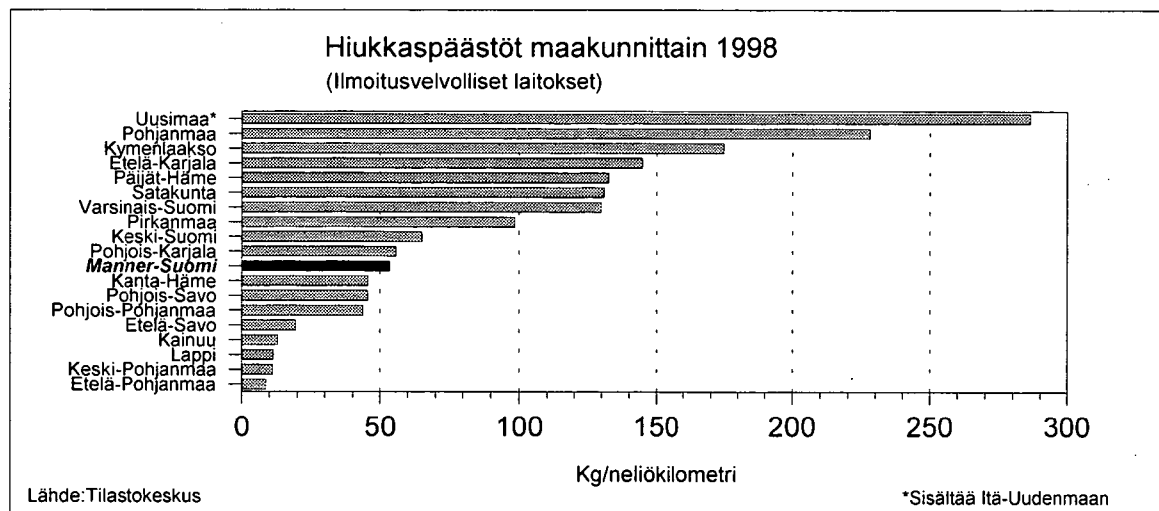
Kuva 182. Typen oksidien päästöt seutukunnittain 1998.

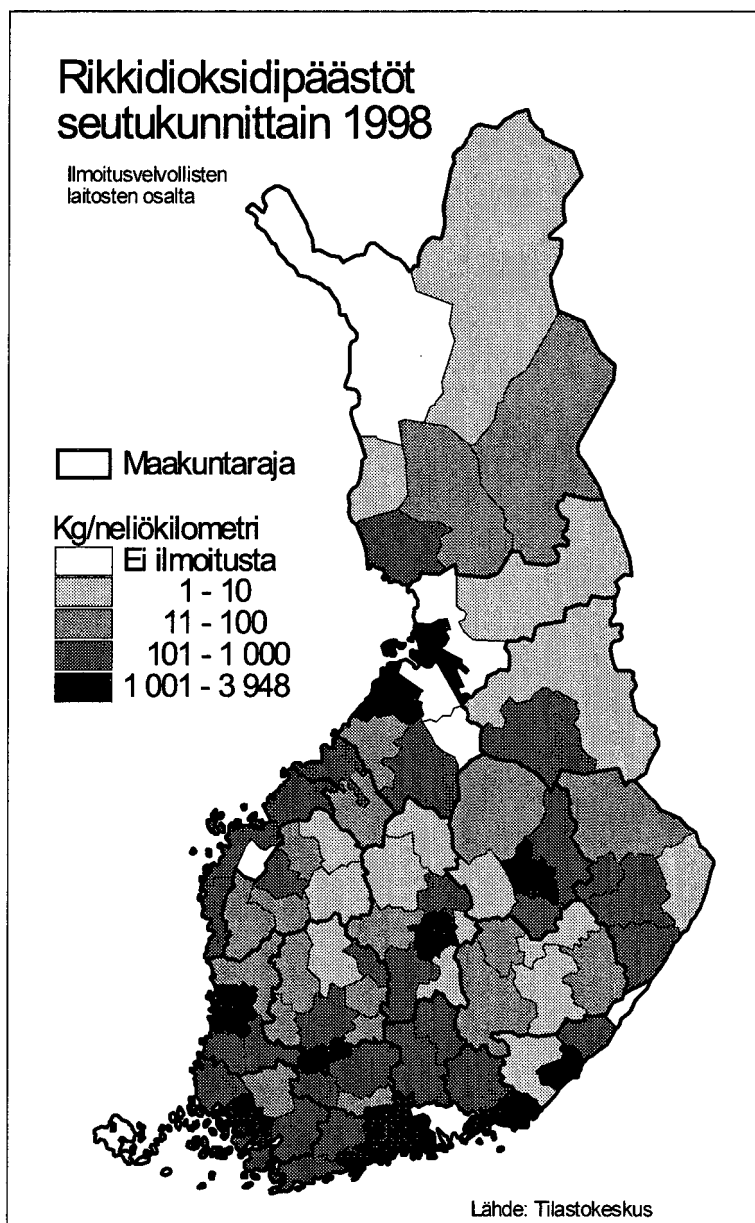
Kuva 183. Typen oksidien päästöt maakunnittain 1998.

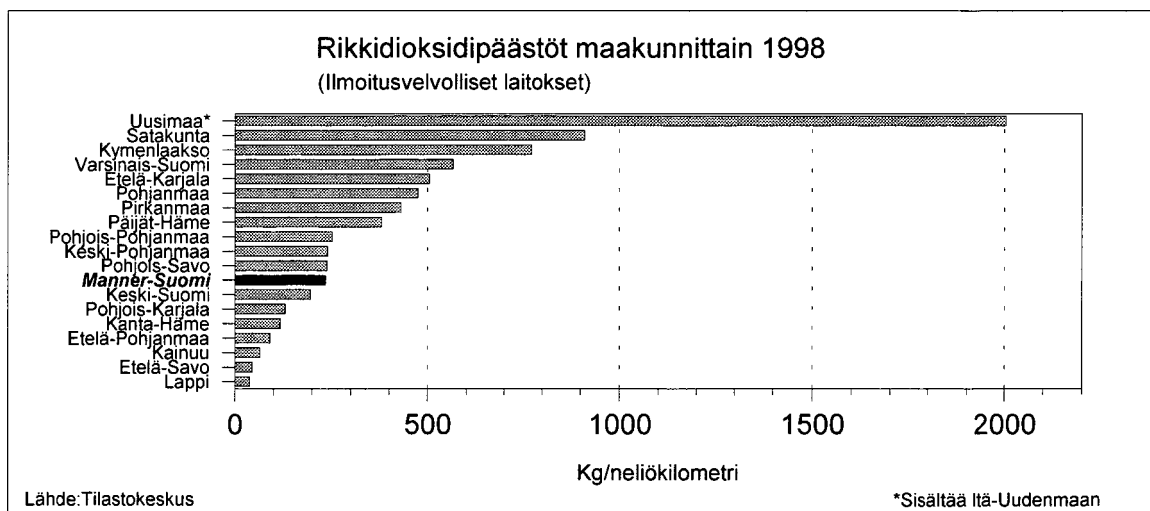
Kuva 184. Hiukkaspäästöt seutukunnittain 1998.

Kuva 185. Hiukkaspäästöt maakunnittain 1998.

Kuva 186. Rikkidioksidipäästöt seutukunnittain 1998.

Kuva 187. Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1998.

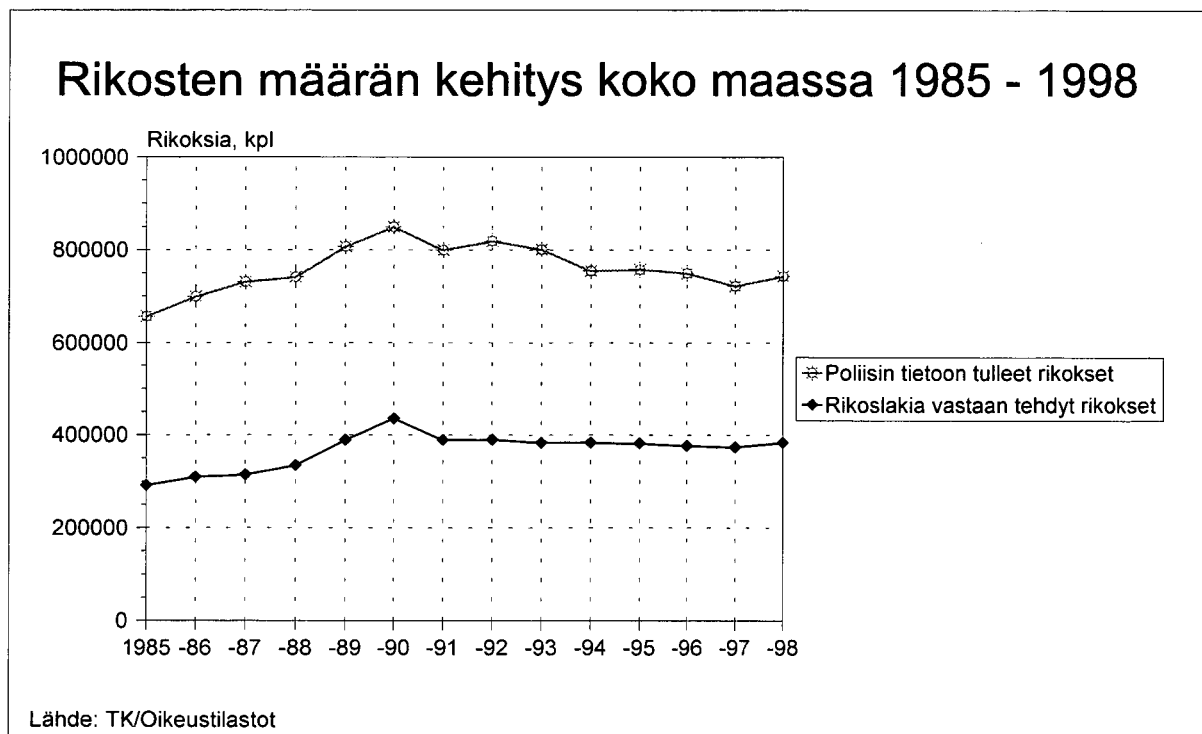
RIKOKSET

Rikostilastolla kuvataan rikoksia, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Tilastoilla kuvataan yksittäisten rikosten määriä. *Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset* sisältävät mm. omaisuusrikokset, henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset, siveellisyysrikokset, rikokset julkista viranomaista ja yleistä järjestystä vastaan sekä liikennejuopumukset. *Muihin rikoksiin* kuuluvat mm. alkoholilakirikokset ja liikenne-rikokset. Yhdessä nämä ryhmät muodostavat *poliisin tietoon tulleen rikollisuuden*.

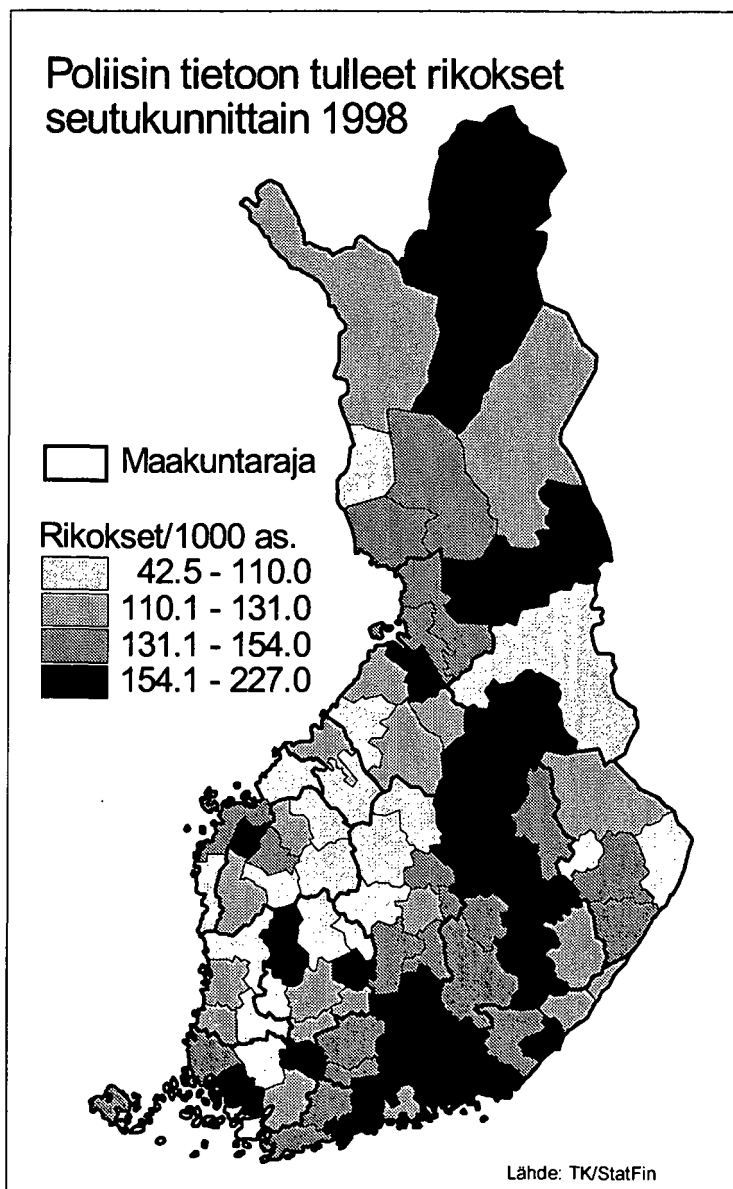
Poliisin tietoon tuli vuonna 1998 koko maassa kaikkiaan 743 000 rikosta. Näistä rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia oli 383 500.

Seutukunnittain tarkasteltuna poliisin tietoon tulleita rikoksia suhteessa asukaslukuun oli vuonna 1998 eniten Juvan, Itä-Pirkanmaan ja Loviisan seutukunnissa. Pienen tämä suhde oli Föglön ja Kaustisen seutukunnissa. Kaustisen seutukunnassa myös rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia oli suhteellisesti vähiten. Eniten niitä oli Helsingin ja Turun seutukunnissa.

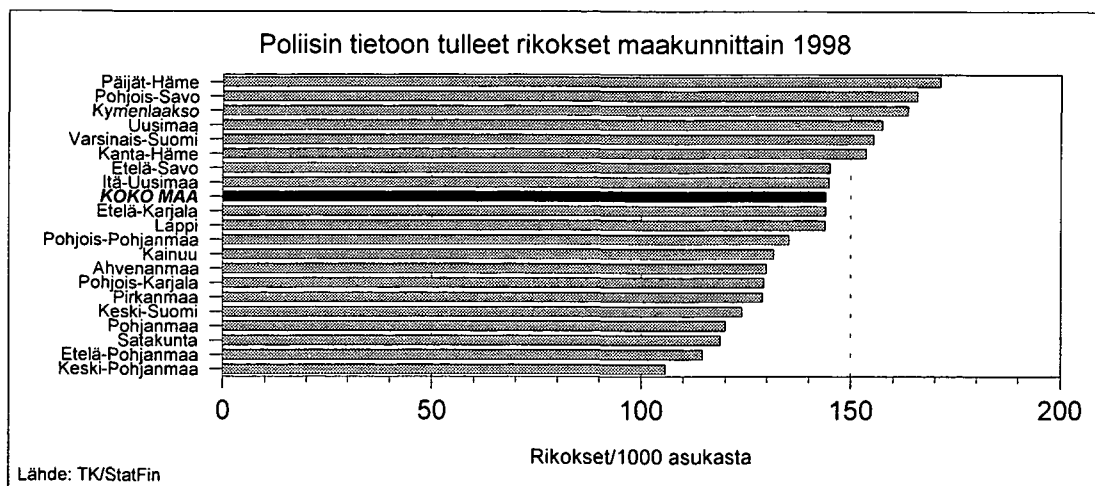
Maakunnista Päijät-Hämeessä oli vuonna 1998 suhteellisesti eniten poliisin tietoon tulleita rikoksia. Vähiten niitä oli Keski-Pohjanmaalla. Vastaavasti rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia oli eniten Uudellamaalla, vähiten Etelä-Pohjanmaalla.

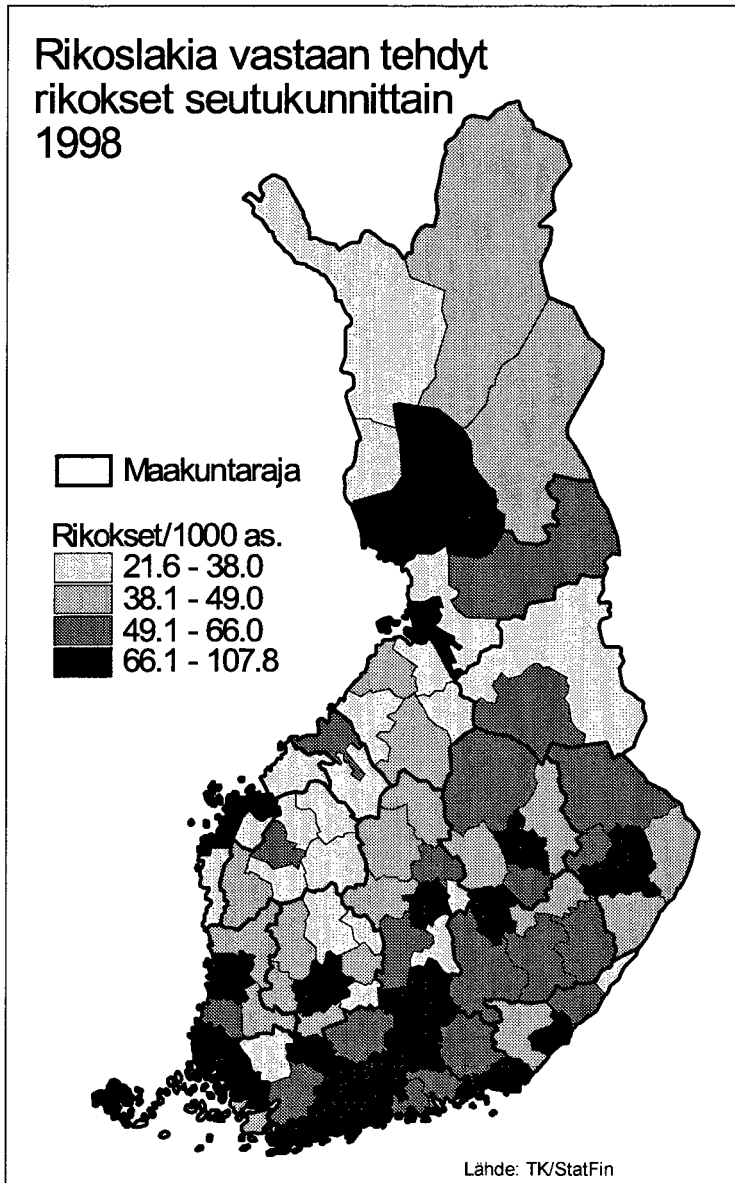
Kuva 188. Rikosten määrän kehitys koko maassa 1985 – 1998.

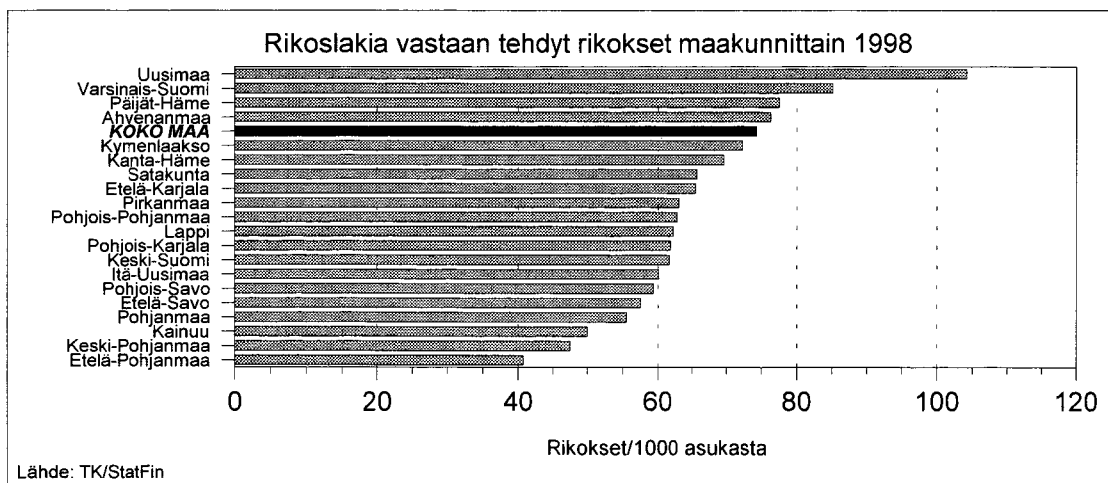
Kuva 189. Poliisin tietoon tulleet rikokset seutukunnittain 1998.

Kuva 190. Poliisin tietoon tulleet rikokset maakunnittain 1998.

Kuva 191. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset seutukunnittain 1998.

Kuva 192. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset maakunnittain 1998.

KUNNALLISTALOUS

Vuoden 1998 kunnallistalouden tunnusluvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 1996 ja sitä aikaisempien tunnuslukujen kanssa. Tämä johtuu siitä, että vuoden 1997 alussa otettiin Manner-Suomen kunnissa käyttöön uusi kirjanpitojärjestelmä, jossa soveltuvin osin noudatetaan kirjanpitolakia. *Verrattaessa tunnuslukuja keskiarvoihin tulee se tehdä tietyllä varauksella, sillä kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.* Kunnallistalouden käsitteiden selitykset ja laskukaavat löytyvät julkaisun lopusta.

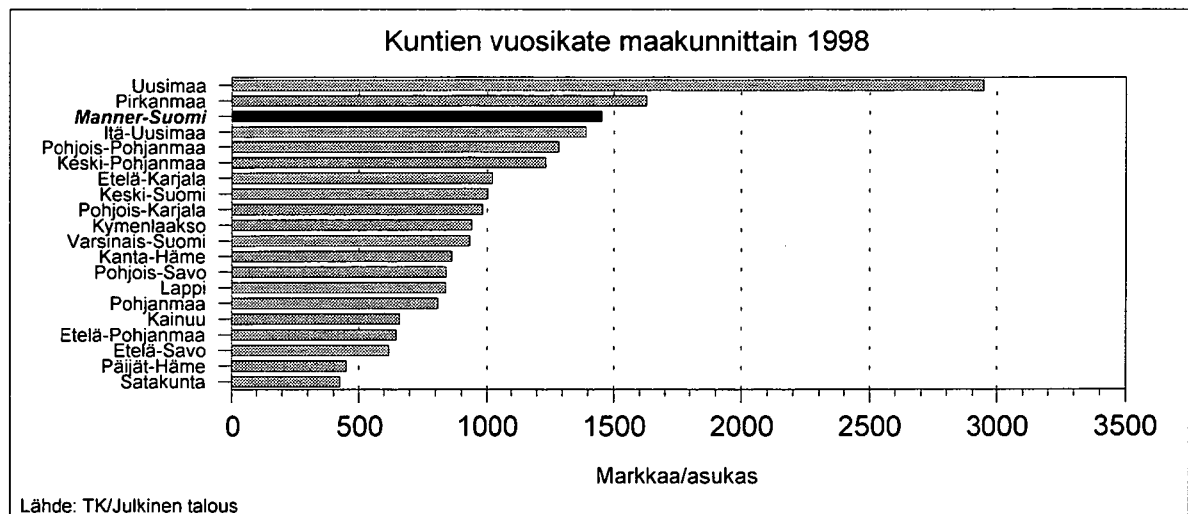
Seutukunnittaiset tunnusluvut on laskettu kuntien yhteenlasketuista luvuista. Kunnallistalouden lukujen osalta Ahvenanmaan kunnista ei ole käytettävissä vertailukelpoisia lukuja vuodelta 1998.

Kuntien keskimääräiset verotulot olivat Manner-Suomessa 13 593 markkaa asukasta kohti vuonna 1998. Tämä arvo ylittyi seitsemän seutukunnan alueella. Suurimmat verotulot olivat Helsingin seutukunnassa, yli 18 000 markkaa asukasta kohti. Kahdeksan seutukunnan alueella keskimääräiset verotulot olivat alle 10 000 markkaa. Alhaisimmat ne olivat Nivala-Haapajärven seutukunnassa. Maakunnista Uudellamaalla verotulo oli suurin, Etelä-Pohjanmaalla pienin.

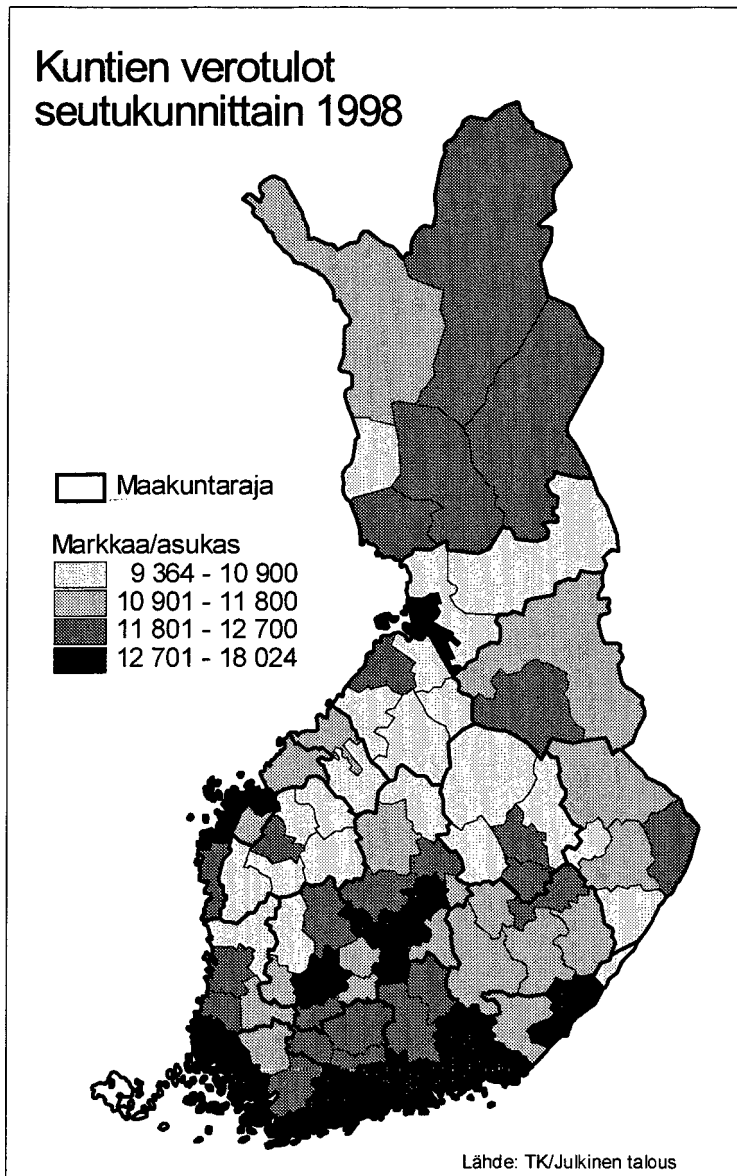
Kuntien lainakanta oli suhteellisesti suurin Forssan seutukunnassa, yli 10 600 markkaa asukasta kohti vuonna 1998. Myös Kemi-Tornion, Raahen, Saarijärven ja Kokkolan seutukuntien alueella lainakanta oli yli 8 000 markka asukasta kohti.

Kuntien vuosikate (markkaa/asukas) oli negatiivinen Keski-Karjalan ja Suupohjan seutukunnissa. Paras se oli Helsingin seutukunnassa. Maakunnittain tarkasteltuna vuosikate oli suurin Uudellamaalla ja pienin Satakunnassa.

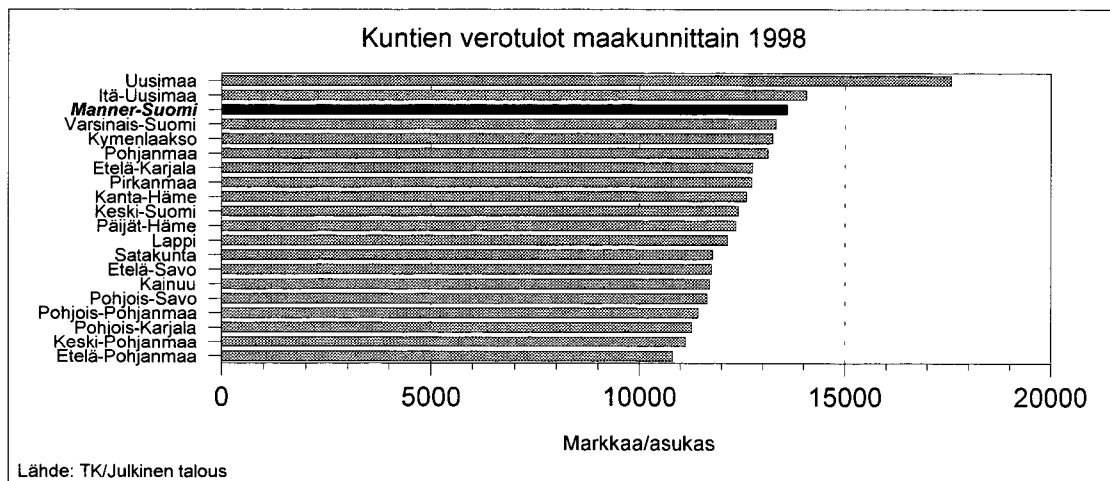
Kuntien henkilökuntaa suhteessa asukaslukuun oli vuonna 1998 eniten pohjoisen Suomen seutukunnissa. Suurimmillaan tämä suhde oli Koillis-Lapin ja Tomiolaakson seutukuntien alueella. Loimaan seutukunnassa suhde oli vastaavasti pienin.

Kuva 193. Kuntien vuosikate maakunnittain 1998.

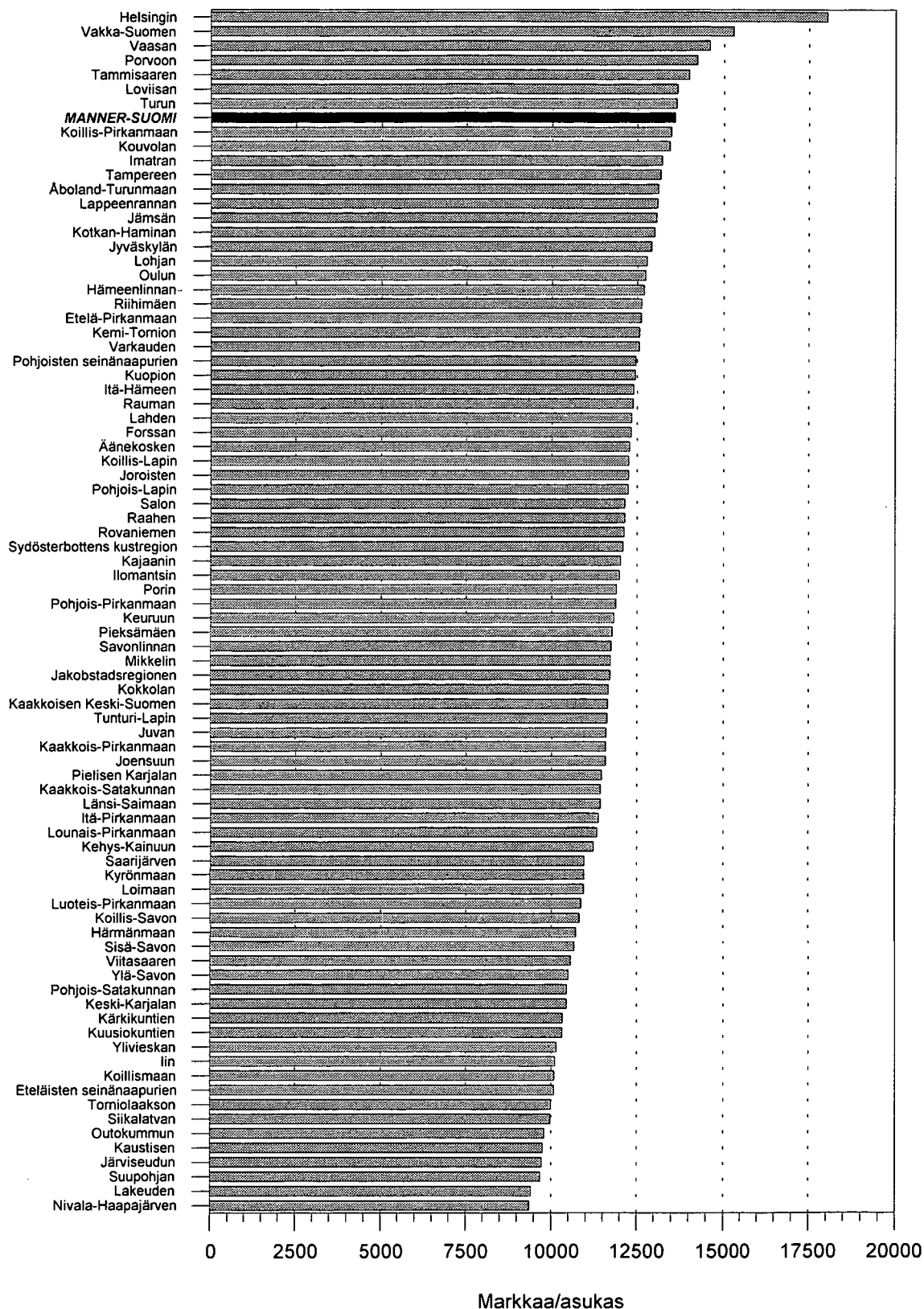

Kuva 194. Kuntien verotulot seutukunnittain 1998.

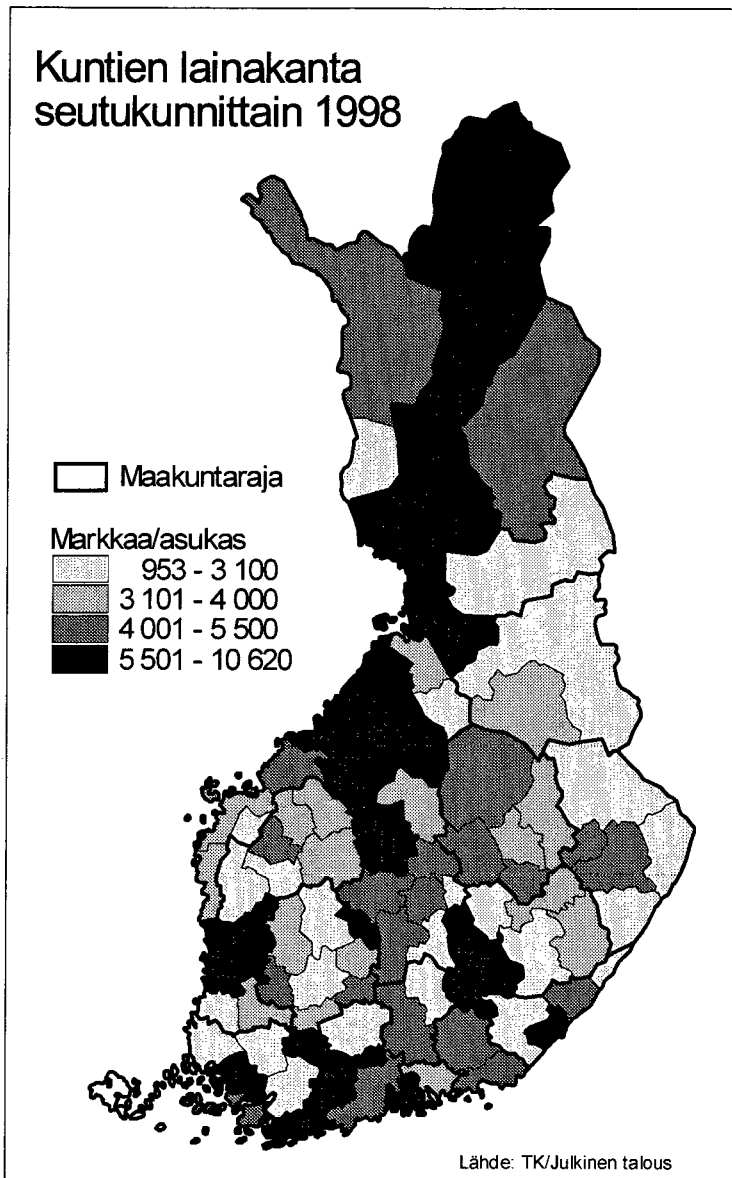
Kuva 195. Kuntien verotulot maakunnittain 1998.

Kuntien verotulot seutukunnittain 1998

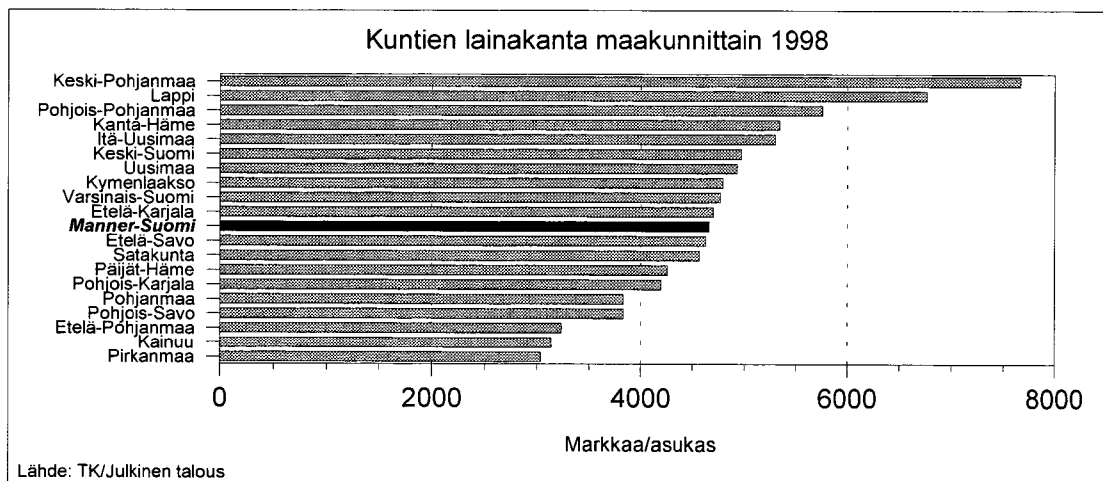

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 196. Kuntien verotulot seutukunnittain 1998.

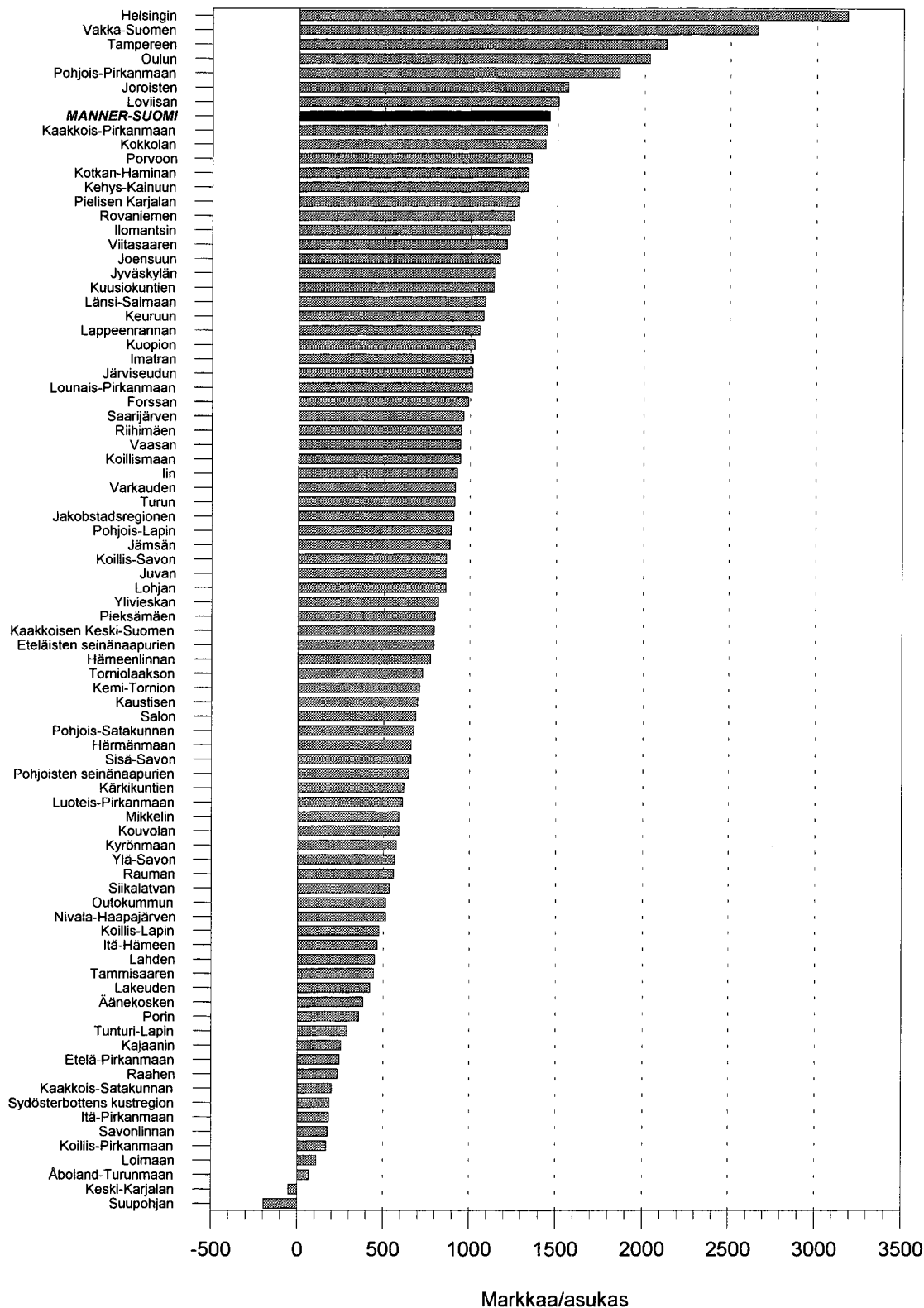

Kuva 197. Kuntien lainakanta seutukunnittain 1998.

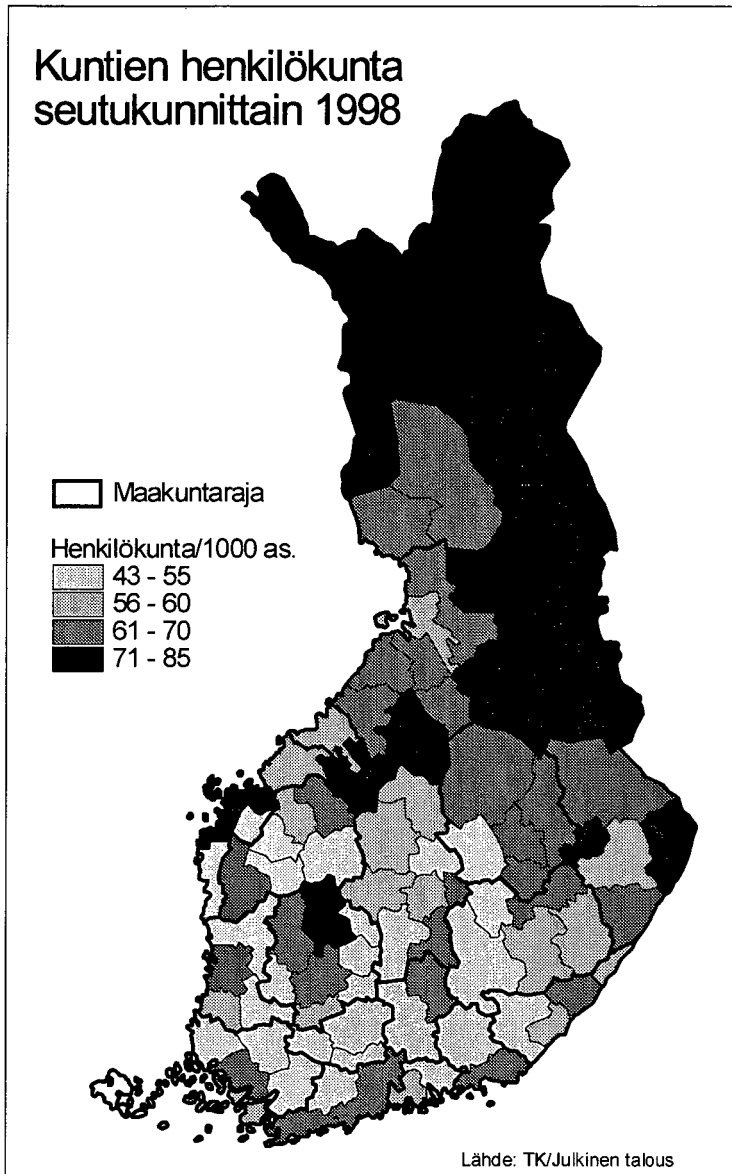
Kuva 198. Kuntien lainakanta maakunnittain 1998.

Kuntien vuosikate seutukunnittain 1998

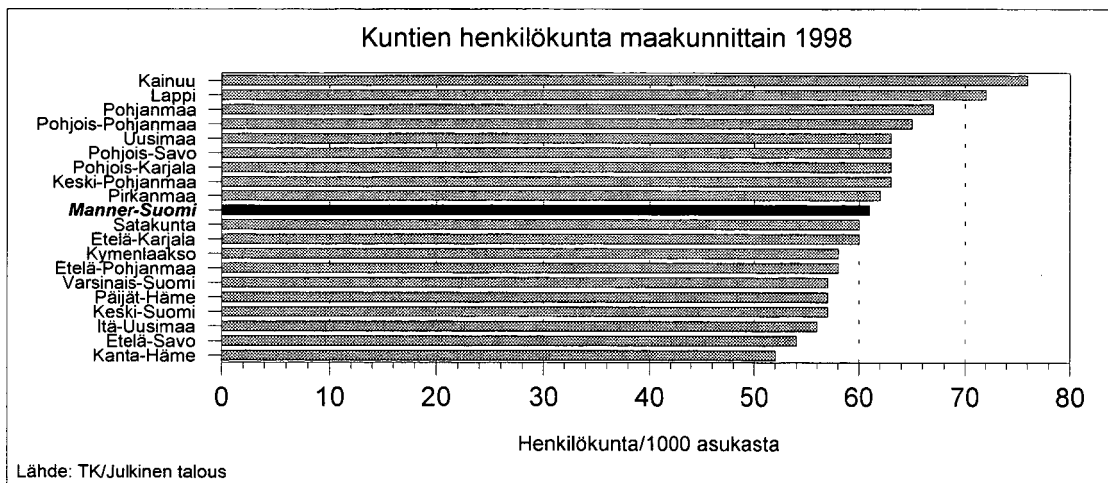

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 199. Kuntien vuosikate seutukunnittain 1998.

Kuva 200. Kuntien henkilökunta seutukunnittain 1998.

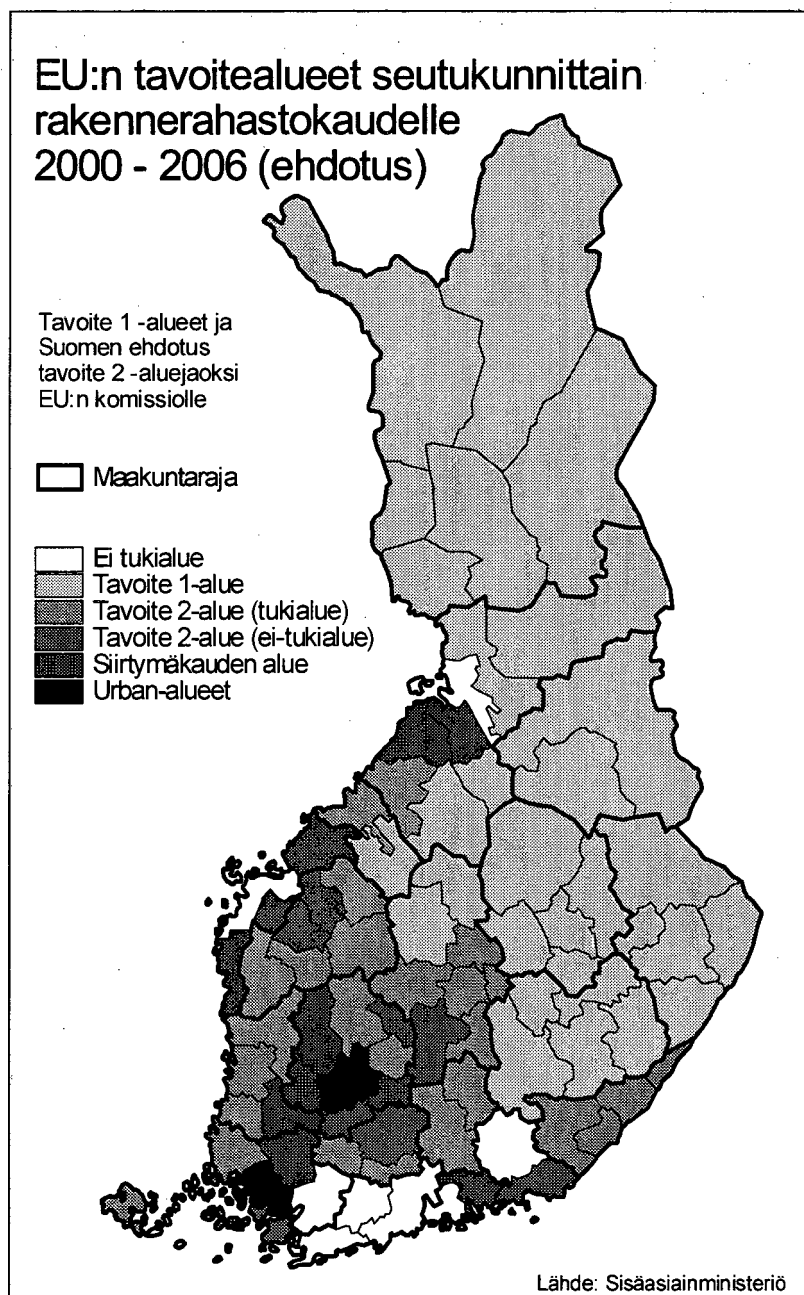

Kuva 201. Kuntien henkilökunta maakunnittain 1998.

ALUEPOLITIikka

Euroopan unionin rakennerahastojen pyrkimyksenä on vähentää alueiden kehityseroja. Kehityksessä jälkeenjääneitä ja taantuvia alueita tuetaan alue- ja rakennepoliittisin toimenpitein, joita rahoitetaan yhteisin varoin muodostettujen rakennerahastojen avulla.

EU-tuen suuntaamiseksi oikeisiin kohteisiin on sovittu tavoiteohjelmista. Uusimman ohjelmakauden ajankohta on 2000 – 2006. Suomen hallitus on ehdottanut EU-komissiolle Pohjois-Suomen ja Itä-Suomen tavoite 1-ohjelmasta sekä tavoite 2-ohjelmasta lisäksi siirtymäkauden alueista.

Kuva 202. EU:n tavoitealueet seutukunnittain rakennerahastokaudelle 2000 – 2006 .

Pohjois-Suomen tavoite 1-ohjelmalla pyritään lisäämään taloudellista kasvua niin, että alueelle saadaan uusia työpaikkoja ja uutta yrittäjyyttä ja näin voidaan alentaa työttömyyttä. Ensisijaisesti parannetaan nykyisten yritysten laajenemismahdollisuuksia ja uuden yritystoiminnan syntymisedellytyksiä. Tavoitteena on luoda väestölle toimeentulon mahdollisuuksia niin, että väkiluvun pieneneminen pysähtyy. *Itä-Suomen tavoite 1-ohjelman* tavoitteena on Itä-Suomen nykyisen kielteisen kehityskierteen katkaiseminen ja talouden kehityksen nostaminen kasvu-uralle. Keskeisenä tavoitteena on uusien työpaikkojen luominen (Sisäasiainministeriö).

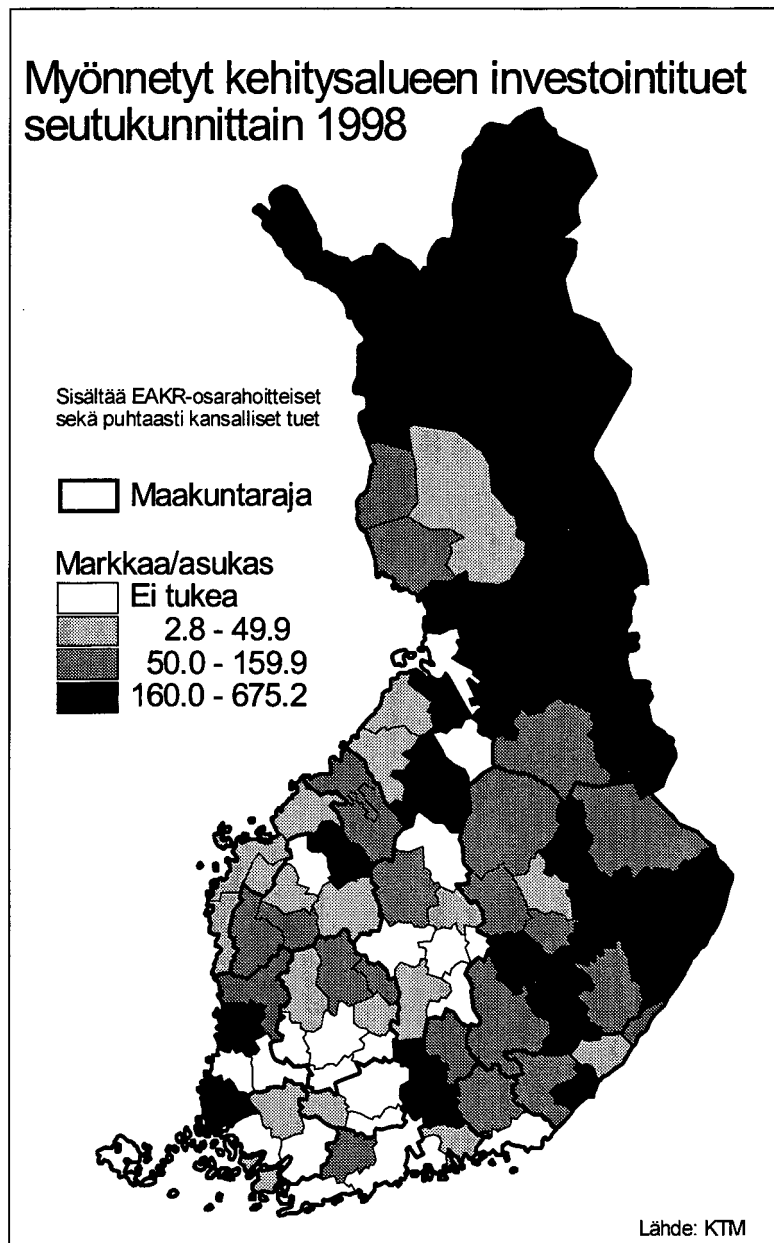
Yritystuet

TE-keskuksen yritysosasto voi osarahoittaa yritysten investointi- ja kehittämishankkeita. Kotimaisten valtion varjojen lisäksi TE-keskusten kautta kanavoituu Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) varoja. EAKR-rahaston vastuuministeriönä toimii sisäasiainministeriö. Tärkeimmät rahoitusmuodot ovat kehitysalueen investointituki, pienyritystuki, pk-yritysten kehittämistuki, toimintaympäristötuki, kansainvälistymistuki ja energiatuki.

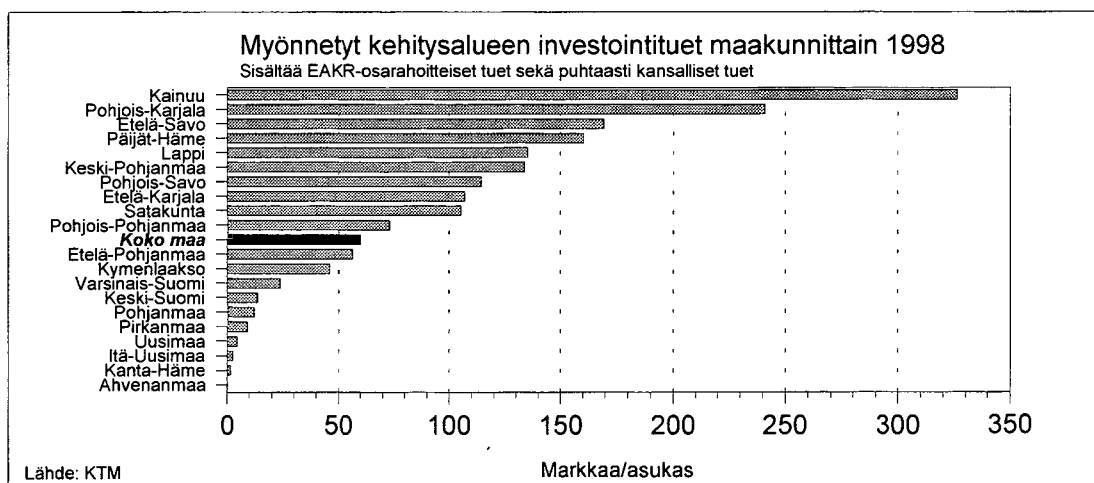
Kehitysalueen investointitukea voidaan myöntää tuotannollisille, matkailualan ja yritys-palveluyrityksille, jotka aloittavat tai laajentavat toimintaansa kehitys- tai rakenne-muutosalueella ja joilla on edellytykset kannattavaan toimintaan. Tukimuodon tavoitteena on kilpailukykyisen pk-yrityskannan lisääminen. *Pk-yritysten kehittämistukea* voidaan myöntää tuotannon, tuotteiden, liikkeenjohdon tai markkinoinnin kehittämishankkeisiin. Tavoitteena on kilpailukykyyn parantaminen ja kansainvälistymisen edistäminen. Pk-yritykseksi luetaan yritys, jonka henkilöstä on alle 250 ja liikevaihto alle 240 miljoonaa markkaa tai taseen loppusumma alle 162 miljoonaa markkaa. *Pienyritystukea* voidaan myöntää tuotanto-, matkailu- ja yrityspalveluyrityksille, jotka edistävät yritystoiminnan kehitystä erityisesti maaseutu- ja rakennemuutosalueella. Pienyrityksen henkilöstö on alle 50 ja liikevaihto jää alle 42 miljoonaan markkaan.

Kansainvälistymistuki on tarkoitettu vientitoimintaansa aloittaville tai vahvistaville pk-yrityksille, joilla on riittävät edellytykset menestykselliseen vientitoimintaan. *Tuki yritysten toimintaympäristön parantamiseen* voidaan myöntää koko maassa yhteisöjen, säätiöiden, yritysten ja yksityishenkilöiden hankkeisiin, jotka kehittävät pk-yritysten tarvitsemia palveluja alueella. Tukea myönnetään yritysten tarvitsemien neuvonta-, tutkimus-, laatu-, markkinointi-, tuotekehitys- ja suunnittelupalvelujen kehittämiseen liittyviin hankkeisiin (TE-keskus).

Vuonna 1998 kehitysalueen investointitukea myönnettiin asukasta kohti eniten Kehys-Kainuun seutukuntaan. Suhteellisesti eniten pienyritystukea ja pienyrityksen käynnistys-tukea suunnattiin Saarijärven seutukuntaan. Kaakkois-Pirkanmaan seutukuntaan myönnettiin asukasta kohti noin 44 mk pk-yritystukea. Kansainvälistymistukea myönnettiin asukasta kohti eniten Lappeenrannan seutukuntaan ja toimintaympäristöntukea suuntautui eniten Mikkelin seutukuntaan. Markkamääräisesti vähiten edellä tarkasteltuja tukimuotoja myönnettiin Siikalatvan seutukuntaan.

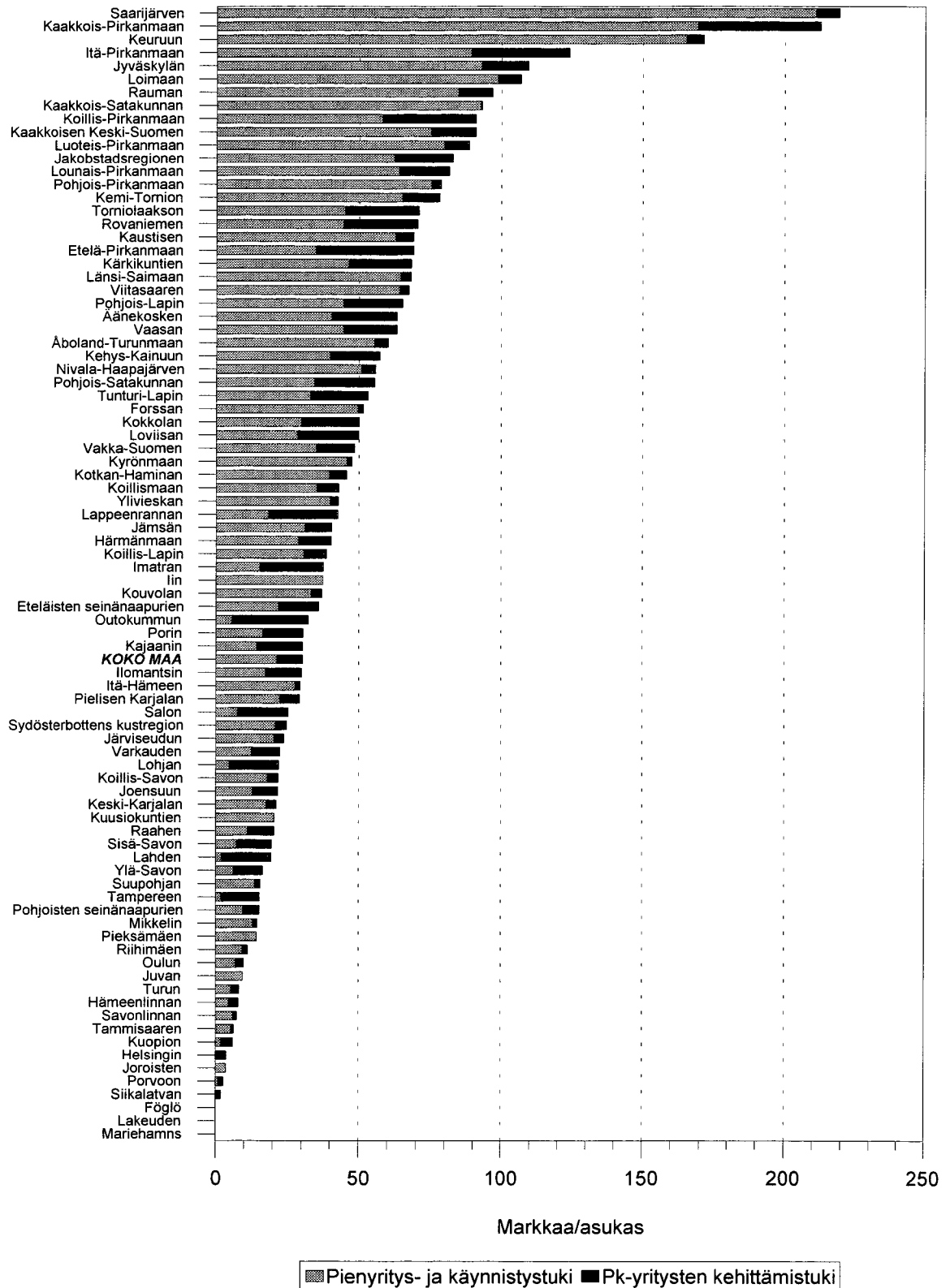
Kuva 203. Myönnetty kehitysalueen investointituet seutukunnittain 1998.

Kuva 204. Myönnetty kehitysalueen investointituet maakunnittain 1998

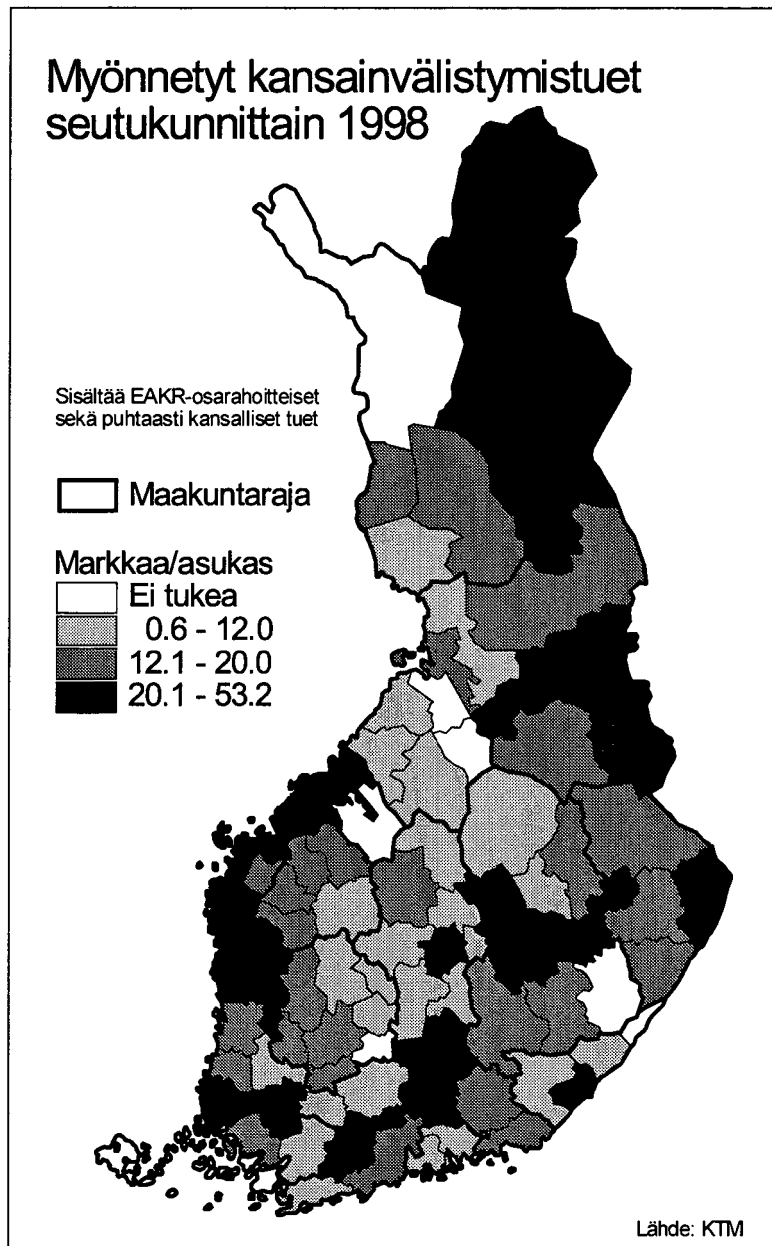
Myönnettyt pienyritys- ja pk-yritysten tuet seutukunnittain 1998

Sisältää EAKR-osarahoitteiset sekä puhtaasti kansalliset tuet

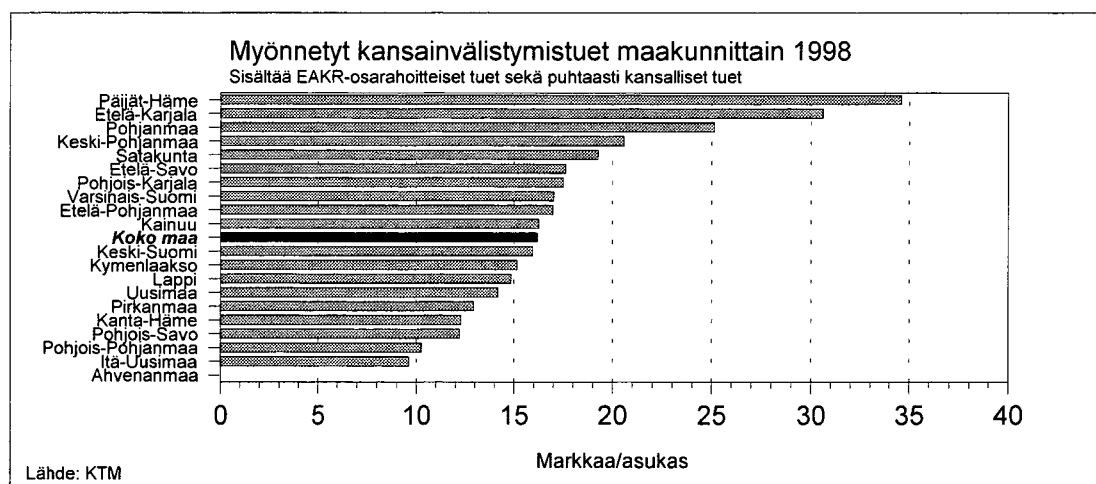

Lähde: KTM

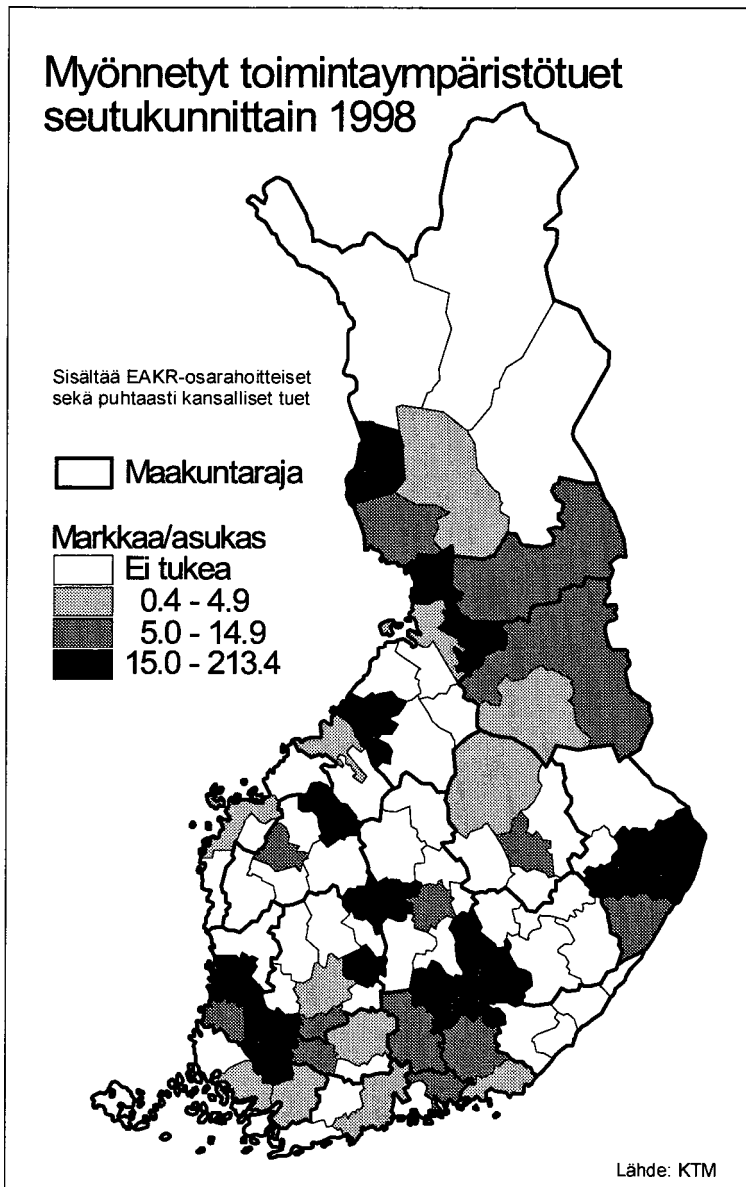
Kuva 205. Myönnettyt pienyritys- ja pk-yritysten tuet seutukunnittain 1998.

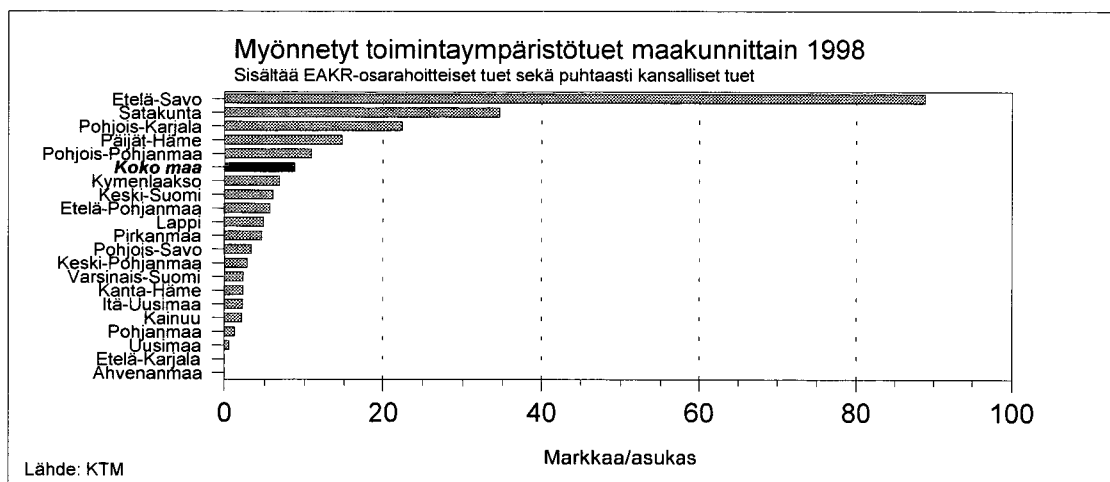
Kuva 206. Myönnetyt kansainvälistymistuet seutukunnittain 1998.

Kuva 207. Myönnetyt kansainvälistymistuet maakunnittain 1998.

Kuva 208. Myönnetyt toimintaympäristötuet seutukunnittain 1998.

Kuva 209. Myönnetyt toimintaympäristötuet maakunnittain 1998.

KÄYTETYT LYHENTEET JA TIETOLÄHTEET

BKT = bruttokansantuote
 EAKR = Euroopan aluekehitysrahasto
 EU = Euroopan unioni
 Ilmailulaitos
 KTM = Kauppa- ja teollisuusministeriö
 Kuntafakta = Tilastokeskuksessa kehitetty mikrotietokoneohjelma, johon on koottu tietoja Suomen kunnista.
 NUTS = Nomenclature of territorial units for statistics
 Tielaitos
 TK = Tilastokeskus
 Tullihallitus
 Työministeriö
 Sisäasiainministeriö
 Sähkölaitosyhdistys

KÄYTETYT KÄSITTEET

Ahtaasti asuminen. Asunto määritellään ahtaasti asutuksi ja siinä asuvat henkilöt ahtaasti asuviksi, jos asunnossa asuu normi 3:n mukaan enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiö lasketaan huonelukuun.

Alueella työssäkäyvillä tarkoitetaan kaikkia tällä alueella työssäkäyviä henkilöitä riippumatta heidän asuinpaikastaan. Alueella työssäkäyvät muodostavat ns. työllisen päiväväestön, jonka määrää voidaan pitää mittarina alueen työpaikkojen määrälle.

Asuntokunta. Kaikki henkilöt, jotka ovat vakinaisesti kirjoilla samassa asunnossa eli joilla on väestön keskusrekisterin henkilörekisterissä sama kotipaikkatunnus, muodostavat asuntokunnan.

Bruttokansantuote (BKT). Bruttokansantuoteluvut esitetään tuotannontekijähintaisina kunkin vuoden hintatason mukaan. Maakunnittaisia ja seutukunnittaisia bruttokansantuotetietoja on käytetty sekä markkamääräisinä että alueen asukasmäärään suhteutettuina.

Jalostusarvo saadaan vähentämällä tuotannon bruttoarvosta ulkopuolisilta sekä saman yrityksen toisilta toimipaikoilta hankittujen tuotantopanosten arvo, mukaanlukien käyttöomaisuudesta maksetut vuokrat, vähennettynä tai lisättyinä polttoaine- sekä aine- ja tarvikevarastojen muutoksella. Hankittuihin tuotantopanoksiin sisältyvät polttoaineiden, sähkön, lämmön, pakkausten, aineiden ja tarvikkeiden korjaus- ja asennustöiden, teetettyjen palkkiotöiden sekä myös palvelusten hankinta. Tuotannon bruttoarvo käsittää omien tuotteiden toimitusten arvon, saadun korvauksen vieraille suoritetuista valmistus- yms. palveluksista (palkkiotyö), muista palveluista saadun bruttokorvauksen (ei-teollisten palveluiden myynti) sekä kauppavaroiden myynnistä saatujen tuotteiden ja kauppavaroiden hankintakustannusten erotuksen vähennettynä tai lisättyinä valmiste- ja kauppavaravarojen sekä varastossa olevien keskeneräisten töiden muutoksella.

Kokonaistuotos on toimipaikkojen tarkasteluajanjakson aikana tuottamien tavaroiden ja palvelusten summa.

Koulutusasteen mittaaminen perustuu koulutusaikaan.

Koulutustaso on koulutusta kuvaava kolminumeroinen mittainluku, joka on laskettu kunkin alueen 20 vuotta täytäneestä väestöstä tietyn kaavan mukaan. Mitä pitempi koulutuksen kokonaispituus on, sitä korkeampi on koulutustaso ja sitä suurempi on vastaava lukuarvo.

Kuntaryhmitys. Kaupunkimaiset kunnat: Väestöstä vähintään 90 % asuu taajamissa tai suurimman taajaman väkiluku on vähintään 15 000. **Taajaan asutut kunnat:** Väestöstä vähintään 60 % mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on vähintään 4 000 mutta alle 15 000. **Maaseutumaiset kunnat:** Väestöstä alle 60 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 15 000 tai väestöstä vähintään 60 % mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 4000.

Muuttotase on nettomuutto suhteutettuna alueen asukasluukuun.

Nettomuutto on alueen tulomuutto - lähtömuutto.

NUTS (Nomenclature of territorial units for statistics) on EU:n hierarkkinen alueluokitusjärjestelmä, jonka mukaan laaditaan kaikki EU:n alueelliset tilastot: NUTS 1 (Manner-Suomi, Ahvenanmaa), NUTS 2 (suuralueet 6 kpl), NUTS 3 (maakunnat 20 kpl), NUTS 4 (seutukunnat 85 kpl) ja NUTS 5 (kunnat 452 kpl).

Pitkäaikaistyötön on henkilö, jonka työttömyys on kestänyt yli vuoden.

Rakennus on erillinen, sijaintipaikalleen kiinteästi rakennettu tai pystytetty, omalla sisäankäynnillä varustettu rakennelma, joka sisältää eri toimintoihin tarkoitettua katettua ja yleensä ulkoseinien tai muista rakennelmista (rakennuksista) erottavien seinien rajoittamaa tilaa.

Rakentamisvuodella tarkoitetaan vuotta, jona rakennus valmistui käyttökuntoon.

Seutukunta on kuntien yläpuolelle luotu toiminnallinen välitaso. Niiden rajauksesta on päättänyt Sisäasiainministeriö. Seutukuntia on Suomessa 85 kpl.

Tutkinnon suorittaneeksi määritellään henkilö, joka on suorittanut perusasteen jälkeisiä tutkintoja. Perusasteen jälkeisiksi tutkinnoiksi katsotaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa loppuun suoritettut tutkinnot, joissa koulutusaika on vähintään 400 tuntia. Työllisyyskoulutuksen osalta tutkinnoksi katsotaan vain työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen koulutusammattiin tai tutkintoon johtaneen koulutuksen suoritus.

Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 15-74 -vuotiaat henkilöt, jotka laskentahetkellä ovat työllisiä.

Työpaikkaomavaraisuus on alueella olevat työpaikat/työlliset*100. Mikäli alueen työpaikkojen lukumäärä on suurempi kuin työllisten lukumäärä, alueen työpaikkaomavaraisuus ylittää 100 %.

Työttömyysasteella tarkoitetaan työttömän työvoiman prosenttiosuutta koko työvoimasta. Nuorten työttömyysasteella tarkoitetaan alle 25-vuotiaiden työttömien prosenttiosuutta saman ikäisestä työvoimasta.

Yritystoimipaikat on kunnittain tilastoitu. Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat.

KUNNALLISTALouden KÄSITTEET:

Kassan riittävyys on $365 \times \text{Kassavarat/Kassasta maksut}$. Tämä tunnusluku poikkeaa aikaisemmissa tilastoissa käytetyistä kassan riittävyys laskukaavasta. (Kassasta maksut = Henkilöstökulut + palvelujen ostot + aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot tilikauden aikana – varastojen lisäys (+) tai vähennys (-) + avustukset + muut kulut + alv-takaisinperintä + korkokulut + muut rahoituskulut + käyttöomaisuusinvestoinnit + lainananto + pitkäaikaisten lainojen lyhennykset)

Lainakanta = Vieras pääoma - pitkäaikaisen vieraan pääoman saadut ennakot – lyhytaikaisen vieraan pääoman saadut ennakot – lyhytaikaisen vieraan pääoman ostovelat – lyhytaikaisen vieraan pääoman siirtovelat.

Suhteellinen velkaantuneisuus (%) = $(\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tehtäväkohtaiset käyttökustannukset, käyttötuotot ja nettokustannukset on laskettu seuraavasti: Käyttökustannuksiin on käyttötalon menoista laskettu yhteen toimintamenot, käyttöomaisuuden poistot ja vyörytyserät. Käyttötuottoihin on käyttötalon tuloista laskettu yhteen toimintatulot ja vyörytyserät. Nettokustannukset ovat käyttökustannusten ja käyttötuottojen erotus.

Toimintakate muodostuu *toimintatuottojen* (=myyntitulot, maksutuotot, tuet ja avustukset, muut tuotot, valmistevarastojen lisäys tai vähennys, valmistus omaan käyttöön) ja *toimintakulujen* (=henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, varastojen lisäys tai vähennys, avustukset, muut kulut) erotuksesta

Vuosikate muodostuu seuraavasti: *toimintakate* + verotulot ja valtionosuudet - arvonalisäveron takaisinperintä (=käyttökate) + korkotulot + osinkotulot + muut rahoitustuotot – korkokulut – muut rahoituskulut.

Yleishallintoon kuuluvat: Kunnan ylintä päättäjä- ja toimeenpanovaltaa käyttävien hallintoviranomaisten sekä niiden neuvoa antavien ja suunnitteluelinten tehtävät, niiden oheispalvelut, tilat jne, vaalit, yleinen taloushallinto, rahoituksen ja varainhoidon hallintotehtävät, verojen perintä ja tarkastustoimi. Yleishallintoon ei enää kuulu aikaisemmat tehtäväluokat Toimialapalvelut ja Muut sisäiset palvelut.

KUVALUETTELO

1. Läänit ja maakunnat 1999
2. Maakunnat ja seutukunnat 1999
3. Väestöntiheys seutukunnittain 1998
4. Väestöntiheys maakunnittain 1998

VÄESTÖ

5. Läänien väestön osuus Suomen kokonaisväestöstä 1955 – 1998
6. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne koko maassa 1998
7. Väkiluku seutukunnittain 31.12.1998
8. Väkiluvun muutos seutukunnittain 1998
9. Väkiluvun muutos seutukunnittain 1998
10. Väkiluvun muutos maakunnittain 1998
11. Alle 15 -vuotiaat seutukunnittain 1998
12. Alle 15 -vuotiaat maakunnittain 1998
13. 15 – 64 -vuotiaat seutukunnittain 1998
14. 15 – 64 -vuotiaat maakunnittain 1998
15. Yli 64 -vuotiaat seutukunnittain 1998
16. Yli 64 -vuotiaat maakunnittain 1998
17. Yli 64- ja alle 15 -vuotiaat seutukunnittain 1998
18. Väestön keski-ikä seutukunnittain 1998
19. Sukupuolirakenne seutukunnittain 1998
20. Sukupuolirakenne maakunnittain 1998
21. Syntyneet ja kuolleet koko maassa 1975 – 1998 sekä ennuste vuoteen 2030
22. Yleinen hedelmällisyysluku seutukunnittain 1998
23. Yleinen hedelmällisyysluku seutukunnittain 1998
24. Yleinen hedelmällisyysluku maakunnittain 1998
25. Kuolleet ja syntyneet seutukunnittain 1998
26. Syntyneiden enemmyys seutukunnittain 1998
27. Syntyneiden enemmyys seutukunnittain 1998
28. Syntyneiden enemmyys maakunnittain 1998
29. Siirtolaisuus koko maassa 1945 – 1996
30. Muuttotase seutukunnittain 1998
31. Muuttotase seutukunnittain 1998
32. Muuttotase maakunnittain 1998
33. Ulkomaalaiset seutukunnittain 1998
34. Ulkomaalaiset maakunnittain 1998
35. Väestöennuste seutukunnittain vuoteen 2020
36. Väestöennuste seutukunnittain vuoteen 2020
37. Väestöennuste maakunnittain vuoteen 2020
38. Väestöntiheys maakunnittain 1998
39. Muuttotase maakunnittain 1998
40. Alle 15 -vuotiaat maakunnittain 1998
41. Yli 64 -vuotiaat maakunnittain 1998

ELINKEINOELÄMÄ**Yritykset ja toimipaikat**

42. Yritystoimipaikkojen lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto toimialoitain koko maassa 1997
43. Teollisuuden ja vähittäiskaupan yritysten määrä koko maassa 1989–1997
44. Yritystoimipaikkojen lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto maakunnittain 1997
45. Toimipaikat seutukunnittain 1999
46. Toimipaikat maakunnittain 1999
47. Toimipaikkojen lukumäärän muutos seutukunnittain 1994 – 1997
48. Toimipaikkojen lukumäärän muutos maakunnittain 1994 – 1997
49. Toimipaikkojen henkilökunnan muutos seutukunnittain 1994 – 1997
50. Toimipaikkojen henkilökunnan muutos maakunnittain 1994 – 1997
51. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos seutukunnittain 1994 – 1997
52. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos maakunnittain 1994 – 1997

Työpaikat ja työllinen työvoima

53. Työllisen työvoima toimialoitain koko maassa 1987 – 1997
- Alkutuotanto**
54. Työllinen työvoima alkutuotannossa iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1997
  55. Alkutuotannon työllistyvyys seutukunnittain 1997
  56. Alkutuotannon työllistyvyys maakunnittain 1997
  57. Elinkeinorakenne seutukunnittain 1997

Seutukunnat järjestetty alkutuotannon mukaan.

58. Alkutuotannon työpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 – 1997
  59. Maatilojen keskimääräinen peltoala seutukunnittain 1997
  60. Maatilojen keskimääräinen peltoala maakunnittain 1997
  61. Maatilojen keskimääräinen metsäala seutukunnittain 1997
  62. Maatilojen keskimääräinen metsäala maakunnittain 1997
  63. Verotettavat tulot tilaa kohti valtion verotuksessa seutukunnittain 1997
  64. Verotettavat tulot tilaa kohti valtion verotuksessa maakunnittain 1998
  65. Maatilatalouden velat keskimäärin tilaa kohti seutukunnittain 1997
  66. Maatilatalouden velat keskimäärin tilaa kohti maakunnittain 1997
- Jalostus**
67. Työllinen työvoima jalostuksessa iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1997
  68. Jalostuksen työllistyvyys seutukunnittain 1997
  69. Jalostuksen työllistyvyys maakunnittain 1997
  70. Elinkeinorakenne seutukunnittain 1997. Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan
  71. Jalostuksen työpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 – 1997
  72. Teollisuuden henkilöstö seutukunnittain 1997
  73. Teollisuustoiminnan jalostusarvo seutukunnittain 1997
  74. Teollisuustoiminnan jalostusarvo maakunnittain 1997
  75. Teollisuustoiminnan vienti seutukunnittain 1997
  76. Teollisuustoiminnan vienti seutukunnittain 1997
  77. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1997
  78. Toimipaikat maakunnittain 1999
  79. Työpaikkojen muutos maakunnittain 1995 – 1997
  80. Teollisuustoiminnan jalostusarvo maakunnittain 1997
  81. Teollisuuden vienti maakunnittain 1997

Korkea teknologia

82. Teollisten toimipaikkojen kehitys koko maassa 1994 – 1997
83. Huipputeknologian toimipaikat seutukunnittain 1999
84. Huipputeknologian toimipaikat maakunnittain 1999
85. Korkean teknologian palvelujen toimipaikat seutukunnittain 1999
86. Korkean teknologian palvelujen toimipaikat maakunnittain 1999

Palvelut

87. Työllinen työvoima palvelutoimialoilla iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1997
  88. Palvelualojen työllinen työvoima toimialoitain ja sukupuolen mukaan koko maassa 1997
  89. Palvelutoimialojen työllistyvyys seutukunnittain 1997
  90. Palvelutoimialojen työllistyvyys maakunnittain 1997
  91. Elinkeinorakenne seutukunnittain 1997
- Seutukunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan*
92. Palvelutyöpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 – 1997

TULONSAAJIEN TULOT

93. Valtionveron alaiset tulot iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1997
94. Valtionveron alaisten tulojen muutos iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1996 - 1997
95. Valtionveron alaiset tulot seutukunnittain 1997
96. Valtionveron alaiset tulot seutukunnittain 1997
97. Valtionveron alaiset tulot maakunnittain 1997
98. Valtionveron alaisten tulojen muutos tulonsaajaa kohti seutukunnittain 1996 – 1997
99. Valtionveron alaisten tulojen ja tulonsaajien lukumäärän muutos seutukunnittain 1996 – 1997

BRUTTOKANSANTUOTE

100. Bruttokansantuote suuralueittain 1990 - 1997. EU=100
101. Bruttokansantuotteen suhteellinen muutos seutukunnittain 1990 – 1997. Koko maa=100
102. Eri toimialojen osuus bruttokansantuotteesta maakunnittain 1997
103. Bruttokansantuote seutukunnittain 1997
104. Bruttokansantuote seutukunnittain 1997
105. Bruttokansantuote maakunnittain 1997
106. Bruttokansantuotteen muutos seutukunnittain 1995 – 1997

107. Bkt:n muutos maakunnittain 1995 – 1997
108. Seutukuntien osuus koko maan bkt:sta 1997
109. Alkutuotannon bruttokansantuotteen osuus koko bkt:sta seutukunnittain 1997
110. Jalostuksen bruttokansantuotteen osuus koko bkt:sta seutukunnittain 1997
111. Palvelujen bruttokansantuotteen osuus koko bkt:sta seutukunnittain 1997
112. Julkisen toiminnan bruttokansantuotteen osuus koko bkt:sta seutukunnittain 1997

TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

113. Työttömyysaste kuukausittain koko maassa 1995 – 1999
114. Työttömien ikä- ja sukupuolirakenne koko maassa 1997
115. Työpaikkaomavaraisuus seutukunnittain 1996
116. Työpaikkaomavaraisuus maakunnittain 1996
117. Työpaikkaomavaraisuuden muutos seutukunnittain 1994 - 1996
118. Työpaikkaomavaraisuuden muutos maakunnittain 1994 - 1996
119. Taloudellinen huoltosuhde seutukunnittain 1990 ja 1997
120. Työttömyyden muutos seutukunnittain 1997 - 1998
121. Työttömyyden muutos maakunnittain 1997 - 1998
122. Työttömyysaste seutukunnittain elokuussa 1999
123. Työttömyysaste seutukunnittain elokuussa 1999
124. Työttömyysaste TE-keskuksittain elokuussa 1999
125. Pitkäaikaistyöttömät seutukunnittain elokuussa 1999 (osuus työvoimasta)
126. Nuorten (alle 25-vuotiaiden) työttömyysaste seutukunnittain 1998
127. Nuorten (alle 25-vuotiaiden) työttömyysaste maakunnittain 1998

KOULUTUS

128. Tutkinnon suorittaneet sukupuolen mukaan eri kuntaryhmissä koko maassa 1998
129. Koulutusaste seutukunnittain 1998
130. Tutkinnon suorittaneiden osuus seutukunnittain 1998
131. Koulutusaste maakunnittain 1998
132. Koulutustaso seutukunnittain 1998
133. Koulutustaso maakunnittain 1998
134. Kuntien peruskoulun nettokustannukset seutukunnittain 1998
135. Kuntien peruskoulun nettokustannukset maakunnittain 1998
136. Kuntien opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset seutukunnittain 1998

TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

137. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtäväalueittain koko maassa 1998
138. Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset seutukunnittain 1998
139. Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset maakunnittain 1998
140. Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset seutukunnittain 1998
141. Lasten päivähoidon nettokustannukset seutukunnittain 1998
142. Kuntien perusterveydenhuollon nettokustannukset seutukunnittain 1998
143. Kuntien erikoissairaanhoidon nettokustannukset seutukunnittain 1998

ASUMINEN JA RAKENNUKSET

144. Asunto-osakehuoneistojen velattomat hinnat maakunnittain 1996 ja 1998
145. Asuntotuotanto seutukunnittain 1998
146. Asuntotuotanto maakunnittain 1998
147. Rakennustuotanto seutukunnittain 1998
148. Rakennustuotanto maakunnittain 1998
149. Asuntokuntien keskikoko seutukunnittain 1997
150. Asuntokuntien keskikoko maakunnittain 1997
151. Ahtaasti asuvat asuntokunnat seutukunnittain 1997

Kesämökki

152. Kesämökki maakunnittain 1998
153. Valmistuneet vapaa-ajan asuinrakennukset maakunnittain 1997 ja 1998
154. Kesämökki seutukunnittain 1998
155. Kesämökki maakunnittain 1998

LIIKENNE JA MATKAILU

156. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970 – 1998
157. Tieliikenteessä loukkaantuneet maakunnittain 1998
158. Henkilöautot seutukunnittain 1998
159. Henkilöautot maakunnittain 1998
160. Tieliikenteessä kuolleet seutukunnittain 1998
161. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1998
162. Suomeen saapuneet ulkomailla rekisteröidyt henkilöautot rekisteröintimaittain 1991 – 1997

Matkailu

163. Yöpymisten muutos majoitusliikkeissä koko maassa 1991 – 1998
164. Yöpymiset majoitusliikkeissä asuinmaan mukaan maakunnittain 1998
165. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat seutukunnittain 1999
166. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1.1.1999
167. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen muutos seutukunnittain 1998 – 1999
168. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen muutos maakunnittain 1998 – 1999
169. Yöpymiset majoitusliikkeissä matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 1998
170. Kotimaan vapaa-ajanmatkojen pituus maksullisessa majoituksessa kohdemaakunnittain 1998

ENERGIATALOUS

171. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 1998
172. Sähkön tuotanto maakunnittain 1998
173. Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1998
174. Sähkön käyttö maakunnittain 1998
175. Jalostuksen sähkön käyttö seutukunnittain 1998
176. Jalostuksen sähkön käyttö maakunnittain 1998
177. Palvelujen sähkön käyttö seutukunnittain 1998
178. Palvelujen sähkön käyttö maakunnittain 1998
179. Yksityinen sähkön käyttö seutukunnittain 1998
180. Yksityinen sähkön käyttö maakunnittain 1998

YMPÄRISTÖN TILA

181. Luonnonpuistot ja kansallispuistot maakunnittain 1999
182. Typen oksidien päästöt seutukunnittain 1998
183. Typen oksidien päästöt maakunnittain 1998
184. Hiukkaspäästöt seutukunnittain 1998
185. Hiukkaspäästöt maakunnittain 1998
186. Rikkidioksidipäästöt seutukunnittain 1998
187. Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1998

RIKOKSET

188. Rikosten määrän kehitys koko maassa 1985 – 1998
189. Poliisin tietoon tulleet rikokset seutukunnittain 1998
190. Poliisin tietoon tulleet rikokset maakunnittain 1998
191. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset seutukunnittain 1998
192. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset maakunnittain 1998

KUNNALLISTALOUS

193. Kuntien vuosikate maakunnittain 1998
194. Kuntien verotulot seutukunnittain 1998
195. Kuntien verotulot maakunnittain 1998
196. Kuntien verotulot seutukunnittain 1998
197. Kuntien lainakanta seutukunnittain 1998
198. Kuntien lainakanta maakunnittain 1998
199. Kuntien vuosikate seutukunnittain 1998
200. Kuntien henkilökunta seutukunnittain 1998
201. Kuntien henkilökunta maakunnittain 1998

ALUEPOLITIikka

202. EU:n tavoitealueet seutukunnittain rakennerahastokaudelle 2000 – 2006
203. Myönnetty kehitysalueen investointituet seutukunnittain 1998
204. Myönnetty kehitysalueen investointituet maakunnittain 1998
205. Myönnetty pienyritys- ja pk-yritysten tuet seutukunnittain 1998
206. Myönnetty kansainvälistymistuet seutukunnittain 1998
207. Myönnetty kansainvälistymistuet maakunnittain 1998
208. Myönnetty toimintaympäristötuet seutukunnittain 1998
209. Myönnetty toimintaympäristötuet maakunnittain 1998

SUURALUE:

LIITE 1.

Maakunta:

Seutukunta

Kunnat

UUSIMAA:

Uusimaa:

Helsingin

Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä
Nurmijärvi, Pornainen, Siuntio, Tuusula, Vantaa

Lohjan

Karjalohja, Karkkila, Lohja, Nummi-Pusula, Sammatti, Vihti

Tammisaaren

Hanko, Inkoo, Karjaa, Pohja, Tammisaari

Itä-Uusimaa:

Porvoon

Askola, Porvoo, Sipoo

Loviisan

Lapinjärvi, Lijjendal, Loviisa, Myrskylä, Pernaja, Pukkila, Ruotsinpyhtää

ETELÄ-SUOMI:

Varsinais-Suomi:

Åboland-Turunmaan

Dragsfjärd, Houtskari, Iniö, Kemiö, Korppoo, Nauvo, Parainen, Västanfjärd

Salon

Halikko, Kiikala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, Perniö, Pertteli, Salo, Somero,
Suomusjärvi, Särkisalo

Turun

Askainen, Kaarina, Lemu, Lieto, Masku, Merimasku, Naantali, Nousiainen,
Paimio, Piikkiö, Raisio, Rusko, Rymättylä, Sauvo, Turku, Vahto, Velkua
Kustavi, Laitila, Mietoinen, Mynämäki, Pyhäranta, Taivassalo, Uusikaupunki,
Vehmaa

Vakka-Suomen

Alastaro, Aura, Karinainen, Koski Tl, Loimaa, Loimaan kunta, Marttila, Mellilä,
Oripää, Pöytyä, Tarvasjoki, Yläne

Loimaan

Satakunta:

Rauman

Eura, Eurajoki, Kiukainen, Kodisjoki, Lappi, Rauma

Kaakkois-Satakunnan

Huittinen, Kokemäki, Köyliö, Punkalaidun, Säkyä, Vampula

Porin

Harjavalta, Kullaa, Luvia, Nakkila, Noormarkku, Pomarkku, Pori, Ulvila

Pohjois-Satakunnan

Honkajoki, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kiikoinen, Lavia, Merikarvia, Siikainen

Kanta-Häme:

Hämeenlinnan

Hattula, Hauho, Hämeenlinna, Janakkala, Kalvola, Lammi, Renko, Tuulos

Riihimäen

Hausjärvi, Loppi, Riihimäki

Forssan

Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä

Pirkanmaa:

Luoteis-Pirkanmaan

Hämeenkyrö, Ikaalinen, Kihniö, Parkano, Viljakkala

Kaakkois-Pirkanmaan

Kuhmalahdi, Luopioinen, Pälkäne, Sahalahti

Etelä-Pirkanmaan

Kylmäkoski, Toijala, Urjala, Valkeakoski, Viiala

Tampereen

Kangasala, Lempäälä, Nokia, Pirkkala, Tampere, Vesilahti, Ylöjärvi

Itä-Pirkanmaan

Juupajoki, Längelmäki, Orivesi

Koillis-Pirkanmaan

Kuorevesi, Mänttä, Vilppula

Pohjois-Pirkanmaan

Kuru, Ruovesi, Virrat

Lounais-Pirkanmaan

Mouhijärvi, Suodenniemi, Vammala, Äetsä

Päijät-Häme:

Lahden

Arjärvi, Asikkala, Hollola, Hämeenkoski, Kärkölä, Lahti, Nastola, Orimattila, Padasjoki

Itä-Hämeen

Heinola, Hartola, Sysmä

Kymenlaakso:

Kouvolan

Anjalankoski, Eimäki, Iitti, Jaala, Kouvola, Kuusankoski, Valkeala

Kotkan-Haminan

Hamina, Kotka, Miehikkälä, Pyhtää, Vehkalahti, Virolahti

Etelä-Karjala:

Lappeenrannan

Joutseno, Lappeenranta,

Länsi-Saimaan

Lemi, Luumäki, Savitaipale, Suomensalmi, Taipalsaari, Ylämaa

Imatran

Imatra, Rautjärvi, Ruokolahti

Kärkikuntien

Parikkala, Saari, Uukuniemi

ITÄ-SUOMI:

Etelä-Savo:

Mikkelin

Anttola, Hirvensalmi, Kangasniemi, Mikkelin mlk, Mikkeli, Mäntyharju, Pertunmaa, Ristiina

Juvan

Juva, Puumala, Rantasalmi, Sulkava

Savonlinnan

Enonkoski, Kerimäki, Punkaharju, Savonlinna, Savonranta

Joroisten

Heinävesi, Joroinen, Kangaslampi

Pieksämäen

Haukivuori, Jäppilä, Pieksämäen mlk, Pieksämäki, Virtasalmi

Pohjois-Savo:

Ylä-Savon

Iisalmi, Keitele, Kiuruvesi, Lapinlahti, Maaninka, Pielavesi, Sonkajärvi, Varpaisjärvi, Vieremä

Kuopion

Kuopio, Siilinjärvi, Vehmersalmi

Koillis-Savon

Juankoski, Kaavi, Nilsiä, Rautavaara, Tuusniemi

Varkauden

Leppävirta, Varkaus

Sisä-Savon

Karttula, Rautalampi, Suonenjoki, Tervo, Vesanto

Pohjois-Karjala:

Outokummun

Outokumpu, Polvijärvi

Joensuun

Eno, Joensuu, Kiihtelysvaara, Kontiolahti, Liperi, Pyhäselkä

Ilomantsin

Ilomantsi, Tuupovaara

Keski-Karjalan

Kesälahti, Kitee, Rääkkylä, Tohmajärvi, Värtsilä

Pielisen Karjalan

Juuka, Lieksa, Nurmes, Valtimo

Kainuu:

Kehys-Kainuun
Kajaanin

Hyrnsalmi, Kuhmo, Puolanka, Suomussalmi, Vaala
Kajaani, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo, Vuolijoki

VÄLI-SUOMI:**Keski-Suomi:**

Jyväskylän
Kaakkoisen Keski-Suomen
Keuruun
Jämsän
Äänekosken
Saarijärven
Viitasaaren

Jyväskylä, Jyväskylän mlk, Laukaa, Muurame
Hankasalmi, Joutsa, Leivonmäki, Luhanka, Toivakka
Keuruu, Multia, Petäjävesi, Uurainen
Jämsä, Jämsänkoski, Korpilahti, Kuhmoinen
Konnevesi, Sumiainen, Suolahti, Äänekoski
Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki, Saarijärvi
Kinnula, Pihtipudas, Viitasaari

Etelä-Pohjanmaa:

Suupohjan
Pohjoisten Seinänaapurien
Eteläisten Seinänaapurien
Kuusiokuntien
Härjänmaan
Järvisuudun

Isojoki, Jurva, Karijoki, Kauhajoki, Teuva
Ilmajoki, Nurmo, Seinäjoki, Ylistaro
Jalasjärvi, Kurikka, Peräseinäjoki
Alavus, Kuortane, Lehtimäki, Soini, Töysä, Ähtäri
Alahärmä, Kauhava, Lapua, Ylihärmä
Alajärvi, Evijärvi, Korttesjärvi, Lappajärvi, Vimpeli

Pohjanmaa:

Kyrönmaan
Vaasan
Sydösterbottens kustregion
Jakobstadsregionen

Isokyrö, Laihia, Vähäkyrö
Korsnäs, Maalahti, Maksamaa, Mustasaari, Oravainen, Vaasa, Vöyri
Kaskinen, Kristiinankaupunki, Närpiö
Kruupuppy, Luoto, Pedersören kunta, Pietarsaari, Uusikaarlepyy

Keski-Pohjanmaa:

Kaustisen
Kokkolan

Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Perho, Toholampi, Ullava, Veteli
Himanka, Kannus, Kokkola, Kälviä, Lohtaja

POHJOIS-SUOMI:**Pohjois-Pohjanmaa:**

Oulun
Lakeuden
lin
Raahen
Siikalatvan
Nivala-Haapajärven
Ylivieskan
Koillismaaan

Hailuoto, Haukipudas, Kempele, Kiiminki, Muhos, Oulunsalo, Oulu
Liminka, Lumijoki, Rantsila, Temmes, Tyrnävä
li, Kuivaniemi, Utajärvi, Yli-Ii, Ylikiminki
Pattijoki, Pyhäjoki, Raahe, Ruukki, Siikajoki, Vihanti
Kestilä, Piippola, Pulkila, Pyhäntä
Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Nivala, Pyhäjärvi, Reisjärvi
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska
Kuusamo, Pudasjärvi, Taivalkoski

Lappi:

Rovaniemen
Kemi-Tornion
Torniolaakson
Koillis-Lapin
Tunturi-Lapin
Pohjois-Lapin

Ranua, Rovaniemen mlk, Rovaniemi
Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio
Pello, Ylitornio
Kemijärvi, Pelkosenniemi, Posio, Salla, Savukoski
Enontekiö, Kittilä, Kolari, Muonio
Inari, Sodankylä, Utsjoki

AHVENANMAA:**Ahvenanmaa:**

Mariehamn
Föglö

Eckerö, Finström, Geta, Hammarland, Jomala, Lemland, Lumparland,
Maarianhamina, Saltvik, Sund
Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga, Vårdö

Seutukunta- ja maakuntakatsaus 1999 on seutukunnittaiseen ja maakunnittaiseen aluejakoon perustuva kokoomajulkaisu, joka antaa päättäjille ja muille tiedontarvitsijoille tuoretta ja valmiiksi muokattua aluetietoa Suomesta. Katsaus sisältää yhteensä n. 180 havainnollista diagrammia ja teemakarttaa, joissa esitetään tietoa Suomen seutukuntien ja maakuntien

- väestöstä
- elinkeinoelämästä
- bruttokansantuotteesta
- työllisyydestä
- koulutuksesta
- rakentamisesta ja asumisesta
- terveys- ja sosiaalipalveluista
- liikenteestä ja matkailusta
- rikollisuudesta
- energiataloudesta
- kunnallistaloudesta
- aluëpolitiikasta

Julkaisussa olevia kuvia tai kuvien pohjana olevaa tilastoaineistoa voi tilata Tilastokeskuksen aluepalvelutoimistoista. Kuvat on saatavana myös värikalvoina, joita päivitetään jatkuvasti. Paperiversioon ohella julkaisu on saatavana myös sähköisessä muodossa.

Katsauksen on tuottanut Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelu.

www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus.html

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus

Aluepalvelut:	puhelin	faksi	sähköposti
Oulu	(08) 537 2046	(08) 537 2047	oulu.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Seinäjoki	(06) 414 4539	(06) 423 3696	sjoki.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Tampere	(03) 3141 5900	(03) 3141 5950	tampere.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Turku	(02) 274 3430	(02) 274 3440	turku.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Myyntipalvelu	(09) 1734 2011	(09) 1734 2474	myynti.tilastokeskus@tilastokeskus.fi

ISSN 1456-2480
ISBN 951-727-668-0
Tuotenro: 9726

